

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 21 / Sayı: 246 / Haziran 2002

“Özgür Yaşamda Israr ve Açılım” Kongresi’ni özümseyip yaşamsallaştıralım

BAŞKAN APO’NUN ÖZGÜRLÜK ÇİZGİSİYLE

MEZOPOTAMYA’DA ÇAĞDAŞ NEOLİTİĞİ YARATALIM

Kürt sorununun demokratik birlik içerisinde

ÇÖZÜMÜNÜN ZAMANI GELMİŞTİR

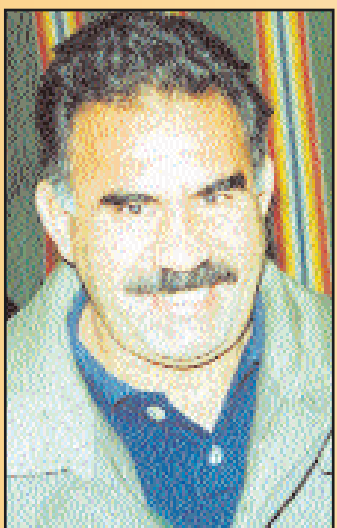
- PKK’nin gerçekleştirdiği demokratik değişim ve dönüşümü, geride bıraktığımız on yıllık süre içerisinde en ciddi hazırlık olarak belirtebiliriz. Yani bir taraftan ABD bölge ülkelerinin tümünde rejimlerin aşılmasının koşullarını hazırlarken; halklar adına da PKK, demokratik değişim ve dönüşüm çizgisini geliştirmiş, bunu bir ölçüde pratikleştirmiştir. Bölgede hareketlenmenin başlaması halinde demokratik uygarlık çizgisinin etkinliğini arttırması, kendisini çeşitli biçimlerde iktidara taşıması mümkün olacaktır.

Serxwebûn’dan 2’de

Uluslararası komplonun ikinci saldırı hamlesini boşa çıkaralım APOCU RUHLA YENİ KAHRAMANLIK DÖNEMİNİ GELİŞTİRELİM

İçerisinden geçtiğimiz süreç, olağanüstü bir süreçtir. Bu dönemin devrimciliği de olağanüstü bir devrimciliktir. Eğer bu dönemin devrimciliği böyle olmazsa, görevleri yerine getirmek mümkün olmaz. Devrimciliğimiz geri olursa oligarşik rejim bundan yarar sağlayarak kendi siyasetini başarıya ulaştırır. Oligarşik rejime bu fırsatı vermemek için, dönem görevlerini yerine getirmek, bunun için de devrimciliğimizi buna göre örgütlemek gerekir.

KADEK Genel Başkanlık Konseyi 8’de

TARİHTEN GÜNÜMÜZE ÖNDERLİKSEL GELİŞME

ABDULLAH ÖCALAN

PKK gerçeğini veya Önderlik gerçeğini anlamak istiyorsak; Önderliğin ülkedeki olaylara, ilişkilere, olgulara toplumun hemen bütün gerçeğine böyle bakmaya çalıştığını bilmek gerekir. Önderliğin diyalektiği böyledir, bu diyalektiği yakalamaya çalışıyoruz. Başlangıcı böyle yapıyorsa gelişmesi ve bu çelişkiyi gidererek çözümleyip düzeltmesi de; düşmana koşmayı, kendini inkar etmeyi, gafleti durdurma

ve bunların nedenlerini araştırmayla başlar. Ülkenin senin ülken olabileceği, bu halkın senin halkın olabileceği, buna dayalı olarak fikir, düşünce üretme, buna dayalı politik bir doğrultu tayin etme ve bunun örgütsel çabasına girişme, bizim grup döneminin önderliği dediğimiz, örgütlenmenin nüvesi, ilk hali dediğimiz dönemin gelişmesi oluyor.

20’de

İçindekiler

Kürt sorununu sahipleri çözecektir	7’de
Mazlum Doğan Kadro Okulu kuruldu KADEK Genel Başkanlık Konseyi Üyesi Cemil BAYIK’ın değerlendirmesi	12’de
Küreselleşme ve kimlik sorunu	14’te
Toplumsal gelişimde birey-toplum ilişkisi -II-	27’de
Esra BOZGAN (Dilan) ve Necat BALIÇ (Hêvîdar) arkadaşların anı yazıları	27’de
Kardelen - Gerilla anısı	33’te
YDK III. Kongresi Avrupa’da değişimin pratikleşme sürecini başlatmıştır	36’da
Güneşi gördüm!.. Zeynep KINACI (Zilan) yoldaşın anısına	38’de

Kürt sorununun demokratik birlik içerisinde

ÇÖZÜMÜNÜN ZAMANI GELMİŞTİR

Ortadoğu'daki dengeleri sarsan Körfez Savaşı'nın üzerinden 12 yıllık bir zaman geçti. Irak'ın Kuveyt işgaline karşılık olarak, ABD'nin önderliğinde oluşturulan uluslararası ittifakın Körfez Savaşı'nı başlatması hiç kuşkusuz ki Ortadoğu'da bu dengeleri alt üst eden en temel faktör olmuştu. Sovyetler Birliği'nin yıkılışıyla çok kısa sürede sosyalist sistemin dağılması da dünyamızın yeniden düzenlenmesini gündeme getirmişti. Dünya liderliği adına bu düzenlemeyi üzerine alan en temel güç olan ABD, ilk ciddi girişimini Ortadoğu'da yapma gereğini görmüştü. Çünkü, bölgenin jeostratejik konumu ona öncelik tanınmasını gerektiriyordu. ABD Ortadoğu'yu düzenlemeden dünyanın düzenlenemeyeceği gerçeğinden hareketle Irak'ın, Kuveyt'i işgal etmesini Ortadoğu'ya müdahalede bulunmanın gerekçesi yaptı. Böyle bir gelişme yaşanmış olmasaydı da Ortadoğu'ya daha farklı nedenlerle müdahale yine gelişecekti.

Biliyoruz ki askeri müdahale Irak rejimini yıkılmayla karşı karşıya getirdiği halde, uluslararası müdahale yeni bir rejimin kuruluşunu getirecek noktaya götürülmeden durduruldu ve sonraki on yılda, rejimi devirmeye yönelik ciddi bir girişimde bulunulmadı. Kimi bu durumu mevcut yönetimin yerine geçecek bir yönetimin kurulmamasıyla izah ederken, kimisi ise zayıflatılan bir yönetimin ABD'nin çıkarlarına hizmet ettiği değerlendirmesinden hareketle Körfez Savaşı'ndan bu yana Irak'taki rejimin değiştirilmediğini ileri sürerek izah etmektedirler. Aslında yapılan bu her iki değerlendirme de gerçeği yansıtmaktan uzaktır. Irak rejiminin değiştirilmemesinin altında yatan gerçeklik, müdahalenin tüm bölgeyi içine alması gibi bir kapsama sahip olmasından kaynağını almaktadır.

Sorun sadece Irak'ta rejim değişikliğiyle sınırlı değildir. Körfez Savaşı ile başlayan müdahale bölgedeki bütün rejimlerin yeniden düzenlenmesi amacıyla yöneliktir. Çünkü ister cumhuriyet, ister krallık olsun Ortadoğu'nun bütün ülkelerinde egemen olan rejimler 20. yüzyıl gerçeklerine göre, ABD'nin kapitalist sistem ve Sovyetler Birliği'nin önderlik ettiği sosyalist sistemin varlık koşullarında belli bir dengeye

dayalı olarak şekillenmişlerdi. Bu rejimlerin dağılmasıyla, dünya sistemlerinin daha farklı bir düzenlemeye tabi tutulmaları dolayısıyla Ortadoğu'nun her ülkesinde bütün rejimlerin değiştirilmesinin bir ihtiyaç haline gelmesi anlamına geldi. Oluşmaya başlayan bu yeni süreci, o güne kadar egemen olan rejimlerle sürdürmenin koşulları ortadan kalkmış oldu. ABD'nin müttefiki olan Türkiye dahil dost-düşman tüm ülkeler bu kategorinin içinde yerini alarak kendisini yeniden düzenlemekle karşı karşıya kaldı. Dolayısıyla ABD, müttefikleriyle birlikte bölgede egemenliğini sürdürmek için, mevcut rejimlerin tümünü yeniden ele alarak değiştirme ihtiyacını duyar hale geldi.

Görüldüğü gibi, sorun bir ülkede rejimin değiştirilmesi değil; tüm Ortadoğu'da rejimlerin değiştirilmesinin gündeme girmesiydi. Ortadoğu'da siyasi-idari sistemden tutulim, ekonomik ve askeri sisteme kadar yeni bir düzenin yaratılması vazgeçilmez bir ihtiyaç durumuna gelmişti. İşin bir boyutu bu olurken; mevcut devletlerin sınırlarını koruma esas alınsa da, bu rejimlerin devamı söz konusu olmayacaktı. Bir diğer ifade ile rejimlerin devlet sınırları korunarak yeniden düzenlenmesi esas alınacaktı. Böylesine kapsamlı bir girişim için ise hiç kuşkusuz zamana ihtiyaç vardı. O nedenle de geride bıraktığımız on yılı aşan bir zaman sürecinde, egemen rejimlerin varlık nedenleri alabildiğine zayıflatıldı. Bu, Batı sistemi içerisinde yer alan Türkiye örneğinde çok açık bir şekilde görüldü. Bu doğrultuda kimi ülkeye askeri baskı uygulanırken, kimisine ise ekonomik müdahalelerde bulunuldu. Türkiye'deki ekonomik kriz bunun en çarpıcı örneğidir. İran üzerinde de ekonomik ambargo ısrarla sürdürülmüştür. Diğer ülkelerin ise ekonomik ve sosyal sorunlarını aşmaları konusunda destek verilmemiştir. Hiçbir rejimin güçlenmesi için çalışılmamış, aksine tüm rejimlerin zayıflatılması uluslararası sistemin temel yaklaşımı olarak benimsenmiştir.

Irak'a müdahale Ortadoğu sistemine müdahaledir

Geriye dönüp baktığımızda söz konusu zaman sürecinde ister ABD dostu, ister karşıtı olsun, bütün rejimlerin marjinalleştiğini görmekteyiz. Siyasi, ekonomik, kültürel, askeri alanlarda gereken reformları yapmayan her ülkede sorunlar ağırlaşmış, bu şekilde mevcut sorunlara çözüm bulamayan rejimler halkın verdiği desteği yitirmişlerdir. Hangi ülkeye bakılırsa bakılsın bu rejimlerin kitle desteğini yitirdiklerini, en geniş halk yığınlarının karşıt konuma geldiklerini rahatlıkla görebiliriz.

Demek oluyor ki Körfez Savaşı ardından geçen on iki yıllık zaman süreci boşa geçen bir zaman kesiti olmamıştır. Bölgenin bütünü yeniden düzenlemek için egemen rejimler güçten düşürülüp, toplumsal destekten yoksun hale getirilerek aşılmağa karşı karşıya bırakılmışlardır. Bu şekilde müdahale aralıksız sürdürülmüş ve geline nokta kesin sonuca gitmenin koşulları hazırlanmıştır.

Bununla birlikte gerek Irak, gerek diğer ülkelerde gündemde olan yönetim değil rejim değişikliğidir. Artık rejimler ne

toplumun ne de uluslararası güçlerin çıkarlarına hizmet etmemektedirler. Bunlar yaşam güçlerini tüketmişlerdir. Bu nedenle sorun yönetimdeki ekibin değiştirilmesi değil, sorunların çözümü için ömrünü tüketen rejimlerin değişikliği biçiminde yaşanmaktadır. Şu bir gerçektir, ABD istediği zaman Irak'ta mevcut ekibin yerine bir başka ekip bulabilir. İçeride olsun dışarıda olsun rejime muhalif küçümsenmeyecek sayıda bir bürokrat kesim vardır. Kaldıkı mevcut rejimin düşürülmesi halinde çok geniş kesimler saf değiştirmeye de hazır halde bulunmaktadır. Yeni bir yönetim ekibini bulmak belirttiğimiz bu nedenlerden dolayı zor değildir. Değil bir ekip, birkaç yönetim ekibini oluşturmak mümkündür. Bunların dağınıklığı hızla aşılar, uluslararası destekle yeni bir yönetimin geliştirilmesi zor değildir.

Buradan hareketle, Irak'taki değişikliğin uzun süreye yayılmasının, muhalefetin zayıflığı veya yeni bir yönetim ekibinin olmayışıyla ilgisinin bulunmadığını söyleyebiliriz. Esas sorun, yönetim düzeyinde değil, rejimin esasında yapılması düşünülen değişiklik noktasında yaşanmaktadır. Bu değişikliğin Irak'la sınırlı kalmayıp, tüm bölgeyi içine alması ise sorunun bir başka boyutudur. Bu çerçevede konuyu ele alıp değerlendirdiğimizde, geride bıraktığımız sürecin boşa geçmediği, bir değişikliğin gerçekleştirilmesi için gerekli zeminin hazırlanması doğrultusunda değerlendirildiğini söyleyebiliriz. Bu noktada da herkesin mutabık olduğu husus, Irak'a yapılacak müdahalenin tüm bölge ülkelerini derinden etkileyeceğiydi. O zaman Irak'ta erken bir rejim değişikliğinin bölgenin istikrarsızlığa sürüklenmesi ve yeniden yapılanmanın sabote edilmesi anlamına geleceğini belirtmek daha gerçekçi bir yaklaşım olacaktı. Çünkü, sürecin başında birçok ülkede egemen rejimler toplumsal desteğe sahiptiler. Rejimlerin toplumun desteğine sahip olduğu koşullarda bir değişimi dayatmak faydadan daha çok, müdahaleyi yapan güçlere zarar verecekti. Bu nedenle de o ülkelerin zayıflığı değişim için yeterli olanaklara sahip değildi. En temel koşul olan, egemen rejimlerin toplumsal destekten yoksun bırakılması geline aşamada tamamlanarak bu rejimlerin aşılması için gerekli ortam yaratılmış bulunmaktadır.

Geçtiğimiz bu on yıllık süreç içerisinde bölgenin rejimleri ise yaşananlardan en alt düzeyde etkilenmeyi, kendini korumayı politikalarının merkezine oturtmayı kendilerinin çıkarına görmüşlerdi. Bu temelde ne ciddi bir reform girişiminde bulundular ne de müdahaleye karşı herhangi ciddi tedbirler geliştirebildiler. Bütün çabalarıyla muhalefeti etkisizleştirme, kendisini dayatan demokratik değişim ve dönüşüm ihtiyacını engellemeye dönük çabaların sahibi oldular. Irak konusunda hep bir müdahalenin önünün nasıl alınabileceği çabası içine girdiler ve ABD'nin müdahalesini önlemek için hep birbirleriyle çeşitli ittifak arayışı içerisinde oldular. Bu şekilde bu güçler on yılı aşkın bir zaman kesitinde bir yanda demokratik değişim ve dönüşümü önleme, diğer tarafta ise, ABD'nin Irak'a müdahalesini engelleme çabası içinde olmayı kendi çıkarlarına görecek bununla yetinmekle kaldılar. Halbuki gerekli olan, yeni koşulların dayattığı demokratik gelişme, demokratik değişim ve dönüşümü başlatıp sonuca götürmektir. Rejimler eğer yıkılmak istemiyorlarsa kendile-

rini değişim ve dönüşüme uğratmak zorundaydılar. Bu görülmedi, ya da görüldüyse de göze alınamadı. "Müdahaleyi önleyelim" diyerek tam bir savunma esprisi ile hareket edilip, demokratik değişim ve dönüşüm girişimlerinde bulunulmayarak, rejimlerin aşılmasının koşulları yine kendileri tarafından olgunlaştırıldı. Bölgenin bütünü için bu tepitin geçerli olduğunu belirtebiliriz.

Demokratik değişim ve dönüşüme uğramamak için direnen bölge güçlerinin Irak'taki rejim değişikliği konusuna yaklaşımları da bu temelde belirlenmiştir. Irak rejiminin ayakta kalmasını kendi varlık gerekçeleri haline getirmişlerdir. Elden geldiğince bir müdahaleyi önlemek için sonuna kadar direnmişlerdir. Buna rağmen bir müdahale gelişirse de, bundan en az etkilenerek kendilerini korumayı çıkarlarına uygun görmüşlerdir. Hala da aynı çizgide direktmeleri söz konusudur. Bu nedenle hiçbir ülkede çözüme dönük adımlar atılmamaktadır. ABD'nin ve Avrupa'nın dayatmalarına rağmen, Türkiye'nin değişim ve dönüşüme karşı direktmesi bu gerçeklik içinde yerini almaktadır. Diğer ülkeler ise değişimin adını, sözünü bile duymak istememektedirler. Bu şekilde kendilerini değişime uğratamayan rejimler Kürt sorunu dahil, hiçbir sorunlarını çözemeyerek her geçen gün daha da zayıflamaktadırlar. Bu rejimlerin varolan bu durumlarının daha fazla derinleşerek devam edeceği açık olan bir gerçeklik olarak öne çıkmaktadır. Çünkü, toplumsal desteğini yitiren rejimler kendilerini değişikliğe uğratmadan, sorunlarını çözmeden ayakta kalmaları mümkün değildir. Tam tersine süreç her geçen gün onları daha fazla güçten düşmeye, toplumsal desteği yitirerek marjinalleşmeye doğru götürecektir.

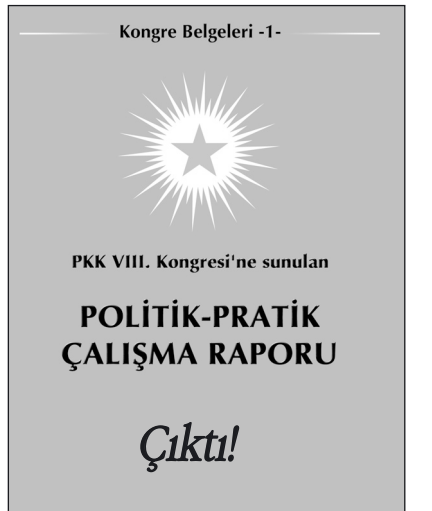
Geride bıraktığımız süreçte Kürt ulusal hareketinin durumu da iç açıcı değildir. Rejimlerin değişikliğinden en fazla yarar görececek olan Kürt hareketi de kendisinde ısrar etmiştir. Güney Kürdistan'da yerel iktidarı elinde bulunduran güçlerin tutumu bölge ülkelerinden farklı olmamıştır. Onlar da, ortaya çıkan geçici denge ortamında varlıklarını korumaya çalışırlarken, geçmişe ait politikalarında direktmişlerdir. PKK'nin demokratik değişim ve dönüşüm çabalarını bir zaaf olarak görmüşler ve onu zayıflatmayı, politik alanda kendilerinin güçlenmeleri doğrultusunda kullanmak istemişlerdir. Halbuki süreç çözüme dönük demokratik değişim ve dönüşümü gerekli kılmaktaydı. Kürt ulusal hareketi çözüm için kendisini yeniden yapılandırma göreviyle karşı karşıya gelmişti. Stratejisi kadar, taktiklerini de gözden geçirmeleri gerekiyordu. Buna rağmen rejimlerin değişmemesine paralel onlar da kendilerinde ısrar ettiler. Ulusal hareketin en etkili gücü olan PKK'nin demokratik değişim ve dönüşüm çabaları da bir yere kadar etkili olurken, diğer güçler üzerinde gerekli dönüşümün yaratılması gibi bir sonuç yaratamamıştır. KDP ve YNK'nin değişime karşı direnmesi, Kürtlerin ortaya çıkan fırsatları değerlendirmesi noktasında zorlayıcı sonuçlara neden olmuştur. On yılı aşan süreç, bu anlamda yeterince değerlendirilememiştir. Son üç yıllık süreçte KDP'de öze dönük değil biçime dönük bir değişikliği gözlemlemek mümkündür.

Devamı sayfa 34'te

“Rejimlerin değişikliğinden en fazla yarar görececek olan Kürt hareketi de

geride bıraktığımız süreçte kendisinde ısrar etmiştir.

Güney Kürdistan'da yerel iktidarı elinde bulunduran güçlerin tutumu bölge ülkelerinden farklı olmamıştır. Onlar da, ortaya çıkan geçici denge ortamında varlıklarını korumaya çalışırlarken; geçmişe ait politikalarında direktmişlerdir.”

TÜM MİLİTAN VE ÇALIŞAN YAPIMIZA

“Özgür Yaşamda Israr ve Açılım” Kongresi’ni özümseyip yaşamsallaştıralım BAŞKAN APO’NUN ÖZGÜRLÜK ÇİZGİSİYLE MEZOPOTAMYA’DA ÇAĞDAŞ NEOLİTİĞİ YARATALIM

● PJA Parti Meclisi

Tarihi bir sürecin içinden başarıyla kararlılığıyla geçebilmek, sürecin ve çağın ana doğrultusunu kavramak ve bu kavrayışa denk bir yaşamsallaşma gücünü ortaya çıkarmaktan geçer. VI. Kadın Kongremiz en başta bu tarihi sürecin içerisinde özgür yaşamda ısrar ederek yer almanın ve çağımıza kadın sesini, rengini ve örgütlü kimliğini katmanın kararlılığıyla gerçekleşmiştir.

21. yüzyılda tüm insanlık ve kadınlar için özgür yaşamın iddialı gücü olan partimiz PJA, 27 Mayıs-10 Haziran tarihleri arasında VI. Kongresi’ni gerçekleştirdi. Özgürlüğün, insanlığın beşiği olan Ortadoğu coğrafyasının bir çok kahramanca şehadete tanık olduğu mayısın görkeminde; Zilan ve Sema’nın özgürlükle buluştuğu haziranın kutsallığında, kadın özgürlüğünün kararlaşmasını bir kez daha yaşadık. Kongremiz böylesine kutsal bir tarihte, şehitlere sahip çıkışı, özgürlük ilkelerine ve ideolojisine sonuna kadar bağlı kalıp, Onların yarattığı tüm değerleri evrenselleştirme kararlılığına ulaşarak gerçekleşmiştir. Ve yine İmralı’da imkansızlıkların arasında baş kaldırmayı bilen sarı kır çiçeği, kadının baharının müjdecisi olarak Kongre boyunca bizimle birlikte olurken, bu kır çiçeğine sarılış da kadın kararlaşmasıyla insanlığın ve özgür yaşamın baharlaşması, dirilişi anlamını taşımıştır.

Kongremiz her alandan gelen kadro ve çalışanlardan oluşan 267 delege ve 40 dinleyicinin katılımıyla görkemli ve coşkulu bir açılışla başladı. Kongremiz Kürdistan’ın her parçasından anaların, Ortadoğulu halklardan kadınların temsilini bulduğu son derece zengin bir bileşime sahipti. Serhildanların temel gücü analarımız, kongre salonumuzu anlamlı konuşmaları, mesajları ve katılımlarıyla renklendirdiler. Kongremizin diğer bir rengi de, dinleyici olarak katılan 20 erkek arkadaşın heyecanlı, anlamlı katılımları oldu.

IV. Kongremiz ortaya çıkardığı güçlü tartışma ve kararlaşma düzeyinin yanı sıra; bir araya getirdiği bu zengin bileşimle, kadının anlayla, toplumla, toprakla, erkeklerle ve bir bütün yaşamla daha güçlü buluşmasının da görkemli ifadesi oldu. Ne kadar zor koşullar ve şartlar altında olursa olsun özgürlük mücadelesinde her zaman kadınla çıkarsız, gerçek yoldaşlığı geliştiren Başkan Apo’nun sınırsız emeklerine, büyük bir duruş ve yürüyüşle cevap vermenin yeni kararlaşması oldu kongremiz. 30 yıllık mücadele süresince tarihi mirasına denk düşen görkemlilikte katılım gösteren, son üç yılda ise bu katılımı zirvede sergileyen halkımızın, komplocu gerçekliğin, yaşamın tüm renklerini soldurma

amacına karşı demokratik çözümü geliştir-medeki rolüne biçtiğimiz değeri, halkla daha güçlü buluşarak göstermenin kararlaşmasıydı, IV. Kadın Kongresi. Halklarımızın içinde yaşadıkları trajediye son vermek için ne gerekliyse onu kararlaşırmanın ve pratikleştirmenin sözleşmesini yaptık. Yaşamımızı, onurumuzu, kimliğimizi ve özgürlüğümüzü borçlu olduğumuz özgürlük şehitlerimizin, yarattıkları anlamları hayata geçirip, Onları ölümsüzleştirmenin çalışmalarını kararlaştırdık. Bu temelde başarıyla gerçekleştirdiğimiz **“Özgür Yaşamda Israr ve Açılım” Kongresi**, 21. yüzyılın başında özgürlükle, Önderlikle, halklarla, şehitlerle yaptığımız ve tarihsel gelişmeleri yaratmaya aday ikinci büyük sözleşmemizdir. Bu hepimize büyük bir heyecan veriyor. Böyle anlamlı bir sözleşme temelinde tarihin önemli bir sürecine giriş yapmanın coşkusu, özgüveni ve kararlılığı ile bütün militan yapımızı, çalışanlarımızı ve tüm halkımızı bir kez daha coşkuyla, saygıyla selamlıyoruz!

III. Kadın Kongresi
yaşanan zorlu süreci aşmada
tarihsel bir rol oynamıştır

IV. Kadın Kongremiz büyük bir ideolojik ve örgütsel hazırlık temelinde gerçekleştirildi. Yaklaşık üç yıldır genel güçlerimiz önemli bir tartışma, eğitim ve yoğunlaşma sürecini yaşıyordu. Bu temelde partimiz, '99 yılında Parti Önderliğimizin yeni stratejiye ilişkin İmralı’da sunduğu ilk perspektifler temelinde belli bir yoğunlaşmayı yaşayarak Olağanüstü VII. Kongre kararlaşmasına gitti. Parti Önderliği’nin esaretini, stratejik değişim ve dönüşümün karakterini, sancılarını ve bunları sağlıklı aşmanın yolunu güçlü anlamlandıramayan kadın hareketi, VII. Kongre öncesi ve sonrası sergilediği katılım biçimiyle hem örgütü hem de kadın hareketinin gelişimini zorlamıştı. Bu yüzden yeni stratejiye gecikmeli bir giriş yapılmıştı. Ancak VII. Kongre sonrası geliştirilen eğitimler ve toplantılar temelinde güçlü bir hazırlıkla gerçekleştirdiğimiz III. Kadın Kongresi, sadece kadın hareketinin yaşadığı zorlu süreci aşmak ve Kadın özgürlük mücadelesi açısından ideolojik, örgütsel ve pratiksel mücadele perspektifi ortaya çıkarmakla kalmamış; genel örgütün de içinde bulunduğu zorlu süreçten başarıyla çıkmasında belirleyici bir rol oynamıştır. Yeniden yapılanma sürecinin temel dinamiği olması gereken kadının ideolojik, örgütsel ve yaşamsal ölçülerde sü-

rüklenmek istendiği muğlaklığa, sapmalara ve kargaşaya bir nokta koymuş, Kadın özgürlük hareketinin yeni strateji sürecinde üzerinde yürüyeceği, mücadele edeceği ve zafere gideceği temel doğrultuyu kararlaştırmıştır. Bu anlamda III. Kongre, ürettiği ideolojik-politik çözüm ve mücadele gücüyle tarihi öneme sahiptir. III. Kongremiz dönem açısından başarıyı, ayakta kalmayı belirleyen kararlaşmayı, tercihi yarattı. Çünkü sürüklenmek istenilen, bir yol ayrımıydı, ideolojik esasların dışında tercihlerde karar kılmaya götüren bir sapmaydı. Bu yüzden özgürlük ideolojisinde güçlü, samimi bir özeleştirilme temelinde tekrar kararlaşmak, mücadeleyi yeni stratejinin öngördüğü değişikliklerle birlikte bu çizgide yürütme tercihinin netleştirmek son derece önemliydi. Son iki yıllık pratik, eksik ve yetersizlikleri ne olursa olsun, bu gerçeki kanıtladı. Bu anlamda III. Kongre; tarihi aşamalarda çıkışı yapmak için ideolojiye dürüstçe bağlılığın, emeğin ve ilkelerden taviz vermemenin önemini ortaya koymada da bir örnek oldu.

Kongre ardından yaşanan oldukça sancılı bir dönem oldu. Yeni stratejiyi yaşamsallaştırmadaki kararlılığımızın güçlü ifadesi olan PJA III. Kongresi ve PKK 2. Meclis Toplantısı ardından, ilkel milliyetçi güçler kullanılarak pratik hamlemiz boğulmak istendi. İdeolojik derinleşmenin, örgütsel yeniden yapılanmanın ve pratikleşme isteminin yaşama geçmemesi için bir çok kesim yeniden iç gericiiliği de kullanarak saldırıya geçti. Bu durum kadın kongremizin pratiğe yansıtılmasını önemli bir dönem engelledi. Kongremizin güçlü taşıyımı için zemin oluşturulamadı. Ancak 2001 baharında gerçekleştirdiğimiz, PJA II. Meclis Toplantısı’yla, önemli bir toparlanma, tartışma ve pratiğe geçiş aşaması için çaba düzeyi yaratıldı. Bu yoğunlaşmalarımız, III. Konferansımızla zirveleşti. Bu Konferans, III. Kongre çizgisinin aldığı tüm kararların ne kadar yaşama geçirildiğini, yaşama geçirilmeyişinin nedenlerini, nasıl aşılabileceğini ve en önemlisi de, PJA’nın aldığı kararların na-

sıl yaşamsallaşacağını, kitleye nasıl taşınacağını kapsamlı tartıştı. Bu konuda kapsamlı eleştiriler ve özeleştiriler geliştirdi, oldukça önemli bir kararlaşma düzeyi açığa çıkardı.

Konferansımız ardından yapımıza ulaşan Demokratik Uygarlık Manifestosu ışığında tüm parti yapımızla birlikte PJA güçleri de, başta Özgür Kadın Akademisi olmak üzere, bütün sahalarda güçlü eğitim devrelerinden geçti. III. Kongre öncesi ve sonrasında yaşadıklarımızdan edindiğimiz tecrübeler, III. Kongre ve III. Konferans tartışmalarının kadın yapısında ortaya çıkardığı sorumluluk, olgunluk, kararlılık ve yetkinlik düzeyi; Parti Önderliği’nin savunmalarını anlama, tartışma yoğunlaşma açısından derinlikli bir yaklaşım düzeyi açığa çıkardı. Ve denilebilir ki IV. Kongre hazırlıklarımızın ana eksen, savunmalar üzerine gerçekleştirdiğimiz tartışma ve eğitimler oldu. Kongremizin başarısında ve yakaladığı kararlaşmada Demokratik Uygarlık Manifestosu belirleyici oldu.

Demokratik Uygarlık Manifestosu Kürt’e, insana, Ortadoğu kimliğine, kadına ve yaşama çok farklı bir anlam kazandırdı. Kadın özgürlük probleminin insanlığın geleceği açısından belirleyiciliğini Parti Önderliğimiz savunmalarında son derece bilimsel ve sosyalist çizgide açılmaktadır. Çağımız mücadelesinin yeniden insanlaşma mücadelesi olduğunu, bu mücadelede öncü gücün, ilk yaşam ve insanlaşmanın yaratıcısı kadın olduğunu ve yine özgür insan çıkışının özgürlük ve çağdaş demokratik uygarlık mücadelesi kapsamında insanlığın ilk çıkışı yaptığı topraklar olan Mezopotamya’da gelişeceğini tüm ayrıntılarıyla ifade etmiştir. Doğanın zorluğu karşısında insanı insan yapan fiziki, kaba gücü değil, kadının toplumsallaşmada sergilediği yaratıcılık olduğu inkar edilemez bir gerçektir. İnsanı insan yapan insan türünün emek ve bilinçle geliştirdiği toplumsallaşma gerçeği oldu ve kadın yaşamın başlangıcında toprak, erkek, çocukla ilişkilenmesiyle **Toplumsal Ana** rolüne sahipti.

Demokratik Uygarlık Manifestosu kadın eksenli bir bakış açısına sahiptir

Günümüze baktığımızda sadece üretim ve üretim araçları olarak değil, yaşamın her alanına giren bilim-teknikğin uygarlık adına, ama canavarlaşarak geliştiğini görüyoruz. İnsanın insanla, insanın doğayla barışık yaşamayı öğrenemediği bir zamanda bilim ve teknikğin ulaştığı düzey özgürlüğü, hukuku ve demokrasiyi kendi lüksü haline getiren tekelleri yani mülkiyetçi zihniyetin denetiminde insanı ve dünyamızı tehdit etmektedir. Bilimin ve teknikğin gelişimi kadının ilk süreçlerde yarattığı gibi doğayla uyum, barış, sevgi, eşitlik temellerinde şekillendirilen toplumsal bir zihniyete uyarlanan bir gelişmişlik değil. Bilimsel gelişme, içinde çok ciddi tehlikeleri barındıran bir zihniyetin denetimi altında. Bunun siyasete, toplumsal yapıya, devlet kurumuna, tüm sorunların çözümüne yaklaşıma yansımaları söz konusu. 11 Eylül’den sonra yaşanan gelişmelerle bu tehlikeler çok daha belirginleşmiş bulunuyor. Bunun karşısında bunu çözümleyen, buna “dur” diyen ve alternatif geliştiren Demokratik Uygarlık Manifestosu ile Parti Önderliğimiz olmuştur.

Ne herhangi bir sol, ne herhangi bir sağ örgüt, ne bir filozof ne de başka bir siyasetçi çağın gerekli ideolojik, örgütsel ve politik çizgisini belirleyememiştir. Bunu kendisinden başlayarak geliştiren Başkan Apo ve PKK olmuştur. İnsanlığın kurtuluş ideolojisini ortaya koyan Demokratik Uygarlık Manifestosu, kadın eksenli bir bakış açısına sahiptir. Bu kadın ve halklar için muazzam bir moral ve güç kaynağıdır. Ataeril sisteme geçişte Sümer rahipleri gücünü, geliştirdikleri ideolojiden aldılar. Kadın ise sahip olduğu kutsal yaşam bilgeliliğini ideolojik güce dönüştüremedi. Toplumsallaşmayı yaratan kadının bilinç ve emeği kadından alınarak, köleciliğin ideolojisi olan mitolojilere ve giderek gelişen üretim tekniğine dönüştürüldü. İnsan gelişmişlik adına özünden uzaklaştı. Şim-

“Ne herhangi bir sol, ne sağ örgüt, ne bir filozof ne de başka bir siyasetçi çağın gerekli ideolojik, örgütsel ve politik çizgisini belirleyememiştir.

Bunu kendisinden başlayarak geliştiren Başkan Apo ve PKK olmuştur. İnsanlığın kurtuluş ideolojisini ortaya koyan Demokratik Uygarlık Manifestosu, kadın eksenli bir bakış açısına sahiptir. Bu kadın ve halklar için muazzam bir moral ve güç kaynağıdır.”

di yaşadığımız tüm sorunların özü burada yatmaktadır. Siyasetin komploculuğu, savaşlar, eşitsizlik vb günümüzün acılarının temelinde bu gerçek yatmaktadır. Üretim, iletişimin, bilim ve tekniğin ulaştığı düzey insanın tüm sorunlarını çözecek güçteyken; yaşanan açlık, savaşlar, işkence, doğa tahribatı, çevre kirliliği vb sorunların kaynağı Sümerlere dayanan zihniyettir. Ve Demokratik Uygarlık Manifestosu'yla, insanlığın, dünyamızın içinden geçtiği bu aşamada bir kadın ideolojisi geliştiriliyor. Bu ideolojiyle sadece kadın değil insanlığın ve dünyamızın geleceğine ilişkin özgürlük ideolojisi ve perspektifi sunuluyor. Çok soyut değil, son derece yaşamsal ve anı anına görevleri yerine getirilmesi gereken bir olgu ve bu Kürdistan zemininde yükseliyor. Bunu değerlendirip, öümüzdeki sürece yönelirken örgütsel sorunlarımızın adını, tanımını doğru yapmak zorundayız.

IV. Kongremiz kadının Demokratik Uygarlık Manifestosu'nu güçlü sahiplenmesi, özellikle Kürt kadını ve Ortadoğulu kadınların bu savunmadan aldığı güçle yaşamı yaratması gereğini tartışmıştır. Bu konuda anaerlik süreçlerde olduğu gibi toplumsallığı geliştiren zihniyetin, yaratıcılığın ve inancın esas alınması gerektiğini tartışmıştır. Çağımızda tek özgürlük alternatifi olarak şekillenen manifesto, erkeğin insana bırakamaz. Kadın buna ruhunu eylem ve örgüt gücünü vermek zorundadır, erkeği de bu temelde dönüştürmek zorundadır. Erkekta pragmatist yaklaşım, dönemsel yaklaşım daha belirgindir. Ruh, özü, yaşama, doğaya katılması egemen karakterinden dolayı daha zayıftır, biraz donuktur. Bu anlamda örgüte bütün mücadele alanlarına kadın olarak katılımımız güçlü olmalıdır.

Bu gereklilik, egemen sistemin her zaman insanlık ve ilerilik adına çıkan ideolojileri kendi tekeline alma gerçeğiyle ele alındığında daha da yakıcılaşmaktadır. Bu tehlike göz ardı edilmemelidir. Kapitalizm emeğin umudu olarak yeşeren sosyalizmi –reel sosyalizmi– çöktürdü. Egemenlik dinleri tekeline aldı ve kendi iktidarının hizmetine soktu. Neden? Çünkü bu ideolojilerin doğru uygulayıcıları çıkmadı. Çarpık gelişti, eksik kalan yanları dogmatikleşti. Biz ideolojimizi aynı tehlikeyle karşı karşıya bırakamayız. Bu konuda en büyük sahiplenşi ve uygulamayı geliştirmek kadının görevi olmaktadır. Kadının, mücadelenin her çalışma alanına özgünlüğü geliştiren, kadını bilinçlendiren, örgütleyen, gücünü yaşam ve örgüte kanaliz eden bir tarzda güçlü katılım göstermesi gerekiyor.

Öümüzdeki süreçte karşımıza çıkacak tüm engelleri savunmalar tanımlamış, yapılması gerekenleri netleştirmiştir. Önemli olan bu kongreyle birlikte her türlü yetersizliğimizi aşmamızdır. Bunu sahip olduğumuz muazzam potansiyel ve birikimimizle başarabiliriz. Elimizdeki imkanlar, ideolojik düzey, örgüt ve kadro gücü hiçbir kadın hareketinde yoktur. Bu gücü her bireyin kendisine ait geriliğe mahkum etme ve tıkatma hakkı olamaz. Önderlik savunmaları temelinde yeni bir sözleşme; partyle, hareketle, süreçle, özgürleşmeyle yeni bir sözleşme, halka ve şehitlere verilen sözün de yerine getirilmesidir.

PKK bir sosyal devrim örgütüdür

PJA olarak 21. yüzyıla girişimiz son derece anlamlı ve sağlam temeller üzerinde gerçekleşti. Bu hareket içerisindeki her kadının en fazla moral ve güç alacağı temel bir olgudur. Kaybetmeyle ya da savrulmayla da girebiliriz. Ama biz bir örgüt çatısı altında, güçlü bir ideoloji ve otuz yıllık mücadele mirası –bunun içinde çok anlamlı şahadetler, direnişler ve emekler var– üzerinden 21. yüzyıla girdik. Bu temel çok sağlam olduğu için, sorunlarımız ne olursa olsun 21. yüzyılda ilerleme doğrultusundan çıkmayacağımız, sürekli bu rotada ilerleyeceğimiz kesindir.

miz kesindir.

Bir örgütün başarısının ölçüsü, amaç karşısındaki tutarlılığıdır. Kadronun da böyledir. Amaç karşısında ne kadar iş yapıldıysa o kadar örgüttür, o kadar kadrodur. Bu temelde kongrede esas eleştiril-özeleştiril III. Kongre çizgisine ve Önderliğin '99'dan beri adım adım gündemimize koyduğu demokratik uygarlık çizgisine sahip çıkma düzeyi üzerinden geliştirildi. PJA Meclisi, yine kadro düzeyi olarak bu konudaki yetersiz ve yanlış yaklaşımlar değerlendirildi. III. Kongre'de ulaşılan kararlaşma düzeyine denk pratikleşmenin yetersiz olduğu belirlendi. Tartışmalarda açığa çıkan temel noktalara göre ele aldığımızda iki kongre arası dönem için; yaratıcılık, yeni dönem gereklerine, ihtiyaçlarına göre kendinde güç üretme yani sürece katılım zayıf kaldı. Temel bir hedefimiz kitleselleşme, açılımdı bu konuda attığımız adımlar çok sınırlıydı.

Bir ideoloji, kendisini kitlelere kavuşturduğu oranda ölümsüzdür. Kendisini kitleye ulaştırmayan, kendisini milyonlara kavuşturmayan bir ideoloji ne kadar güçlü olursa olsun yaşamda etki gücü çok fazla yoktur. Bu, bizim hem Parti Önderliğinin savunmalarına yaklaşımımızdır hem de ideolojiyi yaşama geçirme gücünü kadrolar olarak ne kadar göstereceğimizin ifadesidir. Bunlara çözüm gücü olma anlamında ideolojimizi ne kadar kadına ulaştıracağız, o ideolojinin gücünü kadına ne kadar tanıttacağız? Tüm bu hususlar temel özeleştiril geliştirilmesi gereken noktalar. Başarı düzeyimiz, eski ile şimdiki durumu mukayese etmekle değil, çizgi esaslarında olması gereken ölçülere göre değerlendirilmelidir. Elimizdeki güçlü imkanları, önemli mevzileri, kendi bakış açımızı ve kendi geriliklerimizi dayattığımız için güçlü değerlendirmedik. Meclis düzeyinde mücadelenin dilini tek taraflı ele alma yaklaşımı yaşandı, dar kaldı. Eğer ilkemiz kadını tekrar yaşamın merkezine yerleştirmekse –bu erkeği dışlamaya anlamında değil– kadın eklenli bir sistemse; o zaman kadının çıkarıldığı bütün sahalar güçlü örgütlülük ve üretimle yeniden girmesini esas almalıyız. Kadın düşünsel üretimle yaşama katılmalı, özgür ilişki üretmeli, güzelliği, sevgiyi üretmeli, yaşamından, kimliğinden ne çıkarılmışsa onu tekrar almalıdır.

Kendisini defalarca katlayabilecek bir kadrolaşma düzeyimiz var. Bunu önderlik yarattı. Ama bu düzey olmasına rağmen hala pratiğe girişte kendisine çok dar tabular belirleme, çalışma ölçüsünün darlıklara sığdırma yaşıyor. Kendi alternatifimizi üretmede çok mücadeleci olamıyoruz. Alanlara göre mücadele dilini yakalama konusunda yaratıcılık geliştirmede zayıf, ürkek kalıyoruz. Çok fazla kendi kalıplarımıza hapsediyoruz. Bunda geleneksellik, klasik yaklaşımlar, kendimize göre biçtiğimiz mücadele anlayışımız belirleyici oluyor. Örneğin bir kadro, bir yönetici kendisini ideolojik, bilimsel ölçülerle ele alıp emeğine anlam biçemediğinde, kendisini mantıkta doğru konumlandıramadığında, yaşamda çok önemli bir rol oynadığı halde kendisini işlevsiz görebiliyor. Örneğin yaşamdaki ideolojik boşluğu dolduracak bir çalışmayı yürütüyor, ama bunu “boşlukları doldurmak” olarak adlandırıyor. Halbuki bu partide ideolojik çalışma her zaman en anlamlı ve değerli çalışma olarak ele alındı. Bireye göre olmadı mı katılım zayıf kalıyor.

PKK bir sosyal devrim örgütüdür. Önderlik bizim mücadelemizi böyle tanımlıyor. Biz 30 yıldır sosyal devrimi yaratıyoruz. Kürt insanında yok edilen sosyaliteyi yaratıyoruz. O açıdan boşluk neredeyse mücadeleyi oradan yükseltmek “yedek” olmak değildir. Yaptığı işin ideolojik anlamını insan verebilse, kendisini yedek veya tali hissetmez. Bir yerde boşluk varsa onu doldurmak yedek olmak değil, yaşamın kendisine, ihtiyacına cevap olmak demektir. Yani esas olan çizgiye göre farklılıkları tespit edip, bu konuda yaşanan parçalılığın dayandığı ideolojik gerçekliği doğru adlandırmaktır. Sorunlarımızın isimlendirilmesinin ideolojik ve örgütsel olması çok önemlidir. Yoksa ister bilinçli, ister bilinç-

sizce olsun örgüt gündemi dışında, dönemin, görevlerin gerekleri dışında bir gündeme düşeriz ki, bu da oportünizmi ifade ettiği gibi klasik kadının sürekli yaşamın ana doğrultusunun dışında kalma gerçeğinden başka bir şey olmaz. Bu nedenle ideolojik ve örgütsel hakimiyeti sürekli geliştirerek, sorunlarımızı doğru adlandırmak önemlidir. Yaptığı çalışmanın anlamını ve yaşamdaki etki gücünü doğru tanımlamayan, pratikleştirmeyen yaklaşımları kongremiz gaflet olarak değerlendirip, mahkum etmiş, aşılması için mücadele verilmesini kararlaştırmıştır.

Önderlik tarafından geliştirilen her ideolojik hamlenin, geriliklerimiz cephesinden mutlaka bir direnişle karşılandığı bir gerçektir. Bize özellikle ideolojik büyümenin, yüreksel, beynisel, ruhsal büyümenin dayatıldığı her aşamada bizdeki küçüklükler mutlaka konuşmak ister, söz hakkı ister, direnişe geçer. İçimizde hala aşılmayan, örgüt, ilişki ve yaşam anlayışımıza damgasını vuran temel bir nokta bu olmaktadır. Geliştirilen ideolojik düzey karşısında geriliklerimizin dayatması, sistemin bizde başkaldıran direnişidir. Bugün beş bin yıllık erkek egemenlikli sistem çözülüyor diyoruz. Bu sistemin bizde etkileri var tabii. Sistem çözüldükçe onlar da bizim kişiliğimizde, yaşamımızda çözülüyor. Nasıl ki, sistem devrimci güçler, halklar ve özgür insan adına bu süreci ilerletmek isteyen devrim cephesi karşısında çözülmek için direnişe geçiyorsa, bizdeki sisteme ait kalıntılar da kendisine bir kılıf buluyor ve ayakta kalmaya çalışıyor. Geriliklerimize bulduğumuz kılıfları, elimizden geldiğince örgütsel izahlara kavuşturmaya çalışıyoruz. Fakat nasıl ki sistem aşmaya mahkumsa, bizdeki o kalıntılar da aşmaya mahkumdur. Savunmalara yaklaşımda bizde ortaya çıkan önemli bir yetersizlik de budur. Ancak mutlaka aşılmak ve direnmenin çok fazla anlamı yok. Yapılması gereken bilimsel bir tahlille yetersizliklerimizin adını koyma cesaretini göstermek ve adım atmaktır.

Başkan Apo Kongremize sunduğu mesajda *“bilgisi olmayanın mücadelesi tehlikelidir”* diyor. Bu hepimizin üzerinde ciddi yoğunlaşması gereken bir tespit. Mevcut örgütsel sorunlarımızın ve kendini özgür birey olarak yaratmada yaşadığımız zorlanmaların kaynağındaki temel bir olgu budur. Birey; bilinç düzeyi, kendisine verilen beyin, bakış neyse bunu esas alıyor. Mücadelesi ve mücadelesizliği de bu kapsamda oluyor. Bazı konularda bilincimizin yetersiz olmasından ve yanlış temellere dayanmasından kaynaklı olarak yanlış savaşım veriyoruz. Bir birey, kendisini ne kadar bilimsel tanımlıyorsa o kadar kendisiyle doğru savaşır, ne kadar yanlış tanımlıyorsa, yanlış bir yere oturtuyorsa, kendisini o kadar çok hırpalar, zorlar ve sonuçsuz kalır. Örgüt içindeki mücadelemiz de böyle geliyor. Sorunların adını ne kadar doğru koyuyorsak, o kadar çok doğru yaklaşıyor, savaşır ve sonuç alıyoruz. III. Kongre bunun en güzel örneği. Bu anlamda IV. Kongremiz, kendisini, süreci, örgüt içindeki konumunu ve duruşunu, sorunların adını kendine göre, yüzeysel, dar ele alıp adlandıran ve mücadeleyi tali noktalara kaydıran yaklaşımları mahkum etmiştir. Örneğin genel çalışmalar içinde olmayı, “yedek” kalmak olarak yorumlayan ve genel çalışmaya bu mantık üzerinden katılım gösteren yaklaşımlar var. Tam tersine genel çalışmaya güçlü katılmak yaşamın, siyasetin merkezine girmektir. Kaybettiğimiz, dışında bırakıldığımız her şeyi tekrar geri almaktır. Kadın olarak özgünlük sadece bir özgün zeminde, aynı zaman dilimlerinde kendine zaman ayırmak, bunun eğitimini görmek değildir. Kimiksiz ve kimliğimizden soyunarak genel çalışmaya girmiyoruz, özgün zemine geldiğimizde de onu bir elbise gibi giymiyoruz. Böyle bir şey yok. Kadın her yerde kadındır, PJA'lı her yerde PJA'lıdır. Bu konuda parçalayan yaklaşımları yok değil. Ancak belirleyici olan kadının kendi kimlik ger-

Bir ideoloji, kendisini kitlelere kavuşturduğu oranda ölümsüzdür. Kendisini kitleye ulaştırmayan, kendisini milyonlara kavuşturmayan bir ideoloji ne kadar güçlü olursa olsun yaşamda etki gücü çok fazla yoktur. Bu, bizim hem Parti Önderliğinin savunmalarına yaklaşımımızdır, hem ideolojiyi yaşama geçirme gücünü kadrolar olarak ne kadar göstereceğimizin ifadesidir.

çekliğine sahip çıkma gücüdür. Kongre bu doğru yaklaşımı kabul etmiş ve bu konuda ulaşılan anlayış netliğinin pratiğe güçlü geçirilmesini kararlaştırmıştır. Bu konudaki yanlışlıkların manifestonun yaşamsallaştırılmasını erkeğin insana fına bırakmak olduğunu, manifestonun yaşamsallaşacağı hiçbir sahanın da bu biçimde ele alınamayacağını tartışmıştır.

Kadrolaşmayan bir hareket büyümez

Yaşam bir bütündür, soyut ele alınamaz. Toplum kadın, erkek diye ayrılamaz. Kadının kendisine ait özgünlüğü, dünyası ne kadar varsa, güçlüyse yaşamdaki etki gücü de o kadardır. Bu anlamda çalışma, yaşam tarzımız, zamanı kullanma biçimimiz, eğitim anlayışımız, kolektivizm anlayışımızda hala belli yetersizlikler var. Mücadelenin bütün sahalarında kadını temsil etme gücüne ulaşırsan, kararlaştırma düzeyine bunu yansıtırsan, bu düzeyde kendini yoğunlaştırırsan; kadının anlayışını, rengini kararlaştırma düzeyine veriyorsun demektir. Yani özgünlük budur! Ve başka bir tanımı yoktur.

Bugün dünyanın her yerinde örgütlü olmak, farklı çalışmalar içinde yer almak kadının yaşama giriş düzeyidir, ve mevcut duruş oldukça güçlü bir düzeydir de. Bu anlamda kendimize inkarcı yaklaşıma-çağır. Bu kadının psikolojisinde her zaman varolan bir şey. Kendimizi örgüt, güç görme, bazı anlamlı sonuçların sahibi görme, emeğinin sonuçlarını sahiplenme, bizde artık gelişmek durumunda. Bu olumsuzlukları reddetme anlamında değil. Fakat bu noktada özellikle kendi özgüncü üzerinde yaşamın bütün alanlarına girmek, bütün alanlarında söz sahibi olmak, kendi rengini vermek daha güçlü gelişmeli. Kongremizin bu doğru yaklaşım üzerinden ulaştığı kararlaştırmayı pratikleştirmek bütün militanların görevi olmaktadır.

Kadın; dünyayı, insanı ve özgür yaşamı inşa etme misyonuna ters düşen, kadını olmayı bir acizlik, sığınak, gerekçeleştirme, şikayet etme olgusu olarak ele alan yaklaşımlara hala girebiliyor. Kadının güç getirememeyi veya çözüm gücü olamamayı, siyaset yapamamayı, yaşadığı zorlukları değişik değişik adlandırması ve bunu gelenekselliğe, tepkilere, kendisindeki zayıflıklara bağlaması sahip olduğu misyon açısından oldukça geri bir durumdur. Yine kadının sahip olduğu muazzam potansiyeli, güzelliği yaşama ve kendisini yaratmaya dönüştürmede zayıf kalan bir gerçekliği var. Hızlı gelişen süreç karşısında bunun çok tehlikeli bir durum olarak görülüp aşılması gerekiyor. “Ben tekrarı yaşıyorum, kendimi aşamıyorum” diyerek, tekrarı örgütsel gündemimize dayatan bu gerçeğin çözümlemesi gerekir. Hızlı gelişmeleri yaşayan bir dünya gerçeği karşısında sahip olduğu ideolojik kapsama denk görev ve misyon yüklenmiş bir örgütün militanı olarak; “ben tekrarı yaşıyorum” demek, sürece girmemek demektir.

Politikada ve örgütlenmede yetkinleşme, olgunlaşma, yaşam, genel kültür birikimimizi, deneyimimizi geliştirme sorunlarımız var. Bu anlamda PJA'nın sahip olduğu deneyimin güçlü pratikleşmemesinde; geriliklerimizden, köleliklerimizden, gelenekselliklerimizden kurtulmayışımızın etkisi çok fazladır. Buna karşı mücadele çok güçlü gelişmiyor. Bu anlamda kadının kendisini, yaşamda yaratma gücüne dönüş-

türmesi çok önemli.

IV. Kongremiz sahip olduğu ideolojik-politik, örgütsel ve pratiksel gücü yaşama geçirmeyen, dönemin gerekleri karşısında ideolojik ve örgütsel donanımını güçlendirme, yenileme ihtiyacı duymayıp bu konuda mücadele ve emek sahibi olmayan, mücadele karşısındaki sorumluluklarını izlemekten, gözlemlemekten, şikayet etmekten ibaret gören ve bu temelde sürece giriş yapmayan tüm anlayış, yaklaşım ve tutumları; yeni strateji, onun ideolojik çerçevesi olan savunmalar ve önderlik-özgürlük çizgisi karşısında oportünist eğilim olarak ele almış ve mahkum etmiştir. Savunmalar temelinde özgürlükle yeni bir sözleşme ve siyasete, yaşama, örgüte daha güçlü bir giriş kararlaştırma olan IV. Kongremiz, bu oportünist eğilimle etkili mücadele etmeyi kararlaştırmıştır.

Siyasete, yaşama, ideolojiye ve özgürlüğe yaklaşımdaki soyutluk eleştirilmiş özgürlüğün yürütme gücü, adım atma gücü ve kadın özünü yaşamı yeniden yoğurup şekillendirme gücü olduğu vurgulanmıştır. Cins mücadelesinde yaşanan durgunluk, ürkeklik, hesapçılık mahkum edilmiştir. Örgütte akışkanlığı yaratan gerçeğin sınıf mücadelesiyle birlikte cins mücadelesi olduğu tespitinden hareketle; bu alanda devrim olmaması halinde yaşanacak çürüme ve yozlaşmanın tehlikelerine dikkat çekilerek, tüm PJA militanlarının bu konuda doğru mücadele perspektifini kazanarak öncülük yapmaları gerekliliği vurgulanmıştır.

Buna yol açan en temel eksiklik kurumlaşmayı ve kadrolaşma faaliyetini güçlü yürütemememizdir. Oysaki kadrolaşma ve kurumlaşma cins ve sınıf mücadelesini güçlü yürütmek için “olmazsa olmaz” kabilindedir. Önderliğin esareti öncesi bizler hazır alışıktık. Önderlik eğitim gönderiyordu, biz ise ucuz yaklaşıyorduk. Konumlandırma, görevlendirme anlamında tıkatıyor, daraltıyorduk. Nasılsa Önderlik sayesinde her altı ayda bir yüzlerce arkadaş geliyordu. Şimdi bu imkan yok ve biz yaratmak zorundayız. Bu herkesi zorluyor, herkes zorlandıkça birbirine yükleniyor. Herkesin hem kadrolaşacağı hem de kadrolaştıracağı bir dönem. Biz Önderlikten kalan boşluğu ancak böyle kapatabiliriz. Bu çalışmayı esasta yürütmesi gereken PJA Meclisi, yeni dönemde bunu en temel örgüt çalışması olarak ele almalıdır. Çünkü kadrolaşmayan bir hareket büyüzmez. Önderlik tarzında sürekli örgütü büyütme vardı. Yürüttüğü ideolojik propaganda ve örgütsel çalışmayla örgütü büyütüyordu. Bizler bunu geliştirmedik. Örgütsel büyümeyi hem kitleselleşme hem de ideolojik boyutta ele almak gerekir.

Kadınlar eskiden yaşadıkları özgün sorunları, aile içerisinde karşı karşıya kaldığı çirkinlikleri, ağır problemleri, şiddeti asla açmazlardı. Ama iki yıldır PJA'nın verdiği manevi güçle kadınlar bu konuda çok açık yaklaşıyor ve bizden çözüm bekliyor. Bir kadın partisi olduğunu bilmekten büyük bir güven duyuyorlar ve kendi partileri olarak görüyorlar. Biz bu beklentilere örgütler, projeler oluşturarak cevap yaratmalıyız. Bu konuda başarılı olmak, büyümeyi yaşamak, örgütsel sorunlar konusunda yaşadığımız tekrarları aşmayı getirecektir. Ancak kitleselleşmenin temel ön koşulu, yapısıyla güçlü buluşan, yapısına inebilen yönetim tarzının yaratılmasıdır. Kitleselleşme sihirli değnekle yaratılan bir olgu değildir. Bu anlamda kongremizin yönetim

tarzına ilişkin geliştirdiği önemli bir eleştiri konusu da bu olmuştur. Ve kongre “*Bir yönetimin yapısına ne kadar inebilirse, onunla ne kadar buluşabilirse, o kadar kitlesel-leşeceği*” tespitini yapmıştır.

Kongremiz yönetime gelen eleştirilerin genelinden yola çıkarak, PJA Meclisi'nin, kolektivizmi yaratmada, ilişki ve yaşam anlayışında, ölçülerde önemli bir düzey yakaladığını tespit etmiştir. Ancak bunun henüz en kalın çizgilerde bir çerçeve olduğunu, Demokratik Uyarlık Manifestosu'nun öngördüğü zihniyet, vicdan ve ahlak devrimini gerçekleştirerek, daha demokratik, kapsayıcı, olgun, sorumlu ve yaşamın özgürlük düzeyini daha yaratıcı bir tarzla sürekli ilerleterek bu çerçevenin içini doldurmaya, yönetim için temel bir görev olarak belirlemiştir. Yönetim gerçeğinin erkek egemenlikli şekillenmeye ait yönleri hızla aşarak güç ve iktidar olgusuna doğru yaklaşımı geliştirmesini, siyasal olgunluğa erişmesini, yaşam yaklaşımında dogmatizmi kirmasını, örgüt gücünü kendi iç ilişkilerinde daha güçlü oturtmasını ve kendisini yetkince yaratmasını hayati önemde ele almıştır.

Örgütsel gündem değerlendirmelerimizde kadro duruşu ve katılımı da eleştirilmiştir. Dönemin görevlerine göre kendisini yaratmayan kadro gerçeği yeterli düzeyde pratikleşmemenin önemli bir etkeni olarak ele alınmıştır. Bir örgüt alt örgütleri ve kadrosuyla yaşam bulur. Onu pratikleştirecek olan kadrodur. Örgüt üzerine çıkılarak ilerlenecek yürüyen bir merdiven değildir, örgüt bir silahtır, onu militan çalıştırıp kullanır. Bu örgüt silahını kullanmayan, ideolojiyi yaşamsallaştırmayan kadro duruşunun mutlaka aşılmasını kongremiz kararlaştırmıştır.

Her kongre çalışmasının özünde özgürlükle sözleşme vardır

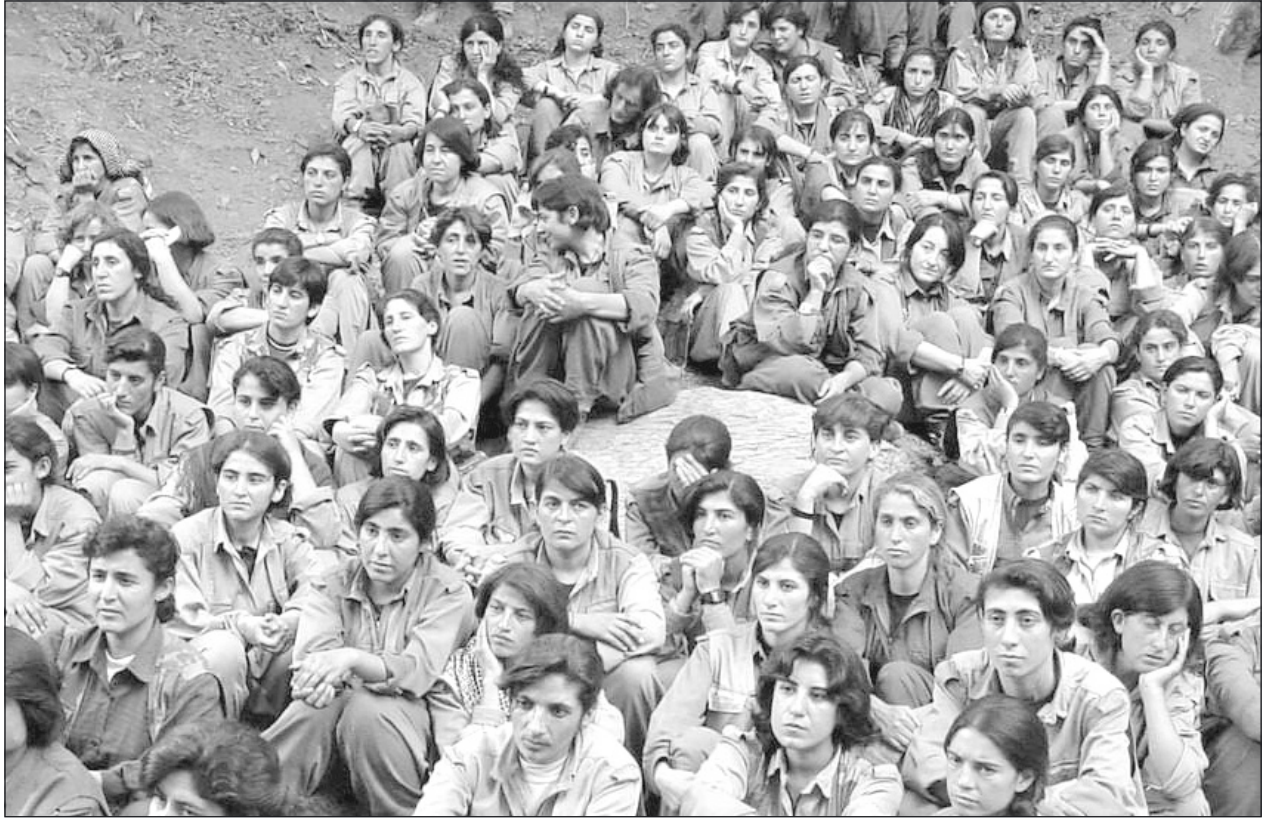
Erkeğin kadın çalışmalarına yaklaşımında son iki yıllık süreçte belli bir gelişim düzeyi olsa da kadın özgürlük çalışmalarını teorik söylemde birincil, ama pratikte yedek ve tali bir çalışma olarak ele alma yaklaşımının aşılması kongremizin eleştirdiği bir konu olmuştur. Ancak bu eleştiri ile birlikte asıl belirleyici olanın kadının kendi çalışmalarına stratejik yaklaşımı güçlü geliştirmemesi olduğu tartışılmıştır. Mücadeleyi yükseltme, erkeğin yedek yaklaşımı karşısında “ben yedek değilim, yaşamın merkezinde bir gücüm, bana böyle yaklaşılmaz” diyecek gücü, ya da duruşu ortaya koymada kadın duruşunun ürkek olduğu, mücadeleyi çok fazla içinde barındırmadığı, mücadelenin ideolojik söylem düzeyini fazla aşamadığı bir gerçeklik olarak tespit edilmiştir. 2000 yılında yönetim gerçeğinin, kadro gerçeğinin hareketi getirdiği nokta vardı. Biz III. Kongre'de ve sonrasında bu durumu “uçurumun eşiğine gelmek” olarak tanımladık. Uçurumun eşiğinden kurtulan bir örgütü tekrar uçurumun eşiğinden düşürme kaygısı, katılımı güçlü ve özgür kılmıyor. Hep o kaygıya kilitli hareket etmek, erkekle ve kadınla bu temelde ilişkilenecek, yönetimi mücadele anlayışına ulaştırmıyor. Bu temelde kongremiz; erkeğin egemenlikli, gerici, uzlaşmacı, kadını yedek güç gören, kadınla doğru yoldaşlığı özgürlüğün bir koşulu olarak ele almayan her türlü yaklaşımları karşısında olmasın gereken zamanda ve yerde, eleştiri-özeleştir mekanizmasını doğru kullanmamayı, Kadın özgürlük

hareketine stratejik yaklaşmamanın bir uzantısı ve özgürlük mücadelesine ihanet olarak değerlendirmiştir. Aynı zamanda bu yanlış ve örgüt dışı yaklaşımları eleştirmeyi hem Kadın özgürlük mücadelesi hem de genel mücadele açısından sorumluluklara sahip çıkmamak ve örgütsel sorumluluğu paylaşmamak olarak değerlendirerek mahkum etmiştir.

IV. Kadın Kongremiz son dönemlerde ortamımızda yaşanan kadın intiharlarını değerlendirmiştir. İntiharın özgürlük hedefi, yaşam ideolojisi karşısında bir ihanet olduğunu ve asla meşrulaştırılamayacağını, Parti Önderliğimizin günde binlerce kez ölümü yenerek bizim için yarattığı özgür yaşam şansına bir saldırı olduğunu belirterek, bu eğilimi şiddetle mahkum etmiştir. Her intiharın, ideolojik ölümden sonra gerçekleştiğini, ideolojik olarak içimizde ölmeyen bir insanın intihara asla eğilim göstermeyeceğini vurgulamış ve bu eğilimle öncelikle ideolojik olarak mücadele edilmesi gerektiğini kararlaştırmıştır. PJA'nın kadını çok kolay ölüme götüren, kendini yakmaya götüren çizginin karşısında bir mücadele çizgisi olma gerçeğinden hareketle, bu intiharların araştırılması, çözümlenmesi, bu konuda özgün çalışmaların yapılması yönünde planlamalara ulaşmıştır.

IV. Kongremiz örgüt ortamında bir kesim erkeğin kadına yaklaşımının yaşanan kadın intiharlarıyla bağlantısını da ele alıp değerlendirmiştir. Önderliğin toplum açısından belirttiği kadın katliamının, bizde intihara sürüklenme biçiminde ortaya çıktığını tespit etmiştir. Özellikle Kongre öncesi Kandil alanında yaşanan intiharlar bu temelde ele alınmıştır. Erkeğin toplumda kadını öldürdüğü, bazı kadınların zaten toplumda erkek tarafından öldürüldüğü için parti ortamına geldiği ve içimizdeki bazı düşün ya da düşman anlayışla bağlantılı erkekler tarafından da el atıldığında bu ölümün tamamlandığı kongremizin önemli bir değerlendirmesiydi. Bu sevgi adına kadını ölüme götüreme faaliyeti olarak ele alınmıştır. Bazı kesimler de bunlara bir şekilde duygusalılık adına anlamlar yüklemeye çalışarak adeta intiharı teşvik ediyor. Kongremiz, kadına böyle alçakça el atan her yaklaşımın objektif ya da sübjektif düşman faaliyeti olduğunu, kadına bu temelde saldırının ülkeye, halka, özgürlüğe, KADEK'e saldırı olduğunu ve gelişen kadın, halk baharlaşmasına karşı kara kışları dayatmak anlamını taşıdığını belirlemiş; kadının bu temelde yaklaşan her erkek anlayışı, yaklaşımı ve saldırısı karşısında özgürlüğünü, onurunu ve kimliğini koruma temelinde meşru savunma hakkı olduğunu oy birliği ile kararlaştırmıştır. İster toplum ister örgüt içinde kadın ruhunu, duygusunu, kadın dünyasını, bilincini öldüren, katleden her tür erkek yaklaşımının mahkum edilmesini kararlaştırmıştır.

IV. Kongremizin ele alıp mahkum ettiği diğer yanılgılı ve tehlikeli bir anlayış ise “sosyal reform” olarak kendisini ifadelendiren bireyci eğilim olmuştur. Bu yaklaşımların Başkan Apo'nun çerçevesini savunmalarda kapsamlı ve net bir biçimde belirttiği birey olma olgusunun; keyfi, kendine göre, başka türlü dillendiremediği birtakım geri özelemlere göre yorumlanmasından kaynağını aldığı tespiti yapılmıştır. Bu eğilim ve anlayışların kadın zemininde de çıkması durumu daha da ciddiyeyle ele almayı gerektiriyor. Özgür birey olma, Önderliğin savunmasında ortaya koyduğu temel amaçlardan biridir. Buna ulaşmada, en büyük mücadele kadın yürütmelidir. Bu konuda

örgüt zemininde çıkacak, örgüt yaşamını, çizgi olarak belirlediğimiz yaşamı zorlayacak her türlü geri, yanlış eğilim, yaklaşım karşısında savaşmada kadını birinci derecede görevli kılan kongremiz; çarpık bireyci eğilimden kaynağını alan “sosyal reform” anlayışını mahkum etmiştir.

KADEK I. Kongresi ve PJA IV. Kongresi; başta Parti Önderliğimizin çok büyük fedakarlıklarla yaşam ve özgürlük mücadelesini sürdürdüğü İmralı sürecinin en büyük ürünü olan Demokratik Uyarlık Manifestosu, tüm parti yapımızın, çalışanlarımızın ve halkımızın üç yıllık süreçte yaşadığı zorlu mücadele döneminin ortaya çıkardığı değerleri, demokratik-özgür toplum ve yaşamı yaratmanın kararlaştırılması ve iddiasına dönüştürdüğümüz zirveler olmaktadır. Bu anlamda hem VIII. Kongremizin hem de PJA IV. Kongremizin ulaştığı kararlara düzeyine anlam biçmek ve sahiplenmek, üç yıllık emeklerimizin sonuçlarının ortaya çıkardığı olumlu gelişmelere saygılı yaklaşmak olduğu gibi, verdiğimiz emekleri pratik başarıya ve zafere ulaştırmanın da vazgeçilmez koşuludur. Bizde her kongre çalışmasının özünde özgürlükle sözleşme vardır. IV. Kongremizin de böyle bir anlamı var. Ancak bu seferki sözleşme her zamankinden daha aydınlanmış beyin ve yürek gücüyle yaratılıyor. Başkan Apo'nun insanlık tarihi boyunca özgürlük adına yaşamış tüm kıpırdanışları, arayışları, çıkışları, savaşları, erkek egemenlikli tarihin karanlıklarından çıkıp halklara, kadınlara sunduğu manifestosu temelinde yaşadığımız bir sözleşme oluyor. Bu sözleşmenin dayandığı sağlam ideolojik zeminle, kadın her zamankinden daha fazla yaşamın güçlü ve örgütlü dayanağını oluşturuyor. Bu anlamda IV. Kadın Kongremizin topluma sözleşmenin ön kongresi olduğunu belirtmek yanlış olmaz. Kongremiz Önderlik tarafından halklara, kadınlara armağan edilen anlam hazinesini yaşama geçirmenin iddialı çalışmasıdır. IV. Kongre'den sonra gelişecek mücadele süreci, “anlamadım, ikna olmadım, sınıf, kadın-erkek özelliklerim, baş ağrım, karın ağrım” diyenlerin küçüklüğüyle; talide, örgütsüzlükte, oportünizmde kalmayı dayatanları her açıdan aşma, milyonlara taşırma ve onların somut yaşam sorunlarına özgürlük taleplerine cevap yaratma süreci olacaktır. Bugüne kadar pratikleşmemiz önünde engel olan tüm boyutlar ortaya çıktı, deşifre oldu, tartışıldı. Artık dönem kendini, tarihi, toplumu, yaşamı iliklerine kadar anlama, tanıma, hissetme ve bu temelde yeniden yaratma dönemidir. Mücadelesi zorlu ve sancılı olsa da her adımı, her aşaması bizi zafere yakınlaştırmaktadır. IV. Kongre aldığı tüm kararlaraşmalarla böyle bir yakınlaşmadır.

Kongre'nin ortaya çıkardığı kararlara düzeyine dar-dogmatik, yüzeysel, günübirlik yaklaşım sergilenmemelidir. Kongremizi taşıırma, pratikleştirme ölçümüz, kongremizin kadın ve erkek için ortaya koyduğu özgürlükle sözleşme düzeyini yaşamın

her anında yaşamsallaştırma mücadelesini paylaşmaktır. Bu temelde IV. Kadın Kongresi'ni anlamak, Başkan Apo'nun çağrısı temelinde, özgürlük felsefesinde derinleşmekten geçiyor.

IV. Kongremiz bu geçiş aşamasının tamamlanma kongresidir

Mücadele tarihimiz boyunca gerçekleştirilen her kongre asıl başarısını, kongre kararlaraşmasının yaşama geçirilme süreciyle ortaya koyar. Kongrenin yaşama geçirilme düzeyi, kongrenin yarattığı başarının ifadesidir. Bu anlamda her kongre sonrası pratik süreç hayatidir. Kongre kararlaraşmalarının pratikleştirilmesine ilişkin değişik aşamalarda yaşadığımız önemli deneyimler var tabii. Kadının I. Kongresi tarihiydi. Ancak bunun tarihi anlamının bilince çıkarılmaması, örgütsel-ideolojik toyluk kongrenin yaşamsallaşmasını zayıf kıldı.

II. Kadın Kongresi deneyimimiz var. Kongre yapıldığı zeminde kaldı ve taşıırlamadı. Bunun içinden geçilen dönemle, kadın hareketinin geldiği aşamanın özgünlükleriyle, Parti Önderliği'nin esaret sürecini ideolojik anlamlandıramamakla bağlantısı vardı. Bu temelde sürecin karakterine göre kadının ideolojik yaklaşımlarda derinliği yaratamaması, yüzeyseldar, kendine göre yorumlara girmesi, kendisini doğru örgütlülüğe kavuşturamaması, II. Kadın Kongresi'nin tartışma ve kararlaraşma düzeyini yaşama geçirmeyi sabote etti. Bu kongrede de az tartışma yürütülmedi, kararlar zayıf değildi. Ama yaşamsal kılınmadığı için pratik bir değer ifade edemedi, kağıt üzerinde kaldı. Kadın partisinin kurulmasının kararlaştığı, tarihi bir kongreydi. Ancak bunun bilincinde olmadan yaşamak, bunun yaşamda yaratacağı anlama sahip çıkamamak ya da onu yaratma gücünü göstermemek, deyim yerindeyse kongreyi çözümsüz bir kararlar yumağı biçiminde bıraktı.

III. Kadın Kongresi'ni taşıırmadaki, yaşamsallaştırmadaki yaklaşımlar da önemliydi. Biraz daha yakın zamanda gerçekleşti ve önceki süreçlerin de bir toplamıydı. Kararlaraşmaları, tartışmaları çok zorlu oldu. Kaderimizin düğümlendiği tarihi bir aşamaydı. “Yapabilecek miyiz, bu kör düğümü çözebilecek miyiz, önüne geldiğimiz uçurumdan kurtulacak mıyız?” vb pek çok kaygılarımız vardı. Yapının ağırlıklı kesiminde örgütsel netlik yoktu. Bunların hepsinin yol açtığı bir gerginlik yaşanıyordu. Ancak sorumlu, ciddi yaklaşımlarla sonuç alındı ve Kongremiz Başkan Apo çizgisinin gücünü bir kez daha ispatladı. Fakat III. Kadın Kongresi'ni önemli bir dönem pratiğe geçirmede çok büyük zorluklar, sancılar yaşadı. 2000 yılında işbirlikçi ilkel milliyetçilik eliyle örgütümüze karşı geliştirilen savaş süreci, özellikle askeri güçlerimizde kongre aktarımını belli bir dönem geciktirdi. Yine kongreye yaklaşımda bir netlik ya-

kalanmadı, şüpheyile, tereddütle karşılandı. Yaşanan bu durumlar; kongrenin kararlaraşma düzeyinin halka, kadrolara, dışımızdaki kadın örgütlerine daha güçlü yansımalarını da engelledi, pratikleşmeye gecikmeli bir giriş yapmamızı getirdi. Örgüt kültürünü, önderlik-örgüt bağıni çok güçlü kavrayamamaktan ve ideolojik şekillenmedeki yüzeysellikten kaynaklı olarak kongre kararlaraşmasını yaşamsal kılma mücadelesinden uzak kalındı.

Erkek arkadaşların o dönemde içine girdikleri bazı yaklaşımlar da kongre taşıırmasını zorladı. Çok abartılı sahip çıkma, kadın yapısını tahrik etme, “erkeğin başarısıdır. Kadın bizim çizgimize geldi” gibi söylemlerde bulunma kadın yapısındaki, dogmatik, kaba redçi, rantçı yaklaşım ve eğilimlerle buluştuğunda kongreyi tepkili, boşa çıkarıcı tutumlarla karşı karşıya bıraktı ve III. Kongremizin bu ve benzeri bazı yaklaşımlarla pratikleşme düzeyi zayıflatıldı.

Pratikleştirilmesi yetersiz ve gecikmeli olsa da, III. Kadın Kongremizin kararlaraşması yaşamın gerçeği ile buluştu ve esas noktalarda başarılı oldu. Kadın özgürlük hareketi, genel mücadele içerisinde oynaması gereken role denk kendisini ideolojik olarak derinleştirdi. Yeni stratejiye denk örgütlenme doğrultusuna girdi. Bugün geldiğimiz aşamada kadın genel mücadeleyi, örgütü her anlamda güçlendiren, moralize eden, ayakta tutan ve güzelleştiren temel güçtür. Artık örgüt içerisinde kadının genel mücadele açısından bir parçalanma, geriye çekme, tasfiyecilik veya bozgunculuğa zemin olma gibi bir durumu söz konusu olamaz. Bundan sonraki süreç mücadeleyi özgürlük çizgisinde geliştirme, derinleştirme ve bu temelde herkesi sürüklemesürecidir. Kadın bunu başaracak ideolojik-politik güce, örgütlülüğe, yaşam ve mücadele deneyimine sahiptir. Kadın özgürlük hareketi, yaşadığı ideolojik-politik yüzeyselliği, amatörlüğü, örgütsel toyluğu önemli oranda aştı. Her anlamda bir olgunlaşma, büyüme ve yetkinleşme sürecine geçiş yaptı.

IV. Kongremiz bu geçiş aşamasının tamamlanma kongresidir. Kongremize her anlamda bir olgunlaşma düzeyi yansıdı. Birçok konuya ilişkin, belli bir rahatlık içerisinde çok fazla kaygılara, hesaplara girmeden, bireysel hassasiyetlere takılmadan güçlü bir tartışma düzeyini yakaladık. Şimdi yoğunlaşmalarımız kongreyi nasıl yaşamsallaştıracığımız üzerine olmalıdır. Kongre, kadın hareketi olarak önümüzdeki üç yıllık süreci kararlaştırdı. Çok iddialı bir isim aldı. Ancak önemli olan yaşama nüfuz etme gücüdür. Bu konuda karşılaşılabilecek sorunları, engelleri daha güçlü ön görebilmeliyiz, hesaplayabilmeliyiz. İdeolojik yüzeysellikleri aşip, sorumluluk anlayışımızı genelleştirebilmeliyiz. Yaşamın dışına itildiği her alana yeniden örgütlü, eylemli bir güç olarak giriş yapıyoruz. Bu temelde karşımıza çıkan engellerle mücadele etmede kadının erken pes etme alış-

Bugün geldiğimiz aşamada kadın genel mücadeleyi her anlamda güçlendiren, ayakta tutan ve güzelleştiren temel güçtür. Artık örgüt içerisinde kadının bir parçalanma, geriye çekme, tasfiyecilik veya bozgunculuğa zemin olma gibi bir durumu söz konusu olamaz. Bundan sonraki süreç mücadeleyi özgürlük çizgisinde geliştirme, derinleştirme ve herkesi sürüklemesürecidir.

kanlığını mutlaka yenmeliyiz. Bir çok zaman farkında olmadan “bu bir gerçekliktir, aşılmıyor. Sistem böyle değişmiyor. Zaten yönetimler var, yapılıır” vb söylemlerle doğallaştırmaktan, mücadelesizliğimize kılıf uydurmaktan ve meşrulaştırmaktan vazgeçmeliyiz. Yaşanan üç yıllık komplo sürecinin, Önderliğin esaretinin hepimizde bıraktığı derin izleri tahlil edip aşmalıyız. Geçen üç yılın “mücadeleyi, çizgiyi, ideolojiyi bırak. Özgür birey olmayı, hatta onurunu kazanma, kişiliğini kazanma savaşımını bırak, kendini yaşa” dayatması Başkan Apo'nun özgürlük felsefesinden aldığımız güçle boşa çıkarılmıştır. Bu başarıdan güç almasını bilmek gerekiyor. VIII. ve IV. Kongrelerimizi bunun zirvesel, en somut ifadesi olarak görmek ve yaşamsallaştırmak gerekiyor. Önderliğin özgürlük felsefesini, yaşamın her alanına hakim kılmanın ve alternatif kurumlaşmaları yaratmanın, yaşamın özgürlük düzeyini sürekli yükseltmenin, tarihi intikamımızı almanın zamanıdır. Süreç ve misyon karşısında sorumluluklarımıza güçlü sahip çıkmanın zamanıdır. O fırtınalı, zorlu süreçlerden çıkmak, bugünlere gelmek örgüt açısından, birey açısından büyük bir başarı. Parti Önderliği'nin esaretinin bizlerde yarattığı manevi boşluğu, ruhsal-psikolojik etkilenmeyi, ideolojik mücadeleyi yükselterek karşılamak gerekir. İdeolojik derinlik kadar bunun davranış biçimini, sorumluluk anlayışını, üslubunu, hitabını, yoldaşlara, insana yaklaşımda çekiciliği, yaratıcılığı kazanmak gerekir.

Yaşama katılımımızı, en küçük davranışımızı, sözüümüzü içinden geçtiğimiz siyasi süreçten bağımsız ele almamamız gerekiyor. Kadının günübirlik yaşam tarzı, siyasi sürecin örgüt ortamına, örgüt gerçekliğine yansımaları göz ardı etmemizi getirebiliyor. Yaşadığımız coğrafyanın, yürüttüğümüz mücadelenin bu coğrafyada yarattığı etki gücünü ve bize karşı yönelimlerin her dönem farklı dil, yöntem kullandığını unutturabiliyor. Bu nedenle günübirlik yaşam tarzını Kongremiz mahkum etmiş ve **“24 saat Başkan Apo ile yaşamak”** şiarı ile özgürlük felsefesini istikrar-sız, parçalı yaşamayı mahkum etmiş, yaşamın her anında bu ideolojiyi esas alarak yaşamayı kararlaştırmıştır.

PJA, pratikleşme zeminini en fazla 3. alanda gerçekleştirebilir

Kongremiz tüm çalışma alanlarımızı değerlendirmiş mevcut çalışmalarda yaşanan yetersizlikleri ortaya koymak kadar her merkezin dönemsel örgütlenme ve çalışma perspektifini somut planlamalarla oluşturmuştur.

Halk Hareketi Merkezimiz taktiğin yaşamsal kılınacağı sahaysa, bu anlamda pratik öncülük görevi vardır. Halk Hareketi Merkezi PJA yönetim ve yapımız gerek örgütsel gerekse de pratik hakimiyetini geliştirerek sürecin temel eylem dili ve gücü olabilmelidir. Temel taktik merkezimiz olması itibariyle kongre karar ve planlamalarımızın ilk önce yaşam bulması gereken bir zemin olmaktadır. Ağustos 2000'den beri son derece önemli bir deneyim kazandığımız bu merkezimiz, halka ulaşma, kitleselleşme yine 3. alana ilişkin örgütlenmelerinde temel çalışma zemini olmaktadır. PJA pratikleşme gücünü en fazla bu zeminde geliştirebilmelidir.

HPG çalışmalarına yanlış yaklaşımlar kongremizde güçlü eleştirilerle mahkum

edildi. Yine çalışma alanındaki yönetiminizin temel görevleri olarak, meşru savunma çizgisini ideolojik eğitimlerle yapıya daha güçlü kavratmak, kadro-komuta yetiştirmek, kendi alanında uzmanlaşmayı yaratmak olarak belirlendi. Bu alan çalışmalarındaki tüm gücümüz başta olmak üzere, kadın yapısı olarak çeteciliğe karşı ideolojik-örgütsel mücadelenin güçlendirilmesi kararlaştırıldı. Önderliğin *“içimi asit gibi yakıyordu. PKK'yi adeta kör taşa vuruyordu.”* sözleri ile ifade ettiği çeteci anlayışlarla mücadele her şeyden önce Önderliğe vicdan borcumuz ve O'nun çetecilikle yürüttüğü mücadeleye yeterince katılmamanın özeleştirisi olacaktır. Önderlik Kongreye sunduğu mesajda çeteciliğin her zaman kadın özgürlüğünün karşısında olduğunu belirtiyor. Bu anlamda kadın özgürlüğünü örgüt ortamında ve toplumda yaşamsal kılınmasının temel şartlarından birisi çeteci eğilimlerle mücadele etmektir. İçimizdeki çeteci eğilimlerin beslediği gerçekliği kurutmak lazım. Bunlar nedir: Ahbap-çavuşluk, örgüt gündemi yerine kendine göre gündem belirleme, kendini eğitimsiz bırakma, ideolojiyi kendi kişiliğine yedirmeme ve sayabileceğimiz birçok alışkanlığımızı, yaşam tarzımızı. Bunun için özeleştirimizi pratik olarak geliştirmek durumundayız. İdeolojik-örgütsel duruşu kendimizde daha fazla güçlendirmeliyiz. Herhangi bir örgüt dışı anlayışa, alışkanlığa, tarza, yönetime ne kendimizde ne de yoldaşlarımızda izin vermemeliyiz. Bu konuda ideolojik çerçeveyi bağlayıcı görmeliyiz. Çünkü hiç kimse çizgiden, parti ideolojisinden, Önderlikle yoldaşlık etme sorumluluğumuzdan ve amaçlarımızda daha değerli değildir. Her militan Önderlik çizgisinde bağımsız ruh, düşünce ve yürek yaratmayı esas alırsa, hiçbir güç onu hapsedemez, engelleyemez. Bunun en somut örneği Önderliktir. Sema arkadaşır. Ayrıca çetecilikle mücadele etmede etkili silah, HPG çalışmalarında gerillacılık ruhu-nu korumak ve yaşıtmaktır. Çünkü Başkan Apo gerillacılığı bir askeri taktik olarak geliştirmenin çok ötesinde ele alarak, bir kültür, ruh ve yaşam felsefesi olarak geliştirdi. Bu nedenle gerilla, mücadele tarihimizde her zaman en görkemli çalışma olarak yaşayacaktır.

Yine HPG çalışmaları içinde özel kuvvet çalışmasına yaklaşımda daha sorumlu, ciddi ve derinlikli yaklaşım geliştirmemiz gerekir. Bu Gulan arkadaşın şahadetine de vermemiz gereken cevaptır. Gulan arkadaş Kongremizde PJA'ya ilişkin olarak şu görüşleri dile getirdi: *“... PJA Meclisi, kadını geçmiş yanılığardan ve yanlış pratiklerin etkisinden kurtarmalı, özel kuvvetlerdeki kadınla, kadın gücü arasındaki yanlışlıklarla yaklaşımları ortadan kaldırmalıdır. Özel kuvvetlerdeki kadının da PJA gücü olduğu, PJA'nın bir kimlik olduğu ve özel kuvvetler de dahil kendisini her yerde örgütlediği anlayışını taşımak ve pratiğine sahip olmak gerekir.”* Bu çalışma sahasındaki tüm parti yapımıza Kadın özgürlük mücadelesinin gelişmelerini zamanında aktarma ve paylaşma zayıf kaldı. Arkadaşların eğitimlerine, PJA kimliğinde katılımda zayıf kalındı. Tabii işin özünde geçmiş süreçte yaşanan zorlamaların, önyargıların sonucu olarak, o zemindeki arkadaşların PJA'lı oldukları ve PJA'yı o çalışmada temsil edebileceklerine bir döneme kadar güvensiz yaklaşıldı. Bizim beklentilerimiz nelerdir, arkadaşların bu konuda bize eleştirileri nelerdir, güç verme,

destek verme hangi esaslarda nasıl olmalıdır? bu konular belki hep tartışıldı, eleştirildi, ancak yeterli düzeyde pratikleştirilemedi. Bu durumu aşmak ve yerine getirilmesi gerekenleri zamanında pratikleştirmek önemlidir. Bu konuda bütün kadın yönetiminin ve yapısının bu çalışmaya yaklaşımdaki yüzeysel, yetersiz yaklaşımlarını aşması ve değiştirmesi gereklidir. HPG çalışmalarının özgün bir kolu olarak gelişen ve çizgimizin yaşamsallaşması mücadelesinde önemli bir rol oynayan özel kuvvet çalışmasına yaklaşımda bir parti çalışması olarak sahiplenmede yetersiz yaklaşımlar gelişti. Belli bir dönemdir bu aşılmak istendiyse de, oluşan hassasiyetler bir türlü aşılamadı. Artık bunun kesinlikle kaldırılması gerekiyor ve bundan her PJA'lı arkadaş sorumludur. Bu çalışmadaki arkadaşların yaklaşım ve katılımları da önemlidir. Gulan arkadaşın Kongre'de ifade ettiği görüşler ve yaşamsal kılınmasını istediği şeyler vardı. Gulan arkadaş Kongremizde özel kuvvet oluşumunu *“Zilan çizgisinde kendisini kurumlaştıran bir çalışma”* olarak tanımlamıştır. Yine Gulan arkadaş PJA'yı *“bir çizgi, bir yaşam, varlığımızın bütünü”* olarak tanımlamıştır. Arkadaşı çok iyi tanıyan, yıllardır birlikte kalan arkadaşlar var. O çalışma zemini için parti çizgisi temelinde yaşamsal kılmak istediği her olguyu, Kongre'de ortaya koyduğu görüşleri yaşamsal kılmada büyük çaba sahibi olması önemli.

DAB ve Demokratik Kültür Hareketi çalışmalarına ilişkin kongremiz önemli kararlara ulaştı. Bu çalışmalara çok zorlu süreçlerde girip bugüne kadar getiren, emek veren, sorumlu yaklaşan bir çok arkadaş var. Ancak PJA yönetimi olarak güçlü sahip çıkmada, perspektif sunmada ve üretime teşvik etmede, pratik olarak yönlendirmede yetersizliklerimiz yaşandı. IV. Kongre kararlarıyla birlikte bu aşıllacaktır. Kadının en fazla kendi rengini ve özünü yaşamsallaştırması gereken çalışma alanıdır ve bu çalışmalar hem kadro takviyesi ile hem de içinde olan arkadaşların daha yaratıcı, planlı katılımı ile mutlaka güçlendireceğiz. Çalışma sahasındaki arkadaşların da IV. Kadın Kongresi'yle birlikte PJA kimliğini daha güçlü yaşamsallaştıracaklarına inanıyoruz.

Önderlikle yoldaş olmanın önemli bir koşulu kadınla doğru yoldaşlıktır

Özgür Kadın Akademisi çalışmalarımızı da hem örgütlenme hem de ideolojik derinlik olarak geliştireceğiz. Akademi örgütlenmemizi ülke zemininde bir şube daha açarak, yurtdışında ise uygun olan her zeminde şubeleşmelere giderek yaygınlaştıracacağız. Özgür Kadın Akademisi'nde ortaya çıkan yoğunlaşma, eğitim düzeyi birçok çalışma sahasının dönemsel ihtiyacını karşılamak temelinde olmalıdır. Bu anlamda her militan hangi çalışma sahasında olursa olsun örgütün kendisine sunduğu imkanları kesinlikle çok sorumluca değerlendirmek durumundadır. Yani süreç belki '99'dan günümüze kadar eğitim, hazırlık süreci olarak bir yere kadar tanımlanabilir. Ama bundan sonra ne tarih, ne üzerinde yaşadığımız coğrafya, ne de üstlendiğimiz tarihi sorumluluklar, misyonlar böyle bir lükse izin vermez. Eğitim çalışmalarımız temel bir çalışma olarak devam edecektir. Ancak herkes için gerektiği kadar ve gerektiği zaman. Her militanın artık kendisinin ne kadarını alması ve ne kadar süreçten sonra pratiğe geçirmesi gerektiği noktasında vicdani, ahlaki ölçülerini hayata geçirmesi gerekiyor. Her kadro en temel esasları kendisine kazandıracak bir eğitim yoğunlaşmasından sonra her çalışmaya hazır olabilmeli. Başkan Apo'nun bir ilke, bir felsefe ortaya koyduğu **“çalışmak, çalışmak, çalışmak, emek, emek, emek”** talimatı bu dönemin temel talimatıdır ve kongremizin de pratikleşme esasıdır. Kastettiğimiz kaba, hamalvari bir çalışma değil, dönemi karşılayacak ideolojik, örgütsel, pratik çalışmadır.

Kongremize dinleyici olarak katılan bir grup erkek arkadaş da oldu. Erkek arkadaşların katılımı Kongremizi özgün kılan,

PJA ve KADEK olarak geldiğimiz düzeyi yansıtan bir durumdu. Yine erkek arkadaşların bu düzeyde kongremize katılmaları bile başlı başına bir dogmanın, bir tabunun yıkılmasında önemli bir adım oldu. Erkek egemenlikli sistemin tüm insanlığı, kadını, yaşamın gözenerlerini boğmak istediği günümüzde, bir grup erkek arkadaşın kadın kongresinin tartışma düzeyine büyük bir olgunluk, heyecan ve istemle katılması, sistemin çözülüşünün pratik-somut bir ifadesi olduğu kadar yaşama dair yabancılaşmanın temel halkasının çözülmesinin bir adımıdır.

Erkeğin kendi geriliklerine sarılma yaklaşımı bizim ortamımızda önemli bir süreç devam etti. Bu yaklaşımdan vazgeçme, kendi özgür kişiliğini yaratma iddiasını ortaya koymada önemli bir adım söz konusudur. Her şeyden önce böyle bir anlam biçmek gerekiyor. Özellikle '98 yılından itibaren bizim ortamımızda erkek arkadaşlarda Kadın özgürlük mücadelesine yaklaşımda kendisine sempatisan, ya da dost statüsü belirleme gibi bir yanılgı gelişti. Özgürlük militanı olmanın erkeğe ve kadına yüklediği sorumlulukları, mücadeleciliği paylaşmada yoldaşlık olabilmeli. Ancak bunun erkek ve kadın açısından dostluk veya sempatisanlık olarak uygulanması geri bir duruş olmaktadır. Bu konuda erkek arkadaşlara düşen en önemli sorumluluk erkek arkadaşların, erkek yapısı ile tüzükte belirlenen özellikler, yükümlülükler kapsamında mücadele etmesidir. Özgür Kadın Akademisi bünyesinde yürütülen Şehit Fikri Baygeldi Eğitim Devresi'nin sonuçları tüm parti yapımıza malledildikçe daha da güçlü tartışmaları başlatacağına ve pratik adımları güçlendireceğine inanıyoruz. Bu konuyu bireyin kendisini özgür birey olarak yaratma olgusuna karşı bir sorumluluk temelinde ele almak önemlidir. Hala bu konulardaki pratik yaklaşımlarda yüzeysellikler var. Bu doğru mücadele etmeyi de zorlaştırıyor. KADEK'in I., PKK'nin VIII. Kongresi'nin kapanış konuşması anlamlıydı. Kadın özgürlüğüne yaklaşım 21. yüzyılın kadınına söz verilerek ifade edildi. İlk defa partinin bir kongresinde, Önderliğe, şehitlere, halka sözün yanında 21. yüzyılın kadınına söz vardı. Ki KADEK'in kendisini kadın eksenli bir yaşam, kadın eksenli bir çizgi, kadın eksenli bir oluşum olarak ifadelemesi söz konusudur. Bunun pratik gereklerine göre olmak çok önemli.

Kongremize karşı gerçekleştirilen bazı saldırılardan da çıkarılması gereken sonuçlar var. Tekrar örgüt ortamında kadın-erkek çekişmesini, karşılıklı güvensizliği geliştirmek istiyorlar. İçimizdeki gericiliklerin, çeteci eğilimlerin böylesi saldırılarla bağlantısı var. Bu tür saldırıları, amaçladıklarını ve yaratmak istedikleri sonuçları boşa çıkarmak için erkek arkadaşların da son derece sorumlu yaklaşması lazım. 2000'li yıllarla birlikte daha önce ağırlıkta soyut ideolojik belirlemeleri fazla aşamayan yaklaşımlar aşılmaya başlandı. Doğru yoldaşlık, ilişki ve paylaşım konusunda sınırlı, ama yerinde adımlar atıldı. Bu pratik adımlara sahip çıkmada kadının doğru yaklaşımı kadar, erkeğin de ilerletici yaklaşımı, duruşu önemli. Dünyanın hiçbir yerinde ne kadında, ne erkekte bu özgürlük düzeyi yaratılmadı. Bununla gurur duymak kadar korumak ve ilerletmek gibi bir sorumluluğumuz da var. Bu düzey Önderliğin 30 yıllık emeği ve binlerce şehit kanıyla yaratıldı. Biz bunun ağırlığını taşımak zorundayız. Geriye götürme, farklı bir noktaya çekme yaklaşımı, riski çok yok. Ancak mevcut konumu ilerletemezsek, mücadelesini vermezsek sıradanlaşmayı yaşayabilir ve bir aşamada gereğinden fazla takılı kalabiliriz. Bu nedenle Önderliğin öngördüğü özgür yaşam perspektifini yaşamsallaştırmak gibi ağır, ama onurlu bir görevimiz var. Erkek arkadaşlar en başta bunun sorumluluğuyla yaklaşabilmelidir. Kongreye katılan arkadaşlarımızın da gereken sorumlulukla kongremizi aktaracaklarına, yaşamsallaştıracaklarına inanıyoruz. Erkek arkadaşların kendi cins zeminlerinde içine girecekleri değişim-dönüşüm çizgisi, arkadaşların bu ko-

nuda gösterecekleri çabalar daha etkileyici olabilir. Erkek egemenlikli sistemin yarattığı karakterin damgasını vurduğu erkek dünyasının bireyciliğiyle, manevi anlamda dolduramadığı boşlukla mücadele önemlidir. Erkek zemininde kendisini ifade etme gücüne kavuşmak, birbirini anlamak, doğru temelde paylaşmak özgür ve demokratik toplumu yaratmada da önemli bir rol oynayacaktır. Önderliğin neden kadın eksenli yaşam, kadın özü, kadın rengi, çağdaş neolitik dediğini iyi anlamak şarttır. Savunmalar bu konuda çok net bir değerlendirme düzeyi sunmaktadır. Geçmişte erkek arkadaşların ‘işte biz böyleyiz, erkeğiz. Sizin göreviniz de bizi değiştirmek, haydi kolayca bizi değiştirin’ yaklaşımı vardı. Bunun özgürlük ihtküsünü güçlü yaşamamakla, özgürlük tutküsünü içselleştirememekle ilgisi vardı. III. Kongre sonrasında Özellikle Parti Önderliği'nin Demokratik Uygarlık Manifestosu ile birlikte erkek arkadaşlarda da önemli bir yoğunlaşma ve sorgulama süreci var. IV. Kadın Kongresi'nin aldığı tarihi önemdeki erkek üye alma kararıyla, bu yoğunlaşmanın üst bir düzeye sıçrayacağına inanıyoruz. Önderlikle yoldaş olmanın önemli bir koşulu kadınla doğru yoldaşlıktır. Kadın özgürlük mücadelesi erkeğin de özgürlük mücadelesidir. Bu bilinç ve sorumlulukla tüm arkadaşların IV. Kongre'yi karşılayacaklarına inancımız büyüktür.

Bütün militan ve çalışanlar, içinden geçtiğimiz siyasi ve örgütsel sürecin tanımını güçlü ve doğru yapabilmelidir. Bu anlamda IV. Kongre'nin nasıl bir süreçte gerçekleştiği ve nasıl pratikleştirileceği önemli. Kongrenin örgüt gündemine doğru oturması, suni gündemlerin kongreyi gölgede bırakmaması önemlidir. Sürekli yoğunlaşmak, düşünmek, tartışmak, anlamlandırmak gerekiyor. Kongre zeminin dışındaki bütün yapımızın da büyük bir merak ve heyecanla kongre sonuçlarını bekleediklerini biliyoruz. Tüm yapımızı, çalışanlarımızın bu beklentisine, heyecanına layık olacak ve çok güçlü bir pratikleşme sürecine gireceğiz, cevabımızı sürekli kapsamlılaştıracacağız.

IV. Kongremizin asıl başarısı kendisini pratik sahada bir çok yönüyle ortaya koymayı bekliyor. Bunu da gerçekleştirecek olan militan yapımız olmaktadır. Parti Önderliği'nin bizim kongremize sunduğu mesajda belirttiği gibi, *“bundan sonraki sürecin başarısını belirleyecek olan sizin her zaman söyledığınız sözünüzdür. Yani ‘sözümüz pratiğimiz olacaktır’ sözüdür.”* Biz de yeni dönemde bu kapsamda ele almak durumundayız. Kongremiz tüm katılımcıların birlikte içtiği sözleşme andı ile tamamlandı. Kongre sözü başta olmak üzere, Önderliğe, şehitlerimize ve halkımıza verdiğimiz sözler var. Bu kongre karanlıklarda kalmış ve yazılmamış olsa da, halkların ve kadınların tarihiyle bir sözleşme, Özgürlük Önderi Başkan Apo ile sözleşmedir. Gulan arkadaşın şahadetinin bize emrettikleri ve öğrettikleri var. Gulan arkadaş IV. Kongremizi *“kadının öğrendiklerini uygulama erdemine ulaşmak için toplanması, nasıl ki neolitikte öğrenerek yaptık ve yaparak tanrıçalaştık ve insanlaşma düzeyine ulaştık, şimdide aynı amaç ve eylem için bir araya gelme”* olarak tanımlamıştı. Tüm militanlarımızın, çalışanlarımızın Önderliğin belirttiği gibi ‘sözümüz pratiğimizdir’ ilkesini, yaklaşımını esas alacağına inancımızı belirtmek istiyoruz. Kongremizin başarısını bütün yapımızın, halkımızın başarısı yapmak istiyoruz. Bütün arkadaşların da bu konudaki tarihi sorumluluğu paylaşacaklarına inanıyoruz. IV. Kadın Kongresi'nin özgür yaşamdaki ısrarı Başkan Apo'nun yaratmak istediği zafer tarzını yakalayıcaya kadar sürecinin ve karanlığın tanrılarına inat Mezopotamya topraklarının tarihi görkemi-ne denk düşecek güzellikte tanrıça ananın kızları ve oğulları olacağımızın, ana tanrıça kültürüyle yeniden yaşamı yaratacağımız sözünü yineleyerek bütün yoldaşlarımızı ve halkımızı selamlıyoruz.

KÜRT
SORUNUNU
SAHİPLERİ
ÇÖZECEKTİR

Tarihsel süreç içerisinde oluşan, esas itibariyle de kapitalizmin uluslararası sistem haline geldiği dönemde kesinleşen günümüz dünya sisteminin Kürdistan ve Kürt toplumu üzerindeki etkilerini değerlendirmek gerekiyor. Bunu yaparken, olayları birbiri ile diyalektik bağlantı içerisinde ele almak önemlidir. Günümüzde Kürt sorununa yaklaşımda değişik güçlerin tutumlarının doğru ve yeterli analiz edilmesi için geçmişte yaşanmış olayların doğru çözülmesi gerekiyor. Yoğun çatışma ve savaşlara sahne olmuş, bedeli ağır bir tarihsel süreç yaşanmıştır. Toplumu, değişik çevreleri değişik biçimlerde etkileyen, giderek daha fazla etkiler hale gelen bu olgunun ve ondan kaynaklanan sorunun doğru anlaşılması çözüm için gereklidir.

Bu anlamda 19. ve 20. yüzyıl tarihini yeniden değerlendirmeye ihtiyaç var. Bu tarih kuşkusuz geçmişten kopuk değildir. Bu nedenle doğru bir kavrayış için daha önceki tarihi de bilmek ve anlamak gerekiyor. Bu iki yüz yıllık tarih daha öncesini aşan, herkesi şu veya bu biçimde etkileyen ciddi olaylarla geçmiştir. Neden bu kadar çatışma, isyan, bastırma, katliam, sürgün ve bölünme oldu? Neden bu kadar şiddetli baskı ve inkarcı bir politika uygulandı? Hangi nedenler bunları doğurup gerekli kıldı? Kimler bunlar içerisinde ne tür roller oynadı? Yaşanan olayların altındaki gerçekler nelerdir? Bunları doğru anlamadıkça mevcut durumdaki inkar ve imha siyasetinin nedenlerini ve sonuçlarını doğru bir biçimde değerlendiremeyiz. Dolayısıyla Kürt sorununa doğru ve geçerliliği olan bir çözüm yöntemi bulamayız; Kürt sorununu çözümlayici bir güç olarak ortaya koyamayız. Bu temel hususları düşüncede iyi kavrayamazsak, pratikte de doğru bir çözüm

yaratamayız. Önderlik hala doğru kavranmadığını, düşüncede doğru ve yeterli bir çözüm getirilmediğini belirtiyor. Kim kavramamıştır? Tabii ki sorunun sahibi olan Kürtler kavramamıştır. Bunun üzerinden politika yapan, çıkar sağlayan herkes sorunu tartışıyor, kendi çıkarları doğrultusunda kavıyor. Kavradıkça da çıkarlarını gerçekleştirecek politikalar üretiyor ve uyguluyorlar. Fakat başkalarının kavramış olması sorunu çözümü. Benzer biçimde kavramış olanlar sorunun çözüm gücü olamıyorlar. Hatta çözüm gücünden çok, sorunu yaratma gücü oluyorlar. Önderlik, bizim mücadelemizin pratikteki sonuçlarının yeterince etkili olamamasının temel nedenini, çözümleyici yöntemleri zamanında ve yeterince geliştirip pratikleştirememişimiz, uygulamaya koyamayışımız ve çözümsüzlük içeren politik yaklaşımların şu veya bu düzeyde etkisi altında kalışımız olarak belirtti. Savunmalar tümüyle bu hususları ele alıyor. Önderliğin savunmaları, Kürt olgusu ve sorununu doğru tanımlamayı, tarihsel ve güncel siyaset içerisinde doğru bir biçimde yerli yerine oturtmayı hedefleyen bir çalışmadır. Teorik çerçeve çizilmiş, örgüt bunu kabullenmiş ve halk destek veriyor. Fakat bütün bunlara rağmen çözüm gerçekleşmiyor. Çözümün gelişmesi için pratik uygulama gerekiyor. Doğru ve yeterli düşünsel çözümlerin aynı oranda politikalar haline getirilmesi ve pratiğe uygulanması gerekiyor. Ya anlayışta hala yeterli derinlik ve netlik yakalanmamış ya da düşünce düzeyinde bir netlik ortaya çıkmış olsa bile; düşünceyi politikaya aktarmada, yaratıcı yol ve yöntemlerle örgüte ve eyleme dönüştürmede zayıflıklarımız var demektir. Dolayısıyla savunmalarda belirtilenlerin güzel düşünceler olarak kalma, bir yaşam halini almama tehlikesi doğuyor.

Dünya sistemi Ortadoğu'nun üzerinde şekillenmiştir

Bir soruna çözüm üretebilmek için, öncelikle sorunu çözecek olan güçlerin çözüm yollarını ortaya koyması gerekir. Kürt sorununun çözüm gücü kim veya hangi güç olacak? "Kimse Kürtleri doğru anlamıyor, kimsenin Kürdistan hakkında bilgisi yok" dersek yanlış olur. Bu olguları mükemmel bilen, günlük olarak üzerinde yoğunca durup değerlendiren ve sonuç çıkararak vardır. Yani Kürt olgusunu ve sorununu bir bilinmezlik olarak görmek, kimsenin doğru anlamadığı biçiminde değerlendirmek yanlıştır. Fakat şu bir gerçek olarak ortaya çıkıyor; bilenenler, sorunun çözümleyici gücü değildir. Anlayanlar, bilgilerini sorunu çözmede değil, kendi çıkarları doğrultusunda kullanıyorlar. Yani sorunu kendi çıkarlarına alet ediyorlar. Dolayısıyla sorunun ya yaratıcısı ya da değerlendiricisi oluyorlar. Sorunun çözüm gücü olması gerekenler ise olguyu ve sorunu hala doğru ve yeterli düzeyde tanımlamaktan uzaklar. Apocu hareketin temel özelliği, bu konuda anlayış netliğini ve derinliğini yaratmak, gerçekleri sahipleri tarafından anlaşılır ve çözümlenir hale getirmektir.

Kürt sorunu nasıl bir sorundur? Uluslararası kompo, aslında herkesin bu sorunla ilgili olduğunu ortaya koydu. Avrupa, Asya, Afrika ve ABD gibi güçler Önderlik şahsında bu sorunla doğrudan ilgilendir duruma geldiler. Bu ilgilenme bile sorunun uluslararası boyutlarını ve Kürdistan'da ortaya çıkan statünün uluslararası çerçevesini gösteriyor. Bu kadar güç bu denli tartışır, kendi aralarında mücadele yürütür ve böyle bir komployu uygulamayı planlarlar, sorunun sahipleri bunu göremediler, anlayamadılar, dolayısıyla da önleyemediler. Bu nedenle Önderlik, *"anlaşılmamaktan endişe ediyorum"* dedi. Kürt ve Kürdistan tarihinin doğru ve yeterli anlaşılması gerekiyor. Önderlik savunmaları Kürdistan ve genel uygarlık tarihi açısından yeni bir tarih çizgisi ortaya koydu. Tarihin bilinmeyen veya bilinçli gizlenen yanlarını açığa çıkarmayı esas aldı. Mevcut sistemin hakim kıldığı tarih tezi yerine yeni bir tez geliştirdi. Uygarlık tarihinin, onun içerisinde Mezopotamya tarihinin kendine has özellikleri ve anlamı vardır. Onları iyi anlamamız gerekiyor. Önderlik *"hamaset edebiyatı ile bu işler olmaz"* dedi. Çok duygusal bir yaklaşımla ya da çok ciddiye almayan, inkarcı veya lakayt bir yaklaşımla bu sorun çözülmmez. Ortada, uygarlık tarihine beşiklik eden, onun merkezinde yer alan bir coğrafya ve tarihi gerçeklik vardır. Bu gerçekliğinden dolayı üzerinde yaşanmış ve yaşanmakta olan bir mücadele vardır. Aslında Kürdistan ve Kürtler üzerindeki mücadele son 200 yılda değil, uygarlık tarihi boyunca yaşanan bir gerçekliktir. Bu, Mezopotamya coğrafyasının uygarlığın beşiği olmasından, insanlığın uygarlığa ilk adım attığı, ilk kez değer birkirtirdiği, üretim yapabildiği alan olmasından kaynaklanıyor. İnsanlığın özü, insanlık gelişiminin bütün süreçleri burada yaşanmıştır. Bu, daha sonraki sınıflı toplum uygarlığı sürecinde her fatihin bu alanı ele geçirmek arzusuna yol açtı. Bu arzunun amacı dünya fatihi ya da uygarlık fatihi olma. Bunun için Kürdistan işgal ve istilalara uğradı. Kürdistan, köleciler ve devletler arasındaki savaşta temel merkezdir. Feodal uygarlıklar arasındaki savaşta da öyledir. Kürdistan, feodal dönemde İran, Arap, Rus, Avusturya-Macaristan ve Bizans İmparatorluklarının ele geçirmek için savaş yürüttüğü bir sahadır. Kapitalist sürece yansıyan da bu oldu. Son 200 yıllık kapitalist sistemin tarihsel olayları, daha önceki tarihsel gelişimin ilerletilerek daha karmaşık ve derinlikli yaşanmasıdır. Kürdistan, mevcut duruma kapitalist sistem içerisinde geldi. İnkâr ve imha siyaseti bu sistem içerisinde doğdu. Bu kadar katliam, bastırma, parçalama ve isyan tamamen bu sistemle bağlantılı olarak gelişti.

Kürt olgusuna basit yaklaşmak, sorunu dar yaklaşımlarla, başka alanlarda geçerliliği olan genel yöntemlerle çözüme götürmek mümkün değildir. Sorunun özgünlüğünü, tarihi gerçekliğini, uluslararası boyutlarını, ekonomik, sosyal, kültürel, siyasal, ideolojik, felsefik çerçevesini iyi anlamamız gerekiyor.

“Kürt olgusunu ve sorununu bir bilinmezlik olarak görmek, kimsenin doğru anlamadığı biçiminde değerlendirmek yanlıştır. Fakat şu bir gerçek olarak ortaya çıkıyor; bilenler, sorunun çözümleyici gücü değildirler. Apocu hareketin temel özelliği, bu konuda anlayış netliğini ve derinliğini yaratmak, gerçekleri sahipleri tarafından anlaşılır ve çözümlenir hale getirmektir.”

Böyle görülüp anlaşılmazsa çözüm üretilemez. Bu da dünya coğrafyasını ve uygarlık tarihini, bunlar içerisinde Kürdistan'ın yerini ve konumunu iyi anlamayı gerektiriyor. Son olarak da kapitalizmi, onun Avrupa'da, daha sonra da uluslararası alanda bir sistem haline gelme sürecini, böyle bir sistem haline gelmesinde Kürdistan ve Ortadoğu'nun konumunu doğru anlamayı gerektiriyor. Önderliğin üç temel tarihi kesit dediği olgu da bu süreci formüle eden temel olayların izahını içeriyor. Bunlar; 19. yüzyılın ilk yarısı, 20. yüzyılın ilk çeyreği ve son çeyreğidir. 19. yüzyılın ilk yarısında bir Avrupa sistemi haline gelen kapitalizm, 20. yüzyılın ilk çeyreğinde uluslararası bir sistem oldu. 20. yüzyılın son çeyreğinde ise bu sistem parçalandı. Bununla çok yönlü bir sistem arayışı gündeme geldi. Sistemin parçalanmasında Kürdistan ve çevresindeki gelişmeler önemli bir yer tuttu. Eğer Kürdistan önemli olaylara sahne olmasaydı, Kürdistan'ın uygarlık tarihi içerisinde çok önemli bir yeri olduğunu söyleyemezdik. Sistemler kurulurken, uygarlık tarihi ve insanlığın gelişiminde çok önemli yer alan bir alanın büyük olaylara sahne olması mümkün değildir. Çünkü sistemler biraz da o alanlar üzerinden şekillenir.

19. yüzyılın ilk yarısında Botan Beyliği çerçevesinde gelişen bir isyan vardır. 20. yüzyılın ilk çeyreğinde Musul-Kerkük sorunu, Süleymaniye ve Amed isyanları vardır. 20. yüzyılın son çeyreğinde de PKK mücadelesinin yürüttüğü Kürt ulusal demokratik hareketinin gelişim etkinliği vardır. Yani Apocu hareketin doğuşu, gelişimi, politik ve örgütsel güç olarak Kürdistan'da, Ortadoğu'da ve giderek uluslararası alanda siyaseti etkiler hale gelme durumu vardır. Doğru kavranmayan ve çözümlenmeyen hususlar bu olaylardır. Örneğin Botan isyanları neden doğdu, nasıl gelişti ve ne tür sonuçlar doğurdu? Bu isyanlardan kimler yararlandı? Bunları doğru anlamak gerekiyor. Bu isyanları, Avrupa karşısında zorlanan Osmanlı merkezinin daha fazla vergi ve asker alma talebine karşı yerel beyliklerin kendi güçlerini koruma direnişi olarak tanımlıyoruz. O dönemde Osmanlı-Rus savaşları yaşıyordu. Avrupa, Rusya ile çatışmalı olduğundan bir yerde Osmanlı'yı destekliyordu. Diğer yandan Osmanlı topraklarında Mehmet Ali Paşa ve Botan isyanı gibi isyanlar geliyordu. Mehmet Ali Paşa Konya'ya kadar ilerleyerek neredeyse iktidarı ele geçirme noktasına geliyor, İstanbul'u düşürmekle tehdit ediyordu. Botan'da da en azından kendi çevresinde etkili olacak düzeyde gelişmeler yaşıyordu. Daha sonra bu isyanlar bastırılıyorlar. Mısır ve Botan isyanları oldukça güçlü olmalarına rağmen ezildiler. Neden otonomilerini en azından eski düzeyde koruyamadılar? Kimler, ne tür rol oynadı? Ne tür anlaşmalar yapıldı? Hangi politik oyunlar öne çıktı? Esas kavranması gereken hususlar bunlardır. Bazı güçlerin politikaları, isyan en ileri düzeyde gelene kadar farklı, daha sonraki süreçte farklı oldu. İngiltere böylesi süreçlerde köklü politik değişiklikler yapan bir sistemdir.

Kapitalist sistem aslında ABD'nin sistemi değil, İngiliz sistemidir. ABD her ne kadar kendi sistemiymiş gibi gösterip sahip çıkmaya çalışsa da, aslında öyle değildir. İngiltere'nin Ortadoğu, Osmanlı ve Rusya politikalarında köklü değişiklikler yaşandı. Başlangıçta Osmanlı'nın birliğinden yana iken Rusya'nın güçlenmesine karşıdır. Bir yandan Osmanlı'yı destekliyor, diğer yandan ise Rusya karşısında sıkı sıkıya Osmanlı'nın kendisine bağlanmasını öngörerek iç gelişmeleri körükler. Osmanlı merkezini kendine

bağlamak için iç rahatsızlıklardan yararlanır. Bu amaçla Mısır ve Botan'dan doğup gelişen isyan hareketlerini Osmanlı merkezine karşı köklü bir tehdit aracı olarak kullanır. Bu tehditler karşısında Osmanlı merkezini kendisine bağlar, ondan sonra isyanların bastırılmasına yol açar. Arkasından da gerektiğinde tekrar bu durumu değerlendirebilmek için isyan güçlerine iyi görünür, onları koruyarak ayakta tutmaya çalışır. Örneğin Botan Beyliği üzerinde bu konuda yoğun bir mücadele yaşandı. Osmanlı yönetimi Bedirxanilerin önemli bir kesimini kendi merkezine aldı. Bu, Avrupa'dan ve İngiltere'den gelişen politikalara kapıları kapatma girişimiydi. Pa-dışah, isyan etmiş Kürtleri İngiltere gibi dış güçlerin onlardan yararlanmasını önlemek amacıyla kendi merkezine götürdü. Bu biçimde aslında bir bölünme de oldu. Bazıları Türkçülük yaptılar, bazıları da Avrupa'ya taşınarak Avrupa'yla işbirliği yaptılar ve Avrupa'yı Kürtlerin gözünde Kürt dostu ya da öyle görünür hale getirdiler. Çözümü dışta gören ikel milliyetçi, dışa bağımlı işbirlikçi çizgi böyle ortaya çıktı. Bu durum 20. yüzyılın ilk çeyreğinde daha belirgin bir hal aldı.

Kürt sorununun yaratıcısı
Batı sistemidir

Musul-Kerkük üzerinde yürütülen mücadeleyle doğru anlamak gerekiyor. Birinci Dünya Savaşı, Ortadoğu'da yürütülen bir savaştır. Savaş sonunda Ortadoğu'nun paylaşımı temelinde bir dünya sistemi oluştu. Osmanlı İmparatorluğu savaştan yenilip parçalanarak çıktı. İngiltere ile Fransa Ortadoğu'yu paylaştılar, fakat Kürdistan kolay paylaşılmadı. Kürdistan üzerinde mücadele kolay sonuçlanmadı. İngiltere ve Fransa'nın daha önce Çarlık Rusyası ile birlikte geliştirdiği anlaşmalar temelinde Ortadoğu'nun aldığı biçim vardı. Sevr Anlaşması'yla çizilen Ortadoğu haritası bölmeyi ve hakimiyeti ifade ediyordu. Birinci Dünya Savaşı'nın sonuçlarına Almanya ve Türkiye itiraz ettiler. Almanya'nın itirazları giderek Hitler rejimini doğurdu ve insanlığı İkinci Dünya Savaşı'na götürdü. Türkiye'nin itirazı da kemalist hareketi yarattı ve Türkiye Cumhuriyeti devleti ortaya çıktı. Kemalist hareket, Osmanlı İmparatorluğu'nun askeri kalıntıları üzerinde, elde kalan toprakları işletme temelinde, daha çok da Kürdistan üzerinde gelişen, Kürt ve Türk halklarının ağırlıklı olarak bulundukları sahalara vatan olarak kabul gören bir mücadeledir. Misak-ı Milli aslında bunu ifade ediyor. Bunun üzerinden gelişen mücadelenin Fransız ve İngilizlere karşı askeri bakımdan yarattığı sonuçlar vardır. Böyle bir noktada önce Fransa, daha sonra da İngiltere Ankara'da gelişen siyasi iradeyi kabul etme ve onunla uzlaşma arayışına girdi. Bu uzlaşma arayışlarının bir sonucu olan Lozan, Türkiye'de Sevr'i kabul etmeyen irade ile Birinci Dünya Savaşı'nın galibi İngiltere ve Fransa'nın uzlaşma yeridir. Lozan'da anlaşmalar yapılarak daha önceki harita değiştirildi. Bu anlaşmaya rağmen çözülmemeyen, dolayısıyla boşlukta bırakılan sorun Musul-Kerkük sorunu oluyor. Dolayısıyla Kürt sorununa ve Kürdistan'a dair herhangi bir karar çıkamıyor. Taraflar arasında Kürdistan üzerinde ciddi bir mücadele vardır. Sorunun çözümü sonraya ertelenerek anlaşmada yer etmiyor. Üzerinde en çok mücadele edilen yer ne temsil ediliyor, ne de bir sonuca gidiliyor. İnkâr politikası aslında bundan sonra başlıyor.

Devamı sayfa 35'te

KADEK GENEL BAŞKANLIK KONSEYİ

Uluslararası komplonun ikinci saldırı hamlesini boşa çıkaralım APOCU RUHLA YENİ KAHRAMANLIK DÖNEMİNİ GELİŞTİRELİM

Halkların tarihlerinde özel günler vardır. Her halk, o özel günleri kendisi açısından bayram olarak görür, öyle yaklaşır ve kendisini bu günlerle ifade eder. Yine halkların tarihlerinde kahramanlar vardır. Onlar, bu kahramanlarla tanınır ve kendilerini ifade ederler. Tarihte özel günler oluşturmuş, kahramanlar ortaya çıkarmamış halklar kendi değerlerini yaratamazlar. Her halk kendi değerleriyle ayakta durur, bunu yapamayan halklar tarihte yer alamaz, yürüyemezler. Halklar, tarihlerinde kahramanların ortaya çıktığı, böylelikle kendileri için özel günler oluşturdukları zaman büyük değerler yaratırlar. Örneğin bir ülke işgal altına alınır veya ciddi bir tehlike ile karşı karşıya kalırsa, o ülkenin halkı ayağa kalkar. Ayağa kalkış ve mücadeleye başlama günü, o halkın tarihinde özel bir yer edinir, bayram olur. Bu durum hareketler için de geçerlidir. Bir halk veya hareket gelişiminde bir aşamaya ulaşır ve bunun üzerinden yeni bir açılım yapma sürecine girerse, yeniden özel günler oluşur ve kahramanlar ortaya çıkar.

Bizim tarihimiz de kahramanlıklarla dolu ve şerefli bir tarihtir. Tarihimizde birçok özel gün, sayısız kahraman vardır. Onlar, bu hareketin ve halkın değerleridir. Hareketimiz ve halkımız, bu değerlerle ayakta duruyor ve kendisini ifade ediyor. Büyük değerler yaratanların yürüyüşleri büyük, tarih içerisinde yerleri görkemli olur. PKK tarihi böyle bir tarihtir. Yarattığı değerler büyüktür, bu nedenle tarihte edindiği yer özel bir yerdir. Yaşanan gelişmeler, içerisine girdiğimiz süreç yeni kahramanlıklar ortaya çıkarma görevini önümüze koyuyor. Tarih, insanlık, bölge halkları ve halkımız bizden kahramanlık bekliyor. Ancak insanlığın, bölge halklarının ve halkımızın istemlerini yerine getirirsek onlara layık olabiliriz.

PKK kuruluşu tarihimizin başlangıcıdır

PKK tarihinde her zaman parti hamle yapmış, ardından egemen güçler karşı hamle geliştirmiştir. PKK tarihi bunun üzerinde şekillenmiştir. Parti hamle yaptığı zaman, egemen güçler de mutlaka kendi hamlesiyle bu hamlenin önünü almak istemiştir. Ne zaman ki egemen güçler partinin geliştirdiği hamlenin önünü kesmek istemiş ve bu temelde bir karşı hamle geliştirmişse, parti de kendi hamlesiyle buna cevap vermiştir. Bu durum, hareketimizin diyalektikliğidir. Hareketimiz, bu temel üzerinden bugünkü gelişme düzeyini yakalamış, başarı elde etmiştir. Kürt halkının tarihinde birçok komplo ve tasfiye yaşanmıştır. Fakat ilk defa PKK egemen güçlerin komplolarını boşa çıkarmış, hatta tasfiye çabalarını kendi gelişiminin ve başarısının nedeni haline getirmiştir. 18 Mayıs 1977 tarihine kadar Kürdistan tarihinde gerçekleştirilen bütün komplolar başarıya ulaşmış, Kürt halkı zarar görmüştür. Tarihte ilk kez **Haki Karer** arkadaşın katledilmesi ile hareketimiz üzerinde geliştirilmek istenen komplo, Başkan Apo ile boşa çıkarılmıştır. Başkan Apo, bu katliamı Kürt halkının ve tüm insanlığın gelişimi için yeni bir hamleye çevirmiştir. Haki Karer arkadaşın katliamı üzerinden tarihte yeni bir sayfa açılarak büyük bir adım atılmıştır. Önderlik, oligarşik rejimin o hamlesini boşa çıkarma temelinde partileşmeyi geliştirmiştir. İşte bu kuruluş, tarihimizin başlangıcı oldu ve o tarih üzerinden bugünlere ulaştık. Bu, Kürdistan tarihinde ilk kez gerçekleşen bir durum olması nedeniyle oldukça önemlidir.

O tarihten günümüze kadar birçok komplo ve tasfiye yaşadık, fakat ne kadar büyük komplo ve tasfiyeler olmuşsa, o kadar büyük ve kapsamlı çalışmalar yürütülmüştür. Bu nedenle komplo ve tasfiyeler boşa çıkarılmış, üstelik hareketin yeni açılımlar yapması için birer adım haline getirilmiştir. Bu durum, giderek Apocu hareketin bir özelliği haline gelmiştir. Karşıtlarının gerçekleştirmek istediği bir hamle karşısında Apocu hareket, o hamleyi kendi hamlesinin temeli yapar, yani tersine çevirir ve onun üzerinden yeni bir açılım yapar. Bu, Apocu hareketin temel özelliğidir. Eğer bu olmasaydı hareket, geliştirilen tasfiye ve komplolar karşısında bugüne ulaşamazdı.

Apocu hareketin tarihindeki en büyük komplo '98 yılında gerçekleştirilen ve Ö-

nuç almasına izin vermedi. Öte yandan uluslararası komplo geliştiği zaman örgüt de, halk da hazırlıksızdı. Bu nedenle komplo, Önderliğin esaretiyle sonuçlandı. Komplonun asıl hedefi olan hareketin tasfiyesi gerçekleşmedi, fakat halk ve örgüt açısından hazırlıksız olunduğu için birçok sorun yaşandı, büyük acılar çekildi. Sonuçta zor da olsa komployu boşa çıkardık ve yeni bir döneme girdik. Örgüt kendisini toparladı ve yeni bir atılım yapmak istedi. Birçok değişim yaptı ve bir dönemi tamamlayarak bu tarih üzerinden yeni bir dönemi başlatmak, böylece değişimi tamamlamak istedi.

Bunun üzerine karşıtlarımız yeniden harekete geçtiler. VI. Kongre yapılırken özel savaş rejimi kongrenin rolünü oynamaması, hedefine ulaşmaması için büyük çaba

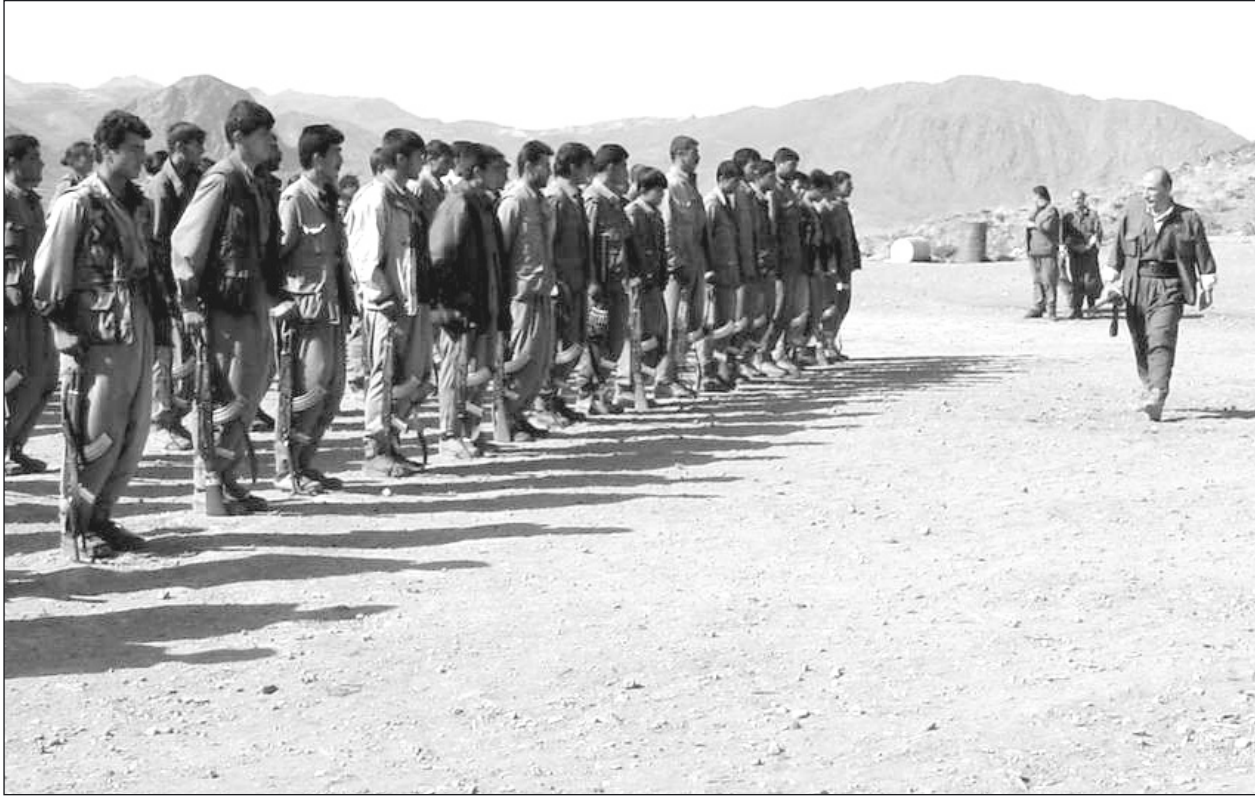
gütün kendisini toparladığını, örgüt birliğinin korunduğunu, halk ile örgüt ve Önderlik arasındaki birliğin geliştiğini, örgütün yeni bir açılım yapmak istediğini görünce tekrar harekete geçerek VIII. Kongre ortamında bazı şeyler yapmak istediler. Öncelikle kongrenin gerçekleşmesini engellemeye çalıştılar. Eğer kongre olmazsa örgütün yaptığı değişimler tamamlanmaz, ortada kalır, bu da örgüte bazı sorunlar yaşattı. Onlar da bu durumdan yararlanarak harekete yönelir ve sonuç alabilirlerdi. Bunun için çok fazla çalışma yaptılar. Hem Türkiye devleti, hem de Celal Talabani bu yönlü çaba harcadı. Kongre toplansa bile baskı altında olmalı, hedef haline gelmeli, böylelikle amacına ulaşmamalı, başlayan değişim süreci tamamlanmamalıydı. Değişim

getirdikleri gibi, **Cemil Bayık** arkadaşı da Türkiye'ye getirmeyi hedeflediler. Talabani'nin Türkiye'ye, ardından Suriye'ye gitmesi bunun içindi. Fakat planlandığı gibi olmadı. Bunun üzerine **Talabani** Türkiye'ye dönerek bilgi verdi. Türkiye de harekete geçerek idam konusunda baskı uyguladı, Suriye ve İran'ı tehdit etti.

Talabani *"ortam uygundur, eğer isterse-niz PKK ve Türk devleti arasında barış için çalışabilirim. Başkanınızın durumu da bu çerçevede hallolur"* demişti. Biz de bunun üzerine görüşebileceğimizi belirttik, fakat bu çağrıya cevap gelmedi. Cevap gelmesi zaten mümkün değildi, çünkü Talabani gerçekten Türkiye ile aramızda barışı geliştirmek istemiyordu. Talabani bir yönüyle komplonun koordinesinde yer alırken, diğer yönüyle bu mektupla içerisine girdiği durumu gizlemek, bizi kandırmak istiyordu. İkinci olarak kongrenin zamanını tespit etmek, üçüncü olarak bize güven vermek istiyordu. Böylece komplo gerçekleşecekti. Planladıkları gibi olmayınca komplo gerçekleşmedi. Ne yakalanma veya öldürülme durumu oldu, ne de kongre yeri tespit edilebildi. Kongre başarıyla gerçekleşti.

Kongre sonuçlarının ilan edilmesinin ardından AB'nin terör listesi açıklandı. Oysa ki toplantı 18 Mayıs'ta yapılacaktı. Toplantıyı erkene alarak, hızla terör örgütleri listesini hazırladılar ve PKK'yi listeye aldılar. Karar gününe kadar bazı Avrupa devletleri PKK'nin listeye alınmasını istemiyorlardı, fakat ABD'nin ve bazı Avrupa devletlerinin baskılarıyla karşılaştılar. Listenin hazırlanarak erkenden açıklanmasının bazı sebepleri var. Eğer kongre hayata geçtikten sonra böyle bir karar alınmak istenseydi, büyük ihtimalle alınamazdı. Çünkü bazı devletler itiraz ederdi. Komployu geliştirmek isteyenler, kongrenin sonuçları hayata geçmeden, herkes sonuçları tam anlamadan böyle bir karar almak istediler. İkinci neden olarak kongre sonucunda görüldü ki; kongre demokrasi, barış ve adalet yönünde çok ileri düzeyde adımlar atıyor. ABD ve Avrupa ise demokrasi, barış ve özgürlüğü kendi mülkü olarak görüyor, "ancak biz bunun temsilini yapabilir, bunu geliştirebiliriz. Başka kimse geliştiremez" diyorlar. PKK ve Kürtlerin ileri düzeyde bu değerlerin temsilini yaptıklarını gördüler. Onlara göre Kürtler bir halk değil, hatta insan bile değildi. Kuşkusuz insan bile saymadıkları, üzerinde inkar ve imha siyaseti yürüttükleri Kürt halkının demokrasi, özgürlük, barış ve adalet konularında büyük bir adım atmasını kabul edemezlerdi. Bunun önünün alınması gerekiyordu.

Üçüncü nedeni de şöyle değerlendirmek gerekir: **Cheneey**, Ortadoğu gezisinin ardından ABD'ye döndükten sonra Filistin hareketine büyük bir darbe vurma kararı aldı. İsrail, bunun sonucu olarak Filistin halkına saldırdı. Aslında Ortadoğu'ya müdahaleyi gerçekleştirebilmek için Filistin halkı şahsında bölge halklarının iradesinin kırılması hedeflendi. Çünkü ABD Başkan Yardımcısı'nın bölge gezisi sırasında bölge ülkelerinin tümü Filistin sorununu gündeme getirmişlerdi. Amerika *"Irak sorunu"* derken, onlar *"Filistin sorunu"* dediler. Bunun üzerine ABD adeta *"Filistin sorununu mu halletmek istiyorunuz? Buyurun, halledin"* dedi. Saldırı, bu nedenle gerçekleşti. Böylece Irak'a müdahaleyi rahatlıkla gerçekleştirebilecekleri ve bu yolla bölgeyi kendi istemlerine göre örgütleyebilecekleri bir ortam yaratmayı hedeflediler. Böyle bir ortamda PKK, VIII. Kongresini gerçekleştirdi ve kongre sonucunda KADEK'in kuruluşu ilan

"Apocu hareket, karşıtlarının gerçekleştirmek istediği bir hamle karşısında o hamleyi kendi hamlesinin temeli yapar, yani tersine çevirir ve onun üzerinden yeni bir açılım yapar. Bu, Apocu hareketin temel özelliğidir. Eğer bu olmasaydı, hareket, geliştirilen tasfiye ve komplolar karşısında bugüne ulaşamazdı."

derliği hedef alan uluslararası kompodur. '79 yılında Şahin Dönmez devlete şunu söylemişti; *"Abdullah Öcalan'ı etkisiz bırakmadan bu hareketi tasfiye edemezsiniz. Ne yaparsanız yapın O, on PKK daha yaratır."* Daha sonra Şemdin Sakık *"Abdullah Öcalan'ı tasfiye etmeden hareketi tasfiye edemezsiniz. Operasyonlar yapıyor, örgütün bazı üyelerini öldürüyorsunuz, ama O sizin verdiğiniz kaybı bir devre eğitimde telafi ediyor. Bu nedenle operasyonlarınız sonuç vermiyor. Abdullah Öcalan, tarzında ve temposunda daha ileridedir"* demişti. Oligarşik rejim geliştirdiği bütün taktiklere rağmen sonuç alamadı. Sonuçta ancak Önderliği tasfiye etmekle hareketi tasfiye edebileceğine karar verdi ve Önderliğe yöneldi. "Apo'yu kabul etmiyoruz, PKK'yi ve Kürt halkını kabul ediyoruz" dedi. Böyle bir taktikle örgüte ve halka yönelerek onları kandırmak istedi. Fakat halk da, örgüt de kandırılmadı, oligarşik rejimin oyununu fark etti ve Önderlik etrafında birliğini daha fazla geliştirdi. Bu nedenle bu taktik sonuç vermedi. Önderliğin tasfiyesi ile hareketi tasfiye etmek, halkı büyük bir katliamdan geçirmek istediler. Başkan Apo buna karşı durdu, örgüt ve halk karşı durdu, Önderlik etrafındaki birliğini koruyarak bu taktiğin so-

harcayarak, Önderliği esir alması gibi bir gelişme yaratılmak istendi. VI. Kongre, uluslararası komplo nedeniyle tam olarak hedefine ulaşamamış, bazı sorunlar ortaya çıkmıştı. VIII. Kongre ortamında da karşıt güçler, böyle bir adım atmak istediler. VI. Kongre sürecinde Önderliği hedef alarak hareketin başına getirmek istediklerini, VIII. Kongre sürecinde de geliştirmeyi hedeflediler. Kongre sürecinde, yeniden harekete geçerek, yeni bir komplo örgütlediler. Bu yaklaşımda hala ısrar ediyorlar. Bunun nedenlerini değerlendirmek gerekiyor. Birinci olarak, onlara göre Başkan Apo rehindir. Halk ve hareketin militanları Başkan'a bağlıdır, O'nun yaşamını kendi yaşamı olarak görüyor. Bunu iyi anlamış durumdalar. Özel savaş rejimi bunu kendisi için bir fırsat olarak görüyor ve bundan yararlanmak istiyor. İkinci olarak "Bu hareket bir değişiklik yaptı, artık savaşmıyor. Rahatlıkla üzerine gidip sonuç alabilir, hareketi tasfiye edebiliriz" diye düşünüyorlar. Umutları bizim artık savaşamayacağımız yönündedir. Bu nedenle komploda ısrar ediyor, oldukça zor durumda olmalarına rağmen çözüm yönünde adım atmıyorlar. Hareketimizi bir kez daha komplo ile tasfiye etmek istemelerinin nedeni budur. Birinci komplo karşısında ör-

yarıda kalmalı, VI. Kongre sonrasında olduğu gibi, hatta ondan daha ağır sorunlar ortaya çıkmalı ve özel savaş rejimi bu durumdan istifade ederek sonuç almıyadı. Bu nedenle kongre yeri tespit edilerek kongreye darbe vurulmak istendi.

Apocu hareket ideolojisi ve yaşam anlayışıyla sisteme alternatif oluşturuyor

Öte yandan bazı arkadaşlara yönelik bir komplo geliştirilmeye çalışıldı. Türkiye basınında *"İkinci Apo operasyonu başladı"* şeklinde haberler yer aldı. Bir operasyonun başladığı doğruydu, yani komplo başlamıştı. Önderlik üzerinde yürütülen taktiği bu kez bir başka arkadaş üzerinde yürütmek istediler. Elbette Önderlik üzerinde yürütülen komplo daha ağır ve genişti, birçok devlet, uluslararası güç yer almıştı. Geliştirilmek istenen ikinci komplo ise bu kadar geniş olmayan, daha çok bölge devletlerinin ve güçlerinin içerisinde yer aldığı bir komploydu. Fakat taktik aynıydı. Suriye üzerinde baskı oluşturarak Önderliği oradan çıkardıkları ve başka bir yerde kalmasına izin vermedikleri, sonuçta Türkiye'ye

edildi. Apocu hareketin bölgede bir çizgi geliştirmek, siyaset yürütmek istediği, böylece bölgeye müdahale ettiği görüldü. Komployu geliştirmek isteyen güçler müdahale etmek isterken, hareketimizin müdahale ediyor olmasını tehlikeli gördüler. Onlar Ortadoğu sistemini kendi çıkarlarına göre örgütleme isterken, Apocu hareket bölgede yeni bir strateji geliştiriyor. Bu strateji, sadece Kürt halkına değil, bütün Ortadoğu'ya yönelik bir stratejidir. Ortadoğu'da demokratik uygarlık çizgisi temelinde demokratik birliği sağlamayı, bu yolla çözümü geliştirmeyi hedefliyor. Bu da onların sistemini tehlikeye sokuyor, bu nedenle önünün alınması gerekir. Başta ABD olmak üzere dünya üzerinde hakimiyetlerini kurmak isteyen emperyalist devletler, kendilerine alternatif bir gücün ortaya çıkmasını istemiyorlar. Sistemin hizmetine girmeyen güçleri, alternatif olsun veya olmasın, tasfiye etmeyi hedefliyorlar. ABD'nin ve onun öncülüğünde kurulmak istenen sistemin hizmetine girmeyenler terörist olarak niteleniyor ve tasfiye edilmesi gereken güçler olarak değerlendiriliyorlar. Örneğin *"Suriye, İran, Irak terörist ülkelerdir, bunların tasfiye edilmeleri gerekir"* dendi. İran, Irak veya Suriye sistem açısından tehlike yaratmıyor, fakat sistemin hizmetine de girmiyor. Bu nedenle tasfiye olması gerekir. Apocu hareket ise ideolojisi ve yaşam anlayışı ile alternatif oluşturuyor. Ezilen halklar, sınıflar ve ezilen cins için büyük umut veriyor. Bu umudun söndürülmesi gerekir. PKK'nin terör listesine alınması, bu nedenledir.

Liste açıklanmadan önce Talabani ve Barzani Avrupa'ya giderek Almanya, İngiltere ve ABD ile bazı görüşmeler yaptılar. Bu görüşmeler sonucunda PKK terör örgütleri listesine alındı. PKK'nin bu listeye alınması yönünde sadece Türk devleti veya bazı Avrupa devletleri ile ABD çalışmamıştır. Bu devletler çaba harcamıştır, ama KDP ve YNK bunlardan daha fazla uğraşmıştır. Eğer bu güçler PKK'nin listeye alınmasını istemeselerdi, ABD veya Avrupa'nın bunu yapması mümkün olmazdı. PKK terör listesine alınmak istendiği halde bu güçler karşı çıksalardı, sonuç daha farklı olurdu. Çünkü bu dönemde ABD ve İngiltere, YNK ile KDP'nin birliği olmadan bölgeye yönelik planlarını yürütemez ve sonuç alamaz. Plan, onlar üzerinden yürüyor. KDP ve YNK hareketimize karşı geliştirilecek komployu kendileri için önemli bir fırsat olarak gördükleri için böyle davrandılar. Kürdistan daha önce onların hakimiyeti altındaydı, adeta onların mülküydü. PKK ise Kürdistan'ı onların mülkü olmaktan çıkardı. Küçük Güney, Kuzey ve Doğu Kürdistan, dış sahalarını tamamı onların denetiminden çıktı. Geriye Büyük Güney kaldı. Mevcut durumda Kürdistan'da en büyük hareketin Apocu hareket olduğunu biliyorlar. Kürdistan'ı yeniden mülkleri haline getirmeleri için bu hareketin ortadan kalkması gerekir. ABD ve İngiltere'nin hareketimize karşı çalışmasından yararlanarak bizi tasfiye etmek istiyorlar ki, Kürdistan yeniden onlara kalsın. Bu, yeni bir durum değildir. Talabani ilk olarak '91 yılında Avusturya'da *"PKK teröristtir"* dedi. Bu, Türkiye ve ABD'nin istemiydi. Bunlar aracılığıyla PKK'yi terörist ilan ederek daha sonra kendileri PKK'ye yönelmek istiyorlardı. "Kürtler de PKK'yi terörist görüyor" diyerek kendi yaklaşımlarını herkese kabul ettirmeyi hesapladılar. Ardından '92 yılında ihanet savaşı hazırlandı; KDP, YNK ve Türkiye bazı devletlerin de yardımıyla hareketimize yöneldi. O zaman hedef devrimi tasfiye etmekti, çünkü hareketimiz hem askeri hem de siyasi açıdan önemli bir açılımı yapıyordu. Kürt halkının birliği geliyor, gerilla savaşıyla parçalar arasında kaynaşma yaşıyordu. Kürdistan'da siyasi hareketin gelişmesiyle birlikte eski denge giderek bozuluyor, yeni bir denge oluşuyordu. Bunu kendileri açısından tehlikeli gördüler ve önünü almak istediler. Müdahale, hareketin gelişimiyle Kuzey'de ve Güney'de kurmaya çalıştıkları dengenin kırılma tehlikesine karşı gerçekleşti. Mevcut durumda bunu bir kez daha yapmak istiyorlar çünkü PKK'nin çözüm için adım atmak istediğini görüyorlar. Çözumsuzluktan yarar sağlayanlar çö-

"Yaşanan gelişmeler hareketimize yönelik bir komplonun geliştirilmek istendiğini gösteriyor. Hareketimiz sadece Kürt halkı açısından değil, bölge halkları ve insanlık açısından da büyük gelişmeler yaratacaktır. Bu hareketten daha güçlü ve canlı bir hareket yoktur. Sistem için alternatif oluşturan, tehlike yaratan bu harekettir."

zümün gelişmesini istemezler. Çözumsuzluk ABD, Avrupa, YNK ve KDP'nin siyasetidir. Dolayısıyla çözümü kendileri için tehlike olarak görüp önünü almak isteyeceklerdir. Gerçekleşen de budur.

Süreç PKK ve KADEK konusuna kilitlenmiştir

ABD'nin terör örgütleri listesi açıklandıktan sonra Talabani ve Barzani Güney'e gelerek terörizme karşı bir komite kurdular. On bin peşmergenin yer alacağı bu komitenin bütün ihtiyaçlarını ABD karşılayacak. YNK ve KDP toplantı yaparak, *"KADEK Güney'de gelişen savaşın sorumluluğunu almayana kadar onu tanımamalı, onunla ilişkiye girmemelidir. Birbirimizden habersiz KADEK ile ilişkiye girmemelidir"* şeklinde görüş birliğine vardılar. Bu savaş hazırlığıdır. Bunu asıl isteyen de ABD'dir. ABD, PKK'yi, İran, Irak ve Suriye'yi terörist ilan etti. Terörizme karşı kurulan komite de elbette terörizme karşı savaşıacaktır. Yani ABD, Talabani ve Barzani aracılığıyla Kürtleri hem birbirlerine, hem de bölge güçlerine karşı savaşa sokmak istiyor. Bu, çok tehlikeli bir siyasettir, Kürtler için katliam demektir. Çünkü Kürtler bu devletler içerisinde yaşıyorlar. ABD kısa vadede bazı sonuçlar alabilir, fakat bu devletler daha sonra Kürtleri affetmez. Bu gerçeğin görülmesi gerekir. Bu nedenle YNK ve KDP'nin geliştirdiği siyaset hem bölge halkları, hem de Kürt halkı açısından tehlikelidir. ABD neden bu siyaseti KDP ve YNK eliyle geliştirmek istiyor? Çünkü KADEK'in, bölge birliğini yeni bir çizgi temelinde geliştirmek istediğini görüyor. Bunun olmaması için çelişki ve çatışma gelişmelidir. Kürtler ile Farslar, Araplar, hatta Türkler arasında savaş çıkmasını, çelişkinin gelişmesini istiyor ki, bunun üzerinden bölgeye müdahale edebilsin ve çıkarlarına denk bir bölge sistemi örgütleyebilsin. Talabani ve Barzani Kürt halkını ABD, İngiltere ve İsrail'in hizmetine sunuyor.

PKK'nin terörist örgütler listesine alınmasından sonra Türkiye'ye gelen Avrupa heyeti HADEP'e yönelik *"kendinizi PKK'den uzak tutmalısınız, bu sizin için iyi olur"* şeklinde mesajlar verdi. Bu sözler aslında tehdittir; "kendinizi PKK'den uzak tutmazsanız, sizi de tasfiye edeceğiz" deniyor. Böylelikle hareketimiz Türkiye cephesinden tecrit edilmek isteniyor. Bize yakın olanları bizden uzaklaştırarak rahatlıkla üzerimize gelmeyi, üzerimize geldiklerinde Türkiye'den onlara karşı çıkacak kimsenin olmamasını hedefliyorlar. *"PKK'nin Güney'deki gücü fazladır ve çok faaldır"* dendi. Bu, "bu güç, Irak ve bölge üzerinde planlarımızın gerçekleşmesini engelliyor, bu nedenle tasfiye edilmesi gerekiyor" demek, yani hedef göstermektir.

Türkiye'de Önderliğe ve hareketimize yönelik birçok tartışma yapılıyor. Önderlik-siz, Kürt'süz, KADEK'siz bir konuşma veya siyasetin geliştirildiği gün olmuyor. Türkiye, AB'ye girme yönünde adım atmak istediğinde Önderlik ve Kürtler karşısına çıkıyor. Avrupa'dan uzaklaşma yönünde adım atmaya çalışsa, yine bu durum öne çıkıyor. Yani Türkiye'nin bütün sorunları Kürt sorununa kilitlenmiş durumda. Bu nedenle büyük bir daralma yaşıyor. Avrupa yönünde adım atmak bir sorun, atmamak bir başka sorun. Bazı kesimler "bu adımı atarsak Türkiye dağılacak" derken, başkaları "eğer bu adımı atmazsak Türkiye dağılacak" diyor. Türkiye'nin AB'ye üyelikten yana adım atması için idamı kaldırması, Kürtçe yayın ve eğitim hakkını tanıması gerekir. Bu şartları kabul etmesi için de çözüm yoluna girmesi gerekir. Eğer Türkiye AB'ye girmezse Türkiye'de faşist kesim hakim olacaktır ki, bu da

yüzde yüz savaş demektir. Öte yandan Türkiye'nin içerisinde bulunduğu durum, savaş için de uygun değildir, savaşa girerse boğulur. Türkiye çözüm yönünde adımlar atacak, fakat çok küçük ve sınırlı adımlar atmak istiyor, bu noktada direnmiyor.

Yaşanan gelişmeler hareketimize yönelik bir komplonun geliştirilmek istendiğini gösteriyor. Hareketimiz sadece Kürt halkı açısından değil, bölge halkları ve insanlık açısından da büyük gelişmeler yaratacaktır. Bu hareketten daha güçlü ve canlı bir hareket yoktur. Sistem için alternatif oluşturan, tehlike yaratan bu harekettir. Bu nedenle işgalci devletlerden emperyalist devletlere kadar çok çeşitli güçler Apocu hareket üzerinde baskı uyguluyor, komplo geliştirmek istiyorlar. Kürt halkı, bölge halkları ve insanlığın özgürlüğü için üzerine düşen görevleri yerine getirmemesi için, hareketimizin zayıf ve etkisiz kalmasını istiyorlar.

Birinci komploda bütün dünya yer aldı. Komplo Önderliği hedefledi ve böylelikle sonuç almak istedi. Ne parti ne de halk böyle bir komploya hazırdı. Komplo bütün bunlara rağmen sonuca ulaşmamışsa, ikinci komplo kesinlikle sonuca ulaşamaz. Çünkü bu komploda, birinci komploda olduğu gibi birçok devlet yer almıyor. Ayrıca birinci komploda yaşadığımız sorunları geride bırakmış durumdayız. Önderlik esir düşünce yönetimde büyük bir boşluk oluşmuş; örgüt de, halk da tereddütte düşmüştü. Birçok insan örgütün dağılacağına ihtimal veriyordu. Mevcut durumda örgüt bu sorunları aşmıştır, ulaştığı hazırlık düzeyiyle komplo karşısında rolünü daha iyi oynayarak komployu hızla boşa çıkaracak durumdadır. Bu noktada şöyle bir yanılgıya düşülmemel; "madem bu komplo birinci komplodan daha zayıftır, o zaman fazla tehlike yoktur. Buna karşı o kadar güçlü durmamıza gerek yoktur." Hayır, aksine daha güçlü bir biçimde karşı durmamız gerekir ki oligarşik rejim iradesini, umutlarını tümenden kiralım, komplo ve tasfiyede ısrar etmekten vazgeçerek çözüm yoluna girmesini sağlayalım. Bu da ideolojik, siyasi, diplomatik, örgütsel ve askeri açıdan güçlü bir duruş gerektiriyor.

ABD, Irak için düşündüğü müdahaleyi neden yapmıyor?

Güney'de yaşanacak gelişmeler, Irak'a yönelik geliştirilecek müdahaleyle de bağlantılıdır. Müdahalenin bugüne dek gerçekleşmemesi, ABD'nin bunu istemesinden kaynaklanmıyor. ABD bunu istiyor, fakat ortamını tam olarak oluşturamıyor, hazırlıklarını tamamlayamıyor. Irak'ın durumu Afganistan gibi değil, daha farklıdır. Aslında yakın zamana kadar ABD Irak'ta değişim yapmak istemedi. Eğer Saddam daha önce devrilseydi, ABD Haliç'e yerleşmezdi. Irak sorununu sürekli öne çıkararak bir tehlike olarak ortaya koydu, böylelikle buraya yerleşti. Saddam'ın iktidarda kalması, gitmesinden daha fazla onların çıkarlarına hizmet ediyordu. Irak'ı zayıflatarak etkisiz kılacak ve bölge için bir korku aracı olarak kullanacak, dolayısıyla bölge üzerinde kendi hakimiyetlerini geliştireceklerdi. Şimdiye kadar yürütülen bu siyaset, artık ABD'ye hizmet etmiyor. Böyle devam ederse, ABD'yle ilişkisi olan birçok bölge devleti ABD'den uzaklaşacaktır. Bu nedenle ABD, eski siyasetini daha fazla sürdüremez. Irak'ta değişim yapmazsa kimse ABD'ye inanmaz, hatta Irak'la ilişki geliştirenler olur.

ABD, Irak'ta değişimi gündemine almıştır, fakat bunu gerçekleştirmek kolay değildir. ABD yalnız başına değişimi yapamaz, çünkü bölge Arap bölgesidir. Arap devletleri, Irak'ta yaşanacak bir değişimin ardından, birçok Arap devletinde değişim olaca-

ğını gördükleri için müdahaleye karşılar. ABD Başkan Yardımcısı birçok Arap ülkesini ve Türkiye'yi ziyaret etti. Bütün Arap devletleri, "Irak'tan önce Filistin sorunu çözülmeli" dediler. Arap devletleri Filistinlileri İsrail'e karşı harekete geçirip savaşı yükselttiler. ABD ve İsrail savaşın Irak'ta gelişmesini isterken, bölge devletleri savaşın yönünü Filistin ve İsrail'e çevirdiler, böylelikle Irak'a müdahaleyi geciktirmek istediler. Filistinliler oyuna geldi, bu nedenle en büyük zararı onlar gördü. İsrail'in Filistinlilerin üzerine gitmesi bu nedenledir. İsrail-Filistin çatışması yoğunlaşınca savaş Irak'a kaymıyor, bu da ABD'nin bölgeye yönelik planlarının gelişmesine engel oluyor. ABD, orayı hallederek gücünü Irak'a çevirmek isterken, Arap devletleri savaşı İsrail'de güçlendirdiler. Bunun üzerine ABD, Filistinlilerin iradesi kırılmadan Irak'a müdahale edemeyeceğini gördü. Bu nedenle İsrail'in Filistinlilere yönelmesinin önünü açtı. Araplardan da itiraz eden olmadı, çünkü ABD'nin Filistinliler karşısında bölge halklarının iradesini kirdiğini gördüler. İran ve Suriye, Irak müdahalesinden rahatsızlar. Çünkü Irak'ın ardından Suriye ve İran rejimleri de varlıklarını sürdüremeyecekler. Bu nedenle İran-Irak, Irak-Suriye ilişkisi gelişti. Bu durumda ABD Irak'a müdahale etse de sonuç alamaz. ABD, Körfez Savaşı sırasında yaptığı gibi, Irak'ı yalnız bırakırsa sonuç alır. Ancak mevcut durumda bazı Ortadoğu devletleri, kendi çıkarlarını korumak için Irak ile ilişkilerini güçlendiriyorlar. Eğer ABD müdahale sonucı alırsa, orada Amerikan ve İngiliz yönetimi gelişir. Bölge rejimleri ise genelde krallıktır, yani gericidir ve iktidarlarını baskıyla sürdürüyorlar. Irak rejiminin değişimi, bölge genelinde değişim yaratacak, demokratik hareketlerin gelişmesine yol açacaktır. Bu rejimler, iktidarlarını eskisi gibi sürdüremezler. Bu nedenlerden dolayı ABD, Irak'a müdahale etmiyor.

Ayrıca ABD, Irak içerisinde bazı hazırlıklar yapıyor. Irak muhalefeti geliştirmek, onları bir araya getirerek güç yaratmak istiyor. Hatta KDP ve YNK'ye silah ve para verdiği anlaşılıyor. Böylelikle YNK ile KDP'nin birliğini sağlamak istiyor. Müdahale olacaktır, ABD buna karar vermiş durumda. Bunun şimdiye kadar gerçekleşmemiş olması, ABD'nin hazırlıklarını tamamlayamamasından ileri geliyor. Bazı adımlar atmış, fakat tam olarak sonuç almamıştır. Ne KDP ve YNK birliği tam olarak sağlandı, ne Türkiye'yi tam olarak çizgisine çekebildi, ne de ABD'nin kendi hazırlıkları yeterli. Hatta önceleri bazı bölge devletleriyle müdahale etmek istiyordu. Bunu başaramadı. Mevcut durumda planlarını kendi üzerinden ve bazı muhalif güçler üzerinden yapıyor, bu nedenle gecikti. Öte yandan Türkiye'yi, kendi hedefine uygun bir şekilde harekete geçirmeye çalışıyor. PKK'nin terör örgütleri listesine alınması da bununla bağlantılıdır. ABD, Türkiye'ye "sen benim istemimi yerine getirersen, ben de seninkini yerine getiririm" diyor. Türkiye Kürt sorununda çok hassas. "Irak'ta bir değişiklik olursa Kürt hareketi kontrolden çıkabilir, '91'de olduğu gibi bir durum gelişebilir" diyor. Bu nedenle Türkiye de ABD'den bazı garantiler almak istiyor. Bu olmadan ABD'nin siyasetinin pratiğe geçmesini istemiyor. ABD bu sorunları çözmeye yönünde bazı adımlar attı, bazı sorunları çözdü, fakat tam olarak sonuç almış değil. Güney'de komplo tehlikesi yükseliyor. Hem hareketimiz ve Kürt halkı açısından hem de bölge halkları açısından böyle bir tehlike var. Komplonun boşa çıkartılması gerekir. Bu nedenle Güney, içerisinde bulunduğumuz dönemde öne çıkıyor.

Örgütsel açıdan bazı tedbirler geliştiriyoruz; örgütü sağlamlaştırıyor, kongre kararları temelinde adımlar atıyoruz. Örgüt, çizgiyi yaşayan militan üzerinde şekillene-

cektir. Çizgiyi yaşamayan, çizginin gereklerini yerine getirmeyen bireyler komutada yer almayacaklardır. Örgüte gelmeyen ya örgüte gelecek ya da bu örgütte yer almayacaktır. Örgüt kendisini sağlamlaştıracak, çizgi temelinde harekete geçerek güçlerini de harekete geçirecektir. Kararsız, kendini yaşayan bireyler ya bu tutumu terk ederek örgüte gelecek ve örgütle bütünleşecek ya da örgütün dışına çıkacaklardır. Diploması alanında attığımız bazı adımlar var. Siyasi açıdan da bazı adımlar atıyor, serhildan taktiğini geliştiriyoruz. Örgüt ideolojik, örgütsel, siyasi ve diplomatik alanlarda hamle sürecine giriyor, ülke içinde ve dışında bu temelde harekete geçiyor. Bu nedenle içerisinde bulunduğumuz dönem kahramanlık dönemi, önümüzdeki günler de kahramanlık günleridir. Tarih, insanlık ve halk yeni kahramanların ortaya çıkmasını gerektiriyor. Her arkadaşın tarihin gereklerini yerine getirmesi, halkın ve insanlığın istemlerini kendi istemi haline getirmesi ve bu temelde kendisini örgütlemesi gerekiyor.

Güçlerimiz Önderliğin savunmaları temelinde birçok sorunu çözmüş, kendisini geliştirmiştir. Bu bir gerçektir, fakat hala bazı bireyler şahsında yaşanan sorunlar var. Bazı arkadaşlar "tek tük bazı arkadaşların yaşadıkları sorunların bir önemi yok" diyebilirler, ama gerçek öyle değildir. Büyük veya küçük olsun, sorun sorundur. Hareketimiz sorunu bir kişide bile yaşansa önemli görür, önemli veya önemsiz demez. Çünkü her insanı, dolayısıyla her insanın yaşadıklarını önemli görür. "Bir şey olmaz, boş ver" felsefesi, egemenlerin felsefesidir. Egemenler, Kürtler içerisinde bunu çok fazla geliştirmiş ve güçlendirmiştir. Bu felsefe Kürt'ü öldürüyor. Eğer bu felsefeyle savaşılmamış olsaydı, Kürdistan'da gelişme yaşanmazdı. Önderlik hiçbir sorun için "bir şey olmaz, bir insan dır, zarar vermez" demedi, bir kişide bile yaşansa o soruna bütün örgütte yaşanan bir sorun gibi yaklaştı. Çünkü bugün bir insanda yaşanan bir sorun, eğer üzerinde durulmaz, çözüme kavuşturulmazsa yarın birçok insanda yaşanır ve giderek bütün örgüt yapısını bozar. Bu nedenle önemlidir. Önemli gören arkadaşlar anlayışta güçlü değil, darlar. Bu nedenle sorunlara derin yaklaşmıyor, çözüm geliştiremiyor, yöntemde yaratıcı olamıyor, tarzda sonuç alamıyorlar. Duyguda temiz olmak çalışmalarında netice almaya yetmez. Hatta kimi arkadaşlar temiz duyguları ve niyetleriyle bazı şeylerin kurbanı oluyorlar. Çizgiyi tam anlamayan, anlayışta ve tarzda güçlü olamaz. Militan gücünü çizgiden alır, bu da büyük bir güçtür. Çizginin gücünü kendi gücü haline getiren birey militanlık yapabilir; büyük bir güç olur, sorunları anlayarak çözebilir, gelişme yaratarak yeni mevziler kazanabilir. Çizgi dışı şeyler peşinde koşmak kötüdür. Eğer arkadaşlar başarısız olmak istemiyor, başarı ve zafer elde etmek istiyorlarsa çizgiyle yaşamalıdır. Önderliğin gücü, çizgiden geliyor. Mücadeleye başladığı zaman Önderliğin arkasında ne bir devlet, ne de örgüt veya başka bir güç vardı. Önderliğin gücü çizgi, yani ideoloji, siyaset ve örgüttür. Kendisini bununla büyüttmüş, büyük bir güç yaratmıştı ve bununla devrimcilik yapıyordu. Devrimcilik bu imkanları yaratıyordu. Mevcut durumda Türk devleti dört duvar arasında tutmasına rağmen Önderliği teslim alamıyor. Önderliği o koşullar altında yaşatan çizgidir. Bu nedenle Önderlik güçlüdür; teslim olmuyor, kendisini yeniliyor, geliştiriyor ve imkanlar dahilinde sorumluluklarını yerine getiriyor.

Bazı arkadaşlar militanlığın yetkiyle olduğunu sanıyor ve yetki peşinde koşuyor, "elimizde yetki olursa her şeyi yapabiliriz, olmazsa hiçbir şey yapamayız" diyor. Bu, doğru değildir. Yetki, çizgi yetkisidir; çizgiden çıkar, onun bir parçası, aracıdır. Çizgi dışında yetki, hiçbir şeydir. Bir insan kendisini çizgi temelinde örgütlerse, en büyük yetki bile onun karşısında duramaz. Kişiliğinde çizgiyi oturtan, yanlışlıklar karşısında duran bir kadro mutlaka sonuç alır. Yanlış yetki, çizgiyi temsil düzeyini güçlendiren arkadaşlar karşında hiçbir şey yapamaz.

Kendisini yetkinin arkasına saklamak isteyenleri, bu yolla ortaya çıkarmak mümkündür. Yetki altında bireysel anlayışını, sivil yaklaşımlarını geliştirmek isteyen varsa, bunu fark etmek ve herkese fark ettirmek mümkündür. Çizgide kendini güçlendiren, yetkiye ihtiyaç duymaz. Önderlik en büyük yetkiye sahipti, ama hiçbir zaman bunu kullanma ihtiyacı duymadı. Çizgide güçlü olduğu için, insanları rahatlıkla ikna edebiliyor, dolayısıyla yetkiye ihtiyaç duymuyordu. Zayıf insanlar yetkiye ihtiyaç duyarlar. Sorunları izah edemeyen, insanları ikna edemeyen kişiler yetkiye el atıyor, ancak yetki ile çalışmaları ve insanları yürütebiliyorlar. Halbuki devrimcilikte yetki, en sonda gelir. Yetki bütün kapıların kilidini açan bir anahtar değildir ki onunla bütün sorunları çözmek, bütün kapıları açmak ve başarıyı sağlamak mümkün olsun. Çizgiyi anlamayan, yetkiyi de anlayamaz ve yetkiyi çizginin hizmetinde kullanamaz, onunla çizgiyi güçlendiremez. Yetkiyi yanlış kullanır ve tahribat yaratır. Bu nedenle kimse yetki istememelidir. Kimsenin yetkiye ihtiyacı yoktur, her arkadaşın çizgiye, yani ideolojiye, siyasete ve örgüte ihtiyacı vardır, militanlığa ihtiyacı vardır. Militanlık yapanın yetki istemesine gerek kalmaz, zaten yetki verilir.

Çizgiyi anlamayan, kendisini çizgi temelinde güçlendirmeyen birey ne anlayışta, ne üslupta ne de yöntemde güçlenebilir. Niyeti ve duygularını farklı, pratiği daha farklı olur. Bu nedenle niyetleriyle pratiği arasında kalır. Bu noktada bunalıma girer, kendine olan güvenini, arkadaşlarına, örgüte ve halka olan inancını yitirir. Düşman çizgisine girer, bu çizgide yürür ve sonuçta fiziki olarak da düşmanın yanına gider. Çizgiyi anlamayan, kendisini çizgide güçlendirmeyen, düşmanın çizgisini, taktiklerini ve siyasetini de anlayamaz. Neyin örgüte, neyin düşmana hizmet ettiğini ayırt edemez. Neyi kabul, neyi reddedeceğini, neyi mahkum ederek neye sahip çıkacağını ve geliştireceğini anlayamaz, dolayısıyla çözüm gücü olamaz. Devrimcilik, çözüm gücü olmaktır. Bu olmazsa gelişme ve başarı yerine kaybetme, moral-sizlik, inançsızlık, sonuçta kaçış gelişir. Bütün bunların olmaması, kadroların duygularını ve niyetlerini pratiğe geçirebilmeleri, yanlış yapmamaları, kendilerini ve örgütü daraltmamaları, kendilerine de, örgüte de, halka da zarar vermemeleri için çizgide güçlenmeleri gerekir.

Bu tür durumlar daha çok yönetimde ve eski arkadaşlarda yaşanıyor. Yeni yapının sorunu, bilinç ve tecrübe düzeyinin zayıf olmasıdır. Örgütte yaşanan sorunlar yönetimde ve eski kadroda ortaya çıkıyor, yeni yapı üzerinde etkide bulunuyor. Bazı arkadaşlar “biz eskiziyiz, emeğimiz var, ama parti bize değer vermiyor, bizi bir kenara bırakmış, ihmal ediyor” diyorlar. Öncelikle bu sözlerin ne kadar doğru, ne kadar yanlış olduğunun anlaşılması, neden söylendiğinin görülmesi gerekir. Aslında farklı sorunlar, zayıflıklar yaşarken, bu sözlerle kendi hassasiyetlerini saklıyor, kendisini kandırıyor ve etrafını da kandırmak istiyorlar. Niyet ve duygular örgütten yanadır, fakat başka bir çizgide yaşıyor, hangi çizgide yaşadığını bilmiyor. Sorun yetki değil, militanlık ve devrimcilik ölçüleridir. Çizgide yaşıyor musun, yaşamıyor musun? Yaptığın iş çizginin gereklerini karşılıyor mu, karşılamıyor mu? Eğer çizgiyle yaşıyor, çizginin ihtiyaçlarına göre iş yapıyorsan, yaptığın iş çizginin gereklerini yerine getiriyorsa iyi bir militansın ve doğrusun demektir, dolayısıyla değer vardır. Böyle olmazsan değer yoktur, devrimcilik yapmıyor, bozuyorsun demektir. İyi veya kötü olmanın ölçüsü budur, başka ölçü yoktur.

Devrimciliğin esası emektir. Başkalarının emeği üzerinden devrimci olmak isteyenler devrimci değil, ancak sömürücü olurlar. Apocu hareket, büyük bir emek hareketidir. Bu hareketin üyeleri de emek sahibi olmalıdır. Ancak en üst düzeyde emek sahibi olunca, bu hareketin militanı olunur. Devrimcilik yapan bir arkadaş şunu diyemez; “militanlık yapmışım, emeğim var, emeğimin karşılığı verilsin.” O, devrimcilik yapmıştır, devrimciliğin kendisi emektir, dolayısıyla sermaye olamaz. Bu

sözü söyleyen, emeği kendisine sermaye yapıyor demektir. Bu, “emeğim var, parti bunu görsün ve karşılığını versin” anlamına geliyor. Parti bunu vermeyince de “bana haksızlık ediliyor, parti hakkımı yiyor” deniyor. Devrimcilik üzerinden ticaret yapılıyor. Oysa devrimcilik ticaret değil, karşılıksız hizmet demektir; halkına, ülkesine ve insanlığa hizmet etmektir ve karşılığı yoktur. Bunun karşılığında bazı şeyler istemek, örgüt dışı olur. Örgüt dışındaki insanlar kendileri için bir işte çalışır ve bunun karşılığını alırlar. “Benim emeğim var” diyen biri, kendisini yaşatacağı yetki ve imkan istiyor, dolayısıyla örgütte yaşamak için kalıyor demektir. Eğer örgüt, onun istemlerini yerine getirmese örgütte kalmaz. Bireysel yaşam istiyor, örgütü yaşam yeri olarak görüyor. Halbuki örgüt yaşam yeri değil, yaşamın inşa edildiği yerdir. İkisi birbirinden çok farklıdır. Örgüt halk için bir yaşam kurar ve örgüte gelen bunun için gelir, yani bu araçla halkı için bir yaşam kurar. Bu yaklaşımın sahibi olanlar, istedikleri imkanları elde edemeyince de “Neden örgüt bunları bana vermiyor” diyerek tepkiye giriyor ve tepkilerini örgüte karşı harekete geçiriyorlar. “Ben eskiziyim, emeğim var. Parti emeğimi yiyor, bana haksızlık ediyor” şeklinde propagandaya yaparak diğer arkadaşları etkiliyor, onların kafasını meşgul ediyorlar. Bazı arkadaşlar “ben de bu hareketin bir insanıyım. Bu arkadaş bu kadar eski, bunca emek verdiği halde parti onu bir kenara bırakmış. Belki beni de öyle yapar” diyor ve örgütle arasına mesafe koyuyor, kendisini çalışmaya ve yaşama katmıyor. Daha da ileri giderse partiden kopuyor, başka bir çizgiye giriyor ve düşmana gidiyor.

Emek sahibi bir insan böyle yaklaşmaz, emeğine sahip çıkar. Örgüt, emeğine gerçekten sahip çıkanları görür. Önderliğin emeğe sahip çıkması ve temsil etmesi nasıl gelişir? Önderlik herkesi görüyor. Emek sahibi olan emeğin zarar görmesini engeller, birinin tehlikeye yarattığını görürse ona karşı çıkar. Emeğini nasıl koruyacağı ve geliştireceği üzerinde durur. “Ben emek sahibiyim, parti beni görsün ve karşılığını versin” diyerek, bir yandan kendisini kadro olarak görme, diğer yandan çizgide yaşamama, çizginin ihtiyaçlarına göre çalışmama durumu gelişiyor. Moralsizlik, umutsuzluk, güvensizlik yaşanıyor. Hareketimiz moralsizliği ve umutsuzluğu kabul etmez, suç sayar. Çünkü o, düşman çizgisidir. Düşman, Kürt insanına moral ve umudu layık görmez. Kürt insanının morali, umutlu yaşamaması, çözümsüz kılması için ne gerekiyorsa onu yapar. Devrimci insan moralini, umudunu, inancını hep yüksek tutar. Çünkü o öncüdür, insanlara moral ve güç verir. Bunlara sahip olmadan bir başkasına vermek mümkün değildir. Apocu hareket moral ve umudu geliştirmek için yirmi yıl mücadele etti, on beş yıl savaş yürüttü ve birçok şehit verdi. Halk, bunun sonucunda ayağa kalktı, umudu, inancı ve morali yükseldi. Kendisini militan, emek sahibi görürken moralsizce konuşmak, etrafındaki insanların moralini bozmak düşman çizgisini geliştiriyor. Kişi, bir yandan hareketin çizgisinde, diğer yandan düşman çizgisinde yaşıyor. Bu da başarı ve ilerleme yaratmadığı gibi, kayıp yaratıyor.

Militanlık yapmak isteyeniyi örgüt görür

Bazı yerlerde “yönetim bizi tanımıyor, kendi tanıdıklarını öne çıkarıyor. Onlara görev verirken tanımadıklarına görev vermiyor” deniliyor. Bu, yaşanan bir durumdur. Neden yönetim tanıdıklarını öne çıkartıp onlara görev verirken, başkalarına gö-

rev vermiyor? Bu yaklaşım genelde bilinçsizlikten kaynaklanıyor, fakat sonuçta örgütte zarar veriyor. Elbette insan tanımadığına görev veremez, fakat tanınanın da iki farklı şekli vardır. Bir, insanlara çizgi gerçeğiyle yaklaşmak, insanları böyle tanıyıp değerlendirmek ve görevlendirmek varken, bir de insanlara kendi çizgisiyle yaklaşmak ve öyle tanımak vardır. Bunlar birbirinden çok farklıdır. Yönetim insanlara çizgi temelinde yaklaşmazsa, sadece kendi çizgisini, özelliklerini, anlayış ve ölçülerini gördüğü insanları tanır, onları öne çıkarır ve görevlendirmede bunları esas alır. Bu da örgüte büyük zarar verir. Önderlik, örgütün zarar görmemesi için görevlendirmelerin eskisi gibi olmaması gerektiğini belirtiyor. Yanlışla düşülmemesi için yönetim insanlara çizgi temelinde yaklaşmalı, yapı ve insan gerçeğini ortaya çıkarmalıdır. İnsan gerçeği, gözler önünde değil. İnsanın yetenekleri, zayıflıkları, eğilimleri, olumlu ve olumsuz yanları genelde gizlidir. Ancak gözler önünde olan özelliklerle birlikte görünmeyen özellikleri de ortaya çıkarmakla bir insanın gerçeğini açığa çıkarmak mümkündür. Yapısının tamamını gören, dengeli ve ölçülü yaklaşan bir yönetim yapıdaki her insanı tanır. Her arkadaşın hangi yönüyle çizgiye geldiğini, hangi yönüyle gelmediğini tespit ederek çizgiye çekebilir. Bireylerdeki gücü açığa çıkarabilir ve tek tek her insanın neyi yapıp neyi yapmayacağını tanır, dolayısıyla görevlendirmelerde hata yapmaz.

Bir arkadaşın iyi veya kötü olması çizgiyle tespit edilir. Bu nedenle yapıya yaklaşırken çizgiye esas almak gerekir. Çizgiyi esas almadan yapıya dengeli ve ölçülü yaklaşmak mümkün değildir. Çizgide yaşamayan yönetim, yapısı ile dengeli ve ölçülü bir ilişki geliştiremez. Bu nedenle bütün yapıyı değil, bir kısmını görür, sadece bazılarıyla ilişkiye girer. Bu durum örgütte dengesizlik, parçalılık, gruplaşma, dedikodu, birbirini kabul etmeme hatta reddetme durumunu geliştirir. Toplumumuz, parçalanmış bir toplumdur. Bu parçalılık, ancak çizgi ile ortadan kaldırılabilir, Kürt insanı ancak çizgi ile birleştirilebilir. Eğer çizgi güçlendirilmez ve hakim kılınmazsa, toplumda yaşanan sorunlar burada da ortaya çıkar, ailecilik, aşiretçilik ve bölgecilik gelişir. Yönetim ölçülü ve dengeli ilişkiler geliştirmese, yapı daha dengesiz ve ölçüsüz ilişkiler geliştirir. Bu da örgütü bozar. Örgüt, ancak kendi içinde denge yaratırsa yürüyebilir. Bu nedenle yönetim eski veya yeni, zayıf veya güçlü, bütün arkadaşların ihtiyaçlarını tespit

ederek ona göre yaklaşım geliştirmelidir. Komutan, kendisini herkesin komutanı haline getirir ve bütün savaşılar onu kendi komutanı olarak görürse, o komutan yapıyla birleşir. Eğer komutan bütün savaşılarını görmez ve kendisini onlarla bütünleştirmese, savaşılar da o komutanla birleşmezler.

Kendinde başarı yaratmayan başkasında da yaratamaz

Örgüt, ağırlıklı olarak yönetimdir, dolayısıyla temel sorunlar yönetimde ortaya çıkıyor, fakat örgüt sadece yönetim değildir. Örgütün ağırlıklı yönü yönetim ve komuta olsa da, diğer yanı yapıdır. Yapı ile komuta arasında denge oluşmazsa, örgüt de dengeye kavuşmaz. Eğer yönetim ve yapı bir çizgide olmaz, çizginin gerektirdiği görevleri yerine getirmese, çizgi hakimiyeti gelişmez. Bu nedenle yapı her şeyi yönetime bırakmamalıdır. Yapı çizgi karşısında görevlerini yerine getirirse, yönetim de çizgiyi temsil etmek zorunda kalır. Yapıdaki arkadaşların kendilerini tanıtmaları gerekir ki, yönetim de onları tanısin. Eğer bunu yapmaz, yönetime bırakılırsa yönetim de kendi ölçülerıyla yaklaşabilir. Yapı rapor, eleştiri ve öneri geliştirmesi, görevlerini yerine getirmesi ve duruşuyla tanınır. Bunlar yerine getirildikten sonra yönetimin yapısını tanıtmaması mümkün değildir. Yönetim yapıyı tanımak istemesi de bu görevler yerine getirildiği taktirde tanımak zorunda kalır. Militanlık yapanı örgüt kesinlikle görür. Görevleri yerine getirecek olan, militandır. Örgütün, her zaman olduğundan daha fazla bu dönemde militanlara ihtiyacı vardır. Bu nedenle militanlık görevlerini yerine getirenlerin örgüt tarafından tanınmaması mümkün değildir. Örgüt çizgiyi yaşamayanı, sorumluluk duymayanı ve emeğe sahip çıkmayanı ne görür, ne de tanır. Kendisini bir kenara bırakanları, hatta başkalarını da buna çekmeye çalışanları görmez ve tanımaz. Çünkü örgüt böyle insanları görür ve onlar üzerinden kendisini örgütlerse bu, kendisini düşman çizgisi üzerinde örgütlemesi, dolayısıyla tasfiye olması anlamına gelir. Örgütün kendisini tasfiye etmesi mümkün değildir. Bütün kadro yapımız düşman çizgisiyle örgüt çizgisini birbirinden ayırabilmesi, düşman çizgisini yaşamamalı ve kimseye yaşatmamalıdır. Böyle bir çizgide yaşayanlar varsa, ortamın bozulmaması için onlara müdahale etmeli ve o durumdan çıkarılmalıdır.

Bazı arkadaşlar ise “sorunları eleştirip

örgüt zeminine getiriyor, yönetimin çözümünü istiyoruz, fakat çözümüyoruz. Bu nedenle inancımız kalmıyor” diyerek propaganda yapıyor ve arkadaşlar üzerinde etkili olmaya çalışıyorlar. Elbette örgütü ve çizgiyi tanımayan bir insan bu sözlerin ne anlama geldiğini bilmeyeceği için, onun karşısında nasıl duracağını da bilemez. Oysa çizgi, sorunlarla yaşamayı reddetmeyi, sorunları doğru temelde çözerek sonuç almayı gerektirir. Bu harekette hiçbir insan böyle yaşayamaz. Sorunlarla yaşamak, çözümsüzlüğü yaşamaktır. Çözümsüzlük de düşman çizgisidir. Bu harekette kimse çözümsüzlüğü, yani düşman çizgisini yaşayamaz. Halkımızın başarıya ihtiyacı vardır. Kürt sorununu çözebilmek için, sürekli başarıyı esas almak gerekir. Bu, hareketimizin çizgisidir. Hareketimiz insanına başarısızlığı değil, başarı ve zaferi layık görür. Başarısızlığı suç görür. Sorunların çözümü bazen zor olabilir, fakat çözmeye ısrar etmek gerekir. Birinci adımda olmazsa ikinci adımı denemek, tek başına çözülmese örgüt gücüyle çözmeye çalışmak gerekir. Eğer ısrar edilirse çözülmeyecek sorun yoktur. İnsanlarımız örgüt sorunlarını kendi sorunları olarak görmedikleri ya da soruna el attıkları halde çözmeye güç getiremeyince vazgeçtikleri için sorunlar çözülüyor. Kendisi eleştiriyi bırakırken, başkalarını da eleştirmemeye çeken yaklaşımlar gelişiyor. Niyeti temiz olsa da, tepkiyle hareket etmenin sonucunda bu durum gelişiyor. Örgüt insanı bunu yapmaz. Sorun varsa, çözüme kavuşana kadar vazgeçmemek gerekir. Militanlık böyle olur. “Sorunları örgüt zeminine getiriyor, partinin çözmesini istiyoruz, fakat çözülüyor” demek, kendisini partinin dışında görmek anlamına geliyor. Partinin çözmesini istiyor, yani “ben partili değilim” diyor. Sorunu kendi sorunu olarak görmüyor. Eğer kişi yaşananları kendi sorunu olarak görür, çözmek ister ve çaba sergilerse sorunlar çözülür.

Apocu hareketin yöntemlerinin doğru anlaşılması gerekir. Önderlik, başından beri bir tarz yürütüyor. Ancak bu tarzla Kürdistan’da yaşanan sorunlara cevap olmak mümkün oldu. Yaşanan gelişmelerin tümü bunun sonucudur. Bu tarza göre her şeyi kendisiyle izah etmek, her şeyi kendinde çözmek esastır. Birey kendinde yaratırsa diğer insanlar da ondakileri görür, ondan güç alır ve yaratmak için harekete geçerler. Ancak bu yöntem gelişme yaratır. Başından beri bu tarz esas alınmasaydı, Kürdistan’da hiçbir gelişme olmazdı. Bu nedenle gelişme yaratmak isteyen arkadaşlar bu tarzı esas almalıdırlar. Önderlik kimseyi suçlu görmedi, büyük veya küçük, ortaya çıkan bütün sorunları kendi sorunu olarak gördü ve kendinde çözdü. Kendinde çözdüğü için de örgütte ve halkta çözdü. Kendinde başarı ve zafer yaratmayan, başkalarının da yaratamaz. Kendinde düşman zeminini öldürmeyen, başkalarında da öldüremez. Halkımız, düşman tarafından çok zayıf bırakılmış olduğu için kendisine fazla

“Toplumumuz, parçalanmış bir toplumdur. Bu parçalılık, ancak çizgi ile ortadan kaldırılabilir,

Kürt insanı ancak çizgi ile birleştirilebilir. Eğer çizgi güçlendirilmez ve hakim kılınmazsa, toplumda yaşanan sorunlar burada da ortaya çıkar; ailecilik, aşiretçilik ve bölgecilik gelişir.

Yönetim ölçülü ve dengeli ilişkiler geliştirmese, yapı daha dengesiz ve ölçüsüz ilişkiler geliştirir.”

güvenmez; inisiyatifli, karar düzeyi ve iradesi gelişkin değildir. Bu nedenle adım atamıyor, sorumluluk alamıyor. Kürt halkı kadrodan güç alıyor, kadronun geliştiğini görünce morali yükseliyor, inancı gelişiyor, dolayısıyla umudu artıyor. Bu da insanları harekete geçiriyor. Kişi sorunları kendi sorunları olarak görür ve çözmek isterse, bu durum büyük bir yoğunlaşma yaratır, enerji geliştirir. Bireyler böyle gelişir, işler böyle büyür. Önderlik tarzını esas alan arkadaşlar çok güçlenecek, her zaman gelişmeyi yaşayacak ve yaşatacaklardır. Bu, onlara karşı saygı uyandıracaktır, çünkü onları güçlü yapacaktır. Güçlenen insana herkes saygı duyar ve onunla bir olur. Bu da o insanı daha güçlü ve başarılı kılar. Önderliğin başı nısı buradadır.

Devrimci, düşman zeminini öncelikle kendinde öldürendir

Biz bir özgürlük hareketiyiz. Ortamımız Bideolojik, siyasi ve örgütsel bir ortamdır. Dolayısıyla bu ortamda yaşayan insanlar ideolojik, siyasi ve örgütsel olmalıdır. İlişkileri, hareketleri ve yaklaşımları tamamen bu temel üzerinde gelişmelidir. Bu ortamda olmak, ama bu temelde yaşamamak kabul edilemez. Sorunlara çizgi temelinde yaklaşmayan birey, kendisinde gelişen yaklaşımları da anlayamaz, hatta bazı olumsuzluklara zemin olur. Ortamda olumsuzluk geliştirmek isteyenler, arkadaşların bilinçsiz ya da tecrübesiz olmalarından yararlanırlar. Düşman çizgisiyle yaklaştıkları halde birçok arkadaş bunu anlamadığı için kurban oluyor, örgütü de kurban ediyorlar. Halbuki örgüt insanı ne kendisini, ne de örgütü kurban eder. Kimsenin örgüt üzerinde yanlış hesaplar yapmasına, zayıflıklarının başkalarına zemin olmasına izin vermez. Örgüt adamı, bu noktada çok uyanık olur. Militan gözü, kulağı, aklı ve dili açık olandır. Gözleriyle olumlulukları ve olumsuzlukları görmeli, kulağıyla olumlulukları ve olumsuzlukları duymalıdır. Duyduğu, gördüğü ve hissettiği hususları aklıyla değerlendirmeli, dilini sonuna kadar açarak herkeşe anlatmalıdır. Militan sonuna kadar çizgiyle hareket eder, çizgiyi konuşur, geliştirir, hakim kılar ve herkesi çizgiye çeker. Kimsenin çizgi dışında yaşamasına izin vermez, böyle yaklaşımlarla savaşır. “Görmedim, duymadım, anlamam” demez. Bazı arkadaşlar “görme, eleştirme, kimseyle aranı bozma. İdare et, günü kurtar, siyaset yap” diyorlar. Bu örgütte siyaset böyle olmaz. Örgüt içinde siyaset, çizgiyi konuşmak ve gereklerini yerine getirmekle uygulanır. Çizgi dışında olanları mahkum eder ve aşarsın. Eğer çizgiye göre yaşanırsın, onun gerekleri yerine getirilirse yanlışlık ve eksiklikler kabul edilmez. O zaman kimse bir başkasını yanlış çekemez. Militan, yanlış çekmek isteyenle karşılaşır, onu çizgiye çekmeye çalışır. Eğer başarırsa sorun çözülür. Eğer sorun böyle çözülmezse o bireyin örgütte yaşamasına izin vermez. Örgüt içerisinde siyaset böyle yürütülür. Arkadaşların yapmak istedikleri siyaset ise bu örgütün siyaseti değil; köylülüğün, egemenlerin siyasetidir. Militan, örgütüyle kazanır. Örgüt kaybederse militan da kaybeder.

Bunlar dışında binde bir de olsa kirlenmiş, irade, inanç ve mordan düşmüş, artık yapacak bir şeyi kalmamış bazı tipler var. Durumlarını saklamak, hatta kendilerini ideolojik, örgütsel ve siyasi sorunlar yaşıyormuş gibi yansıtmak istiyorlar. Aslında yaşadıkları sorun bu olmadığı halde, öyle yansıtarak kendi durumlarını genelin durumu haline getirmeye çalışıyorlar. Bunlar, başkalarını da kendileri gibi yaptıkları oranda başkalarıyla yaşayabilirler. Böyle bir zemin bulamazlarsa durmuyor, kendilerini örgütün dışına atıyorlar. Örgüt içerisinde insanlar çizgi ile yaşarlar, başka türlü yaşayamazlar. Böyle yaşamayanların, mücadele edildiği halde çizgiye gelmezlerse, örgütte kalmamaları gerekir. Çünkü örgüte zarar veriyorlar. Örgütü büyütmeyen, bilinci, morali ve gücü geliştirmeyen, bunları geriye çeken, dağınıklık yaratan, başarısızlık geliştiren, kayıplar yaratan özellikler düşmana aittir. Devrimci, düşman zeminini öncelikle kendinde öldürendir.

Geçmişte kendini çeşitli adlar altında

saklamaya çalışan çeşitli anlayışlar ortaya çıktı. Daha önce Avrupa, Dersim, Amed, Küçük Güney adı altında bazı anlayışlar gelişti. Konuşulan dil, kullanılan üslup, geliştirilen yaklaşım ayırdır. Sonuçta örgüt içinde de, dışında da yanlış hesap yapanlar, örgütün veya insanların zayıflıkları, eksiklikleri üzerinden sonuç almak istediler. Dr. Süleyman'ın Erzurum ve Amed adı altında bazı propagandalar geliştirmeye, bu eyaletlerdeki arkadaşları etkisi altına alarak suç çekmeye çalışması gibi, bazıları da Küçük Güney adına bunları yapmaya çalıştılar. Onlar “parti bu eyaletlere sahip çıkmıyor” diyorlardı. Son süreçte ise bazıları “*parti Küçük Güney'e sahip çıkmıyor, Güneyli kadrolara değer vermiyor*” diyerek propaganda yaptılar. Elbette bunu yapanlar bilinçli hareket ediyor, Dr. Süleyman ve diğerleri gibi örgüte darbe vurmak istiyorlar. Üstelik kendilerini farklı adlar altında saklayarak çalışma yürütüyorlar. Bazı arkadaşlara “*sen eskisin, emeğin var, örgüt ise seni görmüyor, bir kenara atıyor*” diyerek tepkilerini geliştiriyorlar. Görevden alınmış bazı arkadaşlara “*sana haksızlık yapılmış, görevden alınmışsın*” diyorlar. Birçok arkadaş yapılı anılamıyor, hatta kendi mantığına hitap ettiği için rahatsızlık duymuyor. Bunları yapanlar örgütün değil, arkadaşların mantıklarını esas alıyorlar. Bazı arkadaşlar tam olarak değil, kısmen örgüt mantığına girmiş durumdalar, dolayısıyla bu tür yaklaşımların etkisi altına giriyorlar. Kürt insanı bir yanlış girince, kolay kolay o yanlıştan çıkmıyor. Bunu yapacak gücü yok. “Yanlış yaptım, hatamı hizmet ederek telafi edeceğim” demiyor, korku ve paniğe kapılıyor, çareyi kaçışta buluyor. Önderlik çizgisi, yüzde doksan dokuzu olumsuz, yüzde biri olumlu olan bir insanın bile olumlu yönünü esas almayı

parçaları esas alıyor. Kuzey'e ağırlık veriyor, biz de Güney'e sahip çıkalım” şeklindeki propaganda yapıyor, “*parti Kuzey'i esas alırken Güney'i de onun hizmetine koyuyor. Bizi hizmetine alıyor, köle gibi çalıştırıyor*” diyerek insanların duygularına hitap ediyordu. Halbuki Kuzey, büyük parça olduğu halde sorunu yalnız başına çözemez. Bu durumda diğer parçalar sorunu yalnız başlarına kesinlikle çözemezler. Büyük parça Türkiye devletinin elinde olduğu için devlet, kendisini Kürdistan'ın sahibi sayıyor. Kürdistan'ın bir parçasında küçük bir çözüm gelişirse, büyük parçada çözüm daha fazla gelişir. Bu nedenle Türkiye, sorunun diğer parçalarda çözülmesine izin vermiyor. Irak'ta sorunun çözülmesi, Türkiye'nin izin vermemesinden kaynaklıdır. Eğer orada çözüm olursa, ikinci gün Kuzey'de çözümün gelişmesi gerekir. Bu, birinci husustur.

İkinci olarak Türkiye devleti, NATO üyesidir. NATO, dünya sistemini koruyor. Türkiye de burada yer alıyor, yani kapitalist-emperyalist dünya sistemini bölge düzeyinde koruyor. Sistem Ortadoğu'nun parçalanması, Kürt halkının inkar ve imhası üzerine kurulmuştur. Bölgedeki ya da Kürtlerdeki parçalanmayı ortadan kaldırmak isteyen güç, Türkiye'nin hedefi olur. Türkiye, sisteme zarar verecek yaklaşımları kabul etmez, karşı durur. Sistemin temsilcisi ABD ve İsrail ile stratejik düzeyde ittifakı var. Bu nedenle Filistin sorununun çözülmesine de izin vermiyor. Filistin sorunu çözülürse, Kürdistan sorununun da çözülmesi gerekir, ayrıca İsrail'in Türkiye'ye ihtiyacı kalmaz. İsrail'in Türkiye'ye ihtiyaç duyması, dolayısıyla Türkiye'nin Yahudi lobisinden yararlanması için Filistin sorununun çözülme-

“İçerisinden geçtiğimiz süreç, olağanüstü bir süreçtir. Bu dönemin devrimciliği de olağanüstü bir devrimciliktir. Eğer bu dönemin devrimciliği böyle olmazsa, görevleri yerine getirmek mümkün olmaz. Devrimciliğimiz geri olursa düşman bundan yarar sağlayarak kendi siyasetini başarıya ulaştırır.”

mesi gerekir. İsrail de Kürt sorununun çözülmesini istemiyor. Çünkü sorun çözülürse Türkiye'nin İsrail'e ihtiyacı kalmaz. Türkiye İsrail'e, İsrail de Türkiye'ye muhtaçtır. Bu nedenle ittifak yapıyorlar. Bunun arkasında yer alan ABD, sistemi bölge düzeyinde temsil eden NATO devleti ise Türkiye'dir. Bu nedenle bölgedeki statüyü bozmak isteyen güç, Türkiye'yi karşısında buluyor. Dolayısıyla Kürt sorununun Türkiye'de çözmeden, sorunu Türkiye'ye kabul ettirmeden hiçbir parçada çözüm geliştirmek mümkün değildir.

Küçük Güney en küçük parçadır, çözümü yalnız başına kesinlikle getiremez. Küçük Güney'in kaderi, tamamen Kuzey'e bağlıdır. Küçük Güney'de çözüm olarsa, ancak Kuzey'le birlikte olur. Küçük Güney'de daha önce de bazı hareketler vardı. Talabani yıllarca Şam'da kaldı, fakat böyle gelişmeler yaşanmadı. Küçük Güney'de ortaya çıkan gelişmeyi Başkan Apo sağlamıştır. Küçük Güney halkı da bunu iyi bildiği için, bütün parçalardaki halkımızdan daha fazla bu hareketi tanıyor, dolayısıyla herkesten fazla harekete sahip çıkıyor. Örneğin halk, Önderliğin esaretinden sonra partiye gösterdiği katılımlarla mücadeleye sahip çıktı. Halep'te İmralı mahkemesinin başladığı, aynı zamanda AİHM'in başlayacağı gün olan 31 Mayıs'ta binlerce insan yürüdü. Onlarca araç tahrip edildi, binlerce güvenlik görevlisi yaralandı. Halk açıkça “intikamımızı aldık” dedi. Halk, Suriye istihbaratının Önderliğe ve partiye zarar vermek istediğini gördüğü için sahip çıktı. Bunun için çatışmayı göze aldı. Küçük Güney halkı Önderliği tanıyor, Önderliğin verdiği emekleri biliyor. Önderliğin çalışması, o insanları ayağa kaldırmış, bu alanda Kürtlük böyle gelişmiştir. Onlar, Önderliğin kaderini kendi kaderleri olarak görüyorlar. Bu parçadaki halk kesimi ise Önderliği bizzat tanıdı, bu nedenle hareketi kolay kolay terk edemeycekleri gibi, hareket de onları terk edemez.

Çünkü hareket, onların emekleriyle büyük adımlar atmıştır. 12 Eylül ile oligarşik rejim hareketimizi tasfiye etmek isterken, hareket bu zeminde kendisini toparladı ve 15 Ağustos sürecini başlattı.

Suriye devleti, savaşın sürmesini istiyordu, fakat biz savaşmadık. Bu nedenle rahatsız oldu. Suriye siyasetimizi değiştiriyor olabileceğimiz yönünde bir endişeye kapıldı. PKK, siyasetini değiştirirse Suriye için tehlike yaratacağı endişesiyle PKK'nin zayıf düşmesini istiyor. Hareketimizin Suriye'deki faaliyetleri daraltılır, kaçışlar olursa hareketimizin zayıflayacağını düşünüyor. Uluslararası komplo sürecinde ABD, İngiltere ve İsrail, Türkiye'ye arka çıkınca Türkiye dayatmada bulunarak Suriye ile anlaşma yapmaya çalıştı. Bu anlaşmayla Suriye, gerilladaki Küçük Güneyli arkadaşları Suriye'ye çekecek, PKK'nin Suriye'de faaliyet yürütmesini, savaşçı toplamasını, yarıları tedavi etmesini engelleyecek, hatta hiçbir PKK üyesinin yaşamasına izin veremeyecekti. Suriye, bu anlaşmaya karşı duracak gücü kendisinde bulamadı. 11 Eylül olayları ardından İsrail ve ABD, Suriye devletinin terörist bir devlet olduğunu ve tasfiye edilmesi gerektiğini belirttiler. Suriye, kendisini hedef haline getirmemek için Türkiye ile ilişki geliştiriyor. Ancak böyle yaparak stratejik ittifakı boşa çıkartabilir. İsrail ve ABD ile ilişki geliştiremediği için, Türkiye ile ilişki kuruyor, dolayısıyla Türkiye aracılığıyla ABD ve İsrail ile ilişki kurarak hedef olmaktan kurtulmaya çalışıyor. Türkiye de bundan yararlanarak kendi şartlarını ortaya koyuyor. “Bu ittifakın gereklerini yerine getirmek zorundasın, getirmezsen savaş nedeni olur” diyor. Suriye rejimi de bunlara uyuyor. Küçük Güney adına bazı

kaçışa, kötülüğe mi yönlendiriyor? Bunları görüp tavır geliştirmek gerekir. Tavır çizgiyle geliştirilir. Militan kimseye muhtaç değildir, çizgiye muhtaçtır. Çizgiyle kendini güçlendirmek, kendine güvenmek ve doğru devrimcilik yapmak esastır.

İçerisinden geçtiğimiz süreç, olağanüstü bir süreçtir. Bu dönemin devrimciliği de olağanüstü bir devrimciliktir. Eğer bu dönemin devrimciliği böyle olmazsa, görevleri yerine getirmek mümkün olmaz. Devrimciliğimiz geri olursa oligarşik rejim bundan yarar sağlayarak kendi siyasetini başarıya ulaştırır. Oligarşik rejime bu fırsatı vermemek için, dönem görevlerini yerine getirmek, bunun için de devrimciliğimizi buna göre örgütlemek gerekir. Kendimizde olağanüstü bir militanlık geliştirmeliyiz ki, kahramanlıklar yapabilelim. Tarih, bizden kahramanlık istiyor. Tarih istemini zamanında yerine getirirsek, şerefli ve kahramanca bir yer edinebiliriz.

Bu nedenle tüm kadrolar kendilerini her yönüyle hazırlamalı, kişiliklerini fedai ruhla donatmalıdırlar. Hareketimizin ruhu, fedai ruhtur. Apocu ruh, fedai ruhudur ve çok yüce bir ruhtur. Bundan daha büyük bir ruh yoktur, dolayısıyla hiçbir güç bunun karşısında duramaz. Bunu görmek için Önderliğe bakmak gerekir. O ruhta kararsız, umutsuz veya moralsiz yaşama yoktur. Bu ruhun bir yaşam, görev, yönetim ve savaş anlayışı vardır. Arkadaşların bu ruhla kendilerini temizlemeleri ve büyütmeleri gerekir. Bu ruhla bugüne geldik, bundan sonra da bu ruhla ilerleyeceğiz. Ancak bu ruh Kürt sorununu çözer. Bu hareketin insanı kendisini bu ruhla büyütecek, herkes kendisini bir Apo yapacaktır. Önderliğimizin bizden istemi budur, halkımızın buna ihtiyacı var. Bu, hem bizi ve halkımızı hem de bütün insanlığı büyütür. Halkımızı ve insanlığı büyütmeyi kendimize layık görmemiz gerekir. Görevlerimizi yerine getirebilmemiz için büyük gücümüz var; Önderlik, halkımız, şehitlerimiz ve PJA temel güçlerdir. Bu gücünü büyütenler, esas güç haline gelirler. Bize layık olan, doğru olan budur. Bu temelde yaklaşanlar tarih karşısında rollerini oynarlar. Tarihin bize yüklediği rolü oynayabilmek için, parti yönetimi de üzerine düşen görevleri yerine getirecektir. Yönetimimiz de Önderliğe, şehitlere, halka ve insanlığa layık olacak, arkadaşlara layık olacaktır.

Oligarşik rejimin üzerimize gelmesi güçlü olmasından değil, son noktaya ulaşmış olmasından ileri geliyor. Bu gerçekliği iyi anlamamız, Türk devletinin olumsuz yaklaşımlardan vazgeçerek doğru temelde adım atmasını sağlamamız gerekiyor. Bu komploları boşa çıkaracak ve Türk devletini çözüme zorunlu kılacağız. Türk devletinin çözüm yönünde adım atması için ne gerekirse onu yapacağız. Savaşmak gerekirse, hiç tereddüte girmeden onu da yapacağız. Kimse Önderliğin durumunu bize karşı bir şantaj aracı olarak kullanamaz, “savaşırsanız biz de Önderliğini idam ederiz” diyemez. İmha edemeyeceklerini iyi biliyoruz. Çözüm için savaş gerekirse, tereddütsüz savaşaacağız, kendimizi bunun için hazırlıyoruz. İçerisinde bulunduğu süreç, yılın sonuna kadar netleşecek. Türkiye savaş yönünde adım atsa da, barış yönünde adım atsa da yaşanacak gelişmelerle hazırız. Yeniden savaşmak durumunda kalırsak, savaş eskisi gibi geliştirmeyeceğiz. Savaşı şehirlere yayacak, oligarşik rejimin hassas yerlerine darbe vuracağız. Geçmiş süreçte savaş Türkiye'de yaşatmadık. Kürdistan'da savaş oldu, Kürt halkı savaş yaşadı. Türkiye cephesi fazla yaşamadığı için kolay kolay çözüme gelmiyor. Çözümün gelişmesi için ne gerekirse onu yapacak çözüm gelişene kadar vazgeçmeyeceğiz.

Kadroların önlere konulacak görevlerin hakkını verebilmeleri, tarihin gerekleriyle oynamamaları, kendilerini de, örgütü ve halkı da zora sokmamaları, aksine tarihin gereklerini yerine getirip tarihte şerefli bir yer edinmeleri için kendilerini hazırlamaları gerekiyor. Tüm arkadaşların buna layık olduklarına, dolayısıyla pratiklerinde, yaşamlarında ortaya koyacaklarına inanıyoruz.

– Bijî SEROK APO!
– Bijî KADEK!

Tavır çizgiyle geliştirilir

Amed ve Erzurum adı altında geliştirilme-Aye çalışanlar darbe 2000 yılında boşa çıkarıldığı gibi, 2001'de de Küçük Güney adı altında geliştirilen yok etme çabası boşa çıkartılıyor. Hareketimize zarar vermek isteyenler, hangi arkadaşlar sorun yaşıyor veya zayıflıklar içerisindeyse, onlardan sonuç almak istiyorlar. Çirkinlikleri arkadaşların zayıflıkları ve bilinçsizlikleri üzerinden örgütüyorlar. Bu tür yaklaşımlara karşı uyanık olmak, kendini zemin haline getirmek gerekir. Bu süreçte Küçük Güney adı altında ortaya çıkan yaklaşımlar, gelecekte başka adlar altında ortaya çıkabilir. Mücadele tarihimizde bu tür durumlar çokça yaşanmıştır. Bu üslup ve dil kimindir? Moral ve inanç geliştiriyor, kişiyi örgüte yaklaşıyor mu, yoksa örgütten uzaklaştırıp

Sema Yüce yoldaşın şehadet yıldönümü olan 17 Haziran'da gerçekleştirilen Mazlum Doğan Kadro Okulu'nun açılışında KADEK Genel Başkanlık Konseyi Üyesi Cemil Bayık'ın yaptığı konuşmadır

MAZLUM DOĞAN KADRO OKULU KURULDU

Okulumuzun kuruluşu Apocu hareketin eğitim tarihinde bir dönemeçtir

17 Haziran, büyük şehidimiz **Se-ma Yüce'nin** şehadet günüdür. Böyle bir günde okulumuzun açılışını yaparak eğitime başlıyoruz.

Apocu hareketin tarihi bir eğitim tarihidir; değişim, kendini sürekli yenileme, güçlendirme ve geliştirme tarihidir. Apocu hareketin eğitim tarihinde her zaman gelişme ve başarı olmuştur. **Mazlum Doğan Kadro Okulu'nun** açılışıyla eğitim sistemimizde yeni bir adım atıyor, hareketimizin eğitim tarihi boyunca yaşanan gelişmelere yeni bir gelişme ekliyoruz.

Apocu hareket, ilk olarak bir grup biçiminde ortaya çıktı, daha sonra PKK adını aldı, son olarak da KADEK olarak örgütlendi. Gelecekte başka isimler de olabilir. Apocu hareket her zaman amaç ve hedeflerine doğru yeni adımlar atmış, dönüşüm temelinde yeni gelişme ve başarılar ortaya çıkarmıştır. Bu, Apocu hareketin diyalektikidir. Hareketimiz, ortaya çıkışından itibaren bu gerçek temelinde yürüyor. Amacına ulaşmak, hedeflerini gerçekleştirmek için gerekli olan özellikleri esas alırken, gerekli olmayan, gelişmelere cevap olmayacak özellikleri geride bırakma temelinde kalıcı dönüşümler yapıyor. Apocu hareket, dönüşüm ve yenilenmeyi, amaçlarına ulaşmak için bir gereklilik olarak görür ve bu temelde yürür. Bu nedenle hareketimiz gün geçtikçe gelişiyor, hedeflerine daha fazla yaklaşıyor.

Tarihte gereken dönüşümü ve yenilenmeyi gerçekleştiremeyen hareketler, amaç ve hedeflerine ulaşamamışlardır. Apocu hareket, ortaya çıkışında bir strateji belirledi ve bu stratejiyi gerçekleştirmek için birçok taktik geliştirip adımlar attı. Zaman içerisinde bu stratejide değişiklikler yaptı, adımlarını ona göre yeniden düzenledi. O stratejinin amaçlarına ulaşmasıyla hareketimiz önceki strateji üzerinden açılım sağlayarak yeni bir strateji belirledi. Bu kez yeni stratejiyi pratikleştirmek için birçok adım attı, kapsamlı bir değişime giderek önemli gelişmeler yarattı. Başkan Apo, strateji değişimine ilişkin çalışmalara ilk olarak '93 yılında başladı. '92 yılında yaşanan ihanet savaşından sonra partiye ve mücadeleye yönelik müdahaleler olduğunu görmüştü. Mücadelenin ulaştığı düzeyin riske girmemesi ve o güne kadar atılan adımların amacına ulaşması için değişim ve dönüşümü geliştirmeye başladı. Aslında Önderlik, '93 Ateşkesi'yle yeni stratejiyi geliştirmek istiyordu. Fakat o zaman kadrolar ve halk yapılmak istenenlere pratikte cevap olamadılar. Önderlik '95 ve '98 yıllarında tekrar ateşkes ilan etti.

Önderliğin 1 Eylül ile başlayan sürecle birlikte değişim çalışmalarını tamamlayarak yeni stratejiyi geliştirmeyi, böylece diriliş devrimini çözüm yoluna sokmayı hedeflediği sırada uluslararası komplo geliştirdi. Komplonun hedefi sorunun çözüm yoluna girmesine, mücadelenin başarıya ulaşmasına izin vermemektir. Uluslararası komplo sonucunda Önderlik esaret altına alındı. Komplonun bu yönlü bir gelişim sağlaması komplocuların çok güçlü olmasından değil, bizim zayıflıklarımızdan ve yanlışlıklarımızdan kaynaklıydı. Uluslararası güçler, bu zayıflıklar üzerinden komployu gerçekleştirip sonuca ulaştırdılar. Bu gerçeklik asla unutulmamalıdır. Ancak unutmayarak benzer durumların tekrar yaşanmasına izin vermeyiz; bundan çıkarılan sonuçlar temelinde yeni adımlar atmamız, dola-

yısıyla kendimizi affettirmemiz mümkün olur. Uluslararası komplo ile Önderliğin stratejik değişimle tamamlamak istediği değişim ve dönüşüm sürecinin önü alındı. Buna karşı Önderlik İmralı'da strateji değişikliğini gerçekleştirerek '93 yılında başlattığı süreci tamamladı. Mahkemede geliştirdiği yaklaşımla Kürt sorununda çözüm yolunu açtı. Daha sonra AİHM'e sunduğu değerlendirmeye yeni çizgiyi netleştirip ortaya koydu. Hareketin de kendisini bu çizgi üzerinden değiştirip dönüştürerek yenilemesini istedi.

PKK VI. Kongre'de değişim ve dönüşüm sürecini başlatmak istedi, fakat geliştirilen yönelimlerle kongrenin hedefe ulaşmasının önü alındı. Değişim ve dönüşüm yönünde atılan adımların yarıda kalmasından dolayı birçok sorun yaşandı. VI. Kongre'den sonra bu adımlar belli düzeyde atıldı. VII. Kongre'de daha ileri bir aşama kaydedilerek değişim, dönüşüm ve yeniden yapılanma süreci, VIII. Kongre'yle tamamlandı. Böylelikle mücadele tarihimizde bir dönemi kapatıp yeni bir döneme girdik. Hareketimiz stratejisini, taktiklerini ve çalışma tarzını çözüm yoluna girme temelinde değiştirdi. Örgütün, yeni çizgi temelinde kendisinde değişim-dönüşüm ve yenilenme yaratması gerekiyordu. VIII. Kongre'yle bu adımlar, çok ileri bir düzeyde atıldı. Hareketimiz, onurlu mücadele tarihinde bir sayfayı kapatıp yeni bir sayfa açtı. Kongre ardından örgütümüz kendisini değişim ve yenilenme temelinde her yönüyle örgütüyor. Her alanda yaşanan değişimle birlikte, eğitim ve okul sistemlerinde de değişim yapıyor, yeni adımlar atıyor, böylece eğitim çalışmalarımızda da yeni bir sisteme geçiyoruz. Eğer bu yapılmazsa, geliştirilecek eğitim çalışmaları sürece cevap olamaz, sürecin görev ve sorumluluklarını yerine getiremeyiz. Kadroların süreç karşısındaki rollerini oynayabilmeleri için bu gereklidir.

Apocu harekette eğitim kaynağı
Başkan Apo'nun kendisidir

Bugün, Apocu hareketin eğitim tarihinde yeni bir adım atarak Mazlum Doğan Kadro Okulu'nu açıyoruz. Bu okulda Önderliğin savunmaları ve VIII. Kongre temelinde eğitim yapılarak, örgütün gerçekleştirdiği değişimin kadrolarla yaşama geçirilmesi sağlanacaktır. Bunun doğru ve yeterli bir biçimde yapılabilmesi için, öncelikle Apocu hareketin tarihinde eğitim sistemlerinin nasıl geliştiğinin ve güçlendiğinin bilince çıkarılması gerekir.

Başkan Apo, baştan beri eğitim ve okul sistemini kendi şahsında kuruyor ve geliştiriyordu. En küçük imkanları bile değerlendiriyor, nerede olursa olsun, bir okul haline getiriyordu. Başkan Apo iğne ucu kadar bir alan bile bulsa, bir okul olarak değerlendiriyor, o alana öyle bir rol yüklüyordu. Hareketimizin yeni ortaya çıktığı, henüz geniş imkanların oluşmadığı dönemde sadece bir-

kaç ev vardı. O evler Önderlik için birer okuldu. Kadro ve sempatanlar Önderliğin sorumluluğu altında gece gündüz eğitim görürlerdi. O yıllarda, ne günümüzde olduğu gibi çok sayıda kitabımız ne de tecrübe-miz ve bugünkü bilinçlenme düzeyimiz vardı. Sadece Önderliğin bilinci, yaklaşımları, iradesi ve iddiası vardı. Önderlik, bunlarla arkadaşları etrafında topluyor ve evlerde eğitiyordu. Başkan Apo bu evlere birer okul gibi yaklaştığı için kimsenin o evlerde kendisini yaşatmasına izin vermedi. Bu evlere girenler ideolojik ve teorik olarak güçleniyor, irade, sorumluluk duygusu, umut ve inanç kazanarak çıkıyorlardı. İdeolojik grubun eğitimleri, o evlerde yapıldı. Başkan Apo kadroyu ayakta tutabilmek, dönem görevlerini yerine getirecek düzeye ulaştırabil-mek için günlerce, hatta aylarca eğitimler üzerinde durdu. O dönemde örgütlenmeye çalışan Türk solu veya diğer Kürt hareketle-ri gibi yaklaşmadı. Bu kesimler de eğitim yapıyorlardı, fakat onların geliştirdikleri eğitimler çok zayıf ve geriye, sadece kendi kitapları ve yayınları üzerinden yürütüyorlardı. Bu nedenle eğitimleri kapsamlı ve derinlikli olmuyor, bu da kadroları ayakta tutmaya, onlarda gelişme yaratmaya yetmiyordu. Başkan Apo, diğer Kürt hareketlerinden ve Türk sol örgütlerinden farklı bir eğitim geliştirdi. Adeta sonuç alana kadar arkadaşların yakasını bırakmıyordu, çünkü zayıflığı veya bilinçsizliği arkadaşlara layık görmüyordu. Başkan Apo, başarısının ancak bütün arkadaşlarının başarısıyla mümkün olacağını, dolayısıyla kadroları geliştirmez ve güçlendirmezse hedefe ulaşamayacağını biliyor-du. Bu nedenle kadro üzerinde sonuç alana kadar dururdu.

Bu evlerde ideolojik ve teorik araştırmalar yapılıyor, okuma ve tartışma çalışmaları yürütülüyordu. Bu yöntemle kadroda gelişme sağlanıyordu. Apocu hareketin tarihinde, evlerde yapılan bu eğitimler ilk eğitim sistemi, o evler de ilk okullardır. Bu okullarda ve bu yöntemle yapılan eğitimlerle ideolojik grup kurularak geliştirildi. Hareket, bu biçimde sağlam bir temel yarattı ve bunun üzerinden yeni adımlar attı. Eğer böyle olmasaydı, hareketimiz bu günlere gelmezdi. Birçok komplo geliştirildiği, çok çeşitli tasfiye etme çabaları sergilendiği, birçok sorun yaşatıldığı halde hareketimizin yenilmemesi, Önderliğin temeli doğru ve sağlam bir biçimde atmasının sonucudur.

İdeolojik grup döneminden sonra da Apocu hareketin eğitim ve okul sistemi gelişti. Başkan Apo 12 Eylül sonrasında Ortadoğu sahasında geliştirdiği çalışmalarla bu konuda ikinci bir adım attı. Hareketin darbe aldığı, dara düştüğü bir sırada onu koruyabilmek, toparlanarak amaçlarına ulaşmasını sağlamak için dışarı çıktı. Önderlik Lübnan'a, Filistinlilerin yanına gitti. Bu alanda eğitim çalışmaları için belli bir zemin yarattı, önemli imkanlar sağladı. Ardından hareketin kadrolarını o zemine

çektirdi ve geliştirdiği eğitimlerle hareketi yeniden toparlayarak örgütledi. Bu hazırlık üzerinden hareket ülkeye dönüş hamlesi yaptı ve 15 Ağustos Atılımı gerçekleştirildi. Mücadelemizin gelişimi ve daha sonra yaşadığımız tarih, bu hazırlık üzerinden gerçekleşmiştir. Hareketimiz o sahaya ilk çıktığı zaman, hiçbir şeyimiz yoktu. Önderlik, Filistinlilerin kamplarında, onların imkanlarıyla kadrolara bazı imkanlar yaratabilmek için çok çalıştı, birçok zorlukla karşılaştı, ama sonuçta büyük imkanlar yarattı. Eğer Önderlik ısrar etmeseydi o imkanları yaratamaz, dolayısıyla 12 Eylül darbesinin saldırıları karşısında hareketimiz kendisini kurtaramaz, sonrasında gelişen hamleyi gerçekleştiremezdi.

O dönemde eğitimlerimiz, Filistin kampında ve onların imkanlarıyla yapıldığı için olanaklar bize tam olarak değil, kısmen açılıyordu. Filistinliler o imkanları verirken, bizden de birçok şey istiyorlardı. Bu nedenle Önderlik ve o kampta bulunan arkadaşlar büyük fedakarlıklar yaptılar. O sınırlı imkanlar bile bizler için çok önemliydi. Eğer hareket kendisini toparlamış, birçok sorununun çözümüne, açılan bu ortam sayesinde olmuştu. Bu sahada geliştirilen eğitimlerde ideolojik grup, sadece ideolojik olarak değil, aynı zamanda askeri olarak da eğitim gördü. Böylece hareket, sadece ideolojik veya teorik bir hareket olmaktan çıkarak askeri açıdan da gelişme yönünde adım attı. Hareket bu askeri ve siyasi eğitimle kendisini örgütleyerek gerilla savaşını başlatmak için hazırlanıyordu. O eğitimlerle gerillanın temeli oluşturuldu.

Başkan Apo bütün çalışmalarda atılan her adımı, daha ileri bir adımın zemini yapmıştır. Bu durum, Apocu hareketin tarihinde gelişen eğitim ve okul sistemleri açısından da geçerlidir. Başkan Apo, eğitim çalışmalarını da hep böyle yürütmüş, okul sistemine de bu temelde yaklaşmıştır. Evlerde geliştirilen ilk eğitimlerle ideolojik grubun oluşturulmasının ardından, bu temel üzerinden çalışma ve eğitim tarzında yeni bir adımın atılması gibi, bu düzey üzerinden de yeni bir adım atılarak Mahsum Korkmaz Akademisi kuruldu. Önderlik, bu akademi ile okul ve eğitim sistemini daha da derinleştirmek ve geliştirmek istedi. Hareket artık ideolojik bir grup olmaktan çıkmıştı, askeri eğitimler yapmış, hazırlıklarını tamamlayarak gerillayı ilan edecek düzeye ulaşmıştı. Önderlik, bu akademi ve burada geliştirilen eğitim ile gerillayı oluşturmak istiyordu. Bu nedenle Mahsum Korkmaz Akademisi'nde geliştirilen eğitimlerle gerilla, komuta ve savaşçı sorunları üzerinde duruldu. Akademi, bu nedenle bir gerilla okulu oldu ve devrimde büyük bir atılım sağlayarak tarihe geçti. Eğer 15 Ağustos Atılımı gerçekleşmiş, gerilla Kürdistan dağlarına yerleşmiş ve giderek diriliş devrimi amacına ulaşmışsa, bütün bu gelişmeler Önderliğin Akademisi'nde geliştirildiği çalışmalarla sağlanmıştı.

Eğitimde değişime denk bir açılım ancak büyük dönüşümle mümkünüdür

Mahsum Korkmaz Akademisi'nden sonra, eğitim ve okul sisteminde Önderlik daha ileri bir adım atarak Parti Merkez Okulu'nu kurdu. Bu okulda geliştirilen eğitim çalışmaları ile Önderlik, ağırlıklı olarak gerillanın yaşadığı sorunlar, ideolojik, siyasi, örgütsel konular ve öncülük sorunu üzerinde durdu. Hem gerillada komuta ve öncülük konusunda yaşanan yetersizlikleri hem de gerilla çizgisinde ortaya çıkan yanlışlıkları, çete eğilimlerini ele aldı. Gerillada ortaya çıkan çete çizgisi giderek örgütü ve devrimi zora sokuyor, hareketin gelişimini ve amaca ulaşmasını engelliyordu. Mücadelemizi birçok yönden geriye çekiyor, kayıplar yaşatmasına ve rahatsızlıklara neden oluyordu. Önderlik Parti Merkez Okulu'nda bu sorunlar üzerinde durarak çözüm geliştirmek istiyordu. Hareketin geldiği aşamada, o güne kadar verilen emeklerin boşa gitmemesi, devrimin zafere ulaşması için bu sorunları çözmeye amacıyla gece gündüz büyük bir mücadele yürüttü, çalışma yaptı. Zamanının çoğunu eğitime vererek bu çalışmaları bizzat yürüttü. Bu nedenle Önderliğin işleri çok ağırlaştı. Önderlik ortaya çıkan sorunlar çözüme kavuşmazsa, bütün emeklerin tehlikeye düşeceğini, belki de boşa çıkacağını biliyordu. Emek sahibi olanlar ortaya çıkardıkları değerlerin zayıflatılmasını veya bazılarının onların emeğiyle oynamasını kabul edemezler. Emeklerinin boşa gitmemesi, amacına ulaşması için korumak ve geliştirmek isterler. Önderlik bu eğitim çalışmalarıyla sorunların ağırlaştırarak örgütü ve devrimi tehlikeye düşürmesine, hatta hareketi tasfiyeye götürmesine karşı mücadele etti. Eğer kadro, o dönemde geliştirilen Önderlik çalışmasını anlayarak kendi çalışması olarak görse ve kendisini çalışmalarla birleştirseydi Önderlik çalışması sonuç verir, uluslararası komplo bu biçimde gelişmezdi. Dolayısıyla o acılar yaşanmaz, ağır sorunlar ortaya çıkmazdı. Kadro bu çalışmayı yeterince anlamadığı için Önderlik ile birliğini geliştiremedi. Önderlik, çalışmaları büyüttükçe sorunların önünü aldı ve sorunlar kısmen çözüldü. Fakat kadronun bu yaklaşımı nedeniyle sorunlar bir bütün olarak çözülemedi. Çözülemeyen sorunlar tehlike yarattı, komplo onun üzerinden gelişerek sonuca ulaştı. Önderlik geliştirdiği eğitimle hem ortaya çıkan sorunları çözmek, hem de diriliş devrimini bir çözüm devrimine dönüştürerek önemli bir aşama kaydetmek istiyordu. Bu nedenle Parti Merkez Okulu'nda sadece parti ve gerilla sorunları üzerinde durmuyor, bir yönüyle örgüt sorunlarını çözmeye çalışırken, diğer yönüyle diriliş devrimini nasıl çözüm yoluna sokacağı, bunun için gereken tedbirleri nasıl geliştireceği üzerinde duruyordu. Önderlik, yeni stratejinin temellerini Parti Merkez Okulu'nda atmıştır.

Apocu hareketin tarihinde eğitim ve okul sistemi giderek büyüyüp geliştikçe örgüt büyüdü, devrim de gelişti. Ancak bu durum 15 Şubat komplosuna kadar sürdü. Komployla birlikte Önderliğin, dolayısıyla tüm hareketin durumu değişti. 15 Şubat'tan VIII. Kongre'ye kadar bir ara dönem yaşandı. Bu, hareketimiz açısından değişim ve

“Başkan Apo, baştan beri eğitim ve okul sistemini kendi şahsında kuruyor ve geliştireliyordu. En küçük imkanları bile değerlendiriyor, nerede olursa olsun, bir okul haline getiriyordu. Başkan Apo iğne ucu kadar bir alan bile bulsa, bir okul olarak değerlendiriyor, o alana öyle bir rol yüklüyordu. Hareketimizin yeni ortaya çıktığı, henüz geniş imkanların oluşmadığı dönemde sadece birkaç ev vardı.

O evler Önderlik için birer okuldu.”

yenilenme dönemi idi. Önderliğin geliştirdiği eğitim sistemini bu dönemde de esas alarak devam ettirdik. Ancak bu devamlılık, onu koruma şeklinde oldu, yani daha ileri bir adım atamadık. Önderliğin ortaya koyduğu okul ve eğitim sistemini daha fazla geliştirerek uygulamamız için, partide yaşanan değişim-dönüşüm ve yeniden yapılanma sürecinin tamamlanması gerekirdi. Bir geçiş süreci yaşadığımız için eğitim sistemimizde daha ileri bir adım atmadık, ulaşılan düzeyle idare ettik.

Bu temelde VIII. Kongre'ye gittik. Örgütümüz bazı sorunları aşıyor, fakat devrimin ve örgütün sorunlarını bir bütün olarak çözemiyordu. Bunun gerçekleşebilmesi için hareketimizin yaşadığı değişime göre, eğitim ve okul sistemimizin de değişmesi gerekirdi. Yaşanan değişime denk bir açılım sağlamak, değişim-dönüşüm ve yeniden yapılanmanın ihtiyaçlarına cevap olabilmek için, bu gerekliydi. Önderliğin ortaya koyduğu okul ve eğitim sistemini daha fazla geliştirerek uygulamamız için, partide yaşanan değişim-dönüşüm ve yeniden yapılanma sürecinin tamamlanması gerekirdi. Bir geçiş süreci yaşadığımız için eğitim sistemimizde daha ileri bir adım atmadık, ulaşılan düzeyle idare ettik.

Mazlum Doğan Kadro Okulu'nun kuruluşuyla birlikte, eğitim çalışmalarımızda yeni bir döneme, değişim ve kendini yenileme dönemine giriyoruz. Okul, Önderliğin attığı temel üzerinden daha ileri ve güçlü bir adım atmayı ifade ediyor. Okulumuzda yapılacak eğitim, strateji ve taktiğin gereklerini yerine getirecek, tartışmalarda ideolojik, siyasi ve örgütsel sorunlar üzerinde durulacaktır.

Eğitim sistemimiz, sadece Mazlum Doğan Kadro Okulu'nu kapsamıyor. Bunun yanında birçok okul kuruluyor. Bu okulda ağırlıklı olarak ideolojik, siyasi ve örgütsel sorunlar çözülecek, eğitim bu temelde yürütülecek. Diğer okullarda yürütülecek eğitimler ise teknik ve mesleki eğitimler biçimindedir. Eğitimlerimizin tümü bir temel üzerinde geliştiriliyor ve birbirini tamamlıyor. Örgütü ve devrimi geliştirecek kadro bu sistemde eğitilecek, hazırlanacak ve kendisini yürütecek düzeye ulaşacaktır. Yani dönemin kadrosu, Mazlum Doğan Okulu'nda eğitim görecektir, daha sonra diğer okullarda teknik, mesleki ve özgün eğitimlerle eğitimini tamamlayacaktır. Bu temelde hazırlanan kadro gerçek bir militan haline gelir, çizgi kadrosu olur, öncülük görevini yerine getirir ve dönemin kadro duruşunu temsil eder.

Mazlum Doğan Kadro Okulu yeni zihniyetin formülü olacaktır

Bu okulda geliştireceğimiz eğitim, hangi temelde gelişecek ve neyi yaratacak? Apocu hareketin eğitim ve okul sisteminin başlangıcında geliştirilen eğitimlerle ideolojik grup oluşturulmuş, dönem görevlerini yerine getirecek kadrolar eğitilmişti. İkinci dönemde Lübnan sahasında Filistinlilerin imkanlarıyla hem ideolojik ve siyasi hem de askeri eğitimlerle gerillaya hazırlık yapılmıştı. Mahsum Korkmaz Akademisi gerillada ortaya çıkan sorunlar üzerinde durmuş, giderek bir gerilla okulu olmuş, böylece gerillayı örgütleyerek Kürdistan'a yerleştirmiş, gerilla savaşını geliştirmişti. Parti Merkez Okulu hareketimizin farklı alanlarında ve gerillada ortaya çıkan sorunlar üzerinde durmuş, bazı sorunları çözmüş, bazılarının ise tehlike yaratmasının önünü almış ve içerisine girdiğimiz sürecin temelini atmış, böylece hareketi bir aşamadan çıkarak diğer aşamaya geçirme hazırlıklarını yürütmüştü. Bugün kuruluşunu gerçekleştirdiğimiz Mazlum Doğan Kadro Okulu ise yeni stratejinin gereklerini her yönüyle yerine getirecek kadroyu ortaya çıkaracaktır. Bu okulda bütün çalışma alanları için öncü kadrolar hazırlanacak. Her hareket, amaç ve hedeflerine ulaşmak için, mücadelenin yüklediği görevleri yerine getirecek kadrolara ihtiyaç duyar. Mücadelemiz, çözü-

mü geliştirme aşamasındadır. Demokratik uygarlık çizgisi temelinde Kürtler arasında, bölgede, Kürt halkıyla bölge halkları arasında demokratik birliği geliştirmek istiyoruz. Ezilen halkların ve tabakaların, yine ezilen cinsin umutlarını büyütmek, sosyalizmi yaşatmak istiyoruz. Böyle büyük hedeflerimiz ve iddialarımız var. Hedeflerimize ulaşmamız kadroyla olacaktır. Eğer kadroyu yeni çizginin istemlerine ve ihtiyaçlarına göre hazırlayabilirsek, bu hedeflere ulaşabiliriz. Bu olmazsa iddialarımız niyetlerde ve duy-guda kalır, asla gerçek olmaz.

Hareketimiz, kendisini yeni çizgiye göre örgütlüyor, bunun için birçok yeni örgüt kuruyor. Bütün bu örgütler kuşkusuz dönemin kadroları ile yürüyecektir. Örgütümüz kültür-sanat, propaganda-ajitasyon, halk hareketi ve diplomasi çalışmalarında yeni stratejimizi geliştirebilmek için kendisini örgütlüyor. Bunun için kadro gerekir. Eski stratejiye göre şekillenmiş kadro ile yeni strateji ve taktikleri geliştirmek mümkün değildir. Kadronun yeni çizgiye göre her yönüyle eğitilerek eski alışkanlıklarından kurtulması ve örgüt görevlerini yerine getirmeye hazır hale getirilmesi gere-

“Değer yaratan, çizgiye girmiş demektir; dolayısıyla farklı alanlara gidip görev alırsa çizginin gereklerini yerine getirebilir, mevzileri koruyabilir, mevcut imkanları hareketin hizmetine koyarak hareketi bu temel üzerinden yükselterek güçlendirebilir. Burada yaratıcı ve üretken olmayan, okuldan ayrıldıktan sonra asla yaratıcı ve üretken olamaz.”

ki. Bu yapılmaz, eski alışkanlıklar ve üslupla görevlere yaklaşılsa, çizginin gerekleri yerine getirilemez. O zaman hareketimiz örgütlenemez, bu da devrim için büyük tehlike yaratır. Yaşanan değişimi pratikte gerçekleştirebilmesi için strateji ve taktikte, örgütlenme, çalışma ve yönetim tarzında olduğu gibi, kadroda da değişim olmalıdır.

Mazlum Doğan Kadro Okulu'nun görevi ideolojik, örgütsel ve siyasi sorunları çözmek, kadroyu bu temelde hazırlamaktır. Diğer okullarımız örgütün ihtiyaçlarını karşılayacak mesleki ve teknik eğitimler üzerinde duracak. Çünkü sadece ideolojik, siyasi ve örgütsel eğitimle yürüyemeyiz. Kuşkusuz bu temeldir, fakat kadroyu mesleki olarak eğitmek gerekir. **Mahsum Korkmaz Askeri Akademisi, Özgür Kadın Akademisi, Vedat Aydın Akademisi, Şehit Sefkan Kültür ve Sanat Okulu, Gurbetelli Ersöz Basın Akademisi** bu amaçla kurulmuş temel okullarımızdır. Bu akademi ve okullara bağlı başka okullarımız da var. Bu okullarımızı daha fazla güçlendirmek ve geliştirmek, hatta başka okullar açmak, böylece eğitilecek kadrolarla devrimin ihtiyaçlarını karşılamak istiyoruz.

Mazlum Doğan Kadro Okulu'nu açarken, aynı zamanda ilk eğitim devresine başlıyoruz. Bu devreye katılan arkadaşların okula ve eğitime nasıl yaklaşmaları gerektiği, önemli bir husustur. Okulumuzun tarihsel bir geçmişi üzerinden kurulduğunu, bu anlamda bir tecrübe olduğunu belirtmiştik. Elbette önceki çalışmalarımıza göre daha ileri bir adımı ifade ediyor, fakat sonuçta yeni açılan bir okuldur. Okulda yer alarak bu devreye katılan arkadaşların görevi, okulumuzun yeni olmasından kaynaklanabilecek eksiklikleri ortadan kaldırmaktır. Bu devrede yer alan arkadaşlar “eksiklikler var, örgüt tamamlamalı” dememelidir. Arkadaşlar eksiklikleri kendi eksiklikleri olarak ele alacak, bu temelde üzerinde duracak ve ortadan kaldıracaklardır. Okulumuz ancak böyle yaklaşırsa rolünü oynayabilir ve bu devre güçlü olur. Bu devrede yer alan arkadaşlar, okulun kuruluşunda yer alıyorlar, bu nedenle tümü kurucudur. Dolayısıyla okulu örgütleme ve oturtma görevleri var. Kuruluşlarda yer alan insanların görev ve sorumlulukları farklıdır. Hem PKK'nin hem de KADEK'in kuruluşunda yer alan biri olarak bu durumdan şeref duyuyorum. Bütün arkadaşlar

bunu yaşamamış, yani PKK'nin kuruluşunda yer almamış olabilir, fakat onlar da PKK'ye katılarak, başarılı ve kahramanca bir tarihte yer aldılar. KADEK'in kuruluş sürecinde bulunuyor, şimdi de Mazlum Doğan Kadro Okulu'nun kuruluşunda yer alıyorlar. Tarih, böyle kuruluşları herkese nasip etmez. Kuruluşlarda yer alan bir devrimci kendisini şanslı görmeli, bunu kendisi için bir şeref olarak algılamalıdır. Örgütlenmiş bir harekete katılmak farklı, bir hareketin kuruluşunda yer almak daha farklıdır. Kurulmuş bir okula gelmek farklı, yeni bir okulun kuruluşunda yer almak daha farklıdır. Bu nedenle kuruluşlarda yer alan arkadaşların özel görevleri vardır, sorumlulukları herkesinkinden daha fazladır. Kuruluşlarda yer alan arkadaşlar iyi bilmeliler ki, onların yaptıkları kuruluşla gelişme yaşanacak. Eğer eksiklikleri ortadan kaldırırlarsa sorunlar aşılır. Eğer onlar yapmazlarsa eksiklikler ortadan kalkmaz.

Önderlik, hareketimizin ortaya çıkışından günümüze kadar o sorumluluğu kendisinde gördüğü için her şeyi önce kendisinde yarattı. Kendisinde yaptığı için de herkese yaptırdı. Herkes Önderlikten güç aldı, o güçle harekete geçerek sonuçlara

tur. Karşıtlarımız Kürt insanına köleliği layık görüyor; hiçbir insanımızın eğitimle gelişerek başarılı olmasını, kendine güven duymasını, sorumluluk ve irade sahibi olmasını, netleşerek karar düzeyine ulaşmasını istemiyor. Egemenliklerini sürdürebilmek için, Kürt'ün zayıf kalmasını istiyorlar. Apocu hareket buna karşı çıkarak Kürdistan'da büyük bir savaş yürütmüştür. Bu savaşla dirilişi gerçekleştirmiş, Kürt insanında bilinç, umut ve inanç yaratmıştır. Hiç kimse bu hareket içerisinde yer alıp da kölece yaşayamaz. Apocu hareket, bir özgürlük hareketidir. Bu harekete katılan her birey, özgürlüğe katılıyor demektir, dolayısıyla özgürlüğü kendisinde yaratmak durumundadır. Eğer kendisinde özgürlüğü yaratmaz, bilinçlenmeyi geliştirmezse, bu hareket içerisinde düşmanı yaşıyor ve yaşıyor demektir. Kendisini eğitmeyen cahil kalır, cahil insan da kötü insandır. Bu da suç demektir, Apocu hareket içerisinde bundan daha büyük bir suç yoktur. Hareketimiz içerisinde kimse suç durumunda yaşayamaz. Hiç kimse bunu kendisine layık görmemelidir. Bu eğitime katılan arkadaşlar mutlaka kendilerinde değişim ve

yenilenme yapacak, yaşadıkları sorunları, zayıf ve yetersiz yanları görerek çözecek, kişiliklerinde netleşme, karar, irade ve inanç düzeyi geliştirecek, güç yaratacaklardır. Her arkadaş bütün bunları hem kendisinde hem de arkadaşlarında geliştirecektir. Ancak bu koşulla Mazlum Doğan Kadro Okulu'nda kalınabilir. Eğitime bu temelde katılmayanlar, okulumuzda yer almayacaklardır.

Okulumuz, insanların kendilerini eğitmeyecekleri, kendi istemlerine göre yaşayacakları bir yer değildir. Bu eğitime katılanlar, eğitimden güçlenerek çıkacaklardır. Bu şarttır, örgütümüz her arkadaştan bunu istiyor. Eğitim süresince zamanını boşa geçiren, kendini yaşayan, çizgiyi kendisinde yaratmayan, sorumluluğunu geliştirmeyenler okulumuzda, hatta hareketimiz içerisinde kalmayacaktır. Çünkü bu hareket öyle bir hareket değil, bu çizgi de öyle bir çizgi değildir. Hem hareket içerisinde olmak hem de kendini bu hareketin ilkelerine göre örgütlememek kabul edilemeyecek bir durumdur. Kendisini hareketimizin ilkeleri temelinde örgütlemeyenler, çizginin gereklerini kişiliğinde geliştirmeyenler düşman çizgisini yaşıyor ve yaşıyor demektir. Bu da büyük bir suçtur, kabul edilemez. Bu hareket içerisinde yaşayan, hareketin ekmeğini yiyen, havasını soluyan her insan, bu gerçeklere göre aramızda yer alacaktır.

Bu devrede yer alan arkadaşlar okuldan ayırdıkları zaman, sürecin gerektirdiği görevleri yerine getirebilecek, Önderliğin, Kürt halkının, bölge halklarının ve insanlığın özlüklerini gerçekleştirecek düzeye ulaşmış olacaklardır. Bunun dışında bir gelişme düzeyi kabul edilemez. Çünkü hareketimizin büyük bir iddiası, büyük amaç ve hedefleri vardır. Bunlara ulaşmak bu amaç ve iddiaları yaşamayan insanlarla değil, hareketin hedeflerini kendi hedefleri haline getirmiş, kendisini bu yönlü geliştirmiş militanlarla mümkündür. Bu iddiaları taşıyarak kendisini buna denk düşecek şekilde geliştirilenler, dönem görevlerini yerine getirebilirler. Hareketimiz, çok ileri bir düzeye ulaşmıştır. Hareketin militanları da bu düzeyi kendilerinde geliştirmekle yükümlüdürler. Bunu yapmayanlar, hareketimizin militanları olamaz, çizgi dışı kalırlar. Örgüt de bu durumda olanlara görev veya yetki vermez. Eğer verirse, kendisini onlar üzerinden örgütlemiş olur, ki bu da kendisini tasfiye etmesi anlamına gelir, dolayısıyla bütün emekler boşa gi-

der. Böyle olmaması için, herkesin örgütün ulaştığı düzeyi kendisinde oluşturması gerekir. Bu okulun hedefi budur. Arkadaşlar bu temelde okulumuzda yer alıyorlar, dolayısıyla bunları kendilerinde yaratmak durumundalar.

Okulumuzun görevi herkesi çizgiye çekerek çizgiyi hakim kılmaktır. Bu nedenle burada büyük bir mücadele yürütülecektir. Bu mücadele, güçlü bir biçimde yürütülecek; çizgi dışılıklara, ölçüsüzlüğe, keyfiyete, anlayışsızlıklara karşı geliştirilecektir. Tüm çirkinliklere, geriliklere, bilinçsizliğe, liberalizme, sektezime karşı yürütülecek mücadeleyle okulumuzda çizgi hakim olacak ve herkes çizgi temelinde yaşayacaktır. Böylece bu okuldan çıkan arkadaşlar çizginin gereklerini yerine getirecek, gittikleri her yerde çizginin hakim olması ve bütün çalışmaların çizginin hizmetinde yürütülmesi, böylece çizginin gereklerinin yerine getirilmesi için çaba harcayacaklar. Bu nedenle okulda yer alan bütün arkadaşlar, bu mücadeleyi böyle bir sorumlulukla üzerlerine alacak ve tereddütsüz yürüteceklerdir. Okulumuz yaşam dolu olacak, burada yaratmak esas olacaktır. Burada bulunan arkadaşlar yaratacak, geliştirecek ve başarıya ulaştıracaklardır. Örgüt için kendilerinde değer yaratacaklardır. Bunu yapmayanlar, yani üretici olmak yerine tüketici ve sömürücü yaklaşanlar okulumuzda, hatta hareketimiz içerisinde kalamazlar. Her arkadaş yaşamını üretimle geliştirmek, değer yaratmak ve sonuç almakla yükümlüdür. Değer yaratan, çizgiye girmiş demektir; dolayısıyla farklı alanlara gidip görev alırsa çizginin gereklerini yerine getirebilir, mevzileri koruyabilir, mevcut imkanları hareketin hizmetine koyarak hareketi bu temel üzerinden yükselterek güçlendirebilir. Burada yaratıcı ve üretken olmayan, okuldan ayrıldıktan sonra asla yaratıcı ve üretken olamaz. Nereye giderse gitsin kaybeder, başkalarına da kaybettirir. Kaybettirenler, çizginin gereklerini yerine getirmeyenler bu hareketin bir üyesi olamaz, öncülük düzeyindeki görevleri kesinlikle yerine getiremezler.

Okulumuzda yer alan arkadaşlar, kendilerini Önderliğin düzeyine ulaştır-mak için çaba harcayacak, Önderliğin ulaştığı düzeyi kendilerinde yaratacaklardır. Böylece Önderliğin istemlerini, halkımızın, bölge halklarının ve tüm insanlığın özlüklerini kendi kişiliklerinde ortaya koyacaklardır. Önderliğin ulaştığı düzeyi kendi kişiliğinde geliştirebilen arkadaşlar, bu özlükleri gerçekleştirebilirler. Hiç kimse “bu düzeye ulaşamaz” dememelidir. İsteyen her arkadaş kendisini bu düzeye ulaştırabilir. Bunun için bütün imkanlar vardır, büyük tecrübe kazanılmış, önemli imkan ve mevziler yaratılmış, böylece büyük bir hazine oluşturulmuştur. Kendisine ve eğitime keyfi yaklaşmayan her arkadaş, rahatlıkla böyle bir düzeye ulaşmış olarak okulumuzdan ayrılır. Arkadaşlara gerekli olan, aynı zamanda arkadaşların layık oldukları düzey budur. Arkadaşlar kendilerine gerekli olmayan, layık olmadıkları şeye yaklaşmamalıdır. Cevap olmayan, geriye çeken, zayıflığa ve başarısızlığa çeken bir düzeyi ne kendilerinde, ne de okulda kabul etmelidirler. Eğer çizginin gerekleri temelinde kendilerini ele alır, Önderlik gerçeğine göre eğitime ve görevlere katılırlarsa, bu düzeyi kendilerinde rahatlıkla oluşturabilirler.

Mazlum Doğan Kadro Okulu'nda başlattığımız bu eğitim devresi ile amacımıza ulaşmak için çizgiyi bir güç haline getirmeyi hedefliyoruz. Bu devrede yer alan her arkadaş bu hedefin gerçekleşmesi temelinde katılım gösterecek, böyle bir yaklaşımla eğitimde yer alacaktır. Bu temelde arkadaşlara başarılar diliyor, Mazlum Doğan Kadro Okulu'nun kuruluşunun bütün arkadaş yapımız, hareketimiz ve halkımızla kutlu olmasını diliyorum.

- **Bijî Serok APO**
- **Bijî KADEK**

Kapitalist küreselleşmeye karşı sosyalizm küreselleşmelidir

Küreselleşme olgusu günümüzde adeta moda olmuş bir deyimdir. Bu olgu uygarlık gelişimiyle bağlantılı olarak gelişmiştir. Uygarlığın tarihsel ve toplumsal gelişmesini ve bu gelişmenin günümüzde ulaştığı düzeyi ifade ediyor. Buradan şu sonuç çıkıyor; uygarlık, yerkürenin bütününde sürekli varolmamıştır. Günümüzde ulaşmış olduğu düzey, tarihsel geçmişin sonsuzluğunda yaşanmıyordu. Tarihsel geçmiş değişik gelişme düzeylerini yaşayarak, günümüzdeki uygarlık gerçeğine, yani yerküre bütünleşmesine ulaştı. Bu bütünleşmeye esas itibarıyla kapitalist uygarlıkla ulaştı. Yerküreyi içine alan bütünleşme, kapitalist uygarlığın gelişim aşamasında, 19. yüzyılın sonu ve 20. yüzyılın başında ortaya çıktı. Bilim adamları bu dönemin kapitalist gelişmesini, kapitalizmin emperyalist aşaması olarak tanımladılar. Bu süreç yaşanırken uygarlığın yeni bir kimliğe kavuşmasını öngördüler ve buna sosyalizm dediler.

“Bilimsel veya modern sosyalizm, toplumsal bütünleşmeye dayanan bir ideolojidir. Ona ulaştığı ölçüde sosyalist uygarlık sistemi gerçekleşir. Sosyalizm, henüz küresel bütünleşme olgusunun içini ideolojik çerçevede dolduramamıştır. Pratik anlamda bunu yapmaya çalıştı, fakat maddileştiremedi. Dolayısıyla uygarlık sisteminin küresel bütünleşmesi sürecinde öngörülen sosyalist uygarlık dönemine geçilemedi.”

Bu düşüncelerden doğan ekonomik, siyasi ve askeri sistemler büyük mücadelelere sahne oldu. Kapitalist uygarlığı emperyalist aşamaya geçirerek onu küreselleştirmek mücadelesiyle, kapitalist emperyalizmi aşarak sosyalist uygarlığı yaratma mücadelesi at başı mücadeleler olarak gelişti. Kapitalizmi emperyalist aşamaya ulaştırma mücadelesi dünyayı paylaşma savaşlarına yol açtı. Birinci Dünya Savaşı bu paylaşım mücadelesinin zirvesidir. Aynı dönemde kapitalist emperyalist uygarlığı aşarak sosyalizme ulaşma mücadelesi de keskinleşti. Ekim Devrimi'nin bu dönemde ortaya çıkması da bu mücadelelerin bir sonucudur. Kapitalist emperyalizmin dünyaya hükmetme savaşıyla kapitalizmi aşarak sosyalizmi yaratma savaşı eş zamanlı olarak, Birinci Dünya Savaşı sürecinde gerçekleşti. Daha sonraki süreç, bu iki sistem arasındaki yarış ve kavga süreciydi. Kendisini ekonomik, sosyal, siyasal, askeri ve kültürel olarak şekillendirmiş, örgütlemiş ve güçlendirmiş olan kapitalizm ile bütün bu alanlarda yeni gelişen, dolayısıyla henüz sistem kazanmayan sosyalizm arasında kıyasıya bir mücadele yaşandı.

İkinci Dünya Savaşı, bu mücadelenin doruğudur. Bu mücadele süreci, daha güçlü örgütlenmiş ve sistemleşmiş olan, kendini gelişmelere göre esnetebilen ve gerektiğinde değişiklik yapabilen kapitalist emperyalizmin hakimiyeti; eski biçiminin aşılması temelinde kendini örgütleyemeyen, sistemleştiremeyen, dar bir yaklaşım içerisinde kalarak kendisini kemikleştiren, dolayısıyla yenileyemeyen sosyalizmin ise çözülmesiyle noktalandı. Sovyet sosyalizmi ya da reel sosyalizm olarak adlandırdığımız sistem böyle çözüldü. Kapitalist emperyalizm, sosyalizm ile yaşadığı mücadele içerisinde kendisini kısmen reforme ederek –ki buna demokratik reform deniliyor– bir dünya uygarlığı haline geldi. Küreselleşme de bu temelde gelişti. Sosyalizm, Ekim Devrimi'yle birlikte, devrimi yapan önderlerin öngördüğü gibi bir Avrupa devrimine, giderek bir dünya devrimine doğru yol alabilseydi, bu temelde kendisini bir uygarlık sistemi haline getirmeyi başarabilseydi, 20. yüzyılda gerçekleşen küreselleşme, yani yerküre çerçevesinde yaşanan toplumsal bütünleşme, sosyalizm ideolojisinin ilkeleri temelinde, onun yol göstericiliğinde ve yaşamsallaşması doğrultusunda olacaktı. Sosyalist ideoloji, öзде küresel uygarlığın oluşmasını öngören bir ideolojidir. Başarısını orada

KÜRESELLEŞME VE KİMLİK SORUNU

görür. Daha sonra tek ülkede sosyalizm düşüncesi ortaya atıldı, ama onun doğru olmadığı gerçekleşen çözülmeye birlikte ortaya çıktı. Dünya düzeyinde sosyalist devrimi geliştirmek açısından, devrimin parça parça gerçekleştirilmesi anlamında bu doğrudu, ama dünyanın birazının sosyalist, birazının da kapitalist yaşayacağı anlamında doğru değildi. Gelişmeler o biçimde yaşanmayacağını ortaya çıkardı. Nitekim kısa süre sonra İkinci Dünya Savaşı, onun ardından da soğuk savaş denilen sü-

Hatta aynı dönemde bazı alanlarda ilkel komünal düzen hüküm sürüyordu. Dünyayı paylaşma amacıyla gelişen sömürgeci yayılım, kapitalizm öncesi üretim biçimlerini yaşayan alanları ele geçirme mücadelesi olarak gelişti. Sömürgecilik akımları ve keşifleri tamamen bu amaçla gerçekleşti. Çeşitli kapitalist devletler, ilkel komünal düzeyde yaşayan alanları ele geçirdiler. Köleciliği ve feodalizmi yaşayan alanları da ele geçirmek istediler. Bu amaçla büyük bir mücadeleye girdiler. Feodal devlet ve sınıflarla çatıştılar. Kapitalizm öncesi üretim biçimlerini yaşayan alanları fethederek kendilerine bağlamak ve buraları kapitalist sistemin ekonomik, siyasal ve kültürel alanlarda bir uzantısı haline getirmek için mücadele ettiler. Dünyanın belli başlı kapitalist devletleri, dünyayı daha fazla ele geçirmek için kendi aralarında da bir mücadeleye giriştiler. Her biri dünyanın tek hakimi olmak istiyordu. Bu hakimiyet mücadelesi giderek Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'na yol açtı. 1914-18 yılları arasında gerçekleşen savaş bu temelde oldu. Bu savaşın sonunda emperyalist egemenlik kurmak isteyen belli başlı kapitalist devletlerin bir tarafı yenildi, ama yok olmadı. Almanya bu savaşta yenilmiş olsa da kısa bir süre sonra kendini yeniden bir dünya savaşını gündeme getirecek kadar toparladı. İngiltere her ne kadar dünyanın hakimi olmak istediye de –ki İngiltere'ye güneş batmayan imparatorluk deniyordu– dünyayı tümünden ele geçiremedi; dünyayı, Fransa, Sovyetler Birliği ve Avrupa'nın bazı ülkeleriyle bölüşmek zorunda kaldı. Dahası, savaş sonrasında iyice zayıf düştü.

İkinci Dünya Savaşı bu dengeleri değiştirdi. Almanya, dünya egemenliği için sahneye çıktı. Sovyetler, bir güç olarak kendini gösterdi. Avrupa ve onun içerisinde İngiltere ve Fransa gibi bazı devletler biraz daha geri plana düştüler. Dünyayı ele geçirmek isteyen devlet sayısı çoğaldı. Alman ideolojisi, Birinci Dünya Savaşı'nda dünya egemenliğini yalnız başına kurmayı öngörüüyordu. İngiltere, Fransa ve Rusya ittifak halindeyken, Almanya yalnız başına hakim olmak istemişti. İkinci Dünya Savaşı'na giden süreçte Almanya'nın bu hakim olma istemi faşist bir ideoloji olan nazizm biçiminde gelişti. Bu, daha önceki ideolojinin daha katı ve ırkçı temelde şekillendirilmesiydi. Fakat bu siyaset ve kültür bir kez daha yenildi. Dolayısıyla hem 19. yüzyılda gelişen kapitalizm aşımış, hem de 20. yüzyılın ilk yarısında, Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarına damgasını vuran, ırkçı temellerde dünyaya hakim olmak isteyen kapitalist emperyalist kanat ezilmiş oldu. Önderlik bu süreci, kapitalizmin kendisini restore ederek dünya egemenliğini tek başına soven bir çizgide kurma arayışı olarak tanımladı. Kapitalizm, 19. ve 20. yüzyıldaki sömürgeci ve faşist yaklaşımlarıyla bir küreselleşme olgusunu ortaya çıkaramadı. Kapitalizmin demokrasi arayışları ve kendini bu temelde değiştirmesi bu başarısızlıklarının ardından gelişti. Daha sonra Amerika, yeni sömürgecilik politikasını devreye soktu. Almanya'dan bazı şeyleri devralarak, ama esas olarak İngiltere çizgisine dayalı olarak yeniden bir hamle yapmak istedi. 19. yüzyıl sömürgeciliği ile 20. yüzyıl faşizmini kaynaştırarak, yeni sömürgecilik temelinde bir dünya egemenliği yaratmak istedi. **Soğuk savaş** olarak adlandırılan ABD'nin Sovyetler'le çatışması böyle bir süreçti. Bu süreç etkisini dünyada da gösterdi. Giderek bir tıkanma ve çözümsüzlük yarattı. Nihayetinde ne sosyalizmin Sovyet modeli, ne de kapitalizmin ABD modeli küresel bütünleşmeyi sağlayamadı ve dünya ege-

menliğine yol açmadı.

Körfez Savaşı ardından Sovyetler Birliği çözüldü. Aslında köklü bir değişimi bu biçimde yaşamış oldu. 11 Eylül süreciyle de ABD'nin yeni sömürge sistemi başarısızlığa uğradı. Yeni sömürgecilğe dayanan ABD sisteminde de bir çözülüş süreci yaşanıyor. Dünya küresel bütünleşmeye bu temelde gidiyor. İnsanlık, yerküre çerçevesinde toplumsal bütünleşmeyi böylesi mücadelelerin ardından yaşıyor. Bu temelde düşünce ve politika üretmeye globalizm deniliyor. Küreselleşme, ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel ve askeri alanlarda maddi bir olgunun yerküre çerçevesinde, toplumsal bütünleşme temelinde ifadelendirilmesidir. Globalizm ise böyle bir bütünlüklü bakış açısını ifade ediyor; ekonomik, sosyal, kültürel, askeri ve siyasal alandaki yaklaşımları, yani siyasetleri tanımlıyor.

20. yüzyıl boyunca kademeli olarak üç büyük mücadele yaşanmıştır. Bunlar; Birinci Dünya Savaşı'yla dünyayı paylaşma savaşı, kapitalizmin faşizm adı altında son bir hamleyle dünyayı ele geçirme saldırısı ve ABD'nin yeni sömürgecilik temelinde dünyaya hükmetme hamlesiydi. Bütün bunlara karşı ve bunları aşmak üzere reel sosyalizm, Ekim Devrimi temelinde yeni bir uygarlık yaratma arayışındayken üst düzeyde bir çözülüşe gitti ve yeni bir dönüşüm süreci yaşadı. Mevcut durumda küresel bütünleşme bu temelde gelişiyor. Ekonomik alanda yoğun bir bütünleşme var, siyasi alanda yeni sistemler oluşuyor. BM'den tutalım uluslararası kuruluşlara kadar yeniden bir şekillenme var. Sosyal alanda bütünlük oluşturan kurumlar geliştiriliyor. Sivil toplum temelinde sosyal mücadeleler ön plana çıkıyor. Son olarak yapılan Roma Anlaşması'yla Varşova ve NATO, yaşanan ekonomik ve siyasi sürece bağlı olarak kendisini yeniden şekillendirdi ve iç içe geçti. NATO-Rusya Anlaşması bu temelde gerçekleşti. Böylece NATO'nun dünyanın tek askeri gücü olmadığı ortaya çıkmış oldu. “ABD tek süper güçtür, dünyanın fatihidir” dendiği bir süreçte tarihinin en büyük darbesini yedi. 11 Eylül saldırıları, ABD'ye vurulan en ağır askeri darbedir. Bununla ABD'nin Sovyetler'le çatışma süreci içerisinde yakaladığı hükümdarlık döneminin sonuna geldiği ortaya çık-

“Yeni sömürgecilğe dayanan ABD sisteminde bir çözülüş süreci yaşanıyor. Dünya küresel bütünleşmeye bu temelde gidiyor. İnsanlık, yerküre ç e r ç e v e s i n d e toplumsal bütünleşmeyi bir mücadelele ardından yaşıyor. Bu temelde düşünce ve politika üretmeye globalizm deniliyor. Küreselleşme, ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel ve askeri alanlarda maddi bir olgunun yerküre çerçevesinde toplumsal bütünleşme temelinde ifadelendirilmesidir.”

ti. Bundan böyle farklı yaklaşımlarla yaşamak zorunda kalacaktır. “NATO dünyanın süper askeri gücü, her şeye hükmediyor, onun dışında hiçbir şey olmaz, önünde secdeye durulması gereken güçtür” dediler. Fakat bunun ne kadar yanlış bir düşünce olduğu güncel olaylarda ortaya çıktı. NATO, son olarak Rusya ile anlaşmaya oturdu. Her iki pakt, Varşova Pakti'nin bazı ülkelerini de içlerine alarak –doğrudan bir birleşme olmasa da– yeni gelişme sürecine uygun bir bütünleşme yaşıyorlar. Dolayısıyla yeni güvenlik sistemi, sadece NATO'nun dünyaya hükmetmesi temelinde değil, NATO ve Varşova Pakti güçlerinin yeni yaklaşımları temelinde gelişecektir. Ayrıca Avrupa ordusunun kuruluş çalışmaları var, diğer ülkeler güvenlik

sistemlerini geliştirmeye çalışıyorlar. Bütün bunları daha fazla dikkate alan bir güvenlik sisteminin oluşumuna doğru gidiyor. NATO ve Rusya anlaşması, değişim arayışlarının her alanda olduğunu gösteriyor.

Küreselleşme toplumsal gelişmenin bir sonucudur

Küreselleşme konusunu ele alırken, 20. yüzyıldan başlayarak günümüze gelen süreci bu çerçevede değerlendirmek mümkün. Bu süreç, yeni bir uygarlığa doğru geçiş sürecidir. Uygarlığın tarihsel geçmişini incelemek lazım. Tarih, yerküre uygarlığının sürekli varlığını içermiyor. Tam tersine, uygarlık köycüklerde, küçük kulübelerde başladı; en verimli topraklar üzerinde küçük topluluklar oluşturma, üretim yapma, bunun üzerinden doğan sosyal, ideolojik ve düşünsel gelişmeyi kuşaktan kuşağa aktaran bir kültürel birikime dönüştürmeyle ortaya çıktı. Bu gelişme, dar bir alanda, Verimli Hilal'de, noktalar biçiminde oluştu. Buna neolitik çağ, tarım ve hayvancılık devrimi, uygarlığa geçiş dönemi deniyor. Yani, insanlığın değer biriktiren bir yaşam aşamasına geçiş dönemidir. Bu dönem binlerce yıl hüküm sürdü. Dar yaşam kalıplarından giderek zenginlik arz eden, insan ve toplum sosyalitesini geliştiren bir yaşam düzeyine; küçük kültürel değer toplamlarından örf, adet, gelenek ve görenek denilen düşünce sistemine geçildi. Bu birikim içte derinleşme, dışta ise yayılmayı ortaya çıkararak yeni bir uygarlık dönemine yol açtı. Sınıflı toplum uygarlığının gelişimi Aşağı Mezopotamya'da Sümer uygarlığı, Batı Arabistan'da ise Mısır uygarlığı biçiminde oldu ve Ortadoğu'yu içerisine alarak bölgesel bir yayılmaya ulaştı. Bununla da kalmadı; batıda, Akdeniz'in kuzeyi ve güneyinden Kuzey Afrika'ya ve Güney Avrupa'ya yayıldı. Güneybatı Asya'dan İran ve Hindistan'a, giderek Çin'e yayıldı. Yerkürenin bu alanları da uygarlığa açıldı. Uygarlık alanlarını siyasi bir sistemle birleştirmek için büyük savaşlar verildi, fetih hareketlerine girişildi. Bu alanları fethetmek isteyen fatihler ortaya çıktılar. Doğudan ve batıdan geldiler. Pers uygarlığı bunu yapmak istedi. Grekler Büyük İskender döneminde Hindistan'a kadar giderek uygarlık alanlarını ele geçirdiler. Son olarak Roma, Batı Avrupa'dan Hindistan'a kadar ulaşılan alanların neredeyse hepsine şu veya bu düzeyde hükmetti. Bu durum uygarlığın gelişimi açısından bir bütünlüktü, ama bir yerküre bütünlüğü değildi.

Uygarlığın feodal çağı bu bütünlüğü bir kademe daha ilerletti. Kuzey Avrupa, Kuzey Asya ve Afrika uygarlığa açıldı. Hristiyanlık, İslamiyet, Budizm ve diğer irili ufaklı birçok din ideolojisi altında yeni bir uygarlık sistemi gelişti. Feodal uygarlık, kendinden önceki uygarlıklara göre daha fazla genişledi, fakat yerkürenin tümüne ulaşmadı. Yukarı ve

Aşağı Mezopotamya arasında, Verimli Hilal'deki küçük köycüklerden kölecî dönemin Mısır ve Sümer biçimindeki şehir devletlerine ulaşıldı. Asur, Med ve Pers düzeninin kölecî imparatorluklarından Grek ve Roma imparatorluklarına uzanan kölecî bir süreç yaşandı. Feodal dönemde yeni alanların da uygarlığa açılmasıyla birlikte imparatorluklaşma ve dünyanın uygarlığa açılan alanlarını fethetme anlamında emperyalist yayılma süreci yeniden yaşandı. Çin, Moğol ve Rus İmparatorlukları bu temelde gelişti. Avrupa'da, Roma İmparatorluğu'ndan doğan Bizans İmparatorluğu kendisini bu temelde geliştirmek istedi. Daha sonra Orta Avrupa'da feodal imparatorluklar oluşmaya başladı. Ortadoğu'da bir İran imparatorluğu

olan Sasaniler, Mısır imparatorluğu olan Memluklar, Arabistan, Suriye ve Irak ekse-ninde gelişen İslam imparatorluğu, son ola-rak da Osmanlı İmparatorluğu biçiminde fe-odal imparatorluk düzeyinde gelişmeler ya-şandı. Avrupa'da kapitalizm gelişirken, yer-küre de bu düzeyde uygarlığa açılmıştı. Dünya, değişik uygarlık aşamalarını yaşı-yan alanlara sahipti. Bütün bunlar içerisinde kapitalizm, en ileri uygarlık sistemi olarak Avrupa'da doğdu. Sanayi devrimi ya da ekonomik devrim, neolitiğin köy devrimi ya da tarım ve hayvancılık devrimi gibi ikinci büyük devrim olarak ortaya çıktı. Sanayi devrimi Avrupa'da bir sistem yarattı. Bu bü-yük bilimsel ve teknik devrim ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel gelişmelere yol açtı. Sonrasında ise bu devrimin yarattığı uygarlık sistemi bütün dünyayı fethetme sü-recine girdi. Bu süreç önce sömürgecilik se-ferleri biçiminde gelişti. Bunun öncesindeki keşifler dünyayı tanıma hareketleri iken, da-ha sonra sömürgeleştirme, geri ve zayıf alanların yeraltı ve yerüstü zenginliklerine el koyma hareketleri olarak gelişti. Bu hareket-ler, 19. yüzyılın ikinci yarısında dünyayı bel-li başlı devletler arasında paylaşma, kapita-lizm öncesi üretim biçimlerini yaşayan bütün uygarlık sistemlerini kendine bağlama, böy-lece dünyanın tümünü fethederek bütün yerküreyi kapitalist uygarlık sisteminin içine alma biçimine dönüştü. Buna emperyalist yayılma diyoruz.

Bir yandan kapitalizm bunları yaşarken, diğer yandan yeni bir uygarlık sisteminin doğuşunu ifade eden sosyalizm mücade-le-si gelişti. 20. yüzyıl bir yandan kapitalist uygarlığın emperyalist yayılmasına, diğer yandan yeni bir uygarlık sistemi olarak sosyalizmin yaratılma mücadelesine sahne oldu. Şu sonuç ortaya çıkıyor; günümüzde küreselleşme denen, yerküre çerçevesinde uygarlık bütünleşmesini ifade eden süreç, aslında uygarlığın gelişim sürecidir. Bütün dünyanın uygarlığa açılmasını ve bir uy-garlık sistemi altına alınmasını, bu anlam-da bir bütünleşmeyi ifade ediyor. Yani bazı çevrelerin istemi doğrultusunda ya da fe-tihlere dayanarak gerçekleşmiyor. Toplum-sal gelişmenin yasalarına dayalı olarak or-taya çıkan objektif bir süreçtir, engellene-mez. Dolayısıyla küresel bütünleşmeyi reddeden ya da kabullenmeyen anlayışlar sübjektif, dar yaklaşımlardır. Her şeyden önce uygarlık gelişimini, bilimsel teknik devrimi, ekonomik ve sosyal gelişmeyi red-deden yaklaşımlar oluyor. İlerlemeden, bü-yümeden ve onu ifade eden bütünleşme-den korkmayı içeriyor. İnsanlığı geri bir çiz-gide tutmak anlamına geliyor. Bu düşünce, sanayi devrimini reddeder. Sanayi devrimi-nin gelişme diyalektiği, doğal olarak bir dünya ekonomisi ortaya çıkardı.

20. yüzyılda yaşanan bilimsel teknik devrimin ardından internet düzeyine ulaşan haberleşme düzeyi ile ortaya çıkan iletişim devrimi yeni devrimsel gelişmeler yarattı. Bunlar maddi gelişmenin, bilimsel-teknik gelişmenin bir zorunluluğu olarak ortaya çıktı. Bunlara dayalı olarak da artık yeni bir ekonomik, sosyal ve siyasal sistemin geliş-me zorunluluğu var. 20. yüzyılın ikinci yarı-sında, daha çok da son çeyreğinde hızla yeni aşamalar kaydeden bilimsel-teknik devrim üzerinde yepyeni bir ekonomik dü-zen oluşuyor, dünya ekonomisi birleşiyor. Sanayi devriminin buhara, kömüre, petrole dayanan, daha sonra elektriği kullanan ulu-sal ekonomisi artık bu teknik gelişmeye dar geliyor. Bu ekonomik sistem insanlığı do-yurmaya yetmiyor. Daha ileri bir yaşam dü-zeyinin gelişmesinin önünü alıyor, dolay-ısıyla değişmesi gerekiyor. Ekonomik altya-pı, fabrika üretimi yenileniyor. Enerji, kalite ve yoğunluk bakımından yeni bir üretim dü-

zeyini ifade ediyor, daha az emekle daha fazla üretkenliğin ortaya çıkmasına yol açı-yor. Bunlar yadsınamayacak gerçeklerdir. Bu gerçekler üzerinde yeni bir sosyalite ge-lişiyor. Sosyal yapı hızla değişiyor, değer yargıları ve yaşam biçimleri her bakımdan farklılaşıyor. Bu da bütün bunlara denk dü-şecek bir siyasi ve askeri sistemi gerektiri-yor. Mevcut durumda dünya ölçüsünde ya-şanan siyasi ve askeri mücadeleler aslında bunu ifade ediyor. Sovyetlerin çözüldüğü ve 11 Eylül olayları ardından gelişen yeni bir uluslararası sistem yaratma mücadeleleri-nin anlamı budur. Eski siyasi ve askeri sis-temler, ortaya çıkan yeni teknik gelişmele-rin yol açtığı ekonomik, sosyal, kültürel ve düşünsel gelişmelere denk düşmüyor, onunla gelişiyor ve gelişiminin önünde ayak bağı oluyor. Dolayısıyla bu siyasi ve askeri sistemlerin yeniden yapılanması gerekiyor. Bu da değişik alanlarda çeşitli biçimlerde mücadelelere yol açıyor.

Sosyalizm bir hamle yapmak istedi. Yü-rüttüğü mücadele süreci etkiledi, ama yeni bir uygarlık sistemine yol açamadı. Kapita-lizm, Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarıyla, daha sonra yeni sömürgecilik savaşıyla bir küresel egemenlik kurmak istedi. Bu savaş-ların hiçbirinde kalıcı bir başarıya ulaşama-dı, üstelik tahribatlar yarattı. Bir zorunluluk olarak, giderek kapitalizmin yapısında da önemli değişiklikler ortaya çıktı. Reel sos-yalizmin çözülmesi ve kapitalizmin faşizme ve yeni sömürgeçiliğe dayanan biçimlerinin aşılması temelinde yeni bir uygarlık siste-mine doğru gidişin mücadelesi veriliyor. Bu-na **demokratik uygarlık çağı** diyoruz. Ka-pitalizm aşıyor, fakat sınırlı bir demokratik-leşmeyle dünya egemenliğini yaratarak bu-nu önlemeye çalışıyor, bu yönlü direnç gös-teriyor. Bu direnç, sistemin yarattığı sorun-ların yol açtığı mücadeleler tarafından önemli ölçüde kısımlı durumdadır. Yeni uy-garlık çağı, özgürlüklere dayanan ve de-mokratik uzlaşmayı ifade eden yeni bir sis-temin yaratılması yönünde evrilir. Dolay-ısıyla yeni bir uygarlık çağına doğru gidili-yor. Kapitalizmi aşarak sosyalizme götüre-cek ara bir uygarlık sistemi olan demokratik uygarlık çağı gelişiyor. Küresel bütünleşme, bu arayış temelinde gelişiyor.

Küresel bütünleşme olmadan sosyalizm olmaz

Eğer sosyalist uygarlık sistemine geçiş başarılısaydı ve küresel bütünleşme sosyalist sistem temelinde gerçekleşseydi mevcut durumda dünyada gelişen küresel-leşme karşıtlığı olmayacaktı. Küresel bütün-leşme daha çok kapitalizmin kendisini kis-men değiştirmesi temelinde gerçekleşiyor; dolayısıyla kapitalizmin çelişkilerini, ağır baskı, sömürü ve eşitsizlik gerçeğini içeri-yor. Sosyalist düşünürler 19. yüzyılın sonu ile 20. yüzyılın başında bu durumu gördüler. Bu biçimde bir küreselleşmenin, uygarlık gelişiminin insanlık için büyük tehlikeler ya-ratacağını ortaya koydular. Bu nedenle sos-yalist devrimi, insanlığın kurtuluşu için bir zorunluluk olarak değerlendirdiler. Bu amaçla örgütler kurarak eylemler geliştirdi-ler. Bunlar, kapitalizmin içinde taşıdığı çeliş-kileri, onun insanlık için yarattığı tehlikeleri ciddi biçimde gören, öngörülü ve sorumlu yaklaşımlardı. İnsanlık tehlikeyle yüz yüze getirilmeden küresel bütünleşmeyi daha paylaşımcı, özgürlükçü, eşitlikçi ve yerküre-yi herkes için yaşanılır kılan bir toplumsal sistemle gerçekleştirmek istediler. Sosya-lizm bunu ütopya olarak öngördü, fakat tam başarılı olamadı. Dolayısıyla küresel bütün-leşme kapitalizmin bu mücadeleler karşısın-da zorlanarak yaptığı kısmi değişiklikler te-

melinde gerçekleşti. Sömürüyü dışta sür-dürseler de, içte kısmen azalttılar. Örneğin işçilere biraz pay vererek yaşam standartla-rını en azından kendi ülkelerinde yükseltti-ler. Bu anlamda eşitsizliği kendi toplumların-da biraz azalttılar. Kapitalizmin gelişme merkezlerinde reformlar yapılar, ama dün-yanın sömürge, yarı sömürge ve bağımlı ül-kelerinde –ki bunlar güney ülkeleri, geri kal-mış ülkeler olarak da tanımlanıyor– baskıyı sürdürdüler. Hala bazı alanlara askeri dar-beler yapıyorlar.

Dolayısıyla kapitalizmin doğasında varo-lan çelişkiler, bu toplumlarda bütün derinliği ve çıplaklığıyla yaşanıyor. Küreselleşme karşıtlığı, bu çelişki, baskı ve sömürüye kar-şı bir tepki hareketi olarak doğuyor. Bu du-rum 19. yüzyılda işçilerin fabrikaları yıkmaya eylemine benziyor. Yani ideolojik-siyasi çiz-giye sahip olmayan bir tepki hareketidir. İn-giltere'nin işçi hareketi olan Çartist hareketi, fabrikaları ve makineleri kırma hareketiydi. Küreselleşme karşıtlığı da buna benzer özellikler taşıyor. Aslında küreselleşmenin, kapitalizmin kısmen değişimi temelinde ger-çekleşmesinin taşıdığı baskı, sömürü ve eşitsizlikten kaynaklanıyor. Küreselleşme karşıtları, sorunu burada değil, küreselleş-me-de görüyor; baskı, sömürü ve eşitsizliğe küresel bütünleşme yol açıyormuş gibi yaklaşıyorlar. Dolayısıyla küresel bütünleşmeyi tümden karşılarına alıyorlar.

Halbuki küreselleşme objektif bir olgu-dur. Uygarlığın küresel bütünleşmesi olma-dan sosyalizm olmaz. Baskı ve sömürüye karşı çıkarken, onu ortadan kaldıracak mad-di temele karşı çıkmak yerine, ilk işçi hare-ketlerinin fabrikayı kırması gibi bir tepki ha-reketi geliştiriliyor. Bu durum aslında sosya-lizmin gelişemeyişinin ortaya çıkardığı tep-kisel bir duruştur. Küreselleşme karşıtlığı sosyalist hareketi değil, sosyalizmden bir çeşit sapkınlığı ifade ediyor. 19. yüzyılda ulusal çerçeveye dayalı olarak gelişen sos-yalist hareketlerin öncelindeki işçi tepkisi gi-bi, 21. yüzyıla girerken küresel bütünleşme içe-risinde gelişecek olan sosyalizm öncelinde-ki tepki hareketi olma özelliği taşıyor.

Bu anlaşılır bir durumdur, fakat gerçek-çi ve bilimsel değildir, objektiviteye uygun düşmüyor. Baskı, sömürü ve eşitsizliğe, güneyin daha çok sömürülmesine karşı çı-kıyor. Bu anlamda haklıdır, ama karşı çıkış tarzı başarı içermiyor. Küresel bütünleşme-ye değil, kapitalizme karşı çıkılmalıdır. Onunla mücadele edilmelidir, fakat küresel bütünleşme olmadan bu mücadelenin ba-şarıya ulaşması mümkün değildir. Başarı, uygarlığın yerküre çerçevesinde toplumsal bütünleşmesinden geçiyor. Sosyalizm bu-nu 20. yüzyılın başında böyle formüle etti, fakat pratikleştiremedi. Objektif olgular ye-terli değildi, sübjektif planda birçok hata yapıldı. Bu bakımdan sosyalizmi, yaşanan gelişmelere uygun olarak yenilemek ve da-ha bilimsel bir ideoloji olarak şekillendir-mek, gelişme süreci içerisinde bu öze uy-gun düşmeyen yanları, hata ve eksiklikleri görüp gidermek gerekiyor.

Kapitalistlerin kendi çizgilerinde dünya hakimiyeti kurma yaklaşımları global bir yaklaşımdır. ABD, Avrupa ve Rusya'da da bu yaklaşımlar vardır. Başka devletler de bu biçimde düşünsel ve politik yaklaşımlar gös-teriyorlar. Onlarınkı de kendilerine göre glo-bal bir yaklaşımdır. Sosyalist düşünce de aslında global bir yaklaşımdır. Sosyalizmi globalizmin dışında görmek, yerel, bölgesel ya da ulusal bir düşünce ve politika olarak ele almak yanlıştır. Sosyalizmin milliyetçiliği olmaz. Ulusal sosyalizm kavramı, yanlış bir kavramdır. Bu kavram, Ekim Devrimi'ni des-teklemek üzere sömürgelerdeki ulusal kur-tuluş hareketlerini geliştirirken kullanıldı. Bu durum Sovyetler Birliği'ne katkı sundu ama aynı zamanda onu çarpıttı. Sosyalizm, her-kesten ve her düşünceden daha fazla küre-seldir, globaldir. Ezilenlerin ve sömürülenle-rin sınıf, ulus ve cins olarak çıkarlarını ifade eder. Bölgesel ya da ulusal yaklaşımlar sı-nırlı bir gelişme yaratmış, ama orada çakılıp kalmıştır. Toplamları daha ileri götürmüyor, tam tersine, toplumların ilerlemesi önünde engel oluşturuyorlar. Toplamların daha fazla ilerleyebilmeleri için ulusal yaklaşımları kü-resel yaklaşımla bütünleştirmeleri gerekiyor.

“Sosyalist düşünce de aslında global bir yaklaşımdır. Sosyalizmi globalizmin dışında görmek, yerel, bölgesel ya da ulusal bir düşünce ve politika olarak ele almak yanlıştır. Sosyalizmin milliyetçiliği olmaz. Ulusal sosyalizm kavramı, yanlış bir kavramdır. Sosyalizm, herkesten ve her düşünceden daha fazla küreseldir, globaldir. Ezilenlerin ve sömürülenlerin sınıf, ulus ve cins olarak çıkarlarını ifade eder.”

Toplumsal değerler, aynı zamanda bir toplumun kimliğidir. Kimlik olgusu, küresel-leşen dünya gerçeğinde tüm insanlık de-ğerleriyle bütünleşmeyi ifade ettiği gibi, top-lumların özgün kimliklerini, dolayısıyla de-ğerlerini korumayı ve geliştirmeyi ifade eder. Kimlik ve aidiyet kavramları, önemli kavramlardır. Günümüzde yaşanan bütün olguları, siyasi ve askeri olayları, çatışma-ları sadece buradan yola çıkarak izah et-mek mümkündür. Sadece devletler ve or-dular arasındaki siyasi çatışmaları değil, toplumlar ve bireyler arası çatışmaları da bununla izah etmek mümkündür. İnsanlar birey olarak da, toplum olarak da yoğun bir arayış içerisinde-dirler. Dolayısıyla doğru ve yeni çözümler üretebilmek için, bu kavram-lara doğru tanımlar getirerek arayışlara çö-zümleyici yön vermek önem taşıyor. Kimlik-siz ve aidiyetsiz yaşanamaz. Kimlik zengin-liği, kültürel zenginliği ve gelişmeyi ifade eder. Bu anlamda kimliksizliği reddetmek kadar, dar kimlikliliği reddetmek de önemli-dir. İnsanlığın ulaştığı kültürel düzeyi temsil edebilmek ve ilerletebilmek için böyle bir yaklaşıma ihtiyaç vardır. Çünkü insanlığın gelişimi, tarihinin en hızlı dönemini yaşıyor. Bilimsel teknik gelişme buna imkan veriyor. O açıdan doğru bir yaklaşım sahibi olmak, bu gelişme çizgisiyle gelişmemek, onu iler-leterek sonuç almak gerekiyor.

Kimlik kültürel birikimin ifadesidir

Kimlik olgusuna toplumsal gelişme ol-gusu olarak bakmak daha doğrudur. Kimlik, aslında kültürel birikimi ifade eder. Her kimlik düzeyi, aynı zamanda bir kültür düzeyini yansıtır. Bu da bir toplumsal geliş-me çizgisidir. Kimliği ve onun zenginliğini reddetmek, toplumsal gelişmeyi reddetmek ya da hiç anlamamak anlamına gelir. İnsan, birey ve toplum olarak zengin kimlik bileşimi içinde yaşıyor. Onu çözümleyebilmek ve bağlantılarını doğru kurmak gerekiyor. Top-lumsal gelişme içerisinde geçersiz hale ge-len kimlikler de oluyor, ama yeni bir kimlik ortaya çıkınca, öncekilerin hepsi yok olmu-yor. Dolayısıyla her insan ve her toplum için kimlik zenginliği mutlaka vardır. Fakat her gelişme döneminde bu kimliklerin oynadığı rol farklıdır. Bunlar içerisinde öne çıkanlar, geride kalanlar, tayin edici olanlar ve tali plana düşenler vardır. Hepsine değer veren bir yaklaşımın sahibi olmak, yaşamı zengin ve dengeli kılmak açısından gereklidir. Bir kimlik öne geçti, diğerlerinin hiçbir rolü kal-madı anlayışıyla kimlikte tekleşmeye gitmek tehlikelidir. Kimliği reddetmek hiçleşirmeyi, daraltmak ise kültürel düzeyi zayıflatmayı ifade eder. Kimliği tekleşirmek varlığı tek yanlı kılmayı, dolayısıyla dar, şoven ve sal-dırgan hale getirmeyi içerir. Düşüncede, duyguda ve yaşamda aşırılığa kaçarak sal-dırganlığa dönüştür. Başkasını reddederek kendini her şeyin hakimi haline getirme amacı yaratır. Böyle yaklaşımlar çeşitli kim-liklerde vardır. Faşizm bunun en bariz örne-gidir. Kendinden başka ırk ve ulus varlığını reddetme anlayışı, giderek onları yok etme-ye varan bir saldırganlığa dönüştü.

Tarih içerisinde bireyin ve toplumun kim-likse gelişimi araştırılmaya değerdir. İnsan toplumunun oluşumuyla birlikte gelişen klan ve aile kimliği vardır. Diğer aileden, klandan ya da kabileden ayrı olmak, kendine ait özellikler ve ölçüler edinmeyi ifade eder. Bir topluluğun ortak değer ölçülerini, kültürel bi-rikimini ve kişiliklerinin şekillenmesini yara-tır. Köy ve şehir de aslında birer aidiyettir. Bir kimlik olarak aşiret, değişik toplumlarda farklı adlandırılıyor. Her aşiretin kendine has

kültürel ölçüleri ve özellikleri vardır. Farklı aşiretlerde yetişen kişiliklerin özellikleri fark-lıdır. Kişilikler, bir anlamda bu kimlikleri edi-niyorlar. Bu tür kimlikler aslında bireylerle kendi iradeleri dışında veriliyor. Onlar içeri-sinde doğup, büyüyor ve şekilleniyorlar. İyi ve kötü yönlerini yaşıyorlar. İnsanlar olgun-laştıkça, düşünce ve irade gücü kazandıkça toplumsal yaşamın hareketliliği içerisinde farklı aidiyetlere de geçebiliyorlar. Örneğin halklaşma gelişiyor. Halklaşma, daha geniş bir yaşam çerçevesini içeriyor. Aşirette dil, adet ve akrabalık ortaklığı var iken, halklaş-mada bu daha da genişliyor; ortak yaşam isteyen, dil ve yaşam adetleri birliğinden oluşan bir topluluk oluşuyor.

Devlet de siyasi bir kimliktir. Devletlerin kendilerine göre yasaları, felsefeleri, ideolo-jik ve siyasi çerçeveleri, hukukları ve ekono-mik sistemleri vardır. Bunlar insanı ve toplu-mu şekillendiriyor. Dolayısıyla devlet uyruk-luğu da bir kimliktir; değişik kabileleri, aşiret-leri ve halkları içinde barındıran daha üst bir kimliktir. Öte yandan ulusal kimlikler vardır. Ulus, kapitalizmle oluşan dil birliğinin daha da keskinleştiği, ekonomik yaşam birliğinin daha örgütlü hale geldiği, ortak coğrafyanın ve ruhsal şekillenmenin olduğu bir birliktir. Ulusal kimlik de bundan oluşan bir kimliktir. Uluslaşma, halklaşmadan sonra gelen daha ileri bir düzeydir. Aşiretlerin zayıflamasından ve kaynaşmasından halklaşmalar gelişir, ama bu halklaşmalar içinde aşiret kimliği kaybolmaz. Ulusal topluluklar içerisinde de değişik yörelerin insanları farklı özellikler arz ederler. Ulusal kültürel eğitimlerden ge-çerek kaynaşmış olsalar da yaşam alışkan-lıkları ve ölçüleri çeşitli farklılıklar arz eder. Ulusal kimlikte halk kimlikleri ikinci plana dü-şer, fakat varlıklarını korur ve katılım göste-rirler. Öte yandan ulusal ölçülerde birleşme durumu da söz konusudur.

Geçen yüzyıllarda insanlığın yaşadığı en ileri düzeydeki kimlikse gelişme, ulusal kim-likti. Onu sınıf kimliği takip etti. Sınıflar, top-lumsal gelişmenin belli bir aşamasında doğ-du, ama sınıf bilinci uluslaşmanın gelişimi, yani kapitalizmle birlikte ortaya çıktı. Kimlik, bilinçle ilgili bir olgudur. Eğer bir kimlikten olunduğu halde, bu bilinmeden yaşanır-sa, ona kimlik denemez. Sınıflar, kapitalizm ön-cesinde de vardı, ama henüz bir kimlik bilin-ci ortaya çıkmış değildi. Uluslar içerisinde farklı sınıf kimlikleri gelişt ve bu durum sınıf mücadelelerine yol açtı. Yeni ideolojileri, mücadeleleri ve devrimleri ortaya çıkardı. Sosyalizm, bu temelde gelişen bir devrimdir. Burjuva demokratik devrimleri de böyledir. Fransız Devrimi içerisinde müthiş bir sınıf bilinci ve mücadelesi vardır. Burjuvazi kapita-lizm içerisinde doğan ve mücadele ile şe-killenen bir sınıftır. O halde sınıf da bir kim-liklidir. Onun ölçülerini maddi, sosyal, siyasal ve kültürel yaşam özellikleri belirler. Dolay-ısıyla sosyalitesi ayrı, siyasetteki yeri ayrıdır. Kültürel düzeyde de giderek farklı düşün-meyi, farklı öncelikler edinmeyi, yarar ve za-rarı farklı yerde görmeyi içerir. O açıdan bir sınıf için doğru, iyi ve yararlı olan, diğer bir sınıf için kötü ve zararlı hale gelebilir. Örne-ğin burjuvazi için iyi ve güzel olan, proleter için kötü ve çirkin olabilir.

Sınıf kimliği 18. yüzyılda gelişti, 19. yüzyılda bilinç düzeyi kazandı. 20. yüzyılda ise bu bilinç önce Rusya ve Doğu Avru-pa'ya, sonra da bütün dünyaya yayıldı. Sos-yalizm, bu bilinci yayarak burjuvaziyi de, proleteriyayı da kendine göre tanımlayarak bir sınıf yaptı. Bunu yaparken hata ve eksik-likleri, dar yaklaşımları oldu. İşçi sınıfına her şeyi atfetme, aşırı ölçüde gelişti. Halbuki bu bencil, sosyalizme aykırı bir yaklaşımdı. Toplumun diğer öğelerini ve özelliklerini gör-düğü, onlara yön verdiği ölçüde işçi bilinci

“Aslında küreselleşmenin, kapitalizmin kısmen değişimi temelinde gerçekleşmesinin taşıdığı baskı, sömürü ve eşitsizlikten kaynaklanıyor. Küreselleşme karşıtları, sorunu burada değil, küresel-leşmede görüyor; baskı, sömürü ve eşitsizliğe küresel bütünleşme yol açıyormuş gibi yaklaşıyorlar. Dolayısıyla küresel

doğru bir bilinç olacak, dolayısıyla işçi kimliği etkili bir rol oynayacaktı. Fakat bu noktada yanlışlıklar ve sapmalar oldu. Feodalizmde din, çok güçlü bir düşünsel kimliktir. Hristiyanlık ideolojisi, bir yaşam kalıbı doğurdu. Hala insanlığın önemli bir kesiminin yaşam ölçülerini belirleyen güçlü bir kimliktir. İslamiyet de tarihte büyük mücadelelere yol açan, güçlü bir kimliktir. Şimdi de çeşitli değişimler yaşayarak ortaya çıkıyor ve bu büyük çatışmalar yaratıyor. Yahudilik, yine dini bir kimliktir. O kadar baskıya ve diasporaya rağmen etkinliğini hala çok ileri düzeyde sürdürüyor. Budizm ve diğer dinler de benzer özellikler taşıyorlar.

Hem bir topluma hem de bir kesime ait olmayı ifade eden sosyal kimlikler, bir düşünceye ait olmayı ifade eden siyasi ve ideolojik kimlikler olduğu gibi, bir devlete mensup olmayı ifade eden siyasi kimlikler de vardır. Bir de uluslararası düzeyde gelişen kimlik vardır. Uluslararasılaşmak da aslında bir dünya toplumu kimliğini ifade ediyor. İnsanlığın gelişim yönü bu doğrultudadır. Ona doğru giderken bölgesel kimlikler öne çıkıyor. Ulusal kimlikten dünya toplumu kimliğine, yani uluslararası kimliğe geçerken, bölgesel kimlikler aşamasını da yaşamak gerekiyor. Örneğin Avrupa kimliği ve Amerika kimliği, çok değişik devletçiklerin ve toplumların kaynaşmasından oluşuyor. Rusya ve BDT kimlikleri de böyledir. Bunların yanında aslında daha öncesinden varolan, fakat geçen tarihi süreçte zayıflayan ve günümüzde tekrar gelişmek zorunda olan Ortadoğu'nun da kimliksel bütünleşmesi vardır. Birçok alanda demokratik düzenin ve uygarlığın gelişimine denk düşen bölgesel kimlikler gelişiyor. Bu durum günümüzün yakıcı bir gerçeğidir. Ortadoğu'nun kimlik zayıflığı, onun geriliğiyle paraleldir. Bu iki olgu birbirini besliyor ve koşullandırıyor. Zayıf bir Ortadoğu, kimliğini kaybetmiş Ortadoğu'dur. Kimlik sahibi haline gelmiş bir Ortadoğu ise güçlenen, gelişen ve uygarlık tarihi içerisinde yerini alan bir Ortadoğu olacaktır. Küresel bütünleşmeye giderken bölgesel kimlikler öne çıkıyor ve uluslararası bir kimlik gelişiyor. İnsanlığın gelişimi karşısında sorumluluk duyma, tarih içerisinde insanlığın yarattığı kültürel birikimi daha evrensel bir potada birleştirme bilinci ve olgusu gelişiyor. Bu, bölgesel kimlikle birlikte ortaya çıkan, günümüzde ise en üst kimliği ifade eden bir gelişmedir. Bu gelişme geriye değil, insanlığın toplumsal ilerleyişini ifade ediyor. Dolayısıyla reddetmemek gerekiyor.

Küresel kimlikle at başı giden, onda önemli bir rol oynayacağı bezneyen bir diğer kimlik gelişimi de cins kimliğidir. Cins, sınıfta olduğu gibi bir canlılık ögesi olarak var olagelmıştır. Bugün itibarıyla toplumsal yaşamı etkileme gücü olarak gittikçe önem kazanan bir öge olarak ortaya çıkıyor. Böyle bir bilinçlenme kapitalizm içinde doğdu, ulus ve sınıf mücadelesi içerisinde kendini kısmen tanımlamaya çalıştı, fakat etkili olamadı. Kendini tanımlama ve pratikleştirme bakımından ilerleyemedi. Ancak sınıfsal ve ulusal kimlikler tarihsel rollerini önemli ölçüde oynayıp toplumsal gelişme daha ileri bir düzeye doğru gidince, dolayısıyla yeni kimlikler gündeme gelince, küresel kimliğe paralel olarak cins kimliği de yakıcı bir biçimde ortaya çıktı. Özellikle kadının kimliğinin iyi tanımlanması, bir mensubiyet olarak toplum yaşamındaki yerinin belirlenip etkinliğinin bilinçli ve örgütlü bir biçimde ortaya çıkartılması, toplumsal yaşamda çok köklü değişikliklere yol açacaktır. Sosyalist toplum bu biçimde şekillenecektir. Dolayısıyla küresel kimlik, bir sosyalist kimlik olacak, özgür kadın kimliği insanı bir kimlik olarak geliştirecektir.

İnsanlığın gelişimine hizmet eden kimlikleri edinerek kimlik zenginliğine ulaşmak için çaba harcamak gerekiyor. Bu, bireyin ve toplumun gelişme düzeyini, kültürel birikimini ifade eder. Bu gelişme içerisinde her yeni kimlik, bir üst kimliği ifade ediyor. Diğerleri, onun altında ya da içinde kalıyor. Dolayısıyla bir alt kimlik ve üst kimlik ayrımı yapılabilir. Bunu bir ölçüde yapmak mümkündür, ama mutlaklaştırmamak gerekiyor. Kimlikler farklı zamanlarda doğmuş, insan ve toplum gelişimine değişik

“Apocu hareketin öncelikle ideolojik hareket olma gerçeği vardır. Bir ideolojiye, Yaşam tarzına katılmak, en ileri düzeyde bir kimlik edinmektir. PKK, siyasi bir çizgi olarak ortaya çıktı. Yeni süreçte daha gelişmiş bir siyasi kimlik olarak KADEK biçimini aldı. Özünde, ideolojik kimlik olarak Apocu kimlik vardır. O esas olan ve her şeye yön verendir. Onun altında üst siyasi kimlik olarak KADEK kimliği vardır.”

hizmetlerde bulunmuşlardır. Her gelişme aşamasında değişik düzeylerde yer edinin rol oynamışlardır. Kimliklerin zayıfladığı, etkisinin azaldığı ve sınırlandığı bir gerçektir, fakat bu durum her kimliğin yok olduğu anlamına gelmiyor. Dolayısıyla alt kimlik ile üst kimliği, oynadıkları rolün düzeyini ifade edecek biçimde tanımlamamız gerekiyor. Bunlar birbirinden tümüyle kopartılır, bir taraf tam hakim, diğer tarafında hiçbir rolü yokmuş gibi görülürse doğru bir tanımlama olmaz. Her üst kimlik, yeni kimliksel gelişmeyi ifade eder. Küresel kimlik ve bunu güçlü bir biçimde etkileyen cins kimliği gelişiyor. Ulusal kimlikler alt kimlik olarak bunun altında kalma özelliği taşıyor, fakat tümünden kimlik olma ölçüsünü kaybetmiyorlar. Eğer doğru kullanılırsa bir insanın farklı kimlikler edinmesi kültürel gelişmişliğe yol açar.

Bu noktada, özellikle Ortadoğu'daki çatışmaların kaynağını incelemek üzere bazı yazarların ve düşünürlerin önemli değerlendirmeleri ortaya çıkıyor. Amin Maalouf'un **“Öldüren Kimlikler”** denemesi vardır. Milliyet, din ve bölge kimliğini inceliyor. Bir Ortadoğulu, bir Arap ve bir Hristiyan olarak Fransa'da yaşıyor. Kendisini Fransa devletinin ve toplumunun bir parçası olarak görüyor, Fransızca okuyup yazıyor. Bütün bunların doğru değerlendirilebilirse insanı güçlendiren bir zenginlik kaynağı; doğru değerlendirilemezse, bir bunalım kaynağı olacağını söylüyor. Şayet hangi kimlikten olunduğuna dair tekleştirmeye gidilirse kendini kaybetme, bunalım ve çözümsüzlüğe düşme yaşanır. Değişik toplumlarda ve ülkelerde böyle durumlar var. Bu durum, özellikle toplumların sosyal ve ekonomik hareketlilik içerisinde iç içe geçme süreçlerinde çok yaşanıyor. Avrupa'nın kapitalist metropollerinde, farklı milliyetlere sahip olan insanlarda böyle bir bunalımın yaşandığı bir gerçekliktir. Yine birçok halkı ya da ulusu egemenliği altında tutan devletler içerisinde de bu tür kimlik sorunlarının ve bunalımlarının yaşandığı bir gerçekliktir.

Türkiye’de kimlik sorunu Türkiyeli olma senteziyle çözülecektir

Kürt kimliği, ulusal bir kimliktir. 20. yüzyıl başında milliyetçilikle birlikte öne çıktı, fakat gelişme kaydedemedi. Yüzyılın sonlarında kendini daha açık ve bütünlüklü ifade etmeye başladı. Geç kalmış milli gelişmelerden biridir. Dünyanın birçok yerinde böyle milli gelişmeler vardır. Daha çok coğrafi, stratejik, siyasi ve askeri sistemler gereği olarak çeşitli milliyetlerin böyle bir geç kalmışlığı yaşama durumları vardır. Kürt kimliği ve sorunu da bu temelde oluşmuştur.

Bu konuda çeşitli düşünceler var. Mevcut durumda Kürtler kimlik inkarını yaşıyor. Lozan'da Kürt olgusu görülmedi, yok sayıldı. İnkâr etme süreci bununla başladı. Arkasından isyanlar baş gösterdi. 1926'daki anlaşma ile Türkiye ile Irak sınırı çizilerek Kürdistan'ın bölünmesi gerçekleşti. Ondan sonra Kürt isyanlarını bastırma ve Kürt kimliğini geliştirme mücadelelerini ezme uluslararası sistemin bir politikası haline getirildi. Lozan'daki inkar yaklaşımı, 5 Haziran 1926 anlaşmasıyla imha yöntemine dönüştürüldü. Kürt kimliği, kapitalizmin küresel bir uygarlık haline gelmeye yöneldiği bir dönemde inkar ve imha gerçeğiyle karşılaştı. Sistemin bu yaklaşımları Türkiye'de uygulanıyor. Yani Türkiye, bunu pratik olarak uygulayan devlet konumundadır. Bu durumdan dolayı Türkiye'de kimlik gerçeği, üst kimlik ve alt kimlik konusu tartışılıyor. Buna paralel olarak Kürt sorununa, onunla birlikte diğer halkların sorunlarına çözüm getirilip getirilemeyeceği konusu ele alınıyor. Çünkü Lozan, Müslüman olmayan halk topluluklarının

varlığını kabul ediyor, ama onun dışındaki toplulukları yok sayıyor. Bu, inkar ve imha siyasetidir. İsyân ve çatışma, bu yaklaşım ve politika temelinde ardı arkası gelmeyen bir yaşam gerçeği olarak gelişiyor.

Geciken bir milli gelişme olarak Kürt millî gelişmesi nasıl ilerleyecek? Türkiye'de alt kimlik ve üst kimlik olgusu var mı? Türkiye, dolayısıyla bölge bu kimlik sorununu nasıl çözecek? Sorun, esas itibarıyla bir kimlik sorunudur. Bazıları son zamanlarda “Türk kimliği bir üst kimliktir” diyor, Türk kimliği etrafında birleşmeyi öngörüyorlar. Önderlik, Türkiye'deki kimlik gerçeğini bir halkla tanımlamak yerine, bir coğrafya, devlet uyrukluluğu ve vatandaşlığı ile tanımlamayı çözüm yöntemi olarak önerdi. Coğrafi kimlik bir üst kimlik olacaktır. Onun içinde ulusal ve milli kimlikler kendini özgürce tanımlayabilecekler. Önderlik Türkiye devletinin uyrukluluğu ve mensupluğu olarak Türkiye kimliğini taşımayı, bu kimlik içerisinde alt kimlik olarak halk, milliyet ve ulus kimliklerini yaşamayı demokratik ve uygulanabilir bir çözüm yöntemi olarak gördü. Bunlar özellikle ulusal düzeyin aşıldığı, bölgesel ve küresel kimliğin ortaya çıktığı bir süreçte makul bir çözümdür. Bunu reddeden, dar bir milli kimlikte ısrar eden yaklaşım, çağın gerisinde bir yaklaşımdır. Bu noktada milliyetçiliğin ilkel, dar ve geriye çeken yaklaşımlarını reddetmek gerekiyor.

Türkiye'de bazı çevrelerin son zamanlarda dillendirmeye çalıştıkları Türkiye yerine Türk kimliği kavramı, bir bütünlük oluşturarak çözüm geliştirebilir mi? Bazıları kurnazlık olsun diye bunu söylüyorlar. Bu konuda şunları belirtiyorlar; “Türk uluslaşması değişik halk topluluklarının ve etnik grupların birleşmesinden ortaya çıktı. Onun dışında bir Türk milliyeti ve ulusal gelişimi yoktu. Türk, bir ırkı, milliyeti veya etnik grubu değil, birçok etnik grubun birleşimini ifade ediyor. Bunun içerisinde Arap, Ermeni, Süryani, Laz, Rum, Çerkez, Kürt, Gürcü var.” Bu düşünce Türk uluslaşmasının son yüzyılın bir ögesi, dolayısıyla çok zayıf bir kavram olmasını ifade eder. Ondan öncesi olmayan bir topluluk durumuna getirilmiş olur. Dolayısıyla Türk tarihini yok saymak olur. Azınlıkları, daha çok da Kürdistan'da gelişen Özgürlük mücadelesini boş çıkarmak için geliştirilen bu düşünce, aslında en çok sahiplerinin kuyuya düşmesine yol açıyor. Bu doğru bir yaklaşım değildir.

Şu biçimde değerlendirmek daha doğrudur; Türk uluslaşması 19. yüzyılda ideolojik düzeyde doğdu, 20. yüzyılda gerçekleşti. Fakat ondan önce de tarih içerisinde çeşitli boyarlardan, kavimlerden ve halk topluluklarından oluşan, kendilerine Türk denilen halksal bir gelişme vardır. Orta Asya'da, değişik özellikler gösterecek de birbirlerine yakınlıkları olan topluluklar vardır. Mevcut durumda bir uluslaşma düzeyi yaşayan Azeri, Türkmen ve Kırgız topluluklarına Türk dünyası deniyor. Anadolu'da Türk orijinleşmesine damgasını vuran, Orta Asya'dan gelen bu Türk gerçekliğidir. Fakat günümüzdeki Türk uluslaşması sadece onlardan oluşmuyor, birçok toplulukla kaynaşmış durumdadır. Asimilasyona, ekonomik ve sosyal gelişme sürecine bağlı olarak bir Türk uluslaşması, tarihten gelen Türk orijini temelinde gerçekleşmiştir. Böyle olunca Türklüğü orijini olmayan, sadece birçok halk topluluğunun kaynaşmasından doğan bir olgu olarak görmek doğru olmaz. Bu görüşler ırkçı, şoven yaklaşımın farklı sözler altında gerçekleri çarpıtması, sorunları ters yüz etmesi, dolayısıyla çözümü engellemesi olarak ortaya çıkıyor. Bu bir çözüm yöntemi değildir. Çözüm yöntemi olmadığı gibi sahipleri açısından da gerçekçi değildir. Bir yerde kendilerini de inkara götürür. Eğer karşı taraf güçlü olursa Türklük yokluğa doğru gider. Avrupa zaten bunu iddia ediyor. Eğer Türkiye böyle bir düşünceyi geliştirmeye kalkarsa,

Avrupa bu noktadan tutarak Türk olgusunu yok sayabilir, en azından zayıf bir öge olarak görebilir. Çünkü Türkiye ile Avrupa arasında tarihsel olarak bir çelişki ve mücadele vardır. Bunun özü Doğu-Batı mücadelesidir. Bu sadece Türkiye ile ilgili değildir, üç bin yıllık tarihsel bir geçmişi vardır. Dolayısıyla o tez Türkiye'yi güçlendiren değil, zayıflatan bir tezdır.

İran dışında Ortadoğu'da milliyetçilik, 19. yüzyılda Osmanlı sistemi içerisinde gelişti. Jön Türk hareketi, milliyetçiliği bir düşünce akımı olarak Avrupa'dan alıp Osmanlı alemine taşıyan bir akımdı. Önce ümmetçilik, sonra Osmanlılık, en son da Turancılık (Türkçülük) olarak gelişti. Bu gelişme düzeyi kendisini siyasi ve örgütsel yapıya kavuşturarak İttihat ve Terakki örgütlenmesini ortaya çıkarttı. İttihat ve Terakki örgütlenmesinde sadece Türk milliyetçiliği yoktu. Kürt, Arap ve Ermeni milliyetçilikleri de bu hareket içerisinde doğup gelişti. Hepsini başlangıçta İttihat ve Terakki içerisindeydi, fakat İttihat ve Terakki milliyetçiliği daraltarak Osmanlılıktan çıkıp Türkçülüğe kaydıkcça, diğer milliyetçilikler İttihat ve Terakki'den koptular. Önce Rumlar, sonra Ermeniler koptu, bu durum giderek çatışmalara yol açtı. Ermeni soykırımı denen olay bununla bağlantılı olarak ortaya çıktı. Süryaniler, ardından Araplar da koptular. Mevcut Arap devletlerini var eden, Arap milliyetçiliğini bir teorik kurum olarak geliştiren bütün teorisyenler İttihat ve Terakki içerisinde çıktılar. Çok az bir kesimi Kahire'de gelişme kaydetti. Kürt milliyetçiliğini geliştiren kişilikler de İttihat ve Terakki içerisinde yer aldılar, hatta kurucu üyeydiler.

Devlete hakim olan İttihat ve Terakki yönetimi, Türk milliyetçiliği ile Birinci Dünya Savaşı'na girince Osmanlı İmparatorluğu parçalandı. Parçalanmanın bir nedeni Osmanlı-Alman ittifakı karşıtlarının askeri darbeleri olduysa da, asıl nedeni Osmanlı içerisindeki bu milliyetçi ayrışmalar oldu. Araplar destek vermediler. Ermeniler, Rumlar ve Süryaniler çatışmaya girdiler. Tek destek veren, milliyetçiliği fazla geliştirmeyen Kürtlerdi. Osmanlı İmparatorluğu yenildikten sonra ulusal gelişmeler yaşandı, milliyetçilik temelinde çeşitli devletler ortaya çıktı. Osmanlı bilinci, dolayısıyla bölge bilinci kayboldu. İttihat Terakki, bütün Ortadoğu toplumlarına milliyetçiliği taşıyan bir örgüttür. Ortadoğu 20. yüzyılı bu akım ekseninde yaşadı. Topluları geliştireceği kadar geliştirdi, gerileteceği kadar da geriletti. Bölüp çatıştırarak dinamiklerini zayıflattı. İşbirlikçiliği ve bağımlılığı had safhada geliştirdi. Bölge kimliğini öldürdü. Halkları birbirine düşman hale getirmekle kalmadı, bir de çeşitli ulusal toplulukları parçalayarak kendi içinde birbirine karşı duruma getirdi. Mevcut durumda Araplar ve Kürtler böyle bir iç mücadeleyi çok yoğun yaşıyorlar. Kendi içlerinde farklı politikalar izliyorlar, ulusal bir strateji geliştirmekten uzaklar. İttihat Terakki, bu olumsuzluklara paralel olarak bazı olumlu gelişmelere de yol açtı. Kapitalizmi çok eğrelti biçimde de olsa ekonomide, teknikte, siyasette ve milliyetçilikte geliştirerek yeni bir uygarlığa doğru adım attırdı. Ama Ortadoğu'yu, kapitalizmi benimseyen bir alan haline getirmek yerine, bölgede çatışma gerçeğini yarattı, dolayısıyla entegrasyon gelişmedi. Mevcut durumda bu sorunlar ve çözümsüzlük tüm dünyayı etkiliyor.

Çözümü, demokratik ve özgürlükçü gelişmede aramak gerekiyor. Özgürlük düşüncesi ve demokrasi siyaseti, milliyetçiliğin yarattığı çelişki ve çatışmayı giderecek tek doğru çözüm yöntemidir. Demek ki demokratik değişim ve özgür birlik çizgisi bölge için milliyetçilikten sonra gelen yeni bir çizgidir. Mevcut durumda Apocu hareket bu ideolojik

çizgiyi temsil ediyor. Bu anlamda PKK'yi İttihat ve Terakki ile karşılaştırabiliriz. Nasıl ki bölge açısından Türkiye orijini ağır basmak üzere milliyetçilik ideolojisini ve siyasetini İttihat ve Terakki taşıdı ise, özgürlük ideolojisi ve demokrasi siyasetini de Kürt orijini olarak PKK taşıyor. Bu açıdan PKK, bölgede İttihat ve Terakki'den sonra gelen en kapsamlı hareket olma özelliğine sahiptir. PKK dışındaki hareketler İttihat ve Terakki'nin açtığı milliyetçilik yolunda gelişen hareketlerdir. PKK hareketi ise bölgede demokratik kimliği, bir üst kimlik olarak Ortadoğu kimliğini öngörüyor. Demokratik Ortadoğu Birliği stratejisi, bu kimliği ifade eden bir stratejidir. PKK'nin Ortadoğu'daki rolü budur. KADEK örgütlenmesi bu stratejiye bütünüyle oturma bir aşamayı içeriyor. Kürdistan merkezli Kürt ulusal demokratik hareketi, KADEK ile birlikte bir Ortadoğu hareketi biçimini almıştır. KADEK, milliyetçiliği aşan, özgürlükçülüğü ve demokrasiyi öngören, birliği içeren ve ulusal kimliklerin üzerinde Ortadoğu kimliğini öngören bir gelişmeyi ifade ediyor. Bu öngörü Apocu hareketin özünde vardır. Hareketimiz, böyle bir gelişmeyi yakalamak için milliyetçiliğin çözümsüzlüğünü ortaya çıkarmak, bunun için de Kürt millî gelişmesini yaratmak durumundaydı. Bunu sağladıkça kendini böyle bir güce kavuşturdu.

Örgüt de bir kimliktir, bir örgütün üyesi olmak güçlü bir aidiyet ve mensubiyettir. Siyasi, ideolojik ve örgütsel mensubiyet güçlü kimliklerdir. Özellikle ideolojik mensubiyet güçlü bir kimliktir. Örneğin dinler önemli birer ideolojik mensubiyeti ifade ettiler. Mitoloji de aynı derecede güçlü bir rol oynadı. Sosyalizm, demokratik yaşam ve özgürlük güçlü ideolojik mensubiyetlerdir. Ideoloji sadece bazı düşünceleri savunmak değil, esas olarak yaşamı ve yaşam birliğini yaratmaktır. Yalnızca tasada ve kıvançta ortaklık değildir. Bunu da aşarak insan ve toplum için yeni yaşam ilkelerini önermeyi, yaşamayı ve yaşatmayı ifade eder.

Apocu hareketin öncelikle ideolojik hareket olma gerçeği vardır. Bir ideolojiye katılmak, bir yaşam tarzına katılmak, bu anlamda en ileri düzeyde bir kimlik edinmektir. PKK, siyasi bir çizgi olarak ortaya çıktı. Yeni süreçte daha gelişmiş bir siyasi kimlik olarak KADEK biçimini aldı. Özünde, ideolojik kimlik olarak Apocu kimlik vardır. Bu temelde örgütsel kimliğimizi şu biçimde ifade edebiliriz; ideolojik kimlik Apoculuktur. O esas olan ve her şeye yön verendir. Onun altında üst siyasi kimlik olarak KADEK kimliği vardır. Siyasal örgütsel kimlik bütündür, ideolojik kimlikten sonra herkesi bağlayan kimliktir. Onun altında HPG kimliği, PJA kimliği, DAB kimliği, PÇDK kimliği gibi daha farklı örgütsel kimlikler vardır. Onlar da özgünlüğü olan, genel üst siyasi kimlik içerisinde değişik düzeylerde rol oynayan kimlikler olarak ortaya çıkıyorlar. Bu anlamda örgüt olarak da birçok kimliğimiz vardır. Kimlik gerçeğimizi örgütsel temelde doğru tanımlayamazsak birbirinin önüne koyma gibi durumlar ortaya çıkabilir. Alt kimliği üst kimliğin önüne, siyasi kimliği ideolojik kimliğin önüne koyduk mu kimliği dağıtmış oluruz. Esas olan ideolojik kimliktir. Onun önüne hiçbir kimlik koymayız. Siyasi örgütsel kimlik açısından üst olan KADEK'tir; ideolojik kimliği siyasete ve örgüte dönüştürmekle yükümlüdür. Değişik biçimlerde birkaç kimliği birlikte yaşıyoruz. Örgüte doğru katılmak için örgüt kimliğini doğru tanımlamak ve kimliklerin birbirini etkileme, öncelik sıralamasını doğru yapmak gerekir.

Yeni bir süreç olarak ulusal kimlik doğru ve gelişti. Kürt uluslaşmasının siyasi ve ideolojik kimlikleri vardır. Bunlar içerisinde sosyalizm, demokrasi, özgürlük ve cins kimliği vardır. Bütün bunlar bize zenginlik veriyor. Bunlar ne kadar doğru bir çerçeveye oturtulursa, toplumsal yaşamda ve gelişmede o kadar rol oynar. Dolayısıyla örgüt çalışmalarında, mücadelenin bütün alanlarında gelişme sağlayan, toplumsal ilerlemeye katkı sunan kişilikler haline gelmek mümkün olur. Yaşama daha bilinçli katılma, yaşam ölçülerini ve yaşamın değerini bilme durumu daha fazla gelişir. Bu da dönem çalışmalarının başarıyla geliştirilmesine yol açar.

KADEK I. Kongre Kararları

Meşru savunma ve HPG üzerine

Meşru savunma, KADEK'in programını gerçekleştirmede izleyeceği biricik mücadele stratejisidir. Siyasal, demokratik, hukuki en küçük bir etkinlik ve hak arama mücadelesinden, zorunlu olması halinde silahlı direnişe kadar çok geniş taktik ve eylem biçimlerinden oluşur. Eski statüyü, zora dayalı devlet yapılanmalarını zorla, zor örgütüyle yıkmayı değil, meşru savunma duruş ve hareketliliğiyle boşa çıkarıp dönüştürmeyi esas alır. Bu strateji temel insan hakları olan üç kuşak haklarının yürürlükte olduğu ve demokratik siyaset ölçülerinin işlediği koşullarda şiddeti reddedip tümüyle siyasal-demokratik mücadele yöntemlerini öngörürken, baskıların cana kastetme düzeyine vardığı, en doğal insan haklarının bile tanınmadığı, halkın kimliğinin inkar, dil ve kültürün yasak edildiği, bu hakları kullanmada kararlı olan toplumsal kesimlerin zorla bastırılıp mahkum edildiği koşullarda ise, silahlı biçim de dahil, meşru savunmanın en geniş kapsamda uygulanmasını evrensel hukukun bir gereği sayar.

Kürt halkı üzerinde uygulanan egemenlik ulusal inkar ve imha sistemine dayanmaktadır. Ulusal diriliş mücadelesi bu sistemin sonuç almasını önlese de, egemen güçler henüz yeni politikalara yönelmemişlerdir. İnkâr ve imha tehdidi hala devam etmektedir. Türkiye'nin yanı sıra, Kürdistan'ın diğer parçalarını egemenliği altında bulunduran güçler de Kürt halkının temel özgürlüklerini tanımama konusunda direnişlerini sürdürmektedir. Atılan bazı olumlu adımlar ne yeni bir anlayışa dayandırılmakta, ne de yasal güvencelelere kavuşturulmaktadır. Irak örneğinde görüldüğü gibi, rejim büyük sıkıntılar yaşadığı halde, Kürt sorununun çözümü için harekete geçmekten uzaktır. Türk devleti hala Kürt'ü yok sayma eğilimi içindedir. İran ve Suriye'deki mevcut yönetimlerin ciddi çözüm projeleri yoktur.

Dolayısıyla Kürt sorununda ulusal imha sürecinin durdurulduğu, ama çözümün hala gerçekleştirilemediği bir durum yaşanmaktadır. Kürt sorununda çözümün gerçekleştirilmemiş olması, imha sisteminin tekrar uygulamaya sokulmasını gündemde tutmakta; bu da Kürt halkının askeri, siyasal ve diplomatik alanda meşru savunma mücadelesi içinde bulunmasını zorunlu kılmaktadır. Sorunların savaş yerine demokratik barışçıl yöntemlerle çözüme kavuşturulması doğru bir tutumdur. Ancak bu durum devam eden tehlikeye karşı silahlı mücadele seçeneğini bütünüyle devreden çıkarmayı gerektirmemektedir. İnkâr ve imha tehdidi aşılmadığı müddetçe, silahlı mücadele meşru savunma çizgisinin bir gereği olarak gündemdeki yerini koruyacaktır.

Kürdistan'ı egemenlikleri altında bulunduran güçlerin demokratik rejimi esas alıp Kürt halkının temel haklarını ve özgürlüklerini yasal güvencelelere kavuşturmaları halinde, silahlı mücadele bir meşru savunma aracı olma işlevini yitirecektir. Başka bir deyişle egemen güçlerin mevcut politikalarını kökten değiştirmeleri ve Kürt realitesini kabul edip çözüme yönelmelerinin yaratacağı demokratik bir ortamda, meşru savunmanın silahlı mücadele yöntemine ihtiyaç kalmayacaktır. Tersî durumda HPG'nin meşru savunma faaliyetlerinin güçlendirilmesi kaçınılmazdır. İnkâr-imha tehdidi ve tehlikesinin devam ettiği koşullarda, HPG'nin meşru savunma faaliyetleri yaşamsal önem arz edecektir. Demokratik kurtuluş sürecinin ilerletilmesinde meşru savunmanın askeri boyutu kaçınılmaz bir gereklilik olacaktır.

Bunun için KADEK;

1- Siyasal mücadele çizgisi olarak halkımız ve ulusal demokratik hareketimizin geleceğini güvenceye alan meşru savunma çizgisi temelinde uluslararası anlaşmalar ve evrensel hukuk ölçüleri ile mücadeleyi esas alır.

2- Temel mücadele yöntemi olarak siyasal serhildanı esas alırken, inkar ve imhanın sürdürülmesi halinde silahlı mücadeleyi meşru savunma çizgisinin bir gereği olarak saklı tutar.

3- HPG'nin modern ölçülerde bir mücadele gücü olması için Demokratik Uygarlık Manifestosu ekseninde yeterli bir ideolojik, teorik, askeri ve teknik eğitimle yapısını donatmasını, nicelik ve nitelik olarak gelişmesi için teknik ihtiyaçlarıyla birlikte tüm gereksinimlerinin karşılanmasını gerekli görür.

4- Gerillaya yetersiz ve önemini yadsıyan yaklaşımları mahkum eder, HPG'nin iç örgütlemesini mücadelenin ihtiyaçlarına göre modern donanım temelinde geliştirir.

5- Geçmiş mücadele süreçlerinde ortaya çıkan ve meşru savunma çizgisini yozlaştırmayı hedefleyen dörtlü ve işbirlikçi çete çizgisini mahkum eder, çeteciliğe karşı sürekli mücadeleyi esas alır.

6- Demokratik kurtuluşun gerçekleşmesi kapsamında Kürt halkı üzerindeki inkar ve imha tehdidinin ortadan kalkmasını, HPG'nin durumunu yeniden değerlendirmenin ölçüsü sayar. Bu bağlamda varolan ateşkesi kesin bir barışın sağlanması amacına bağlı kalarak sürdürür. İmha tehdidinin ortadan kalkması koşullarına ulaşıldığında HPG'nin durumunu yeniden değerlendirmeye tabi tutmayı öngörür.

7- Meşru savunma çizgisinin geliştirilmesi ve ayrıntılandırılması için komple bir çalışma (doktrin) yapması ve bunun kitaplaştırılmasını uygun görür.

Siyasal mücadele ve serhildan üzerine

Ulusal imha sisteminin yaşamın her alanında devrede olduğu ve Kürt halkının kendi haklarını savunması ve ifade etmesinin yasal meşru zemininin bırakılmadığı koşullarda Kürt halkının ulusal diriliş mücadelesine soyunan PKK'nin daha ilk sözleriyle beraber açık şiddetle karşılaşması ve önder kadrolarının şehit edilmeleri gerçekliği karşısında silahlı mücadele bir tercih değil, başka yol bırakılmadığı için bir zorunluluk olarak mücadele pratiğimiz içinde yerini almıştır. Bu yönde eşitsiz bir güç ve zor aygıtı karşısında amansız bir direniş sürdürülmüştür.

Diriliş mücadelesi diyeceğimiz bu süreç düşmanın imha ve inkar politikalarını boşa çıkartırken; Kürt halkının uluslararası tecridini kırmış ve ulusal varoluşu yaratmıştır. Önderlikten örgüte, örgütten halka ve giderek uluslararası arenaya yayılan örgütlü halk gerçekliği yaratılmıştır.

Yaratılan bu zemin sonucu halkımızın örgütlülük düzeyi ve eylem gücü giderek gelişmiştir. Diriliş sürecinin kazanımları sonucunda siyasal mücadele ile özgürlüklerin elde edilmesi olanaklarına kavuşulmuştur.

"Siyasal mücadele, direniş mücadelemizin ulaştığı birikim ve düzeyin çözüm yönünde bir aşaması olarak gündeme gelirken, esasta da 21. yüzyılın uluslararası gerçekliği içinde meşru demokratik bir mücadele yöntemi olarak çizginin gerçekliğini yakalaması olmaktadır."

Siyasal mücadelenin temel mücadele biçimi olarak benimsenmesi ardından halkın örgütlülüğü ve eylemselliği hızla

gelişmiş, özellikle son bir yıl içinde halkın kendi ulusal demokratik taleplerini ve Önderliği sahiplenmesi uğruna geliştirdikleri etkinlikler belirgin bir yoğunluk kazanmış ve 2002 Newrozu ile de serhildan gerçekliği zirvesel bir boyut kazanmıştır.

Siyasal mücadeleyi benimseyip bu yolla çözüme gitmek artık olanak dahiline girmiştir. Bundan böyle özgürlüğün elde edilmesi için siyasal mücadelenin esas alınıp boyutlandırılması gereği vardır. Artık serhildan süreci siyasal mücadelede temel bir mücadele yöntemi olarak yerini almıştır.

Bu serhildanlarda örgütlülük ve katılımıyla temel dinamik güç olarak kadın ve gençliğin belirleyiciliği ve öncülüğü ortaya çıkmıştır. Bu da onun özgürlüğe olan en fazla ihtiyacı ve demokratik karakterinden kaynaklanır.

Siyasal mücadele barışçıl serhildan kapsamında gelişecektir. Kürt halkının yürüteceği serhildan şiddeti içermeyecek, her türlü meşru zemin kullanılarak demokratik eylemi süreklileştirme ve yaygınlaştırma, barışçıl serhildanın izleyeceği çerçeve olacaktır. Serhildanla egemen güçler zorlanacaklar ve çözüm sürecine girmeleri sağlanacaktır. Bu çizgide ısrar edilecek, çatışma sürecine dönüşmemesi için en yüksek duyarlılık gösterilecektir. Siyasal mücadelenin, barışçıl bir serhildan siyasetiyle sonuç alması konusunda en geniş halk yığınlarının katılımına dayanılacaktır.

Bunun için;

1- Demokratik kurtuluş sürecinde siyasal mücadele, barışçıl serhildan kapsamında temel mücadele biçimi olarak geliştirilecektir.

2- Serhildan hareketi; başta kadın, gençlik ve emekçiler olmak üzere toplum tüm kesimlerinin siyasal, ekonomik, sosyal, kültürel, sanatsal tüm sahalarda üçüncü alan teorisine uygun olarak yaygın örgütlenmesi ve sürekli eylemselliğine dayanacaktır. Bu temelde demokratik halk inisiyatiflerinin geliştirilmesi ve sivil toplum örgütlerinin oluşumuna gidilecektir.

3- Kürt halkı yaşadığı devletlerin sınırları içinde bulunan bütün toplumsal kesimlerle ilişkiler geliştirecek; kendi serhildanını onların demokrasi mücadelesiyle birleştirirken, demokrasinin temel ve öncü gücü olmayı esas alacaktır.

4- Kürdistan'ın bütün parçalarında siyasal serhildan, her parçanın kendi özgünlüğünde ayrı örgütlenirken, mücadelesini diğer parçalar ile koordineli olarak geliştirerek bütünsellik oluşturacak ve birlikte yaşanan toplumların demokrasi mücadelesi ile eşgüdüm sağlanacaktır.

5- Siyasal serhildan, Ortadoğu çapında demokratik hareketin gelişip iktidar olmasının mücadele yöntemi haline getirilecektir.

6- Kültürel, basın-yayın ve diplomatik faaliyetler siyasal mücadelenin hizmetinde ele alınıp yürütülecektir.

7- Her parçada yasal siyasal zeminin doğru kullanımı esas alınırken bu zeminin daha demokratik hale getirilmesi ve eşit, onurlu bir yer edinilmesi esas alınacaktır.

Ulusal birlik ve ittifaklar üzerine

Diriliş devriminin başlıca kazanımlarından biri de ulusal birliğin büyük ölçüde sağlanmış olmasıdır. Gerek Kürdistan'ın her parçasında, gerekse Kürdistan genelinde Kürt halkı içinde gelişme gösteren eğilim birlik eğilimidir. Mevcut durumda toplumun ortak amaçlar et-

rafında giderek güçlenen birlik süreci önemli bir aşamaya varmıştır. Önderliğimizin kişiliği etrafında yaşanan birlik bütün engellemelere rağmen güçlenmektedir. Buna karşılık ilkel milliyetçi güçler en az egemen güçler kadar ulusal birlik önünde engelleyici konumlarını sürdürmektedir. Önderliğimizin temsil ettiği birlik çizgisi ile ilkel milliyetçiliğin parçalanmayı esas alan çizgisi arasındaki mücadele önemini korumaktadır. Bu durum ulusal birliğin gelişmesini olumsuz yönde etkilediği gibi, ittifakların gelişmesini de zorlaştırmaktadır. Klasik ulusal güçlerin parçacılığı aşamayan tutumları çözüm için son derece önemli olan ittifakları önleyen en temel etkidir. Öte yandan Kürt özgürlük hareketi ile egemen ülkelerin demokratik güçlerinin ciddi bir ittifakı yaratılamamıştır. Demokratik güçlerin marjinal yaklaşımları ittifakların yaratılmasının önünde sorun oluşturmaktadır.

Demokratik kurtuluş sürecinin başarısı, Kürt halkının birliğinin güçlendirilmesini ve geniş ittifakların yaratılmasını gerektirmektedir. Kürt halkının işbirliği hem her ülkenin demokratik cumhuriyetlere dönüşmesini sağlayacak hem de Demokratik Ortadoğu Birliği'nin zeminini güçlendirecek vazgeçilmez bir gelişmedir. Aynı şey ulusal demokratik güçlerin çok yönlü ittifaklarının yaratılması için de geçerlidir. Böylece birlik ve ittifak sorunu çözümü için vazgeçilmezdir.

Kürt halkının birliği ve bir türlü yaratılamayan ittifaklar alanında ciddi bir sonucun alınabilmesi için ilgili bütün güçlerin demokratik değişim ve dönüşüm sürecini yaşamalarına ihtiyaç vardır. Önderliğimizin başlattığı bu süreç etkili olduğu oranda, Kürt halkının birliğinin yanı sıra demokratik çözüm için ihtiyaç duyulan ittifaklarda gelişme gösterilecektir. Demokratik kurtuluş sürecine girilirken, bu alanda da daha yoğun ve kapsamlı girişimlere ihtiyaç duyulmaktadır.

Bunun için;

1- Ulusal birliğin güçlendirilip sürdürülmesi, ulusal güçler arasında çatışmaların tamamen son bulup ittifakların yaratılması ve demokratik güçlerle kapsamlı ittifakların geliştirilebilmesi için, demokratik uygarlık çizgisine dayanılarak, değişim ve dönüşüm sürecini ilgili tüm güçlere egemen kılma çabası içinde olunacaktır.

2- Ulusal birliğin yaratılmasında salt örgütlerle sınırlı kalınamayacak, her parçanın realitesi dikkate alınarak etnik, dini ve kültürel gruplarla ilişkiler geliştirilecektir.

3- Kürtlerin ulusal birliğini yaratma mücadelesi güçlendirilirken, çözümsüzlük anlamına gelen çürütme politikalarının aşılması için çaba sarf edilerek her türlü ayrılıkçı yaklaşıma karşı mücadele edilecek, toplumlar arasında özgür birlikteliğin geliştirilmesi esas alınacaktır.

4- Birlikte yaşanan toplumların demokratik güçleriyle girişilecek ittifaklarda Kürt halkının temel haklarından taviz verilmeyecektir.

5- Kürdistan genelinde ulusal güçler arasında yaşanan sorunların giderilmesi için diyalog ve siyasal girişimler esas alınacak, çatışmaların yaşanmaması amacıyla her türlü fedakarlık gösterilecektir. Geride bıraktığımız süreçte meydana gelen çatışmaların yarattığı olumsuzlukların giderilmesi konusunda yoğun çaba sarf edilecektir.

6- Ulusal birlik ve ittifak anlayışımızın bir gereği olarak Kürdistan ulusal birliğinin temsilcisi olan Kürdistan Ulusal Kongresi'ne ve diğer ulusal oluşumlara verilen destek arttırılacaktır.

7- Ulusal birlik, ulusal ve demokratik

güçler arasında ittifak konularında yürütülecek çabalarda devletlerin birliğinin korunmasına saygı gösterilecektir.

8- Kürdistan coğrafyasında doğanın, tarihsel ve kültürel değerlerin tahrip edilmesine yönelik girişimlere karşı olunacak, bu yönlü faaliyet yürüten oluşumlarla ittifaklar geliştirilecektir.

Uluslararası ilişkiler üzerine

Kürt sorunu her zaman uluslararası bir boyuta sahip olmuştur. Kürdistan'ın üzerinde egemenlik sadece bölge güçleriyle sınırlı değildir. Bu egemenlik uluslararası güçlerin onayı dahilinde kurulup sürdürülmüştür. Egemen güçlerin uyguladığı inkar ve imha sistemi hem geçmişte hem de günümüzde emperyalist güçlerin desteğini almıştır. Uluslararası ve bölgesel güçler ittifak halinde Kürt halkını inkar ve imha politikasına tabi tutmuşlardır. Lozan Antlaşması bu ittifakın resmîyete kavuşturulmasıdır. Lozan Konferansı'nda Kürt halkının imha sürecine alınmasına uluslararası güçlerce onay verilmiştir.

Kürdistan'ı egemenliğinde bulunduran güçler imha uygulamalarını geliştirirken uluslararası destek görmüşlerdir. Buna karşılık Kürt halkının meşru hakları için yürüttüğü mücadele hep yadsınmış, aynı zamanda uluslararası güçlerin de saldırılarına maruz kalmıştır. Kapitalist sistemin yanı sıra sosyalist sistem ve bloksuzlar hareketinin tutumu da aynı paralelde olmuştur. Bu ittifak son olarak Önderliğimizin şahsında halkımızın özgürlük mücadelesine karşı düzenlenen uluslararası komployla ortaya konulmuştur. ABD, Rusya, AB ve diğer birçok güç komploya katılım sağlayarak inkar ve imha politikasının devamını sağlamak istemiştir.

Kürt halkının özgürlük mücadelesi, 20. yüzyılın son çeyreğinde bu durumu aşmak için yoğun çaba göstermiş; uluslararası hukuku Kürt halkının özgürlükleri açısından da geçerli hale getirmek için yoğun bir mücadele yürütülmüştür. Bunun sonucunda uluslararası tecrit çemberi kırılırken, komploya karşı verilen mücadeleyle imha sürecinin aşılması için ısrar edilmiştir. Gelineen noktada uluslararası hukuka uygun olarak Kürt halkının özgürlüklerini tanıma olanakları yakalanmış bulunmaktadır. ABD, Rusya, AB ve diğer güçler ulusal imhadan vazgeçme ve Kürt sorununun çözümünü kabul etme durumuyla karşı karşıya bırakılmışlardır. Eğer uluslararası ilişkiler alanında yoğun çaba içinde olunursa, söz konusu güçlerin Kürt halkının özgürlüklerini kabul eden ve destek veren politikalar içine girmeleri mümkündür.

Bunun için;

1- Uluslararası ilişkiler faaliyetinin temel bir faaliyet olarak ele alınması, örgütlenmesi, özenle bir kol halinde geliştirilmesi esas alınacaktır.

2- Uluslararası ilişkiler konusunda politikalarımızın yeni örgütsel çizgimiz temelinde gözden geçirilerek, her ülke özgünlüğünde geliştirilmesi amacıyla genel bir konferans düzenlenecektir.

3- Önderliğimizin şahsında halkımızın özgürlük mücadelesine karşı düzenlenen komployu boşa çıkarma temelinde, ona katılım gösteren uluslararası güçlerin halkımızın özgürlüklerini tanımaları doğrultusunda, mücadele yoğunlaştırılarak sürdürülecektir. Bu temelde Başkan APO'ya özgürlük sloganıyla, başta idam cezasının kaldırılması olmak üzere, Önderliğimizin AİHM'de görülen davasıyla ilgili olarak hükümet çevreleri ve hükü-

metler dışı örgütlerle yoğun diplomatik faaliyetlerin geliştirilmesi ve etkin bir kamuoyu faaliyeti yürütülecektir.

4- İkinci Barış hamlesi ekseninde sürdürülen 'Kimlik Bildirimi' ve 'Anadil' kampanyası çok yönlü demokratik argümanlarla sürdürülecek, bu temelde yaratılan kamuoyu desteği diploması alanında etkin kullanılarak uluslararası güçlerin hakimimizin özgürlüklerini kabul etmeleri için yoğun çaba harcanacaktır.

5- Demokratik kuruluşların ve insan hakları örgütlerinin özgürlük mücadelemize desteklerini artırmaları için yeni girişimlerde bulunulacaktır.

6- Kürdistan'ı egemenliğinde bulunan devletler dahil, Ortadoğu ülkelerinin iktidar ve muhalefet güçleriyle ilişkiler içinde olunarak, demokratik bir çözümü kabul ettirme doğrultusunda girişim ve çaba içinde olunacak, aynı zamanda o ülkelerin tanınmış şahsiyet ve aydınlarıyla, Kürt sorununda demokratik çözüm ve Demokratik Ortadoğu Birliği'nin yaratılması ekseninde ortak demokratik platformlar oluşturulması ve geliştirilmesi esas alınacaktır.

7- Önderliğimizin Savunmalarının kavranması ve demokratik uygarlık çizgisinin yaşama geçirilmesi doğrultusunda, çeşitli düzeylerde resepsiyon, konferans, seminer ve panellerin düzenlenmesi, Savunmaların ilgili çevrelere etkin ulaştırılması, bu konuda dosyalar ve broşürler hazırlanarak taşınması sağlanacaktır.

8- Kürt halkının hak ve özgürlüklerinin uluslararası planda tanınması doğrultusunda evrensel hukuk kuralları çerçevesinde, yoğun bir hukuk mücadelesi yürütülmesi için çaba ve girişim içinde olunacaktır.

9- Diplomatik faaliyetlerin yeterliliğe ulaştırılarak verimli kılınması için bu alanın özelliklerine uygun kadro eğitime çalışması planlı bir şekilde yürütülecektir.

10- Dünya çapında doğayı, çevreyi tahrip eden ve insan yaşamını tehdit eden nükleer ve kimyasal tahribata vb. karşı mücadele yürüten sivil toplum ve demokratik kitle örgütleri ile ittifak halinde olunacaktır.

Kürt dili ve edebiyatı üzerine

Bir halkın kendi varlığını sürdürmesi-nin en temel ögesi, dilini koruyup geliştirmesi ve bununla birlikte edebiyat sahibi olmasıdır.

Halkların ataları ve anaları, tüm tarih boyunca Ortadoğu'da, Mezopotamya'da, bölgenin asıl kültür ve dil yaratıcıları olmuşlardır. Sümerlere kadarki dönemde bölgede yaşayan tüm topluluklar bu dili kullanmışlardır. Aryan dili ve kültürü esasında tarım ve hayvancılık devriminin ürünüdür. Bu devrimin yayıldığı tüm sahalar ağırlıklı olarak bu kökenden türeyen dilleri korumuşlardır. M.Ö 12 bin yıllarına dayanabilecek denli inkar edilmez olan Kürt dili, bugün sayısız yasaklarla karşı karşıya bulunmaktadır.

Kürt halkı üzerinde uygulanan ulusal inkar ve imha sistemi en çok bu alanda tahribat yaratmıştır. Kürt dilinin kullanımı ve Kürt edebiyatının geliştirilmesi yasaklanmıştır. Yasaklarla dilin gelişiminin engellenmesi ve edebiyatın geriliği, Kürt halkının varlığını tartışma konusu yapmanın gerekçesi haline getirilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti devletinin resmi politikasını "Kürtler yoktur, hakları da olamaz" gerekçesine dayandırmasının altında, aslında bu gerçeklik yatmaktadır. İnkâr ve imha sistemi Kürt halkını özgürlüklerinden yoksun bırakmayı, hala dil ve edebiyat alanındaki geriliğe dayandırmaktadır.

Ulusal dilriliş mücadelemiz, Kürt halkını kendi çıkarlarına sahip çıkacak güce kavuştururken, dil ve edebiyat alanındaki gelişmeyi çözüm yolunda önemli rol sahibi kılmıştır. Demokratik kurtuluş en başta Kürtçe eğitim ve edebiyatın bütün halka mal edilmesiyle pratikleşecektir. Yeni dönemde Kürt sorununun çözümünde Kürt-

çe eğitim, yayın ve edebiyatın geliştirilmesi yaşamsal öneme sahiptir. Bu konuda çok yönlü çabalar içinde olmanın gereği vardır.

Bunun için;

1- Kürtçe eğitim, yayın ve edebiyat faaliyetlerinin özgürce yürütülmesi için süreklileşen yoğun bir mücadele içinde olunacaktır. Siyasal ve diplomatik mücadele, bu alandaki yasakların kaldırılmasını temel amacı haline getirecektir.

2- Yasakların kalkmasını beklemeden Kürtçe okuma, yazma ve kullanma yaşamsal kılınacaktır. Edebiyat çalışmaları-nın geliştirilmesi için her türlü teşvik sağlanacaktır.

a) Mevcut olanaklar ve yasalar dahilinde, başta Türkiye ve Kürdistan'ın bütün il, ilçe ve köylerinde bir Kürtçe okuma yazma seferberliği geliştirilecektir.

b) Kürtçe okuma-yazma ve konuşmayı benimsetici reklam, afiş, bildiri gibi araçların kullanılması sağlanacaktır.

3- Kürtçe okuma ve yazmanın yasal olduğu alanlarda (BDT, Avrupa, Doğu ve Güney Kürdistan, vb.) başta eğitmen ve kaynak sıkıntısından dolayı yeterince hayat bulamayan bu çalışma için gerekli ihtiyaçlar karşılanıp harekete geçirilecektir.

4- Kürtçe eğitim, yayın ve edebiyat faaliyetleri için mevcut olanakların değerlendirilmesiyle pratikleşme esas alınacaktır. Bu yönde sağlanacak gelişme, yasakların ortadan kaldırılmasının dayanağı yapılacaktır.

5- Çeşitli dünya klasiklerinin Kürt diline ve edebiyatına kazandırılması için kapsamlı bir çevirmen kurumu oluşturulacak; ayrıca nitelikli film, belgesel vb. için Kürtçe'ye çevirebilecek güçlü bir çevirmen grubu oluşturulacaktır.

6- Koşulların örgütlenebileceği zeminlerde Kürt dili ve edebiyatının geliştirilmesi kapsamında yeni merkezler ve enstitüler kurulacaktır.

7- Faaliyetlerin yeterliliğe kavuşturulması için kadro eğitimi okullar ve kurslar sistemine kavuşturularak süreklileştirilecektir.

8- Kürtçe eğitim, yayın ve edebiyat faaliyetleri genel mücadele içinde özerk bir kol olarak ele alınarak örgütlendirilecektir. Bu faaliyetler her bakımdan güçlendirilerek yürütülecektir.

9- Militan yapısına dönük olarak da Kürtçe dil eğitimi teşvik edilecek, güçlendirilmesi için merkezi kadro eğitimlerinde Kürtçe dil kursları örgütlendirilecektir.

Demokratik Aydınlanma Birliği üzerine

Demokratik kurtuluş sürecinin başadrylla gelişip çözümün gerçekleşmesi için kapsamlı bir aydınlanma faaliyetine ihtiyaç vardır. Sürecin her yönüyle hem Kürt halkına, hem de egemen ülkelerde yaşayan tüm toplumlara kavratılması başarı için şarttır. Demokratik uygarlık çizgisinin Kürtlerin yanı sıra diğer halklara da kavratılması, yoğun bir aydınlatma çalışmasıyla mümkün olacaktır. Aydınlatma faaliyeti etkili olduğu oranda, demokratik çözüm yaşam şansı bulacaktır. Stratejik ve taktik alanda yapılan değişikliklerin daha yeni başlatılmış olması, bu çalışmanın önemini bir kat daha artırmaktadır. Aksi halde demokratik çözümün zayıf kalması söz konusu olacaktır.

Demokratik çözümün kaderi, bölge ülkelerinde egemen olan gerici düşünce sistemlerinin etkilerinin kırılmasına ve demokratik uygarlık çizgisinin benimsetilmesine bağlıdır. Mevcut durumda sınırlı olan bu yönlü gelişmeyi egemen kılmak yaşamsal önemdedir. Bu da basın-yayın faaliyetlerinin kapsam, içerik ve nitelik olarak güçlendirilmesi gerektiğini göstermektedir. Bu çerçevede hem nicelik hem de nitelik bakımından bir hamlenin yapılması gündemdedir. Geride bıraktığımız sürecin düzeyini aşmak zorunludur. Bir demokratik aydınlanma hamlesinin geliştirilmesi ve basın-yayın faaliyetlerimiz

yeniden düzenlenmesi başlıca bir görev durumundadır.

Bunun için,

1- Tüm basın-yayın organlarında demokratik uygarlık manifestosunun halka ve kamuoyuna taşınması amaçlanacak, manifesto temelinde yoğun bir teorik çalışma ve ideolojik mücadele yürütülecektir. Önceki sürecin geriye çeken bütün etkilerinden arındırılacaktır.

2- Basın-yayın faaliyetleri demokratik ölçülere kavuşturulacak, demokratik uygarlık çizgisi ve yayın politikası doğrultusunda, kitleye açık yayın organlarında farklı görüşlere de yer verilecektir.

3- Basın-yayın faaliyetlerinde Kürtçe'nin yeri güçlendirilecek; Türkçe, Arapça ve Farsça dillerinin kullanımında varolan dengesizlik giderilecek, yabancı dillerdeki faaliyetlerde yeterli bir düzey yaratılacaktır.

4- Mevcut basın-yayın araçlarının daha da işlevsel hale getirilmesi için çaba gösterilecek, ihtiyaca göre yenilerinin devreye sokulması gerçekleştirilecektir.

5- Basın-yayın araçlarının kendisini finanse etmesi esas alınacak; ekonomik sübvansiyon yerine, kendi kendine yeterlilik temel siyaset haline getirilecektir.

6- Basın-yayın faaliyetleri özerk bir örgütlenmeye kavuşturulacak, mücadelenin geneliyle uyum içinde kendi kimliğine kavuşturulacaktır.

7- Basın-yayın I. Konferansı'nda oluşumuna gidilen ve VI. Konferans'ın onayladığı DAB, basın-yayın faaliyetlerinin merkezi kurumu olarak çalışmalarını yürütecektir.

Demokratik Kültür Hareketi üzerine

İnsanlaşmanın başlangıcı olan neolitik devrimi en güçlü yaşayan Kürt halkı, Mezopotamya topraklarına kök salarak buradaki tüm uygarlıksal gelişmelerin beslenme kaynağı olmuştur. Ana tanrıça kültürün derin etkisi üretimdeki gelişimi, yine komşu halkların kültüründen beslenme ve besleme Kürt kültürünün temelini oluşturmuştur. Verimli hilal olarak adlandırılan Kürdistan coğrafyası, zenginlik kaynakları ve güçlü kültürü nedeniyle tarih boyunca birçok gücün, imparatorluğun istilasına uğramış ve defalarca talan edilmiş olmasına ve en son dört parçaya bölünmesine rağmen kültürel varlığını günümüze kadar koruyarak gelmiştir.

20. yüzyılın son çeyreğinde Başkan Apo öncülüğünde yürütülen ulusal dilriliş devrimi, yeni insanı, güçlü bir toplumsal gelişim ve ilerlemeyi ortaya çıkartması, tüm ulusal ve demokratik mücadele değerlerimizin birikimi ve bu birikimin toplamını ifade etmesi nedeniyle bir kültür devrimidir.

Başkan Apo'nun manifestosunda sıkça vurguladığı Kürt Rönesansı'nın gelişmesi ve yine Ortadoğu coğrafyasının antitez rolünü oynaması için Ortadoğu Kültür Rönesansı'nın gerçekleştirilmesi, bu alan çalışmamızın başarısına bağlıdır. Yine Kürt sorununda çözümü geliştirme-nin önemli bir boyutu, demokratik kültür çalışmalarında aşama yapmaktır. Diğer bir boyut da, birlikte yaşanan halkların kültürel gelişmelerinde demokratikleşmenin yaşanmasına katkıda bulunmaktır. Bununla birlikte insanlığın yarattığı demokratik değerleri Kürt halkı ile Ortadoğu halklarına mal etmenin yanı sıra Ortadoğu'nun zengin kültürel değerlerini insanlığa taşımak da önemli bir görev durumundadır. Kültürel ve sanatsal çalışmalarla demokrasinin zemini güçlendirilecektir. Ulusal dilriliş devrimi sürecinde yaratılan kazanımlara dayanarak kapsamlı bir kültür hamlesini başarmak, imkan dahiline girmiştir. Kürt halkı, böyle bir hamleyle hem kültürel gelişmelerin demokratik ölçülere kavuşturulmasına hem de kültürlerin buluşmasına öncülük edebilir. Böylece demokratik kurtuluşun temelini oluşturmak mümkün olacaktır. Demokratik uygarlığın gerçekleşmesi, bir

yönüyle Kürdistan'ı egemenliğinde bulunduran her ülkede, Ortadoğu'da ve dünya çapında demokratik bir kültürün gelişmesinin ürünü olacaktır.

Bunun için;

1- Demokratik Kültür Hareketi, kendi faaliyetlerinde Başkan Apo'nun Demokratik Uygarlık Manifestosu'nu esas alır.

2- Demokratik Kültür Hareketi, KADEK'in program ve tüzüğüne tabidir.

3- Başkanlık Konseyi'ne bağlı bir koordinasyon kurulu, kültür-sanat faaliyetlerini denetler. Bununla birlikte bu alan özerk kılınıp diğer çalışma alanlarıyla uyum içinde kendi kişiliğine kavuşturulur.

4- Demokratik Kültür Hareketi, Kürt halkının kültürel, sanatsal değerlerini açığa çıkarmak, sahiplenmek, korumak ve geliştirmekle yükümlüdür.

5- Henüz gelişiminin başında olan demokratik kültür-sanat faaliyetleri, birlikte yaşanan halkların ve insanlığın uygarlıksal gelişim düzeyine kavuşturulup, yoğun alışveriş içinde olur.

6- Kültür-sanat alanında Kürt dili esas alınır. Profesyonelliğe yönelik, her alanda akademik çalışma hedeflenir. Bununla kendi kadrosunu yaratır.

7- Kürtler başta olmak üzere, genel anlamda Mezopotamya kültürünün açığa çıkarılması için bir araştırma-inceleme kurumu oluşturulur.

8- Demokratik Kültür Hareketi kurumları kendisini finanse eder ve bu konuda yeterliliğe kavuşturulur.

9- Demokratik Kültür Hareketi, I. Kültür-Sanat Konferansı kararlarını her alanda esas alarak çalışmalarını örgütler. Kısa zaman içinde daha kapsamlı bir konferans hedefler.

10- Demokratik Kültür Hareketi, Kürdistan'ın tüm parçalarında örgütlenmeyi esas alırken, bu faaliyetlere yansıtılan dar, ilkel milliyetçi, bölgeci, yabancılaştı- rıcı, özerk tüm gerici anlayışlarla mücadeleyi esas alır.

Özgür kadın hareketinin yeniden yapılanmasına ilişkin

21. yüzyıl, halklara büyük acılar yaşatan erkek egemenlikli sistemin üst düzeyde bir tıkanmayı ve giderek çözümlü yaşadığı bir yüzyıl olduğu kadar, demokrasi, özgürlük ve barış talepleri doğrultusunda büyük bir hareketlenmeyi yaşayan halkların ve en çok da kadının uyanışı, özgürleşmesi ve gerçek doğuşunun yaşanacağı bir çağın başlangıcı olmaktadır. Beş binyıllık egemenlikli klasik uygarlık çağı çözümlü aşılıdıkça, kadın özgürlüğünün damgasını vuracağı demokratik uygarlık çağının gelişim şansı yükselmektedir. Bu, halkların ve kadının kaybettiği her şeyi yeniden kazanması temelinde, soldurulan bütün renkler ve güzelliklerin yeniden canlanması demektir. Kadının cins köleliği temelinde başlayan sınıflı toplum uygarlığının, kadına karşı gerçekleştirdiği ilk karşı devrim, kadının özgürlük mücadelesinin başarısı temelinde gelişecek olan demokrasi hamlesiyle boşa çıkarılacaktır. Bu gerçekliğin tarihsel, güncel ve geleceğe ilişkin boyutlarını somut çözüm projeleriyle birlikte kadın eksenli bakış açısıyla oldukça derinlikli ele alan Demokratik Uygarlık Manifestosu, halkların ve kadının 21. yüzyılda gelişecek demokrasi ve özgürlük mücadelesinin ufkunu ve perspektifini yaratmıştır.

Halkların ve yaşamın düşürülmesinde binlerce yıl temel bir silah olarak kullanılan kadın olgusunu, doğuşundan günümüze kadar farklı bir perspektifle ele alan Başkan Apo, Kadın özgürlük hareketini 21. yüzyılın başlangıcında tüm gelişmelerin çözümünde temel rol oynayacak bir düzeye ulaştırmıştır. Sürekli bir değişim ve dönüşüm tarihi olarak şekillenen PKK tarihi içerisinde, kadın hareketi de her dönemin değişim ve dönüşüm hamlelerinde temel dinamik güç olarak ideolojik bir misyon ve örgütsel formasyon kazanmıştır. İdeolojik ve siyasal planda büyük bir düşürülmüşlüğü yaşadığı Kürdistan top-

lumunda kadının özgürlük mücadelesine çekilmesi, mücadeleye katılan kadın şahsında aile ve kadın gerçekliğinin ideolojik çözümlemesinin sürekli derinleştirilmesi, mücadele zemininde yaratılan birikimler üzerinden kadın hareketinin özgün örgütlenme modellerinin geliştirilmesi ve 21. yüzyılın başlangıcında kadın kurtuluş ideolojisi ekseninde Özgür Kadın Partisi'nin kurulması, kadın özgürlük mücadelesinin kesintisiz yükselişini getirmiştir.

Kadın özgürlük hareketi aynı zamanda PKK tarihinin en önemli dönemeçlerinde değişim ve dönüşüm hamlelerine ivme kazandırma ve yeniden yapılanmanın en stratejik ayaklarından birini oluşturma rolünü oynamıştır. Bu gerçekliğin en güçlü ifadesi olarak gerçekleşen PJA III. Olağanüstü Kongresi ile Kadın özgürlük hareketi yeni stratejik doğrultuyu yakalayarak, partimizin yeniden yapılanması çalışmalarının tamamlanması ve yeni bir pratik aşamaya geçiş sürecinde de oldukça önemli bir rolün sahibi olmuştur. PKK tarihsel misyonunu tamamlayarak tarihteki onurlu yerini alırken, PJA'yı da insanlık tarihine önemli bir kazanım olarak mal etmiştir. Bu anlamda PJA; insanlık, halklar ve kadın özgürlüğü adına PKK'nin yarattığı güçlü mirası sahiplenecek ve demokratik uygarlığın yaratılması mücadelesinde doğru kullanacak güce sahiptir.

III. Olağanüstü Kongresi ile kadın hareketinde yeni strateji temelinde yeniden yapılanmanın kararlaşma ve ideolojik netleşme düzeyini yaratan PJA, son iki yıllık süreçte yürüttüğü eğitim çalışmaları ve attığı pratik adımlarla önemli bir hazırlık düzeyini yakalamıştır. Bundan sonraki süreç, Başkan Apo'nun "konuyu tüm tarihsel ve güncel boyutlarıyla çözmeye, bu temelde ideolojik, programatik, örgütsel ve eylemsel bir hat çizip pratikleşme"nin büyük önemine işaretle sunduğu perspektiflerin yaşamsal kılınması süreci olacaktır. Bu anlamda önmüzdeki dönem, yaratılan hazırlık düzeyinin sürekli derinleştirilmesiyle birlikte, güçlü bir pratikleşme sürecidir.

Bu temelde güçlü bir iddia ve hazırlık düzeyiyle demokratik uygarlık mücadelesinde yerini alacak olan PJA, omuzladığı tarihsel rolün bilinciyle Kürdistan'ın dört parçasında ve bütün Ortadoğu'da büyük bir inanç ve kararlılıkla sivil toplum örgütlerini geliştirecek; devletin ve siyasetin demokratikleştirilmesinde ve demokratik özgür toplumun yaratılmasında öncülük misyonunu her alanın özgünlüğüne göre pratikleştirecektir. Türkiye, Irak, İran, Suriye, Avrupa ve BDT alanlarında Kürt kadınına bilinçlendirip örgütleyerek eyleme geçirecek olan PJA, diğer halklardan kadınlarla geniş bir ittifak perspektifiyle ortak örgütlenmeler yaratmayı esas alacaktır. PJA, demokratik uygarlığın sol cephesini bü yütecek bir mücadele taktiğiyle Demokratik Ortadoğu Birliği'nin yaratılmasında temel bir rol oynayacaktır. Ortadoğu Rönesansı ve demokratik hamlesinin geliştirilmesinde belirleyici role sahip olan kadını bilinçlendirip örgütlendirerek, demokratik uygarlığın geliştirilmesinin antitezi olma misyonuna sahip çıkacaktır.

Bu tarihsel görevler; Özgür kadın akademilerinin yaygınlaştırılmasıyla, vakıf, dernek vb. sivil toplum örgütlerinin yaratılmasıyla, toplumdaki kadının sosyal, siyasal ve kültürel alanlarda yaşadığı her soruna çözüm gücü olma temelinde gerçekleşecek olan kitleselleşme, örgütsel açılım ve büyümeyle başarılabacaktır. Bu temelde örgütlenecek Kadın özgürlük hareketinin başarısı, demokratik toplumun nihai zaferini yaratacaktır.

Buna göre,

1- PJA, ideolojik, örgütsel ve pratik tüm çalışmalarını Başkan Apo'nun Demokratik Uygarlık Manifestosu'nu esas alarak yürütür.

2- 'Kadın kurtuluş ideolojisi', 'kopuş teorisi' ve 'erkeği dönüştürme projesi'ni kendisine temel alır ve mücadelesini yürütür.

3- PJA, PKK'nin mirasını devralarak kurulan KADEK yapılanması içerisinde yer alır ve kendi çalışmalarını bu yapılanma içerisinde, kendi inisiyatifıyla özgün örgütler ve yürütür.

4- PJA, Kürdistan'ın dört parçasında, her parçanın özgünlüğünü dikkate alarak, kadının sosyal, siyasal, kültürel vb. sorunlarını çözümleyecek örgütlenmelere gidip, bağımsız kadın hareketini geliştirir ve onları koordine eden bir çatı örgütlenmesi rolünü oynar.

5- PJA, Demokratik Ortadoğu Birliği'nin yaratılması amacıyla Ortadoğu kadınının geniş bir ittifak esriysiyle ortak platformlar ve örgütlenmelere çeker.

6- Bütün dünya kadınları ile ortak örgüt ve eylem gücü yaratarak, demokratik uygarlığın yaratılmasında kadının öncülük misyonunun pratikleştirilmesini esas alır.

7- PJA, toplumun yeniden yapılanmasında, Kadın kurtuluş ideolojisi temelinde başta kadın kitlesi olmak üzere, toplumun tüm kesimlerini eğitir ve örgütler, kendisini bir kitle partisi haline getirmeyi esas alır.

8- PJA, üç yıl içerisinde örgüt yapısını dört kat büyütmeyi hedefler.

9- PJA, IV. Kongresi'ni PKK'nin yeniden yapılanmasını tamamlaması sürecinin önemli bir çalışması olarak en kısa zamanda gerçekleştirir.

Kürt halkı üzerinde ve genelde uygulanan terörizme karşı mücadeleyle ilişkin

20. yüzyıla egemen olan sistem aşılırken, yeni yüzyılın sistemini kurma mücadelesi, kendisiyle birlikte olguları yeniden değerlendirip tanımlama gereğini gündeme sokmuştur. Bunun yanı sıra, şiddet unsurunun nasıl ele alınması gerektiği konusunda yoğun bir tartışma yaşanmakta, toplumsal gelişmede şiddetin benimsenmesi veya reddedilmesi gereken ölçüleri belirlenmeye çalışılmaktadır. Yürütülen tartışmalarda devletler, örgütler ve bireyler kendilerine yönelik şiddeti terörizm olarak tanımlama eğilimi içinde bulunmakta, buna karşılık kendilerinin uyguladıkları şiddete ise meşruiyet kazandırma yaklaşımını sergilemektedirler. Bu durum, şiddetin tanımlanması ve uygulanmasının meşruiyetini tartışmalı hale getirmektedir. 11 Eylül 2001'de ABD'ye karşı düzenlenen şiddet saldırılarının ardından söz konusu durum daha da karmaşık bir hal almış ve konuyu doğru tanımlayıp, tutum sahibi olmak daha fazla gündeme girmiştir.

Kürdistan özgürlük hareketi açısından terörizmin tanımlanması ve terörizme karşı mücadele her bakımdan önemini arttırmıştır. Çünkü Kürt halkının bütün

özgürlük taleplerinin bastırılması için uygulanan şiddet büyük ölçüde terörist karakterde olmuş, egemen güçlerin uyguladıkları şiddet hem uluslararası hem de ulusal hukuku yadsımıştır. Daha da önemlisi, katliam uygulamalarının bile hesabı verilmemiş, hesap vermesi gereken güçler hesap soran konumunda bulunmuşlardır. Bunun en son örneği, Kürt halkının Önderi Başkan Apo'nun şahsına yönelik geliştirilen uluslararası komplo ve gerçekleştirilen yargılamadır. Kürt halkının özgürlük taleplerinin şiddetle bastırılması gerçeği, herkesten çok Kürdistan özgürlük hareketinin terörizmi tanımlayıp ona karşı mücadele çizgisini belirlemesini gerektirmektedir.

Günümüzde uluslararası bir olgu olan terörizm; toplumsal gelişmeye hizmet etmeyen, tam tersine sorunların çözüme kavuşturulmasını engelleyen ve istikrar yerine istikrarsızlığa yol açan şiddet olarak tanımlanabilir. Bu çerçevede toplumun savunmasız kesimlerine uygulanan şiddet, terörizm kapsamına girer. Gereğesi ne olursa olsun, devletler, örgütler ve bireyler tarafından uygulanan şiddet, insan haklarını ve özgürlüklerini bastırma amacını taşıyorsa, sorunları çözmeyp ağılaştırıyor ve toplumu istikrarsızlığa itiyorsa terörizmdir. Bir gücün iktidar olması, uyguladığı şiddeti terörizm olmaktan çıkarmaz. Dayandığı gerekçelere bakmadan, toplumsal gelişmeye hizmet etmeyen şiddeti terörizm kapsamında değerlendirmek yerindedir.

Terörizmin doğru tanımlanması temelinde halkımıza uygulanan şiddet değerlendirildiğinde, hem geçmişte hem de günümüzde Kürt halkının yoğun bir terör uygulamasına maruz kaldığı kesinlik kazanacaktır. Egemen güçler, herhangi bir ayırım yapmadan, Kürt halkının bütün özgürlük taleplerini şiddetle bastırmışlardır. Halepçe katliamında olduğu gibi, halka ve gerillaya karşı kimyasal silahların kullanılması, köy boşaltmalar, yakmalar, sürgünler, işkenceler, yargısız infazlar, Kürt halkına yönelik maddi ve manevi değerlere saldırı, dil ve kültürün yasaklanması, doğanın tahribatı ve diğer şiddet biçimleri sınırsızca uygulanırken, Kürt halkının özgürlüğünü elde etmesinin barışçıl, siyasal mücadele yolları tıkatılmıştır. Başkan Apo'ya karşı düzenlenen uluslararası komplo ve yapılan yargılamayla verilen karar bunun zirvesi olmaktadır.

Öte yandan Kürtlerin kendi aralarında ve egemen güçlere karşı kullandığı şiddet, kimi zaman amacını aşmış, Kürdistan özgürlük hareketi içinde çizgi dışı, çeteci anlayış ve yaklaşımlardan kaynaklı olarak insan hakları ve özgürlüklerine ters düşen uygulamalar içine girilmiştir. Böylece Kürdistan özgürlük mücade-

sinde de terörizm kapsamında değerlendirilecek uygulamalar söz konusu olmuş, ancak Kürt halkı üzerinde uygulanan ve terörizm kapsamında değerlendirilecek şiddet bir sistemi ifade ederken, Kürtlerden kaynaklanan bu yönlü şiddet sistemli bir hale gelmemiştir. PKK'nin kendi içerisindeki çetecilik eğilimlerine karşı yürüttüğü kararlı mücadele ve başlattığı demokratik değişim ve dönüşüm süreci, Kürtler açısından bu duruma kesin kes son vermiştir. Daha çok kendisine yönelik uygulanan ulusal imha ve inkar politikalarındaki ısrar ve Kürt sorununun çözümünde demokratik yolların tıkatılmasına karşı, meşru savunma temelinde bir mücadele yürütülmesi esas alınmıştır.

Dünyamız 21. yüzyılın gerçeklerine göre yeniden yapılanma sürecini yaşamaktadır. İnsanlığın ortak çabası olarak gelişen demokratik uygarlık çağı; gerek gerici güçlerin demokratik gelişime karşı direnişlerinin, gerekse de uluslararası sermayenin çözümsüzlüklerinin aşılmadığı bir aşamadır. Bu temelde dini, milliyetçi ve hegemonyacı güçler demokratik gelişmeyi engelleyen şiddeti uygulamakta, toplumun savunmasız sivil kesimlerini bu şiddetin hedefi haline getirmektedir. Devlet, örgüt ve bireylerin uyguladığı bu şiddet, insan hak ve özgürlüklerine zarar verdiği gibi, toplumun sorunlarını daha da ağırlaştırmaktadır. Demokratik dünya sisteminin kurulmasının, Demokratik Ortadoğu'nun yaratılması ve Kürdistan'ı egemenliği altında bulunduran ülkelerin demokratik cumhuriyetler haline gelmesinin yolu, bu şiddet uygulamalarına karşı çıkmayı ve meşru savunmanın kapsamı dışında kalan her türlü şiddeti etkisiz kılmayı gerektirmektedir.

Bunun için;

1- Devlet, örgüt ve bireyden kaynaklanan terörizmi mahkum eder ve onunla her türlü mücadeleyi esas alır.

2- Terörizme karşı mücadelede uluslararası, bölgesel ve ulusal alanda kapsamlı ittifak ve işbirliğinin gelişmesini ilke edinir, bu temelde girişimlerde bulunur.

3- Kürdistan üzerinde uygulanan ulusal inkar ve imha sistemini ve uygulamalarını terörizm olarak değerlendirir, bu egemenlik sisteminin değişmesi için siyasal mücadele biçimini temel mücadele yöntemi haline getirir. Silahlı mücadeleyi ise meşru savunma kapsamında gündeminde tutar.

4- Kürtlerin kendi aralarında ve egemen güçlere karşı şiddet kullanımında terör kapsamına giren uygulamaları mahkum eder ve yoğun bir mücadele içinde olur.

5- Kürdistan'da uygulanan ulusal inkar ve imha sisteminin uygulamalarının

uluslararası platformlarda terör kapsamında değerlendirilip, resmileştirilmesi temelinde girişimlerde bulunur.

6- Başkan Apo'ya karşı geliştirilen uluslararası konplonun terörist eylem olarak uluslararası platformlarda resmileştirilmesi için girişimlerde bulunur.

7- Kürdistan'ın tüm parçalarında özellikle de Kürdistan özgürlük hareketi ile devlet güçleri arasında yürütülen savaşta TC devleti içerisinde odaklanan, çete kligi tarafından geliştirilen her türlü terör uygulamasının Lahey Adalet Divanı'nda yargılanması için girişimlerde bulunur.

8- Geçmiş mücadelemizde meşru savunma çizgimize aykırı dörtlü çete ve işbirlikçi çeteciliğin uygulamalarını mahkum eder ve bunların sonuçlarının bir komisyon tarafından araştırılmasını uygun görür.

9- Uygulanan devlet terörü nedeniyle maddi ve manevi alanda uğradığı kayıp ve zararları telafi etmek amacıyla iç ve uluslararası hukuk yollarını kullanması konusunda halkı bilinçlendirir, bu temelde hukuk bürolarının yaygınlaştırılmasını sağlar.

Demokratik çözüme dayalı kalıcı barış üzerine

Ortadoğu'nun bütün ülkelerinde demokratik değişim ve dönüşüm sancılarının yaşandığı bir süreçte, sorunların çözümünün yanı sıra, kalıcı barışın sağlanması konusu da gündemdeki yerini korumaktadır. Tarihten gelen sorunlar geride bıraktığımız yüzyılda da çözüme kavuşmamış, bu da bölgede ulusal ve toplumsal çatışmalara yol açmıştır. Bugün başta Türkiye olmak üzere Kürdistan üzerinde egemen olan ülkelerin yaşadıkları ağır sorunlar bunun kaçınılmaz bir sonucudur. Mevcut rejimlerin anti demokratik karakteri toplumsal sorunların çözümünü engellediği gibi, Kürt ulusal sorununun çözümü de başarısız, ulusal inkar ve imha sisteminden kaynaklanan uygulamalarla sorun daha da ağırlaştırılmıştır. Bu rejimler hala çözüm yoluna girmek için diretmekte, dolayısıyla barış yerine savaş koşullarının devam etmesine yol açmaktadır. Egemen devletler hem toplumsal sorunlar hem de Kürt sorunu konusunda mevcut politikalarını sürdürmekte zorlansalar da, yeni politikalar belirlememişlerdir. Bu devletler olanağını bulurlarsa savaşı kaçınılmaz kılan inkar ve imha sistemini sürdürmek isteyeceklerdir.

Buna karşılık Kürdistan özgürlük hareketi kendi cephesinde güvensizliğe ve çatışmalara zemin olan politikaları aşmanın kararlılığı içinde bulunmakta, sorunların demokratik birlik temelinde çözümü için gerekli stratejik ve taktik adımları atmaktadır. Kürt özgürlük hareketinin demokratik değişim ve dönüşüm çabası, savaş yerine barış ve çözümsüzlük yerine demokratik çözüm alternatifini geliştirme doğrultusunda sonuca doğru gitmektedir. Öte yandan egemen güçlerin böylesi bir çabaya yönelmesinin koşullarını olgunlaştırmaktadır.

Başkan Apo'nun şahsında Kürt özgürlük mücadelesinin tasfiyesini amaçlayan uluslararası komploya karşı mücadele, toplumsal ve ulusal sorunların çözüme kavuşturulmasıyla kalıcı barışın sağlanmasına uygun bir biçimde yürütülmüştür. Geride bıraktığımız üç yıllık süre içinde Kürt halkının geliştirdiği mücadele bu doğrultuda seyretilmiştir. PKK'nin stratejik ve taktik alanda attığı adımlar bunun ifadesi olmuştur. Kürt özgürlük hareketinin her bakımdan sorunların çözümüne ve kalıcı barışı gerçekleştirmesine hazır olduğu kesin bir biçimde söylenebilir. Aynı şekilde Türkiye Cumhuriyeti ile diğer egemen güçlerin barışçıl çözüm için adım atmalarının koşulları da olgunlaşmıştır. Tekrar yeni bir çatışma sürecine girilmek istenmiyorsa, Kürt özgürlük ha-

reketinin demokratik çözüm ve kalıcı barış çabalarının karşılık bulması gerekmektedir.

ABD'nin Irak'a yönelik olası müdahalesinin bölge ülkeleri üzerinde yaratacağı derin etkilerin toplumsal bir yıkımla sonuçlanmaması için yapılması gereken, rejimlerin demokratikleşme sürecine girerek Kürt sorununun siyasal çözümünü kabul etmeleridir. Aksi durumda anlamsız çatışmaların yaşanması kaçınılmaz hale gelecek, bundan da herkes büyük kayıplara uğrayacaktır. Bu nedenle demokratik çözüme dayalı kalıcı barışa ihtiyaç vardır. Bu konuda daha fazla gecikmek halkların telafisi zor zararlara uğramasını beraberinde getirecektir.

Gelinen noktada bugüne kadar izlenen politikaların ne toplumsal ne de ulusal sorunların çözümüne yetmediği anlaşılmış bulunmaktadır. Bütün taraflar açısından mevcut politikaların sürdürülmesinin doğurduğu tek sonuç, sorunların ağırlaşmasıdır. Bunu aşmanın yolu, demokratik çözüme dayalı kalıcı barışın sağlanmasını amaçlayan kapsamlı politika değişikliklerinden geçmektedir. Bunun bir gereği olarak Kürt özgürlük hareketi demokratik değişim ve dönüşüm sürecini sonuca götürmektedir. Demokratik değişim ve dönüşümün tamamlanmasıyla hem Kürt halkı kalıcı bir barışa hazır hale gelecek hem de Türkiye ve bölge ülkelerinin böylesi bir sürece girmelerinin koşulları daha da olgunlaştırılacaktır. Böylece diyebiliriz ki, demokratik çözüme dayalı kalıcı bir barışın sağlanması hem Ortadoğu halklarının hem de insanlığın demokratik uygarlığa doğru yürüyüşünün tek yoludur.

Bunun için;

1- Kürt sorununun çözümünde devletlerin mevcut sınırları içinde demokratik ve özgür birlik temelinde bir çözümünü esas alır.

2- Kürdistan'ı egemenliğinde bulunduran güçlerden kaynaklanan ulusal inkar ve imhanın yanı sıra, Kürtlerden kaynaklanan ayrılıkçılığı savaşı besleyen nedenler olarak görür. Demokratik çözüm ve kalıcı barış için bu iki eğilimin etkisiz bırakılmasını amaç edinir.

3- Demokratik çözüm ve kalıcı barışın egemen devletlerin ve Kürt özgürlük hareketinin demokratikleşmesinden geçtiğini kabul eder, demokratik değişim ve dönüşümün bütün tarafları içine alarak sürmesini çalışmasının merkezine koyar.

4- İdam cezasının kaldırılarak Başkan Apo'yu da içine alacak şekilde genel bir affın çıkarılmasını, olağanüstü hal uygulamasının kaldırılmasını, köy koruculuğunun tasfiye edilmesini, göçertilen halkın yerlerine dönmelerini ve uğradığı zararların telafi edilmesini, Kürt kimliğinin tanınması ve anadilde eğitim hakkının tanınmasını barış için Türkiye Cumhuriyeti'nin atması gereken acil adımlar olarak görür ve bunun için mücadele eder.

5- Savaşın yarattığı düşmanlıkları gidermek için siyasal ve sivil kuruluşlarla ortak çalışmayı esas alır.

6- Savaş sürecinde Kürt halkına karşı suç işlemiş olan köy korucuları başta olmak üzere herkesi affeder, bunların özgürlük mücadelesinin içinde yer almalarını gerekli görür.

7- Kürtler arası birlik ve barış için bütün ulusal güçlerle diyalog içinde olmayı ve sorunları siyasal yöntemlerle çözmeyi temel yaklaşımı olarak belirler.

8- Ortadoğu'da acil bir ihtiyaç olan barışı tesis etmek için barış inisiyatifleri örgütlendirilmesini, kadın ve gençliğin barış mücadelesine aktif katılımını sağlamak için özgün örgütlenmelere gidilmesini karar altına alır.

TARİHTEN GÜNÜMÜZE

İnsan toplumu için genel anlamda önderlik demek, gelişme için bir imkan demektir. İlkel klanlardan en gelişkin toplumlara kadar gelişmeye baş olmak, yol göstermek, buyruk olmak, güç olmak, yasa olmak, çekici olmak, kudretin ve yeteneğin sahibi olmak demektir. İnsan, toplum haline gelmek istiyorsa bu, ancak önderliğiyle olacaktır. Bir canlı organizma için baş, beyin neyse, bir toplum için de önderlik odur. Kısacası insan-toplum gerçeğinde önderliksiz olmaz. Ama tarih boyunca önderlik çok bireyselleşmiştir. Buna da despot, kral, padişah, imparator denir. Bu kavramları bile açtığımızda görülüyor ki, insan toplulukları çok zayıfsa önemli bir gelişme aşamasıyla yüz yüzeyseler, bireysel irade için bir gelişme ortamı ve potansiyeli var demektir. Birey neden çok büyümek zorundadır? Aslında bir toplum büyümek istiyor. Örneğin bir klan, aşiret, bir aşiret daha geniş bir halk topluluğu olmak ister. O zaman bir görev daha ortaya çıkar, bu gelişme potansiyeline cevap vermek gerekir. Birey öngörü, yüksek çaba, ustalık, bilinç ve örgüt yeteneğiyle o topluluğu gelişmiş bir ortama, seviyeye taşıyabilir. Böylece bir bireye 'önder birey' denilir. Bu, aşiret şefi, kral, bey, paşa, padişah olur.

İlkel komünal topluluk aşiret şefleri biçiminde, kölelik dönemi ise imparatorlarla kendini ifade eder, tanrı krallara kadar götürür. Ortaçağ, kral ve padişahlar dönemidir. Bunların nedenleri vardır. Çünkü ilkel komünal toplum çok geri olduğundan köleci topluma yükselme büyük bir olaydır. Bunun için imparatorlar neredeyse tanrı ayarındadır. Yine kölecilikten feodalizme evrim göstermek insanlık için çok önemlidir, buna öncülük edenler de neredeyse yarı tanrıdır. Zaten tanrı kavramı bu aşamalarda ortaya çıkar. Toplum kendi geriliklerine, doğanın zorluklarına bir imajla karşılık vermek istemektedir. Bu imaj da tanrı olarak karşısına çıkar. Hem yaratır hem de ondan çekinir. Bu böyle bir çelişkidir ve günümüze kadar gelmektedir.

Bu, yalnız siyasi gerçeklikte değil, sanatta, dinde ve ekonomik faaliyette de böyledir. Hemen her faaliyet dalının bir kralı, bir önderi, bir yol göstericisi vardır. Siyaset bunun en gelişmiş biçimidir. Her türlü yol gösterenin, her türlü otoritenin en yüce biçimi siyasi otoritedir. Siyasi önderlik, en gelişkin önderlik oluyor, sanatların en yücesi anlamına geliyor.

Şüphesiz diğer bir önderlik türü, baş aşağı giden dönemlerin önderliğidir. Nasıl ki yükselten önderler varsa, aşağı çeken önderler de vardır veya aşağı doğru yuvarlanan toplulukların, toplumların önderleri de büyük olur. Örneğin Roma çağının düşüş döneminde Neronlar, feodal toplumun düşüşüne denk gelen Osmanlı sultanları, kapitalizmin bunalım dönemlerine denk gelen faşist önderlerin de büyüklüğü; o toplumlardaki gericiliğin, tükenişin, zorbalığın ve dayatmanın büyüklüğünü temsil eder. Bunlar da en az diğerleri kadar otoriter, kurnaz, yetenekli olurlar. Yüceltmek kadar düşürmenin de bir sanat olduğunu, hem de aralarında çok az bir farkın bulunduğunu görüyoruz.

Bir de demokratik önderlerden bahsedilebilir. Demokratik önderlikler; halka en yakın, haktan fazla kopmamış, kendini tanrısal özelliklerle değil, halktan gelen özelliklerle dile getiren, açığa vuran bir önderlik türü olarak tarif edilebilir. İlk çağdan günümüze kadar demokratik nitelikli önderlikler ne tanrısal özelliklerinden bahsederler, ne de çok despotik özelliklerden yararlanırlar. Önderliklerini, özel ayrıcalıklarını kullanarak sürdürmezler. Daha çok halkın bağlılığı veya aşiretse aşiretin bağlılığı, ulussa ulusun bağlılığı, hatta daha geniş bir topluluksa onun bağlılığını esas alırlar. Onun için zorbalık gerekmez. Özel yönetim aygıtlarını, istihbarat, emniyet, işkence mahkeme, yargı vb fazla gerektirmez.

Bu tip önderlikler, demokratik halk iradesi ve halk yöneticisi olarak değerlendirilebilirler. Daha çok halkların bağımsızlaştığı, özgürleştiği ortamlarda ortaya çıkarlar. Halkın gücüyle ayakta dururlar, halkın içinden çıktıkları ve halkla bağlantıları güçlü olduğu için halktan kopuk yöntemlere, özel aygıtlara ihtiyaçları yoktur. Bu kadar halk bağlılığı varsa, neden zora başvursun! Gücünü zaten halktan alır ve zora başvurmasına gerek yoktur.

Bu tip önderlikler oldukça yaygındır. Her dönemde ve tarihin her aşamasında karşımıza çıkarlar. Günümüzde de hayli demokratik nitelikli önderlikler söz konusudur. Bu tipler göz önüne getirildiğinde, herhangi bir ülkede, bir devletin yöneticisinin demokratik mi, gerici bir diktatör mü olduğu anlaşılabilir.

Bizim konumuz, hiç şüphesiz siyasi ve askeri önderlik çözümlemesidir. Sanatın, ekonomik çalışmanın ve hemen her dalın da önderliği olur. Küçümsemek gerekiyor. Ama siyasi önderlik son tahlilde ekonomik, sanatsal, askeri önderliği de bağlayan, esasta onlara çıkış sağlayan en temel kurum ve otorite kaynağıdır. İyi bir siyasal otorite olan bir önderlik, askeri önderliğe de yol gösterir, sanatsal ve ekonomik faaliyet önderliğine de imkan verir. Bir yerde iyi bir siyasal önderlik yoksa orada sağlam bir askeri önderlik gelişemez. Askeri-siyasi önderlik olmadı mı, başkalarının askeri olunduğunu kendi örneğimizden de iyi biliyoruz. Bizde sanat önderliği olmaz, çünkü bizim sanatımız diri değildir, ölüdür. En azından siyasal önderliğin olmadığı dönemlerde bu iyi bilinir. Yine ekonomik önderlik yoktur, düşmanın talanı vardır.

İyi bir siyasi önderlik geliştirilmeye başlandığında peşi sıra sanat, ekonomi, askerlik ve diğer bütün toplumsal etkinlikler gelişmeye başlar. Siyasi önderlik durmaya, gerilemeye, çözülmeye başladığında diğer bütün alanların önderliği de çözülür. Bu nedenle siyasal önderliğin belirleyici olduğu her zaman belirtilir. Siyasi önderlik kilit önderliktir. Siyasal önderlik başat önderliktir ve bütün önderliklerin, etkinliklerin kaynağını teşkil eder.

Daha çok kendi tarihimizi gözden geçirebiliriz. Bizim tarihimizin bu konuda bir ihanet, gaflet önderliği veya onu doğurtan bir düşman önderliğiyle tamı tamına kaplı olduğunu söylemek zor değildir. Bir ülkemiz, bir halkız, ama hüküm verme, otorite, yani önderlik başkalarının oluyor. Yabancıların, işgalcinin, talancının oluyor. Bu tarz bir hüküm veya hükümler altındaki gelişen tarihi, halkımızın içinden çıkan hainlerin önderliği, hainlerin tarihi, halkın tarihinde de karanlık, lanetli ve gafil bir durumun tarihi olarak değerlendirebiliriz.

Bunun bilinen nedenleri vardır. Nasıl işgal-istila edildik, buna kim yol açtı? Bu, karşı tarafın gücü, bizim gücümüz, coğrafya gibi hemen her türlü etkenle izah edilebilir. Mühim ve geçerli olan önderlik tipi, yabancı önderlik tipidir. Halkın içinde otorite kurarak onun siyasal önderi olmaya çalışanların da hain nitelikli, başkaları adına halkı tutsak etmede yardımcı niteliği olan önderler olmasındır. Ona yardım eden, bilme-yerek de olsa bunu yapan, halkına bağlı olduğunu sanarak düşmanına yardım edenlerin yardımı da gaflet türündendir. İyi yaptığını sanır, ama öyle değil, karşı tarafa hizmet ediyordur. İyi niyetlidir, fakat bu onu karşı tarafa hizmet etmekten alıkoymuyor. Bunlar da gafil kapsama girer ve bu bizde yaygındır. Büyük bir gaflet kütlesi var. Yaşanan tamamen gafilce bir yaşamdır.

Hain nitelikli bu tip önderler halka; "Geriler, alttakiler sürüdür, istediğim gibi çalıştırır, istediğim gibi savaştırırım" mantığıyla yaklaşır. Belki de bu tip önderler, 'sürü' dediklerinden daha fazla düşmana hizmet eder. 'Sürü' dedikleri halk, hiç olmazsa daha değişik bir uygulamaya tabidir. Yabancılar, halkı düşman olarak gördüğü için onu daha kötü bir konumda tutar.

Halk gerçeğimizin bu kadar çarpık ve geri olmasının altında böylesi bir tarihi gerçeklik vardır. Düşmanına bu kadar hizmet eden, işgalciye bu kadar alet olan bir işbirlikçi önderin, bütün kişisel maharetine rağmen neden lanetli olduğu anlaşılıyor. Yine bütün çabalarına, çok çalışmasına rağmen bir halk, neden bir sürüden daha değersiz görülüyor? Bu da anlaşılıyor. Halk gerçeğimiz, hiçbir halkla ve hatta hiçbir tarihi dönemle karşılaştırmayacak kadar işgalciye boyun eğdirilmiştir. Ve en çok da işbirlikçilik edenlerin dayatmaları ve çıkarları gereği bu duruma getirilmiştir. Bu halkın gafil boldur ve kendisine de çok ağır bir yaşam kabul ettirilmiştir. Bu, öyle bir gerçek olarak ifadesini buluyor ki, kişi olarak da düşürülmüşlüğüümüz oldukça derindir. Yeteneksiz, çaresiz, bilinçsiz, cahil, neyin kendisi için olduğunu, neyin düşman için olduğunu kestiremeyen; neyin

3 Aralık 1993’de yapmış olduğu değerlendirme

ÖNDERLİKSEL GELİŞME

özgür yaşam, neyin kölelik olduğunu bilemeyen ve hatta çok katmerli haince bir yaşamı özgürlük sayan, haini normal insan sayarak kendini özgür insanlarla bir tutan bir anlayış içinde olmak bizim bir gerçeğimiz oluyor ki, en tehlikelisi de budur. Özgür olmadığı halde kendisini özgür bilmek, düşmanı başının tacı etmek, gafilini önder saymak ve kendini bu konuda hemen hemen her şeye alet olan birisi durumunda tutmak bizim isyan ettiğimiz, daha ilk günlerden itibaren pek yanaşmadığımız bir yaşamdır. Bu yaşamı teşkil eden topluluklarla, kişiliklerle çelişkimiz buydu ve böyle başladı. Büyük eleştiriyi, büyük isyanla, büyük savaşımla ifadesini buldu ve mücadelemiz böyle yürüyor.

Bu ana çerçevede değerlendirmeyi geliştirsek göreceğiz ki, kendisine bu kadar kötülük eden, düşman gerçeğini bu kadar yaşayan, ihanet ve gaflet gerçeğine daha da sarılarak yaşayan, sürü psikolojisini tümüyle buna temellik edencesine kendisinde yatan kişilik ancak en lanetli, en yaramaz, en sefil bir kişilik olabilir. Neden zorlandığımız, neden bu kadar çözümlenmeyi geliştirdiğimiz şimdi daha iyi anlaşılıyor. Bu kişilik çözümlenmeden yaşanılabilir mi? Bu kişilik, az çok tartışmaya sunulmadan, sert bir eleştiriyi tabi tutulmadan onunla ne yapılır? Ne köy olur, ne kasa-ba derler. Bu kişilikle bırak köy-kasaba olunmasını, bir kulübe bile kurulamaz. Bunlardan bir çoban kişiliği bile çıkamaz.

PKK’de önderliksel çıkışın özellikleri

Büyük bir tarihin başladığı, bu ülkede cücelerden daha cüce kalmışız. İnsanlar, etrafına bir hain gibi bakar. Kendisine karşı büyük bir saygısızlık içindedir. Ülkesinde en ufak bir güzellik görmez, görse de değerlendiremez. Acaba bu ülkede yaşam olabilir mi? Acaba bu halk adam olabilir mi? Bu soruları bile kendisine sormaz. Sorsa bile gereğini yerine getiremez, sürekli kaçır. Hep başkalarının ülkesinde, başkalarının gerçeği içinde yükselmek ister, özellikle de düşman gerçeği içinde yükselmek ister. Bu insan nedir, kimdir? Biz bu bireye ne ad vereceğiz? Hatta bireysel tarihimizi düşünelim, düşmanın kurum ve kuruluşlarında ne kadar yükseldiysek, kendimizi o kadar önder sayıyoruz veya işbirlikçi statüde kendimize ne kadar yer yaptıysak, o kadar saygınlıklı ve önder adam olduğumuzu sanıyoruz. Birileri öyle oldu mu, toplumsal yapımıza göre “gemisini kurtaran” odur deriz. Resmi kişi, şerefli ve saygınlıklı kişi sanılır.

Burada büyük bir hata, hatadan da öteye hainlik, gafililik var. İnsan olarak bitmişlik var. PKK demek, bir anlamda bunu görmek ve buna isyan etmek demektir. Öyle anlaşılıyor ki, bizde olası bir ülke ve halk önderliği, öncelikle bu gerçeği görmekle başlıyor. Bırakalım bu gerçeği böyle görmeye başlamasını, bir ülke tespitiyle işe başlıyor ve bu ülkedeki halkın farklı bir halk olması gerektiğini var sayıyor. Çok ilkel bir başlangıç, ama gerekli bir başlangıç oluyor. Tümüyle ülkeyi unutmış veya bırakalım ‘benim ülkem olabilir mi’ veya ‘farklı olan bir halk mıyım’ sorularına cevap vermeyi, bu soruları dahi kendisine sorma gereği duymamış. Böyle bir durumla karşı karşıyayız.

Daha da kötüsü, sıfırdan da öteye bu tip önderlikler, “ne kadar Türkiye Cumhuriyeti’ndeniz” demeyi kabul etmiş kişiliklerdir. Bu diğer sömürgecilik değer-

lendirmeleri için de geçerlidir. Bu durum, kendimizi ne kadar unutmış, yitirmiş olduğumuzu gösterir. Herhangi bir niteliğimizin, ağırlığımızın olmadığını varsayıp bizi tamamen boşa çıkartacak, bize ne yer verecek, ne ağırlık verecek konulara, ilişkilere, kişiliklere koşturup dururuz. Kendini bu kadar inkar et, bu kadar kendine karşı bir kuruma, bir kuruluşa, bir kişiliğe ulaşmaya çalış, ondan sonra da kendine yaşam ara! Bir çelişkiyi bu kadar yaşa, ondan sonra da yaşadığını san! İşte vahamet burada!

Her gün kendi yaşamınızda görüyorsunuz, insana özgü bazı taleplerinizle gerçeğiniz arasında dağlar kadar fark var. Büyük şaşkınlık burada, büyük gaflet dediğimiz çelişki budur. Kürt kişiliğindeki çözümsüzlük ve bu kişiliğin dünyanın en ucube tipi olması bu çelişkiden ötürüdür. Sadece bir boyun eğme çelişkisi değil, ondan öteye geçmişsiniz. Boyun eğmeyi bile geride bırakan, insanı tümünden bitirten gerçeğe koşuyorsunuz. Bu, biraz şuna benziyor, o kadar bastırılıp, korkutulup o kadar yaşamdan umudunu kesersiniz ki, karşınızda sizi bu duruma getiren bir tek düşmanın vardır ve yaşam budur diye ona koşarsınız. En gelişmiş kölenin, efendisine koşuşu gibi bir koşuşturma söz konusudur. Bu, yalnız fiziki anlamda değildir, ruhta, hemen her tür insan davasında ve bilincinde bunu görmek mümkündür.

Burada sadece bir yabancılaşıma, birinin çarpıtması veya sapkınlığı da söz konusu değildir. Koşuşturma, kraldan daha çok kralcı olmak içindir. Bunu tümüyle yapmadın mı geriye baş belası bir kişilik kalır. Serseri mayın gibi, şuraya-buraya ekilip patlayan durumdadır. Bunun da bizde ne kadar yaygın olduğunu biliyoruz. Bu durum aynı zamanda dilsiz, gözsüz ve kulaksız olmak anlamına gelir. Çünkü kendini bu kadar tıkayıp düşmana bu kadar koşuşturan bir tip, aynı zamanda kendini kör etmiş, vicdansız ve akılsız kılmış birisi demektir ki, toplulukta ki bireyimizin tanımına da böyle ulaşabiliriz. Neden çirkinlik diz boyu, kötülük, yalan, her türlü yetersizlik egemendir? Çünkü kaynağını bu çelişkiden alıyor. Elinden gelse herkes hırsız, gafil, zavallı olur, herkes köle olur, uşak olur. Biz buna saygın bir insanın özelliğidir diyebilir miyiz?

PKK gerçeğini veya Önderlik gerçeğini anlamak istiyorsak; Önderliğin ülkedeki olaylara, ilişkilere, olgulara toplumun hemen bütün gerçeğine böyle bakmaya çalıştığını bilmek gerekir. Önderliğin diyalektiği böyledir, bu diyalektiği yakalamaya çalışıyoruz. Başlangıcı böyle yapıyorsa gelişmesi ve bu çelişkiyi giderek çözümleyip düzeltmesi de; düşmana koşmayı, kendini inkar etmeyi, gafleti durdurma ve bunların nedenlerini araştırmayla başlar. Ülkenin senin ülken olabileceği, bu halkın senin halkın olabileceği, buna dayalı olarak fikir, düşünce üretme, buna dayalı politik bir doğrultu tayin etme ve bunun örgütsel çabasına girişme, bizim grup döneminin önderliği dediğimiz, örgütlenmenin nüvesi, ilk hali dediğimiz dönemin gelişmesi oluyor.

PKK Önderliği’nin çıkışı farklı bir çıkıştır, tarihselliği bu nedenledir, yeniliği buradadır. Gelişme şansını da burada buluyor. Çünkü tamamen tıkanmış, dondurulmuş bir gerçeğe karşı çok zayıf bir ihtimal de olsa, bir yaşam seçeneği sunuyor. Tarihin diplerinde de kalmış olsa bir ülkenin olabileceği, bir halkın bu ülkede varolabileceğini ihtimal dahilinde sayıyor. Bunun fikrinsel, düşünsel çıkışını yapıyor. Bunun uğruna bir propagandaya girişiyor ve bu bir akım, bir anlayış

“PKK gerçeğini veya Önderlik gerçeğini anlamak istiyorsak; Önderliğin ülkedeki olaylara, ilişkilere, olgulara toplumun hemen bütün gerçeğine böyle bakmaya çalıştığını bilmek gerekir. Önderliğin diyalektiği böyledir, bu diyalektiği yakalamaya çalışıyoruz. Başlangıcı böyle yapıyorsa gelişmesi ve bu çelişkiyi giderek çözümleyip düzeltmesi de; düşmana koşmayı, kendini inkar etmeyi, gafleti durdurma ve bunların nedenlerini araştırmayla başlar.”

oluyor. PKK olayının başlangıçtaki büyüklüğü burada yatıyor. Böyle bir gruplaşmanın başlangıçta hiç anlaşılmasının nedenleri bunlardır. Çünkü düşmanı ve hatta halkı tarafından –ki bu, düşürülmüş bir halk için normaldir– başlangıçta hiç dikkat edilmemesi, ciddiye bile alınmaması anlaşılırdır.

Bütün büyük devrimler veya önemli isyanların çıkışında bu böyledir. Grupsal gelişme dönemi demek, kendisini bir tohum halinde tutmak demektir. Ayrıca bir oluşuma hazırlamak demektir. Daha sonraki gelişmeler için de bu gerekiyor. Böylesi bir dönemi tartıştık. Bu dönemin ağırlıklı olarak ideolojik, yani düşünsel bir arayışla ilgili olduğunu, az grupla tartışılıp benimsenmeye çalışıldığını ifade ettik. Bu aşamada fazla politik, askeri değerinin olamayacağını, bu grubun politikleşmesinin, politik bir önderlik olarak kendisini ortaya çıkarmasının bundan sonraki aşama olacağını belirttik.

Politik grup olmak, önderlik olmak ne demektir? Geçerli düşman politikasına karşı veya son tahlilde devlete karşı olmak; işbirlikçilere, gaflete ve sürüye karşı olmak demektir. Çıkışımızda bu nitelikler başından itibaren var. '70'lerin sonlarında bunun ideolojik sorunlarında politik etkinlik böyle doğdu. Tabii devletin ideolojik grup dönemine başlangıçta fazla bir dayatması olamazdı, çünkü gelişme aşaması itibarıyla fazla şiddet uygulamasına maruz kalmaya gerek yok. Fikirle zaten saldırı var. Biz o zaman onlara sosyal şoven ideolojiler, ilkel milliyetçi ideolojiler diyorduk. Savaşım da zaten ideolojik çerçeveye sınırlıydı. Ama politik aşamada direkt devlete ve işbirlikçilerine yöneldiğimiz için artık şiddet devreye girdi. Ve o da örgütün resmi ilanı, giderek şiddeti uygulama gücüne ulaşmış bir örgüt olmaya doğru gidildiği için yapıldı.

Tarihi açıdan böylesine zayıf bir politik önderliğin yaşayamayacağı açıktır ve imha olmak istemiyorsa her büyük devrimde görüldüğü gibi, bazı dönemlere ihtiyaç duyacaktır. Yurt dışına çıkış bu açıdan anlamlıdır. İslam Devrimi’nde görüldüğü gibi, hicret; Fransız Devrimi’nde görüldüğü gibi, İngiltere’ye çıkış; yine Bolşevik Devrimi’nde görüldüğü gibi Avrupa ülkelerine gidiş veya irili-ufaklı birçok devrimde benzer bir hicret döneminin yaşanması gibi bizde de bu yaşanacaktır. Bu, aynı zamanda askeri önderliğin geliştirilmesiyle bir aşama kaydetmek demektir. Çünkü zor demek askeri olmak demektir. Uygulanan zorun askeri niteliği zaten çok yaygındı. Biz de askeri zora doğru gitmek zorundaydık. Bunu da özellikle '80'ler sonrası geliştirmeye başladık.

Tarihi fazla açmaya gerek yok, bunlar çok işlenmiştir. Önderliksel anlamda bir oluşumu nasıl ele almalıyız? Bunun teorik, felsefik, hatta ahlaki anlamını vermeye çalışıyoruz. Çünkü çok farklı bir durumdur. Bütün geçerli ölçülerden farklıdır. Halkın, düşmanın meşru kabul ettiği hemen her şeye karşı olmak zorundadır. Kendi meşruiyetini kendisi sağlıyor, kendisi yaratıyor. Bu yıllarda diğer bir şey daha yapıldı; örneğin, ideoloji-politika ve hatta askeri savaşım kaba anlamda bir yaklaşım görüldü ki, bu yetmiyordu. '85'lerden sonra tıkanmalar çok yaşandı ve diğer dönemlerin de tıkanmaları vardı.

Bu tıkanmalar aynı zamanda bir çocuğun büyüme dönemlerine bakılarak da anlaşılabilir. Çeşitli aşamaların, bir yaşına kadar, on beş yaşına kadar her dönemin bir özelliğinden bahsetmek mümkündür. Bizim olayımız biraz daha farklıdır. Doğuş, çok inkarcı bir ortamdan çıkıyor. Çocukluk dönemi çok

sert bir düşmanın imha süreciyle karşı karşıya kalıyor. Öyle sıradan bir cezalandırma değil, en ufak bir kıpırtı yok olmayla yüz yüze kalıyor. Çıkışın orijinalitesi var, fazla dışa, bir toplumsal zemine dayanarak gelişme şansı da yok. Çünkü halk da kabul etmiyor, yani düşmana koşan bir halk gerçeği var, dostu yok denecek kadar az. Yaşamı bu temelde zorlama durumu söz konusu. Bir önderlik tarzı olarak yol göstermek gerekiyor, çıkışın orijinalitesi buradadır. Aslında bu durum da o kadar önemli değil, çünkü bunlar az-çok sağlandı, başarıyla aşılmaya çalışıldı. Şu daha fazla kendini gösterdi, çizgi her ne kadar doğruysa ve onun aşamaları uygun seçilerek ilerlemek mümkün olmuştaki da, bir kez daha güç getiremeyen zayıf insan yapısı yanlışlığı, çok hata yapmaya eğilimlidir. Bir anlamda tekrar parti adına, parti içinde düşmana koşma ve inanılmaz bir biçimde hatalar yaşanıyor. Bu bir yerde eski toplumsal düzeyin örgüt içine yansımalarıdır. Safflar yaygınlaştıkça düşman etkisinin, işbirlikçi etkinin ve köle etkisinin daha fazla yansıması olacaktır. Bu, PKK tarihinde Önderlik gerçeğinin gelişimiyle hatta kitleleşmenin çok hızlandığı süreçle birlikte kendini hissettiren bir dönem oluyor. Parti içine ne kadar yabancı, düşman etkisi taşınılıyorsa, hainin, gafilin ve kölenin etkisi de o kadar taşınılıyorsa, yaman militanlar, sağlam önderler buna yeterince cevap vermezlerse, bu parti aşınır. İşte '80'lerin sonlarına doğru, hatta günümüze kadar birçok sahanın parti ölçüleri ve öncülük aşınmıştır demesi bu gerçeği ifade eder ve bir çok devrimde de böyledir.

Bolşevik Devrimi’ne bakalım, devrimde zaferin olduğu dönemde aşınma başlıyor. Fransız Devrimi’nde büyük önderleri olduğunda aşınma başlıyor. Fransız Devrimi de 1890'lardan sonra gerileme, sağa kayma, burjuvazinin gericileşmesi de diyebileceğimiz böylesi bir süreci yaşıyor. İslam Devrimi’nde Muhammed’in cenazesi daha kaldırılmadan, sahabeleri eski topluma buluşturılmaya çalışılıyor. Her devrim, en sıcağında dönemindeyken bile sağa doğru kaydırılır ve eski topluma buluşturılır.

Bizdeki durum biraz daha farklıdır, sadece zafer kazanmış bir dönemden sonra değil, zaferden çok önceleri ve partinin daha ilk oluşum dönemlerinden itibaren sağa bulasmak, eskiye bulasmak yaygındır. Çünkü hareket edilen zemin çok hastalıklıdır, oldukça düşmana koşturan bir zemindir. Burada önderliğin ne kadar köklü, ne kadar kapsamlı olması gerektiği ortaya çıkıyor. Bu çözümlerler bu nedenle ortaya çıkıyor. Militan çözümlerini halen bütün yönleriyle yapmaya çalışıyoruz. Önderlik gerçeğimizde dikkat çekici bir husus da budur.

Gerillaya bakıyoruz, birçok imkana, olanağa rağmen her gün gerillayla oynanılıyor. Parti temsilcilerine bakıyoruz, en çok temsilci olduğunu söyleyenlerin parti ölçüleriyle oynadığını görüyoruz. Bizden etkilenen ve temsilci olması gereken ne kadar ileri düzey varsa hepsi gerçeği çarpıtmakla uğraşıyor. Bunun nedenleri böylesine bir tarihi toplumsal ve ulusal gerçeklikte aranmalıdır. Tabii bu da yetmiyor, ideolojik, siyasal, örgütsel yetersizlik ikinci kademe etkenidir veya nedenidir. Daha da gerideki bir etken ise, toplumsal-ulusal etkiyi azaltmış, hatta genel anlamda ideolojik, siyasi olarak da gelişkin, ama bir önderlik olayının icrasını bir sanat olarak kavranmakta yetersiz olanlardır. Halen birçok savaşçımız “gerillaya varım” diyor. Silah kullanıyor, fedakar ve cesurdu.

“PKK Önderliği’nin çıkışı farklı bir çıkıştır, tarihselliği bu nedenledir, yeniliği buradadır. Gelişme şansını da burada buluyor. Çünkü

tamamen tıkanmış, dondurulmuş bir gerçeğe karşı çok zayıf bir ihtimal de olsa, bir yaşam seçeneği sunuyor. Tarihin diplerinde de kalmış olsa bir ülkenin olabileceği, bir halkın bu ülkede varolabileceğini ihtimal dahilinde sayıyor. Bunun fikrinsel, düşünsel çıkışını yapıyor.

PKK olayının başlangıçtaki büyüklüğü burada yatıyor.”

Parti adına her şeyini ortaya koyuyor, ama tarzı o sanatın gereklerini yerine getirmeye ciddi bir sorun oluyor.

Bu da anlaşılır bir husustur. Çünkü ciddi bir geleneği, kurumu, ustası, öğretenei yok, dolayısıyla bu sanat çok üstün-körü, kaba bir biçimde icra ediliyor. Ama önderlik çok hassas bir olaydır. En ağır ameliyat yapan bir operatörden bile daha hassas icra edilmesi gereken bir sanattır. Bir doktor, bir hastayla ilgilenir, ama önder milyonlarla ilgilenir ve onların operatörüdür. Dolayısıyla çok daha fazla hassas olmak zorundadır. Bu konuda gittikçe zorlanma yaşanıyor; kölelik tarihi, gaflet tarihi etkisini sürdürmeye devam ediyor. Düşmanın buna işbirlikçiliği dayatması, zaman zaman kendisini özel savaşla dayatarak yönlendirmesi, yönetmesi sancıyı daha da artırıyor. PKK içinde olup bitenlerin, Önderlik tarzına her türlü yanlışlığı yaklaşımın izahı böyledir.

PKK Önderliği olarak bütün bunları az-çok tartışıyor, değerlendiriyoruz. ‘Hatalı tutumlar nelerdir, militan kimdir, özellikleri, görevleri nelerdir? Gerilla kimdir, komutan kimdir?’ biçiminde soruları daha da somut hale getirerek bunlara cevap vermeye çalışıyoruz. Hiç şüphesiz belli bir Önderlikel gelişme var. Zaten ideolojik-politik doğrultu, yine parti, kitlesine tam olarak egemen. Bu anlamda bir önder örgütten bahsetmek mümkün. Fakat iş biraz daha militanlara, merkeze doğru kaydırılmaya çalışıldığında bakıyorsunuz ki, beyin küçük kalıyor. Gövde irileşirken, beyin o oranda büyümüyor veya kemik bağlamıyor. Kaburgalar oluşuyor, omurga oluşmuyor, bir yer de çarpıklık, kemik olamama var. Dengesiz bir vücut durumunun yaşandığını da inkar edemeyiz.

Aslında bu, kaba bir anlatım, daha da çözümleyici olmak gerekir. Baştan günümüze kadar bir tarz olarak kendimi anlatmalıyım veya kendi tarzımı bir çözümleme örneği olarak değerlendirmeliyim. Bu da önderlik olayının anlaşılmasında önemli bir rol oynayabilir. Tarihi okumaktan tutalım, genel partiler tarihini, kurtuluş tarihlerini, hatta PKK tarihini çok iyi okudunuz. Ama yine de tam olarak başarma imkânını elde edemediniz. O zaman başarıya biraz imkan sağlamış, olumlu diyebileceğimiz militanların yaşamına bakacaksınız. Bu da son derece öğretici olabilir. Hem bize bakarsınız hem de birçok tarihi örneklerle bakarsınız. İsa, Musa gibi peygamberleri örnek veriyorum, Muhammed’i örnek veriyorum. Peygamberlerin nasıl yaptığından tutalım; İskender, Sezar, Napoleon gibi önderlerin nasıl yaptığına kadar, Lenin ve Mao’nun, hatta Hitler ve Mussolini’nin nasıl yaptığına kadar birçok örnek öğretici olabilir. Yani önder kişiliklerin çözümlemesi biraz öğretici olabilir. Ancak bu da yetmişi, çünkü bu tarihi örnekler çok kişi tarafından öğrenilmiş de olsa, özellikle PKK Önderliği söz konusu olduğunda eğer çözümleyici olunmamışsa, tarihi okumakla ve önder kişilikleri incelemekle bu sorunların altından çıkılması şurada kalsın, bazen daha da ağırlaştırmaya yol açıyor. Bu konuda bizim pratiğimizi iyi incelemeniz, değerlendirmeniz sonuç almaya epey fırsat verebilir. Şu anda yürütülüş tarzını incelemek, incelemekten de öteye sizin için daha çok pratikleştirmek gerekli. Bu işe katılmışsınız, hem de hayatınızı ortaya koyarak katılmışsınız. Çok

ağır toplumsal zeminlerde; en ilkel aşiret özelliklerinden tatalım gafil, kölece, her türlü yabancılıkla yüklü özelliklerinizle birlikte katılıyorsunuz. Ama diğer yandan, bizim yürütüş tarzımız tüm bunların karşısında amansız bir tarz olarak gelişmiştir. Bizimle sizler arasındaki çelişki de kaynağını buradan alır.

Tüm istemlerinize, koşturmanıza rağmen başaramıyorsunuz. Belki de bizi düşünmanla karıştırmışsınız, belki de o yaşam alışkanlıklarınız gereği bize aşiret başkanı, ağa olabilir gibi yaklaşıyorsunuz. Bunun kültürü üzerinizde hayli etkilidir. Bizde yapılan çözümlemeler bütün bu konuları yerle bir eden nitelikte çözümlemelerdir. Şaşıyorsunuz, bocalıyorsunuz, “olmadı” diyorsunuz, sonra da bunalımlarınız başlıyor. “Çözümsüzüz” diyerek bir çocuğun bile yapmayacağı hatalara düşüyorsunuz.

Çıkışım tüm toplumsal geriliklere tepki hareketidir

Benim tarzım nedir? Bunu iyi incelemelisiniz, bunu benim için değil kendiniz için yapmalısınız. Ben kendi tarzımı kendim geliştirip kendim yürütüyorum. Siz bunu önleyemezsiniz. Kalkıp önüne geçerseniz, “Sen kim oluyorsun, kendi kendini baş ilan ettin de başımıza bela oldun” dersiniz –ki, buna gücünüz de yok– önder kişi, bunun ideolojik, siyasi ve örgütsel tedbirini alır. Kaldı ki, sizin böyle bir göreviniz yoktur. Bu görev düşmana düşer. Tabii biz de düşmana karşı kendimizi az çok örgütlemiştir. “Nereden çıkardın Kürdistan’ı, Kürt’ü, nereden çıkardın PKK ve bu savaşı, biz de senin aklını başına getirmesini biliriz” sloganı özel savaş rejiminin bir sloganıdır. Çıkış yapan, başkaldırmaya cesaret eden kişi de başına gelecek olanı bilir ve ona göre tedbirini alır. Düşmanı doğru tanımamak, daha ilk günden boğulmak demektir.

Kısa tarihimizde bazı örnekleri hatırlayalım; yaşadığınız, hatta savaştığınızı sandığınız alanları göz önüne getirelim. Güney savaşındaki önderlik, yirmi dört saat işbirlikçiliğe dayanmadan yaşayamıyor. “Silahımız elimizde, yüz bin kişilik ordunuz, direnmeye devam edelim” diyen peşmergeler var. Sen misin bunu söyleyen deyip peşmergeyi öldürüyor, hepsi silahlarını atarak kaçıyorlar. Yüz binlercesi böyle teslim oldu. İsyanın ilk haftasında *Şeyh Sa’it’in* elleri birbirine dolanıyor. Türk ordusuna ulaşmak istiyor, ama Türk ordusu affetmiyor, amansız terörünü estirerek hakimiyet kurmak istiyor. Diğerlerini de kandırıyor. Örneğin, bir çocuğu kandırır gibi Seyit *Rıza’yı* kandırıyor. Bu şekilde işini rahatlıkla günümüze kadar getiriyor.

Bizim durumumuz biraz daha farklıdır. Perinçek de, Demirel de bugün şunu söylüyor: “*PKK hiçbir dönem bu kadar güçlü değildi.*” Doğrudur, eğer bizim elimiz-ayağımız birbirine fazla dolanmadıysa bunun nedeni nedir? Bırakalım yüz bin kişilik bir ordu, her şeyiyle borçlu bir savaşım pratiğine nasıl cesaret edilirdi? Burada insanı doğru kavrayacaksınız. Allah vergisi gibi bir durum da söz konusu değil. Özel olarak da yetişmemişsiniz, hatta en berbat şekilde yetişmişsiniz. Ailenin, ortamın, toplumsal kurumların himayesinden uzak bir büyüme durumunuz yok. Birtakım yakıştırmalar var, öyle yetiştirilmeye alıştırmışsınız. Ana-babanız sizi kucakta büyüttmüş,

aşiretiniz var veya devlet kurumlarında büyümüşsünüz. Bunun size verdiği bir cesaret var, onunla bize bakıyorsunuz. Hatta benim daha fazla kurumlarda, allahıma, sağima-soluma dayanarak yetiştiğimi, yaşadığımı sanıyor ve yakıştırmada bulunuyorsunuz. Bu da, Önderlik gerçeğini başından itibaren yanlış anlamak demektir.

Peki bu nasıl oldu? Benim gibi kişiliklerin, bunun oluşumuna ilişkin anlatması gereken birçok hususu yine de anlattım. Ne kadar iddiasız, güçsüz bir ortam, gerçekten ulusal ve toplumsal düzeyde ne kadar gelişme olasılığı var? Bütün yönleriyle iliklerine kadar çözülmüş ve savrulmuş bir gerçekliğin iflas noktalarını yaşıyoruz. İddiasız, nereye ve nasıl dayanacağını fazla kestiremiyor. Fazla gelişme umudu vermeyen bir ortam, ilişkiler veya ilişkisizlikler gerçeği söz konusu. Onu bazı değerlendirmelerde anlatmışım, akıllı olanlar bazı sonuçları çıkarmayı bilir. Orada bazı ilgililer vardır, onlardan da bahsedilmiştir. İlgiler nedir? Bir köy ortamında neye ilgi olabilir, küçük ilgilerdir. Bence herhangi birinizden çok daha fazla iddiasızım. Anlam verilemeyecek hususlar var, ama bazı hususlar da var ki önemlidir. Büyük ihtimalle biraz farkımızı ortaya koyan durumlardır. Sizin büyütülüş tarzınızda aile ve devlet himayesi daha fazla veya çarpıtması, gafleti daha yoğundur. Benim şansım şu olabilir; bu kurumlarda ciddi olarak değerlendirilmeme veya bu kurumların farklı etkisini yaşamaya çalışmamam bir şans olabilir. Çok iyi bir aile terbiyesi, çok iyi bir kabile, aşiret himayesi olmadan belki de özgürlüğe biraz daha şanslı yaklaşım imkanım oldu. Çünkü insan yedi yaşında nasıl şekillenilirse, daha sonraki süreç de bundan oldukça etkilenecek gelişir. Benim tahminime göre siz yedi yaşından itibaren hata yaparak büyüdünüz, yanlışlığı veya saplantıyı yaşadınız. Benimkine belki biraz başı bozukluk denebilir, ama bir özgürlük imkanını yakalama durumum var. Beni fazla zapturapt altına alacak bir aile olmadığı için böyle gelişme oldu. Köy koşullarında ağalığın çok güçlü olmaması, yine devlete fazla koşma şansının olmasından dolayı kendimi boşlukta bulmam veya biraz sağa-sola koşturmam, dağa, şuraya-buraya vurmam belki de bir şans olabilir. Çoğu böyle yaşadı. Bu başı bozukluklar da bu durumdan ortaya çıkar, ama bir fırsat da sunabilir.

Sizin öykündüğünüz birçok şeye öykünme alışkanlığı yoksa, bunlar olabilir. Çok iyi takip edebileceğim bir babam veya bir büyüğüm yok diyelim, çok güvenebileceğim bir dal yok. Bu neye yol açar? Seni arayışa iter. Böylesi bir dönemi hepiniz için düşünebilirsiniz, biraz gerçeğimizi anlamanız açısından söylüyorum. Ben kendi çözümlememi yaparken, örnek kabilinden yapıyorum; her birinizinki mutlaka daha farklıdır. Benzer özellikleri de olabilir. Daha sonraki süreç aslında incelenmeye değerdir. Okumaya nasıl önem verdim, okulların neresine ilgi gösterdim, neden dinle temas kurdum, okumaktan ne bekledim, bir maaş mı, bir yücelik mi, rahat bir yaşam mı bekledim? İncelenmeye değerdir. Kendinizle karşılaştırabilirsiniz? Okumanın belli bir hedefi vardır, onunla yetinmedim. Acaba siz, bu hedefe ulaşmadan mı isyancı oldunuz, uyanarak, bilinçli mi isyancı oldunuz? İncelenmeye değerdir. Toplumda başarısız olduğunuz için mi isyancı oldunuz veya size verilenlere bilerek mi tepki duyduunuz, önemli bir farkı ortaya koyabildiniz mi?

Bazıları vardır ki, çok isteyip de bir şey elde edemedikleri için saflara gelir, bence onlar tehlikeli olabilir. Ama bazıları da var ki, mücadele-

yi itibarlı ve değerli buluyor ve bu temelde geliyor. Bunların durumu biraz farklı olabilir, bazı yanlışları olsa da gelişebilirler. Şu çok açık; bu sürecin değerlendirilmesinde devrimin daha yüceltici olabileceği, mevcut dayanılmaz ve kabul edilemez ortamı cevap olabileceği anlaşılmaktadır. Çıkışın bu temelde olduğu açıktır. Düzen sınırları dahilinde yaşamımda büyük bir başarısızlık söz konusu değildir. Tam tersine, düzen sınırları dahilinde başarılı, hatta gözde olunabileceğim ortaya çıkmıştır. Buna rağmen okul sürecinde düzen karşıtı olmaya bilinçli bir yönelişim var. İster resmi, ister köleci düzene tepkilerim çok somut ve bilinçli bir karşı çıkışım var. Kendinizi bir de bu çerçevede değerlendirebilirsiniz. Düzene kendini kabul ettirme şansınız oldu da mı düzene tepki duyduunuz; yoksa bu yeteneğiniz olmadı, kendinizi düzene bir türlü kabul ettiremediniz de o yüzden mi tepki duyduunuz? Sonuçları biraz farklı olur.

Bütün bunlar o kadar önemli değil. Bir önderlikel çıkış ve militan gerçeklik açısından grup kurma dönemlerinin farkını görmek ve bu farkı ortaya koymak için bir adım atmak nasıl bir kişilikle mümkün olur. Herkes bir ahabap-çavuş grubunu yaşamaya çalışırken, çok güçlü olan klan, kabile, aşiret özelliklerini yüklenmişken, çok farklı bir oluşuma neden gidildi? Bir kişi bu grubu ortaya çıkarmayı nasıl akıl etti? Bunun üzerinde biraz durmak gerekiyor. Ortamın ve kişinin kendisinin etkisi neydi? En önemli şansı neydi? O dönemin ilk çıkışı çok açık ki, eğer o bir çılgınlık değilse, kelle gerektirir. Acaba bir çılgınlık olabilir mi? Acaba yüce bir ilkenin büyüklüğüne bağlanma var mı? İncelenmeye değerdir. Çok büyük bir zorunluluk muydu? Bir kariyer edinme hırsı mıydı? Bir mutlak ilkenin gereği miydi? Veya ortamın sürüklediği solculuk döneminin bir hastalığı mıydı? Bütün bunların etkisini çıkışta aramak gerekir. Bir taktisyenlik miydi? Ortam fırsat sunuyor, dalayım, kullanayım demek miydi? Bütün bunlar oluşumda, ilk çıkışta rol oynayabilir.

Peki nasıl yaptım? Bütün yönleriyle anlatmak imkansız. Duygularım neydi, düşüncem ne kadardı? Çevre, fırsatlar ve olanakları anlamak, büyük bir özenle üzerinde durmayı bilmek sizin açınızdan yararlı olabilir. Burada sandığınız gibi bir çıkış söz konusu değil. Çok farklı özellikleri olan bir çıkıştır. Belki boş bir yol gördüm, belki ilkeyi gördüm, belki sürükledim; düşkünlüğü, rezilliği, sefilliği gördüm. Çıkışım bütün bunlara tepkidir! Belki daha fazla ilerleme tutkusu vardı. Benim de kendi kendime izah etmede tam yeterli olamayacağım bir sürü etkenle bağlantılı bir çıkıştır. Ama halen bizim bir militanımız bunun çok yönlü bir araştırmasını, bir değerlendirmesini yaparak, en azından kaba anlamda bir bilinçle kendini donatmış değildirdir.

Bizim çıkışımız bu konuda hayli öğreticidir. Özel savaş rejimi bile üzerinde çok kapsamlı duruyor ve henüz bizi tanıyamamıştır. Özel savaş rejiminin başarısızlığı da büyük bir ihtimalle tanıyamamaktan ötürüydü. Zaten tanımadığı için de gelişmemizi önleyemedi? Sizin de başarısızlığınızın önemli bir nedeni tam tanıyamamaktan kaynaklanabilir. Ortaya şu çıkıyor; aslında bizim büyük bir özenle yaptığımız çıkışı ve daha sonraki gelişmeleri çok rasgele, üstünkörü yapıyorsunuz ve felaket de burada başlıyor. İşin esası göz önüne getirilmeden yapılacak bir çıkış, katilî felaket getirebilir ve ben bunu önlemeye çalışıyorum.

Tabii bu iş, sandığınız gibi başlatılmadı. Sandığınız gibi nefesler alınmadı, adımlar atılmadı, sandığınız gibi dönemler başlatılmadı. Ama bir katilî tarzınız var, onun kaynağını siz bulmalısınız. Farklı bir cesaret, fedakarlık anlayışınız, ilgi ve bilinç düzeyiniz var. Bir güç düzeyiniz, hatta bir güçlenme durumunuz var. Hazır bir güçle yola çıkmış olabilirsiniz, hazır bir yaşamınız söz konusu olabilir. Bütün bunlar sizin katılımınızda etkilidir.

Bir de benim durumumu düşünün. Çok amansız ve farklı koşullarda, olanaksızlıklarda, yetersizliklerde, adeta damlaya damlaya, süzüle süzüle, ince eleyip sık dokuyarak, kırk defa ölçüp bir adım atarak, yani anlatmakta, hayal etmekte bile zorluk çekeceğiniz birçok nedenle bir oluşuma yol açmışız. Oluşumun kendisiyle sizin katılımınızı karşılaştıralım; büyük bir çelişki var ve bu bir sürü yanlışlığa götürüyor. Ucuz güç olmaya alışmışsınız ve ucuz güç elde etmeye çalışıyorsunuz. Bir anlamda hepiniz güçsüzsünüz, çünkü güçlü düşman temsil ediyor, ama güçlü olduğunuzu sanıyorsunuz. Bir bu çelişki var, bir de PKK’yi rahat bir güçlenme alanı; bütün zayıflıklarınızı, yetersizliklerinizi, güçsüzlüklerinizi giderecek bir güç ortamı olarak değerlendiriyorsunuz. “PKK asar, keser, vurur, koparır” diyorsunuz, ama siz çok güçsüzsünüz. Bu silahı kullanacak ağırlığınız ve yeteneğiniz bile yok. Bu da büyük bir çelişki!

Örneğin bu örgütün söz gücünü, ideoloji ve politikasını seslendirme ve konuşurma gücünü göz önüne getirin. Benim binlerce konuşmayla bunu yaptığımı gözönüne getirin ancak bunlarla bir güç olunabiliyor. Sizin bir çırpıda hiç konuşmadan, sözcükleri sarf etmeden, birden bire güç olmaya bayılmanıza bakalım; fazla emeğe dayanmayan güçlenme tutkuları felakete götürebilir ve bu, sizde yaygın bir yaklaşımdır. Aynı zamanda konuşacak haliniz, diliniz bile yok. İki kelimeyi bir araya getirecek sistemli bir düşünce gücünüz yok, ama siz varolduğunu sanıyorsunuz. Çünkü PKK, böyle doğru söz söyler, doğru sonuç alır diye, kendinizin de öyle olduğunu sanıyorsunuz.

Bir anlamda kendi çelişkilerinizi çözemediğiniz ve bu konuda kendinizi eğitememiş, emekle kendinizi yetiştirmemişsiniz. O açıdan da yetersizlik durumunuz ortaya çıkıyor. Muazzam yetersizlik! Ama ben öyle değilim, örneğin evire çevire bin defa konuşup tartıştım ve büyük bir yetenek kazandım. Siz bunların gereğini bile hiç duymadan partili olmak istiyorsunuz. Bu mümkün değil. İlk silahı elde etmekten tutalım, ilk tabanca, ilk yayımları imkanı neydi, cesareti neydi? Hiç bunu bilmeyeceksiniz, birden bire ağır silaha koşturup savaşçılık yaptığınızı sanacaksınız! Bu da büyük bir çelişki. Halen hatırlardadır; bir silah sıkmak için yıllar gerekiyor, bir silah sıkmanın üzerine gelen düşman sana dünyayı zindan etmek istiyordu. Ama şimdi bizim militan bir günde geliyor, dağlar özgür, silah elde “dört dörtlük militan oldum” diyor. Halbuki durum hiç de öyle değil. Halen silahın sorumluluğunu duyuyor, silahın nasıl elde edileceğinin sorumluluğunu taşıyorum. Düşman bütün gücünü kullandığında uzun vadeli savaşı sürdürme gereği duyuyorum. Bizim en değme militan, en değme eyleme girdiğinde diyor ki, “*biz yirmi dört saat sonrasında hesaplayamadık.*” Silahı sıkıyor, ama yirmi dört saat sonra biter. Önder, bitmemesi için kendi tedbirini alacaktır. İşte onun duygusu, sorumluluğu, onun yaşam tarzı sizde olmazsa bu da büyük bir çelişkidir.

Bir silahın sesi bile bana ilginç gelir. Siz cesur olup yaklaşabilirsiniz, ama ben böyle değilim ve bin bir tane özellik atfederim. Bu silah başına ne getirir, bu silah sonunu nasıl getirir? Bu silah bu halk için ne demektir? Silahın olumlu, olumsuz yönleri nelerdir? Nerede, ne zaman kullanılırsa yararlı, ne zaman yararsızdır? Bir daha nasıl kullanılmalı, nasıl vurmalı, kim vurmalı? Vuracak kişi nasıl olmalı gibi birçok soruyu sormadan böyle bir silahı elinize vermek mümkün değil. Ben bu tarzda vermeye çalışıyorum, oysa siz kendi tarzınızla kullanmaya çalışıyorsunuz. Bu, büyük bir çelişki demektir.

Gerilla neden çok hata yaptı? Neden çok adam düşüyor? Neden tam başarmak gerekirken ucuz kaybediyoruz? Diğer birçok olay var. Bir kitle ilişkisine, bir dost ilişkisine yaklaşımlarına bakalım; onu elde etmek bende büyük bir çaba, büyük bir ustalık işi, büyük bir tutkudur. Oysa siz bu ilişkileri elini-

“Birçoğunuza bakıyorum; ‘dağıt, harca, gasp et’ yaklaşımlarını sergiliyor. Bu kimin tarzı? İşgalcinin tarzıdır! Sana ne söylediyse başını salla, ne verdiyse “allaha şükür” de, bu kimin tarzı? Kölenin! Biz, bu tarzlarla savaşarak geliyoruz. PKK, mükemmelliği arama, kendisine dayatılan her türlü aşağılanmayı, horlanmayı ve çirkinliği aşma hareketidir. Ruhta, bedende ve düşüncede yetkinliği, güzelliği yakalama hareketidir.”

zin tersiyle itiyorsunuz. Hatta bastırma, dayak atma gibi durumlara giriyorsunuz. “Bu da Önderlik tarzı, benimki de bir tarzdır” diyorsunuz. Ondan sonra bir de kendinize önder denilmesini istiyorsunuz. Benim önderlik tarzıma göre tatlı dille yılanı deliğinden çıkarma, sizinse bir emirle herkesi kaçırtma durumunuz var. Bazı özelliklerinizin ne kadar azılı, despot olduğunu ve başkalarının sizden yaka silktiğini göstermeye bayılıyor-sunuz. Ama yine de etkili olmak istiyorsunuz. “Savulun ben geliyorum” dercesine giriyorsunuz. Aslında tam tersi bir durum söz konusudur. Sizin etkili, çekici ve otorite olma konularında hiç iddianız yok. Allahın bir zavallısı, ama içinden, “ben de birisiyim, geldim, bana da inanılsın” diyor. Hiçbir özelliği yok. Bu haliyle nasıl halk önderi, halkı etkileyen temsilci olacak? “Canım öyle istiyor, içimde o var” diyor. Yaygın bir kısmının önderliği böyledir. Bunlar büyük çeşikilerdir.

Önderlik değerleri, militanlık değerleri gibi daha birçok özelliği harcamaya gidiyor. Ben halen küçük bir parça ekmeği atmamak, bırakmamak için tüm gücümü harcıyorum; siz milyonları çarçur ediyorsunuz. Benim mali tutumumla sizin mali tutumunuz arasında dağlar kadar fark var. Sizin mali tutumunuz örgütü çok kısa bir sürede iflasa götürür. Ama benim tutumum örgütü varlıklı kılıyor. Burada büyük bir çeşiki var.

Bir dost ilişkisi nasıl geliştirilir, dosta karşı nasıl davranılır, bunu bile bilmiyorsunuz. Bizim en değme arkadaşımız dostun yanında bir demagogdur. Laf olsun diye bir iki şey söyler ve hiç ciddiye almaz. O ilişki ne demektir, ne getirir, ne götürür; bunların ayrımını, ölçüsünü kurmaz. “Ol-sa da olur, olmasa da olur” der. Halbuki bunlar hayatidir. Birçok ilişkim beni buraya getirdi. Biz böylesine bir büyük topluluğa seslenelim, kendimize böyle bir yer yapalım. Bir de siz kendinizi düşünün, hazır olanları bile dağıtıyorsunuz. Birçok hazır dostluk ilişkisini ya sağa ya sola yatırarak yerinde yeller estiriyorsunuz. Dostluk böyle olmaz, ya gider kahyası, uşağı olur ya da bir hiç uğruna ilişkiyi bitirirsiniz. Bu tipin önderliği ne olacak? Dostları böyle kaçırttıktan sonra örgütü iflasa götürür. Nitekim bu tür durumlar oldukça yaygın yaşanmaktadır.

Tüm bunlar çelişkidir. Bunları kendi yaşamınıza uyguladığınızda ne kadar vahim hatalar yaptığınızı göreceksiniz. Büyük yetersizlikler içerisinde-siniz. Bunlar kaynağını nereden alıyor? Dostluğun kıymetini bilmemek ne demektir? “Benim dosta ihtiyacım yok” demeniz kendini güçlü sanmaktır? Neye dayanarak güçlü sanmaktır? Aslında bunun çürük nedenlere dayalı bir anlayış olduğunu ortaya koymak zorundayız. Veya bu anlayış partiyeye dayanan, ‘partimiz güçlüdür, başkasına ihtiyacımız yok’ mantığının ürünüdür. Parti nasıl güçlenmiştir, parti seni yatacağı olanağı nasıl kavuşturmuştur, onu da düşünmüyor.

Böyle düşüncesiz tiplerle karşı karşıyayız. Aslında bir gafille, bir çaresizle karşı karşıyayız. Ama kendine abartılı yaklaşarak birden bire PKK önderliğiyle dolu olduğunu sanıyor. “Ben de PKK’liyim, PKK’li olduğum için her türlü güç, yetki benim” diyor. Aslında bu bir yanılgıdır. İsmi-ni koyarsan kendini tarif edersin derler. Sizinki de biraz öyle oluyor. Peygamber ismini koy, peygamber gibi olursun; komutan ismini koy, komutan gibi olursun. Biraz böyle. PKK ismini kendine yakıştır, PKK gibi olursun. Bu da ciddi bir çeşiki. Bütün bunlar yanılgıdır, önderlik yanılgılarıdır.

Benim durumum öyle değil. Bütün konulara sizin yaklaşımınızın çok ötesinde, çok üstünde yoğun bir çaba, ilgi ve yönetimle yaklaşma söz konusudur. Peki neden incelemediniz? Önderlik buysa ve sizin çeşikileriniz de az-çok anlaşılıyorsa, niye sonuç çıkaramıyorsunuz? Eğer gelişmek istiyorsanız kendi çeşikilerinizin çözümünü çoktan yapmalıydınız. Ben, büyük güçsüzlükten güce ulaşmalıyım, büyük anlayışsızlıktan anlayışa, ilkesizlikten ilkeye, yol-yöntem tutturamamaktan yol-yöntemi belirlemeye, ilişkisizlikten ilişkiye, her türlü araç gereç yoksunluğundan, araç gereç oluşturmaya çalışıyorum. Sizin de ne gerekiyorsa, ne kadar yoksunsak, ne kadar ilerlememiz gerekiyorsa onu görme, değerlendirme ve yapma tarzına ulaşmanız gerekiyor. Birçokunuzu bakıyorum; ‘dağıt, harca, gasp et’ yaklaşımlarını sergiliyor. Bu kimin tarzı? İşgalcinin tarzıdır! Sana ne söylediyse başını sallama, ne verdiyse “allaha şükür” de, bu kimin tarzı? Kölenin! Biz, bu tarzlarla savaşa-

rak geliyoruz. PKK, mükemmelliği arama, kendisine dayatılan her türlü aşağılanmayı, horlanmayı ve çirkinliği aşma hareketidir. Ruhta, bedende ve düşüncede yetkinliği, güzelliği yakalama hareketidir. Siz sadece lafını ediyor veya şeklen öyle olduğunu sanıyorsunuz, özünde ise bunun ciddi bir çabası içinde değilsiniz. Bu ciddi bir çeşiki. Bu, başa bela değildir. Öyle olmadığı halde öyle sanıyor, öyle sandığınız için de, hata yapıyor ve her türlü dayatmada bulunuyorsunuz. Yaygınca yaşadığınız diğer bir çeşikiniz de budur. Bütün bunlara cevap için bizi incelemelisiniz.

İlişkiye uzanmak onu kazanmak demektir

Önderlik tutkularınıza saygımız var, komutanlık istemlerinize, taleplerinize yüksek değer biçiyoruz. Ama bu nasıl olmalı sorusunu da sormalıyız. Halk önderliği, cephe önderliği, gerilla önderliği, sanat önderliği hemen her sahanın lojistik önderliği nasıldır? İnsan bir soru sormalı ki, cevapla yürüyebilsin. Sizin tarzınız rastgele, önüne ne çıktıysa alan bir tarzdır. Belki beni de böyle sanırsınız, ama gerçekte öyle değilim. Herkes bizi çok aceleci, çok rastgele sanıyor. Fakat öyle olmadığı şimdi anlaşılmıştır. Öyle sandıkları şeyin tempo olduğu, tarz olduğu net görülüyor. Benim tarzım; çok yüksek, hızlı düşünme ve pratiği onunla gözlemedir. Bazıları saatlerce, günlerce düşünür ve ancak günlerce sonra yapar. Benim ki belki de birkaç dakikada olur biter. Hızla düşünme ve hızla yapma nedir? Tempodur, tarzı tutturmadır. Bu, kendi içinde oldukça ustalaşmadır. Hangi işe el atarsa onun tarzını yakalamadır; hangi işe koşarsa, hangi ortama girerse, ona göre şekil alma, şekil vermedir. Büyük bir hassasiyetle, duyarlılıkla kendini ifade eder.

Siz bir ortama gidiyorsunuz, aylarca sonra geliyor; “üç ayda ortamı tanımaya çalıştım” diyorsunuz. Benim bir ortamı tanımam üç ay değil, üç dakikadadır. Ortamı bu kadar geç tanırsanız, tarzınız da üç ay sonra gelir. Düşmanın dayatmaları var, o hızlı çalışır. Sonradan düşündüğünüzü daha yapmadan toz duman olursunuz. Temposu, tarzı yok. Düşünüyor-muş, yapmak istemiş! Bunlar lafta kalan şeylerdir.

Tempo neden gereklidir? Düşünün; ağzı alev saçan bir yaratık, bir canavar gelip seni arkadan yakalayıp yutacak, yani barbar düşman gelip seni yutacak. Sen bütün yeteneklerini ayaklandı-rıp bir yerde tempoyu tutturamazsan mideye gitmek üzeresin demektir. Herhangi bir yürüyüş seni canavara kaptırır. Bizim gerillalarımız bol bol anlatıyor; canavarlarla karşı karşıya savaş içinde olan birimlerimiz arazi-yi nasıl kullanmamışlar, hareket tarzını nasıl tutturamamışlar. Bu iki sözcük çok etkili; “hareket tarzı tutturulamadı, araziye oturtulamadı.” Türk ordusu tekniğiyle, yöntemiyle, özel savaşıyla sizi yutacak durumda. Temponuz, tarzınız yok, hareketiniz hızlı değil. Çünkü ortamı değerlendirememişsiniz. Tabii ki gidersiniz. Tempoyu, tarzı tutturamamaktan ötürü ne kadar gidiyorsunuz? Bir dağı, bir hareket hızını bile değerlendiremezseniz, nasıl yaşayacaksınız?

Benim tarzım biraz farklı. Bütün diğer önderliklere baktığımızda onların ipi zaten başından beri düşmana ulaşmıştır. Bir yerlere bağlıdır- lar. Benim durumum şimdiye kadar da öyle değildir. Şu anda kendi ipimi kendi elime aldım, tarzımı tut-turdum. Düşmana yakalanmamak budur. Bundan sonra yakalanıp yakalanmamak da o kadar önemli değil. Şimdiye kadarki yürüyüş, yakalanmama yürüyüşü ve ko-

“Önderlik nasıl düşünür, yaşar ve savaşır, neye nasıl anlam verir, neyi nasıl karşılar, ele alır, onaylar veya reddeder? Kısaca her an, her yerde kimi nasıl düşman bilir, kimi nasıl dost bilir, kimi nasıl sevmez, kimi nasıl sever, kimi nasıl ayak altı eder veya kimi nasıl yüceltir? Bütün bunları biraz anlamaya çalışacaksınız. Arkadaş oluyorsunuz, yoldaş oluyorsunuz, bunun adı bunları biraz bilmekten geçer.”

şusudur. Niye bunu inkar ediyorsunuz? Kendinizi düşünün, sizde bu tarz var mı? Düşünceniz ne kadar hızlı? Aniden tedbir alı-sınız, ortamı seçtiniz yok. Ondan sonra da bütün bunlar karşılaşıldığında yapılacak hesaplara göre düşmana yutulmanız işten bile değildir. Köylere iniyorlar, evlerde yaşamayı seviyorlar, hat-ta duyguları, tutkuları da varmış! O zaman siz başından kaybettiniz. Benim yalnız bu yönlü bir özelliğimi düşünelim; evlerde nasıl kalıyorum, duygularım nasıl? Ama sizin bir sigara içiminden tatalım, bir yemek yiyiş tarzınıza kadar, bir dosta gidiş-e kadar ağır ve keyfi özellikleriniz var. Canınız sohbet etmek istese aylarca, günlerce sohbet edersiniz. Hatta bazı duygularınız var, bırakamıyorsunuz. Eğer bunlarla yürümeye kalkışırsanız bir nevi düşman gırtlığınızdadır. Sizi yönlendiren duygular bile sizi yenmeye kafidir. Benim ki nasıl geliyiyor? Her ilişkiye kaç dakikada cevap, her kişiyle konuşmaya kaç dakikalık süre ayrılacak bellidir. Sizde ölçü var mı? Hiçbiriniz bu konuda “şuraya şu kadar dakika, şuraya şu kadar süre tanıyorum” demiyorsunuz. Keyfiniz ne kadar istediye. Ondan sonra düşman sizi bir günde götürüyor.

Birçok özelliğimi daha sayabilirim, vuruş tarzım da hayli öğreticidir. Benim herhangi bir şekilde ele aldığım bir ilişkiye, bir düşünceye ne kadar değer vereceğim çok önemlidir. Bir işe el atmak kadar ondan ne koparacağım da çok önemlidir. Düşünce ilgili bir iki noktayı açıklığa kavuşturmak demektir. İlişkiye uzanmak, onu kazanmak demektir. Köy olur, herhangi bir topluluk olur, burada herhangi bir ilişki kazanmak esastır. Kendinize bakın, bir işe el attığınızda, avcunuzda hiçbir şey kalmıyor, hatta çoğunlukla boşa gidiyor. Sizin vuruş tarzınız kuma elinizi daldırış tarzı gibidir. Kum nasıl süzülür, gerisin geriye düşer eliniz boş kalırsa, birçok ilişkiye el atış tarzınız da böyledir. Dolu dolu alamıyorsunuz.

Nereye girdiniz, ne kopardınız? Ey-lemde, örgütlenmede, propagandada, tarzınız koparış tarzı olmaktan çok uzak. Benim tarzım böyle değildir her gün her ilişkiye mutlaka yaklaşırım. Adeta bir kuşun gagası veya bazı etkin kuşlar gibi, onların dalışı gibi süzülür, dalar, koparır, yükselir giderim. Siz, bu konularda Önderlik üslubunu tutturmuş musunuz? Rastgele atarsınız, vurduysa vurdu, gerisini hesap etme bile yok. Sıradan silah atışlarınızı göz önüne getirelim; roketa-rları, mermileri nasıl kullanıyorsunuz? Geçen gün bir yerde okudum; birisi “*ba-zı PKK’lilerin önüne bir fil bile koysan vurmazlar, bunlar nasıl general olacaklar*” diyor. Abartma da olsa bir gerçeği ifade ediyor. Son zamanlarda silahlarımızı nasıl kötü kullandığınızı gösteriyor. Adamlarımızı nasıl kullandığınızı gösteriyor.

Hemen hemen birçok özelliklerinizle Önderlik tarzına ulaşmaktan uzaksınız. Birçoklarının dili anlaşılmaz, kaçırır, konuya hakim değil. Konuya hakim olmadıktan sonra neyi benimsetebilirsiniz? Hiç düşünmeden konuşur veya hiç konuşma gereği duymazsınız. Devrimci ajitatör, propagandacıdır, onun sürekli konuşan bir makine olması gerekir. Ağzınızdan iki kelimeyi çıkartmak için bazen saatlerce uğraşıyorsunuz. Bu insan nasıl militan, parti ajitatörü ve propagandacısı olur? Dili de ancak ka-

çıtır. Belli ki dağınık, düşüncesi de yok. Düşüncesi olmayanın dili de olmaz. Yüzde doksan beşinizin sağlam bir hitap gücüne kavuşmak istediğinizden kuşkuluyum. Dil ve düşüncenizi geliştirme gereğini bile duymuyorsunuz.

Temel bir militan özellik olan örgütsel ve yönetme özelliğiyle alay ediyorsunuz. Birimlerin başına verdiğinizde bütün yaptığınız, uyguladığınız bastırmacılıktır. Kişiliğinin ne kadar şekilsiz, güdükse, diğerlerini de o kadar şekilsiz ve güdük hale getiriyor veya güdülerinize alet ediyorsunuz. Komutanlıkta, özellikle birim sorumluluğunda çok çarpıcı ortaya çıkan bir tarz var; kendine benzeştirme, Önderlik ölçülerinin çok gerisinde geri özelliklere boğma. İnanılmaz bir şey! “Ben adam olmadım, birimi de adam etmem” yaklaşımı var.

Şu anda PKK Önderliği’nin en büyük çıkmazlarından birisi budur. Orta kademe komutanlığının, önder kişiliğin birimleri gelişmeye kapatması var. Halk savaş istiyor, birçok gerilla savaş istiyor. Bütün raporlarda “*savaş taleplerine ret, mücadele taleplerine ret var*” deniliyor. Burada önderlik çıkmazı var. Bin bir emekle oluşmuş savaşım değerlerine çok tehlikeli bir karşı dayatma var. Aslında inceledik, bunun altında düşman etkisi, feodal etki ve her türlü kişilik zayıflığı büyük rol oynuyor.

Bir birimi oluşturmak, önce ona cesaret vermek, güvenilir bir topluluk haline getirmek, ona araç-gereç vermek için, ne kadar büyük bir çaba ve maharetle bir gelişmeyi ortaya çıkarıyoruz. Siz komutanlık adı altında o birimi dağıtacaksınız, öyle mi? Büyük bir çeşiki! Küçük bir topluluğu bile bilinçli hale getirmek için saatlerce konunun üzerinde nasıl dönüp dolaşıyorum. Bunlar ise ne bir laf eder, aydınlatır, bilinçlendirir ve mevzilendirir, ne de tempoya, sağlam bir vuruşa kavuşturur. Ondan sonra da ‘ben’ der. Sen eski ağadan daha beter bir koca ağasın! Hatta o bile değilsin, bir baş belası-sın! Komutanlık hiç öyle olur mu?

Sizlere tek bir şartım var, bu da bir birimi emredilen ölçülere uygun hale getirmek veya kesinlikle gelişme seviyesine ulaştırmaktır. Hazır olanı ne kadar geliştiriyor, çarpıtıyorlar? Bunlar, dıştan, düşmandan, zaafılardan ve sahtelikten ibaret birçok özelliğin temsildir. Bununla PKK’yi temsil etmek, Önderlik temsilini yapmak mümkün mü? Birçoğuna göre böyle olur. Bu, Önderlik gerçeğine en tehlikeli dayatmadır. Örneğin “*birbirimizle uzlaşıyoruz, bu temelde bir önderliği layık görüyoruz*” diyorlar.

Ben tekrar size söyleyeyim, kendi gerçeğinize, kendinize bakın. Bütün PKK’yi kendiniz gibi yapsanız, kendinize benzeştirseniz bile uyushabilir miyiz? “Benden ötesi bir gelişme olmayacak veya herkes bana benzeşecek, ben de etrafımdakilere benzeşeceğim, bütün PKK’yi de böyle benzeştireceğim” diyorsunuz. Benim tarzımı böyle boğuntuya getirecekler, tempoyu durduracaklar, tarzı bozacaklar ve farklı bir PKK’yi ortaya çıkartıp yaşayacaklar! Diğer büyük bir çeşiki bu. Akıllı olmak gerekir, bu çeşiki kime yarar? PKK’yi böyle bir PKK haline getirmek kime hizmet eder? PKK’ye dayatılan düşmanlık çabalarından bir şeyler anladınız mı? Bu anlayış felaket getiriyor. Bu, PKK’nin inkarı demektir. PKK adına, Önderlik adına Önderliğin inkarıdır.

Devamı sayfa ...

VIII. Kongre'ye sunulan Politik-Pratik Çalışma Raporu'ndan

Dönüşüm sürecinde yürütülen pratik faaliyetler ve yeniden yapılanmanın tamamlanması -II-

4- Kadın özgürlük hareketinin gelişim durumu

Kadın özgürlük hareketinin hedefleri, çağımızdaki konumu ve toplumsal özgürlük içerisinde oynamakla yükümlü olduğu rol dikkate alınır, PJA'nın ulaştığı örgütsel konumun yeterli görülmesi elbette mümkün değildir. Artık şunu herkes kabul etmektedir ki, nasıl 18. ve 19. yüzyıllar ulusal özgürlük yönünde büyük devrim mücadelelerinin verildiği ve önemli gelişmelerin yaşandığı yüzyıllar olmuşlarsa, yine nasıl 20. yüzyıl sınıfsal kuruluş yönünde büyük devrimlerin yapıldığı ve önemli gelişmelerin ortaya çıkartıldığı bir yüzyıl haline gelmişse; 21. yüzyıl da kalıcı ve yaşanılır bir siyasal sisteme götürmeyi de içermek üzere, ulusal ve sınıfsal özgürlüğün daha da derinleştirileceği, merkezinde kadın özgürlüğünün yer aldığı bir toplumsal özgürlük yönünde büyük gelişmelerin yaşanacağı, bu doğrultuda büyük özgürlük ve demokrasi mücadelelerinin veriliş devrimlerin yapılacağı bir yüzyıl olacaktır.

Demokratik uygarlık çağının temelinde kadın özgürlüğünün yer aldığı bir toplumsal özgürlük çağı olduğu kesindir. Dolayısıyla böyle bir çağı yakalamada ve insanlığı böyle bir çağa başarıyla taşımada kadın özgürlük mücadelesi belirgin ve tayin edici öncü bir rol oynayacaktır. Kadın öncülüğünde yürütülecek özgürlük mücadelesi; ulusal, sosyal, demokratik, çevre vb. alanlarda da gelişecek olan büyük mücadelelerle birleşerek ve onları kendi öncülüğünde daha köklü, derinlikli ve kalıcı sonuçlar yaratan mücadeleler haline getirmeyi esas alarak, 21. yüzyılın demokratik uygarlık çağını yaratacaktır. Bu gerçek Parti Önderliğimizin geliştirdiği Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda tarihsel temelleri, güncel durumu ve geleceğiyle birlikte çok kapsamlı ve derinlikli bir biçimde izah edilip ortaya konulmuştur. Dolayısıyla neolitik çağdan günümüze kadar insanlığın yaşadığı gelişmelerin içinde taşıdığı gelişmelerin, günümüzde esasında kadının köleleştirilmesi temelinde oluşan ve değişik alanları da içine alan egemenlik durumunun aşılması, toplumun gerçek bir özgürlüğe ulaştırılması, bireyin ve toplumun özgür iradeli bir yapıda geliştirilmesi gereği ve çizgisi açıkça gösterilmiştir. İşte Kadın özgürlük hareketimizin öncü gücü olan PJA örgütlenmemizin bu büyük hedefler ve görevler temelinde, onları başarıyla yerine getirecek bir yaklaşım ve yapıda kendisini geliştirmesi zorunluluğu vardır. Görev ve sorumluluklarına sahip çıkmak ve tarihsel rolünü başarıyla oynamak ancak bununla mümkündür.

Bu doğrultuda her şeyden önce Parti Önderliğimizin Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda ortaya koyduğu kadının özgürleştirilmesi temelinde birey ve toplum özgürlüğünü içeren demokrasi ve özgürlük çizgisinin bütün kadro yapımız tarafından özümsemesi, bu çizginin başarıyla pratikleştirilmesi ve pratik uygulamasının geliştirilmesi temelinde derinleştirilmesi gereği vardır. Ancak bu yapıldıkça başarıyla pratikleşme sağlanabilir birey ve toplum özgürlüğünde öncü ve tayin edici rol oynanabilir.

Kadın özgürlük hareketimiz stratejik değişim ve yeniden yapılanma sürecinde parti hareketimizi içten en çok zorlayan, dıştan partimizi dağıtmak ve tasfiye etmek isteyen güçlere umut veren bir konumu yaşamıştır. Ağır amatörlük, bilinç ve tecrübe yayılgılığı, komplocu saldırılar karşısında

belli bir ezilmeyi yaşama, yine ağır dogmatizm, duygusalılık ve grupçu yaklaşımlardan kaynaklanan bu durum, hem Kadın özgürlük hareketinin kendi içinde zorlanmasına yol açmış, hem de genelde parti hareketimizi zorlayan bir özellik taşımıştır. VII. Kongre'den sonra yaşanan bu durumu daha kapsamlı ve ciddi bir yaklaşımla ele alan parti yönetimimiz, sorunları ideolojik ve örgütsel temellerde sürece yayarak, yoğun bir tartışma düzeyini gündemleştirip çözüm üretmeye çalışmıştır. Böyle bir tartışma süreci içerisinde gittikçe daha fazla gelişen özeleştirisel yaklaşım, provokasyonun ve tasfiyeciliğin gerçek yüzünün daha iyi açığa çıkması durumu, Özgür kadın hareketimizin yaşadığı sorunları aşma doğrultusunda bir gelişme içerisine girmeye

termiştir. Bu doğrultuda bir yandan YNK saldırıları karşısında gerillamızın gösterdiği direniş içinde aktif ve etkili bir biçimde yer alınırken, diğer yandan Özgür kadın hareketini örgütlenme yönünde değişik alanlara yönelik olarak yeni görevlendirmeler yapıp örgütlenme ve pratik faaliyetler geliştirilmeye çalışılmıştır.

Bu süreçte bir yandan her alandaki pratik faaliyetlere bir katılım olurken, diğer yandan III. Kadın Kongresi çizgisinin bütün kadın militan yapısına özümsetilmesi, dogmatik ve duygusal yaklaşımlardan kaynaklanan her türlü zayıflama, güvensizlik ve savrulma belirtilerinin giderilip, kadın kadro gücünün yeniden doğru çizgiye çekilerek pratik çalışmalara daha etkili ve başarılı katılabilmesi için, yoğun

liştirdiği örgüt bilinci, taşıdığı sorumluluk düzeyi tayin edici olmuştur. 2001 yılı baharından itibaren geliştirilen siyasal serhildan ve kitle örgütlenmesi kampanyasına, özellikle 2001 yılı 8 Martı'nı önemli bir başlangıç noktası yapma temelinde, Özgür kadın hareketimiz de bunlara öncülük yaparak etkili bir katılım göstermeyi esas almıştır. 15 Şubat'tan Newroz'a kadar yürütülen siyasal serhildanlarda kadın kitle si çok önemli bir katılım gösterirken, yaz boyunca yurtdışında geliştirilen kimlik bildirimi kampanyasının en etkili güçlerinden birisi de yine kadın kitle si olmuştur. Ancak kadın kitesinin bu yoğun ve etkin katılımına karşılık, böyle bir kitleyle buluşma, kitleleri yeterince örgütlenme, mücadelede öncü görevlerini başarıyla yerine

cek bir kararlılık düzeyine ulaşmasına rağmen, daha sonraki süreçte bu karar ve plan düzeyinin pratiğe aktarılmasında da birçok alanda ciddi yetersizlikler ve zayıflıklar yaşanmaya devam etmiştir.

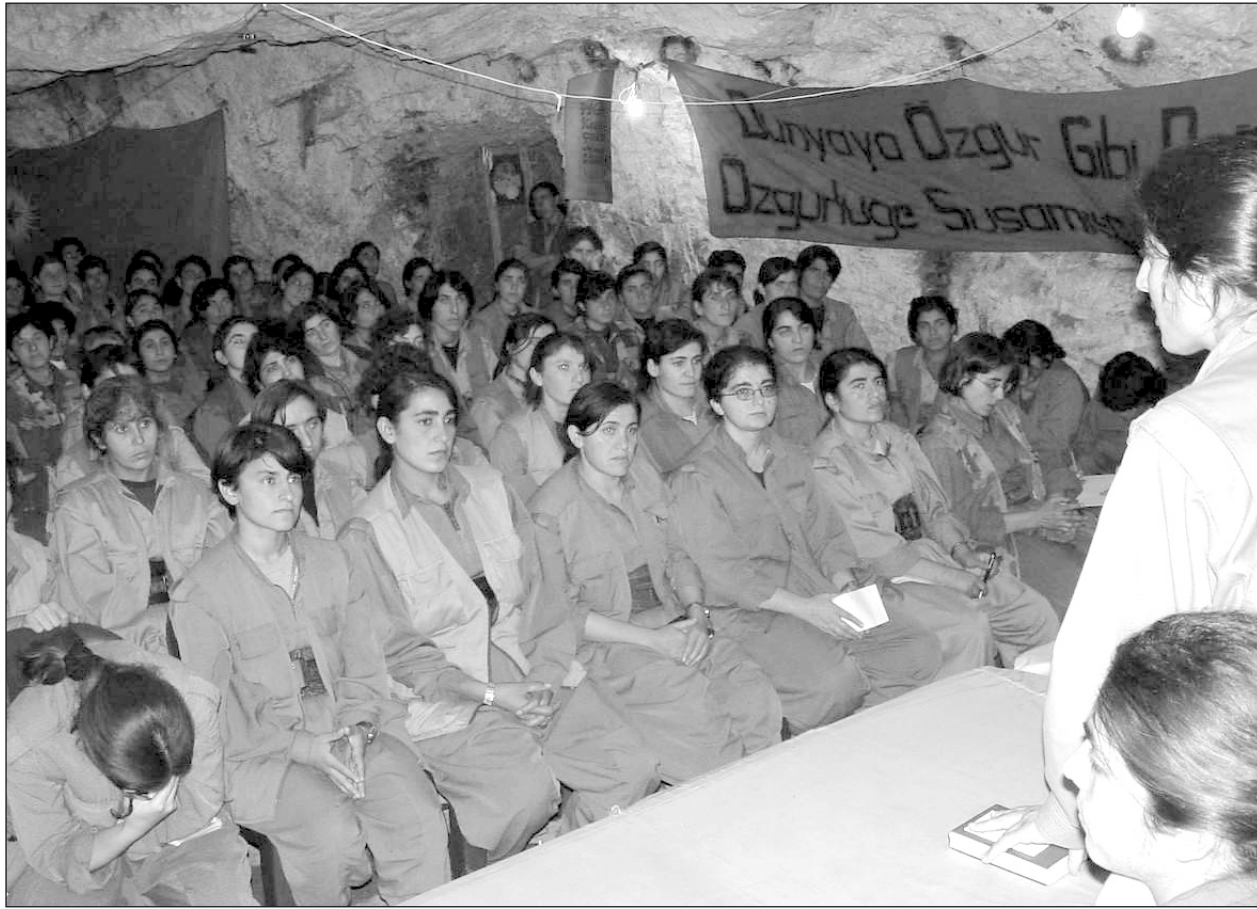
Mevcut durumda Kadın özgürlük hareketimizin Önderlik çizgimize uygun olarak kendi ideolojik-politik yaklaşımlarını geliştirme, örgütsel toparlanmayı ve sürecin özelliklerine uygun olarak yeniden yapılanma yönünde bazı adımlar atmaya sağlama, yürütülen yoğun eğitim ve tartışmalarla kadın kadrolaşmasında önemli gelişme yaratma durumu vardır. Hareketin öncü düzeyinde kendisini bu biçimde tanıma kavuşturup toparlaması, Kürdistan'da ve yurtdışındaki kadın kitle si üzerinde önemli etkiye bulunmuş, bu kesimin serhildana daha aktif katılmasını sağlamış ve giderek taşıdığı büyük potansiyeli harekete geçirme yönünde adımlar atma durumu ortaya çıkmıştır.

Diğer yandan kadın özgürlük ideolojisini geliştirme yönünde, başlangıç düzeyinde de olsa, belli bir araştırma ve inceleme çalışması içerisine girilmiş, vakıflar ve dernekler gibi kurumlaşmalar içerisinde, değişik alanların somut koşullarına uygun oluşumlarla örgütlenmeyi geliştirmek için çaba harcanmış, aynı zamanda dünyanın değişik bölgelerindeki kadın hareketleriyle ilişkiler kurma ve ortak mücadele geliştirme yönünde belli adımlar atılmıştır. Oluşturulan Özgür Kadın Akademisi bünyesinde ideolojik, örgütsel, eğitsel faaliyetlere ağırlık verilerek ideolojik derinliğin ve kadrolaşmanın sağlanmasında önemli bir düzey yakalanmıştır.

Özgür Kadın Akademisi bünyesinde kadın kadro eğitiminin yanı sıra bu süreçte bir grup erkek arkadaş da eğitim çalışmalarında yer almıştır. Partimizin ulaştığı düzeyin bir sonucu olarak ele alınması gereken bu çalışma kadın ve erkek açısından cins mücadelesini ortak geliştirme ve erkeği dönüştürme temelinde önemli bir adım olmaktadır.

Diğer yandan böyle bir rol doğrultusunda gelişme sağlamanın önemli güncel adımı olarak, Kadın özgürlük hareketimizin ciddi bir pratikleşme ve kitle ile bütünleşme, büyük kadın potansiyeline ulaşarak ve bu potansiyeli eğitim örgütleyerek harekete geçirme görevi vardır. Bu doğrultuda çeşitli tartışmalar yapıp kararlar alınmış olmasına rağmen, pratikleşmede halen aşılamayan bazı yönler kendisini göstermektedir. Kendini pratikleştirmeyen, sadece tartışma ve düşünce düzeyinde çözümleme yapmakla özgürlük mücadelesini yürüteceğini esas alan yaklaşım ve tutumlarla karşı kadının küçümsenemeyecek düzeyde verdiği örgütsel mücadele önemli bir gelişmeyi doğurmuştur. Bu düzeyin pratik-örgütsel anlamda aşama katetmesi temelinde hem kendi yönetim ve çalışma tarzını derinleştirip güçlendirmesi hem de genel çalışmalara her düzeyde öncülük temelinde doğru ve yeterli katılımı sağlaması gerekmektedir.

Geçmişin oldukça zorlayıcı yaklaşımları çok büyük ölçüde aşılmış olmasına rağmen, hala pratikleşme zayıflığından ve tecrübesizlikten kaynaklanan genelle doğru ilişki kuramama, genel yönetime doğru ve etkili katılımı yeterince sağlayamama gibi durumlar da yaşanmaktadır. Günümüzde hareketin artık pratikleşmeye yükümlü olduğu gerçeği görülerek, doğru bir yaklaşımla pratiğin çözülmesi ve derslerinin özümsemesi temelinde bunların giderilmesi gereklidir. PJA

“III. Kadın Kongresi, hareket içerisinde ortaya çıkan yanlış ve hatalı tutumları nedenleri ve sonuçları ile birlikte kapsamlı değerlendirmeye alıp mahkum ederek ve stratejik değişim ve yeniden yapılanma sürecine uygun olarak kadın özgürlük çizgisini tanımlayıp formüle ederek, hareketin süreçle uyumlu hale gelmesini başarmıştır.”

sine yol açmıştır. Bu durum kendini III. Olağanüstü Kadın Kongresi'nde zirveye ulaştırmış, böyle bir kongre ile yetersizlikler karşısında özeleştirme ve sorunları çözümleyen bir düzey gerçekleşmiştir. Kadın Kongresi, hareket içerisinde ortaya çıkan yanlış ve hatalı tutumları nedenleri ve sonuçları ile birlikte kapsamlı değerlendirmeye alıp mahkum ederek ve stratejik değişim ve yeniden yapılanma sürecine uygun olarak kadın özgürlük çizgisini tanımlayıp formüle ederek, hareketin süreçle uyumlu hale gelmesini başarmıştır.

III. Kadın Kongresi'nin aldığı kararları ve ulaştığı sonuçları da değerlendiren II. Genişletilmiş Parti Meclis Toplantımız, Özgür kadın hareketinin ulaştığı çözümleyici düzeyi dikkate alarak, toplantıdan sonraki pratik süreçte kadın militan gücünün aktif katılımında ön açıcı olmuştur. Partimizin kadın militan gücü esas olarak 2000 yılı yazında gerçekleşen III. Kadın Kongresi ile süreçle bütünleşmiş, bu Kongre'den sonra değişim ve yeniden yapılanma pratiğine her alanda aktif olarak katılım gös-

bir tartışma ve eğitim faaliyeti yürütülme-ye çalışılmıştır.

Bir yandan uluslararası komplonun bir ucu olarak YNK'nin yürüttüğü saldırılar karşısındaki direnişin sağladığı başarılar, diğer yandan III. Kadın Kongresi'nin ulaştığı çözümleme düzeyinin kadın yapısına yetersiz de olsa yansımaları, Kadın özgürlük hareketinde yeniden bir örgütsel toparlanma ve kısmi sistemleşmeye yol açmış, eski rahatsızlıkların ve sıkıntılı durumun aşılmasıyla birlikte Kadın hareketi kendi örgütlülüğünü giderek yeniden geliştirme-ye başlamış; hareketin genelde örgütlenmesi, yeniden yapılanmanın ilerletilmesi ve pratik çalışmaları geliştirmesi yönünde genel çalışmalara gittikçe artan bir katılım durumu ortaya çıkmıştır.

Böyle bir sonuca ulaşmada kuşkusuz Parti Önderliğimizin sınırlı imkanlarla da olsa sürekli geliştirdiği perspektifler, parti yönetimimizin gösterdiği ciddi ve sorunu doğru tahlil eden yaklaşımı ve yöntemlerinin yanı sıra kadının III. Olağanüstü Kongresi'nde ulaştığı çözümleyici düzey, ge-

getirerek kadın kitesini siyasal serhildana sevk etme yönünde yaşanan hatalı ve yetersiz anlayış ve tutumlar, genelde olduğu gibi kadın hareketimiz içerisinde de yaşanmıştır. Klasik, geleneksel toplum yapısının aşılıp, demokratik temelde toplumsal dönüşümün yaratılmasında kadının sosyal, siyasal, ekonomik vb. her türden sorunlarının aşılması bir gerekliliktir. Bu dönüşümün kadın eksensiz toplumsal sözleşmeyle gerçekleşeceği açıktır. PJA, bu yönlü belli örgütlenmelere yönelip bazı adımlar atmış olsa da toplumsal sorunların çözümünde yaşadığı yetersizliği gidermekle, çözüm üretmede kadın kitesinin beklentilerine cevap olmada aşama katetmekle yükümlüdür.

Bu durumu aşmak üzere 2001 yılı yazında gerçekleştirilen Kadın Konferansı-mız, yaşanan sorunları gündemleştirip tartışarak hatalı ve yetersiz anlayışlar ve tutumları mahkum etmesine, hem mevcut kadın faaliyetlerinin daha kapsamlı ve ayrıntılı planlamasını yaparken, hem de bunları aktif ve etkili bir biçimde pratikleştire-

hareketi bunları ve benzer eksikliklerini düzeltip gidererek, kendisini aktif olarak pratikleştirip önümüzdeki sürece öncülük temelinde katılım sağlamalıdır.

Özgür kadın hareketinde yoğun bir mücadele sonucunda ulaşılan örgütsel düzey karşısında Parti Genel Başkanımızın savunmaları ardından erkek yapısında özgürlük hedefiyle sorgulayıcılık ve arayış daha güçlenmiştir. Ancak hala erkekte kadını küçümseyen, kadın özgürlüğünü kendi sorunu olarak görmeyen ve kadını ortak mücadele zeminine katmayan yaklaşımlar görülmektedir. Demokratik Uygurlık Manifestosu temelinde geliştirilecek olan özgürlük mücadelesinde ataerkilliğin, erkek egemenliğinin tahlili ve çözümlenmesi zaferin teminatı olacaktır.

Kadında yaşanan toparlanma ve örgütsel gelişim düzeyi, partimizin yaşadığı değişim ve dönüşüm sürecinin gelişimine belirgin bir ivme kazandıracaktır. Yaşadığı sorunları çözümlleyen kadın hareketi, partimizin genelde yaşadığı sorunların çözümlenmesinde de önemli bir rol oynayacaktır. Esas olarak Demokratik Uygurlık Manifestosu'nda ifadesini bulan gerçek özgürlük çizgisinin derinliğine özümsemesi, düşünsel ve pratik çalışmayla bu çizginin derinleştirilip yaşamsallaştırılması gereği vardır.

PJA hareketimiz kendisini böyle bir çalışmayı yürütecek şekilde örgütlemek durumundadır. Bir yandan çizgiyi derinleştirme ve derinliğine özümseme, diğer yandan bunu her alanda aktif bir biçimde pratikleştirerek yaşamsallaştırma hareketin gelişimi açısından zorunludur. Bu durum, parti hareketimizin yeni Önderlik çizgisinde kendisini yeniden yapılandırma ve örgütsel sisteme kavuşturma gerçeğine uygun olarak, bir örgütsel yapıya kavuşturmasıyla geliştirilmek durumundadır.

Böylece bu kongremizle birlikte, yeni çizgiye uygun olarak Kadın özgürlük hareketi de kendisini çok güçlü bir biçimde pratikleştirecek bir örgütsel yeniden yapılanmaya kavuşturmak, düşünsel derinleşme yönünde faaliyetlerini çok yönlü ve etkili hale getirmeye yönelmek durumundadır.

Kongremiz bu hususları bu biçimde değerlendirecek, Kadın özgürlük hareketini geliştirmenin hareketimiz açısından taşıdığı büyük önemi dikkate alıp geliştireceği kapsamlı kararlar ve planlamayla bu hareketin önümüzdeki süreçte çok daha derinlikli, örgütlü, kitleleşmiş, pratikleşmiş ve serhildan mücadelesine öncülük eden, dolayısıyla demokrasi ve özgürlük devrimini yürüten bir konuma ulaşması için önünü açıp mücadeleye sevk etmelidir.

5- Teorik çalışma, propaganda ve ajitasyon faaliyetleri

Hareketimiz kapsamlı bir teorik çerçevesi olan, felsefi bakış açısına sahip bulunan ve ideolojik doğrultusu olan bir harekettir. Bir önderlik hareketi olma gerçeği bu durumu anlaşılır kıldığı gibi, bütün gelişmesini de esas olarak bu gerçeğe dayanarak sağlamaktadır. Bu durum geçmişte böyle olduğu gibi, yeni çizgimiz doğrultusunda önümüzdeki süreçte de daha fazla böyle olacaktır. Halkımızın demokrasi ve özgürlük yönündeki her türlü gelişimi, Önderlik felsefesini daha çok özümsemek ve kapsamlı bir düşünsel çözümlenmeye sahip olmakla mümkün olacaktır. Bu da teorik çalışmanın ve ideolojik mücadelenin önümüzdeki mücadele süreci açısından taşıdığı büyük önemin görülmesini, bu önemin asla göz ardı edilmemesini ve buna uygun bir çalışmanın yürütülmesini gerekli kılmaktadır. Önümüzdeki süreçte yeni parti çizgisinin pratikte başarıyla yürütülmesi, her türlü sapma tehlikesine karşı stratejik doğrultuda ilerleyebilmesi, geniş alanlara yayılmış olan hareketin aynı doğrultuda ve sonuçları birbirine destek veren bir pratik gelişme içerisinde olabilmesi, tamamen yeterli bir teorik çalışmanın yapılmasına ve ideolojik mücadelenin yürütülmesine bağlıdır.

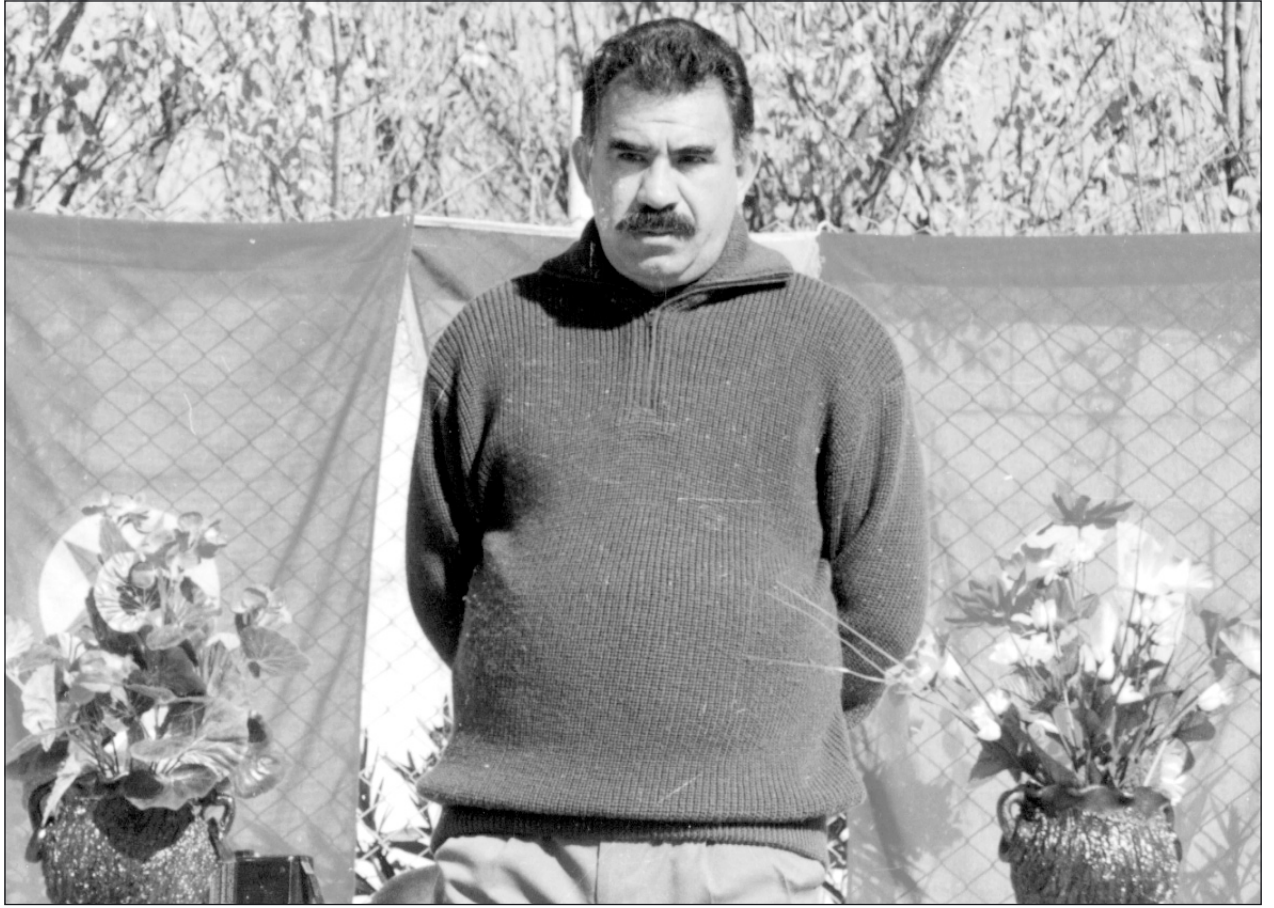
Otuz yıllık mücadele pratiği içerisinde

Parti Önderliğimizin yaptığı yüzlerce cildi içeren teorik çözümlerler, hareketimiz ve halkımız için temel düşünce kaynağı ve en büyük hazine durumundadır. Bütün bunların içerdiği felsefi bakış açısı, teorik ve ideolojik çözümlerler, somut koşullar diyalektik bir yöntemle değerlendirilmek kaydıyla, her zaman için geçerliliğini korumaktadır. Bunların uygun bir biçimde düzenlenip halkın ve kamuoyunun hizmetine sunulması, şimdiye kadar kısmen yapılmış olan bu çalışmanın önümüzdeki süreçte bütünlüklü olarak yapılıp Önderlik gerçeğinin halka tamamen taşırılması görevi, en başta gelen bir görev olarak önümüzde durmaktadır.

Bunlarla birlikte Parti Önderliğimiz yeni sürecin ideolojik, politik, örgütsel ve eylemsel çizgisini veren çok kapsamlı ve bütünlüklü değerlendirmeler yaparak halkımızın 20. yüzyıl stratejisini çizmiş ve gelişme yolunu aydınlatmış, böylece Önderlik görevlerini yerine getirmiştir. Hem İmralı sürecinde geliştirilen **Kürt Sorununa Demokratik Çözüm Bildirgesi** ve hem de esas olarak yeni süreci çok yönlü aydınlatması bakımından AİHM sürecinde hazırlanan **Sümer Rahip Devletinden Demokratik Uygurlığa** adlı 21. yüzyıl manifestosu niteliğindeki değerlendirmesi yeni stratejik çizgiyi içermektedir. Bu anlamda Parti Önderliğimiz yeni süreçte özgü en kapsamlı teorik çalışmayı yapmış ve bu doğrultuda yapılacak her türlü teorik ve edebi çalışma ile yürütülecek ideolojik mücadelenin çerçevesini çizerek önünü açmıştır. Bu gerçeğin böyle görülmesi ve esas alınması gereklidir.

Bununla birlikte VII. Kongre'den önümüzde kadar geçen iki yıllık süre içerisinde, partimizin çeşitli birimleri de süreci aydınlatmayı hedefleyen değişik türden teorik çalışmalar yapmış ve önemli belgeler ortaya çıkartmıştır. Özellikle Parti Merkez Okulu, Halk Hareketi, Basın ve Edebiyat Okulları ve yine PJA bünyesinde bu doğrultuda yürütülen çalışmalarla şimdiye kadar değişik türden elli civarında kitap ve broşür hazırlanmıştır. Partimizin yeni stratejik çizgisini ve taktiklerini izah etmeye çalışan ve parti edebiyatımızın geliştirilmesini içeren bu teorik çalışma düzeyini küçümsememek; içeriğindeki yetersizlikler ne olursa olsun, ortaya çıkan belgelere gerekli değeri biçmek, onların kadro yapımız tarafından okunması, incelenmesi ve tartışılması için gerekli çalışmaları yürütmek gerekir. Bu çalışmaları küçümsememek ve gerekli değeri biçmekle birlikte, yine de içinde bulunduğumuz süreç ve bu süreci başarıyla yürütecek yeni çizgimiz açısından, mevcut teorik çalışma ve ideolojik mücadele düzeyini asla yeterli görmemek zorunludur. Çünkü gerçekten önümüzdeki sürecin çok kapsamlı hale gelmiş ve değişik alanlarda örgütsel yayılmasını geliştirmiş olan hareketini ve yine başka güçler tarafından yürütülmeyen görevleri omuzlayarak yürütme ve bu temelde başta Kürt toplumu olmak üzere Ortadoğu toplumlarını demokrasi ve özgürlük çizgisinde ilerletme görevini başarıyla yürütebilmesi için, kesinlikle çok kapsamlı bir teorik çalışmaya ve edebiyatı güçlü bir biçimde geliştirmeye ihtiyacı vardır. Yapılanlar bu bakımdan sadece bir başlangıç olarak görülebilir.

Geçen otuz yıllık sürecin en büyük zenginlik içeren mücadele mirası, değişik türden değerlendirme ve edebiyata kavuşturulmadan henüz çok uzaktır. Oysa Kürt aydınlanması, dolayısıyla bölge halklarının yaşayacağı büyük aydınlanma hareketi, Kürt toplumunun komşu halklarla dayanışma içerisinde yürüttüğü otuz yıllık kahramanca mücadelenin ifadesiyle mümkün olacaktır. Bu noktada mevcut teorik çalışmayı yürütmek üzere atılan adımlar, yeterli bir örgütlülük ve çalışma durumunu ortaya çıkarmaktan uzaktır. Araştırma ve inceleme yürütmek üzere stratejik düzeyde çalışma yapması öngörülen bir merkezi örgütlenme sağlanamamıştır. Edebiyatı geliştirmek üzere yürütülen okul faaliyetlerimiz ancak en alt sınırdaki pratikleşme düzeyi bulabilmiş durumdadır. Bu konuda süreci iyi okuyamayan ve geçmiş stratejik mücadele döneminin özelliklerini bütünüyle aşamayan bir yaklaşım bu

“Otuz yıllık mücadele içerisinde Parti Önderliğimizin teorik çözümlerleri, hareketimiz ve halkımız için temel düşünce kaynağı ve en büyük hazine durumundadır. Bunların içerdiği felsefi bakış açısı, teorik ve ideolojik çözümlerler, somut koşullar diyalektik bir yöntemle değerlendirilmek kaydıyla, her zaman için geçerliliğini korumaktadır. Bunların düzenlenip Önderlik gerçeğinin halka tamamen taşırılması en önemli görevimizdir.”

alanın yeterince örgütlenip geliştirilmesine engel olmakta, daha çok da düşünsel faaliyetin zorlayıcılığı bu alandan kaçışa veya bu alana zayıf ve yetersiz yaklaşımların gelişmesine yol açmaktadır.

Önümüzdeki sürecin başarıyla yürütülmesi bakımından bu durumun kesin aşılması, etkili bir ideolojik mücadele yürüten, Önderlik çizgimizi ve mücadele mirasımızı çok yönlü ve yeterince halka taşıran kapsamlı bir teorik çalışma, araştırma ve inceleme yürütme, yine parti edebiyatını bütün dallarda etkili bir biçimde geliştirme görevi vardır. Bunun için teorik ve ideolojik birikimi yeterli olan parti kadrolarının **Stratejik Araştırma Merkezi** diyebileceğimiz nitelikte ve kesinlikle hareketin ihtiyacını karşılayacak düzeyde bir araştırma ve inceleme kolu olarak örgütlenilip görevlendirilmesi zorunludur. Benzer şekilde parti mücadelesini edebiyata kavuşturacak ve halkın ihtiyaç duyduğu edebi çalışmaları yeterli düzeyde geliştirecek bir edebiyat faaliyetine ve **Edebiyat Okulu** çalışmalarımızın bu düzeye çıkartılmasına ihtiyaç vardır. Bu konuda da çalışmanın özelliğine uygun olarak, zayıflıklar ve zorluklar vazgeçmenin gerekçesi yapılmaksızın, yeterli görevlendirmeleri yapıp bu faaliyeti örgütlü bir biçimde yürür hale getirmek gereklidir.

Söz konusu teorik ve edebi çalışmalarla birlikte, propaganda ve ajitasyon faaliyetlerimizin, yani basın-yayın çalışmalarımızın da sürecin gerekliliklerine ve parti çizgimizin özelliklerine uygun bir düzeyde geliştirilmesi ve yeterli kılınması gereği vardır. Geçen iki yıllık süreçte basın-yayın faaliyetlerimizi yeni çizgimizin özelliklerine, üslubuna ve içeriğine uygun hale getirme, varolan basın-yayın kurumlaşmalarımızı yeni sürecin özelliklerine uygun olarak yeniden yapılandırma yönünde önemli bir tartışma ve pratik çalışma yürütülmüştür. Her şeyden önce, yeni Önderlik çizgimizi derin bir içeriğe ve doğru bir üsluba dayalı olarak doğru bir yayın politikası doğrultusunda kitlelere ulaştırabilmek için çok yönlü tartışma yürütülmüştür. Hem yayın politikamızın ne olması gerektiği, hem de bu politikayı hayata geçirecek örgütlenme ve çalışma tarzının nasıl oluşması gerektiği yönünde oldukça kapsamlı tartışmalar yapılmış, mevcut durum değerlendirilerek hata ve yetersizlikler eleştirilmiş, eski kurumlar yeni dönemin özelliklerine uygun biçimde yeniden yapılandırılmaya çalışılarak, bu konuda önemli bir

mesafe katedilmiştir. Bu tartışma ve çalışmalar 2001 yılı yazında gerçekleştirilen I. Basın-yayın Konferansı'nda tüm çalışmalar bağlayıcı bir düzeyde gündemleştirilip değerlendirilmiş, hatalı ve eksik yanlar bir kez daha eleştirilip mahkum edilerek, basın-yayın faaliyetlerinin çizgiye ve güncel görevlere uygun ve yeterlilik arz eden bir düzeyde geliştirilmesi için gerekli kararlar alınmış, örgütlenme adımları atılmış ve kapsamlı bir planlama geliştirilmiştir.

Bu doğrultuda Kuzey Kürdistan'da ve Türkiye'de, Avrupa'da ve yine Ortadoğu'da çalışmalardaki yetersizlikleri aşma, hatalarını düzeltme ve yeni sürecin özelliklerine uygun olarak yeniden düzenleyip geliştirme yönünde önemli adımlar atılmış olsa ve bu örgütlülük temel merkezler olarak bu sahalarda belli bir gelişmeyi yaşasa da, henüz sürecin ihtiyacını karşılayacak ve parti çizgisini halka ve kamuoyuna yeterince taşıyacak bir düzeyi yakalamaktan uzaktır. Propaganda ve ajitasyon faaliyetlerinin parti çizgisine uygun ve yeterli hale getirebilmesi için örgütlenilen ajans faaliyetlerini ve yine değişik alanlarda sürecin gereklerine uygun düşecek basın-yayın organlarını geliştirme ve yeniden düzenleme faaliyetlerini sürekli ilerletmeye ihtiyaç vardır. Bu bakımdan propaganda ve ajitasyon çalışmalarını, yani kapsamlı bir basın-yayın faaliyetini çok değişik dillerde ve temel çalışma merkezlerimizde örgütleyip yürütebilmek için bu çalışmalara da gerekli önemi vermek, yeterince kadro görevlendirmesiyle bu alana rolünü oynatmak gereklidir. Çünkü doğru yöntemler ve üslupla yürütülen, yeterliliğe sahip bir propaganda ve ajitasyon çalışması olmadıkça, Önderlik çizgisinin ve teorik çalışmaların halka ulaştırılması mümkün olamaz. Diğer yandan parti çizgisiyle halkı etkileyecek kapsamlı bir propaganda ve ajitasyon faaliyeti yürütülmeden, halk propaganda ile eğitilip ajite edilmeden örgütlenme ve eylem içine çekilemez. Güçlü bir kitle örgütlülüğü ve eylemliliğini geliştirebilmek için, daha önce çok güçlü bir propaganda ve ajitasyon faaliyetine kesinlikle ihtiyaç vardır. Bu açıdan örgütlenmeyi ve eylemi her alanda geliştirebilmek için en başta bu alanın yeterli kılınması, alana gereken önemin verilmesi, hata ve eksikliklerin asılıp yeterli kılınması için sürekli bir çaba içinde olunması gereklidir.

Partimizin teorik ve edebi çalışmaları, yine propaganda ve ajitasyon faaliyetleri-

nin toplamı I. Basın-yayın Konferansımızda sürecin gerektirdiği biçimde kendi içinde bir örgütlülüğe kavuşturulmak istenmiş, Kürt aydınlanmasını örgütleyip geliştirecek örgütlenme olarak **Demokratik Aydınlanma Birliği'nin** (DAB) örgütlenilmesine karar verilmiştir. Basın-yayın Konferansı'nın kararı VI. Ulusal Konferans tarafından da uygun görülerek, bütün teorik ve edebi çalışmalarımızı ve yayın faaliyetlerimizi yürütmek üzere Demokratik Aydınlanma Birliği'nin örgütlenilip geliştirilmesi uygun ve gerekli görülmüştür. Ancak gerçek bir aydınlanmayı geliştirebilmesi için, DAB'ın bütün birimlerinin yeterli bir kadro düzeyiyle örgütlenilip donatılması, önüne kapsamlı görevlerin konup sonuçlarının takip edilmesi gereklidir. Bu doğrultuda Demokratik Aydınlanma Birliğimiz teorik çalışma yürütecek Stratejik Araştırma koluyla, yine edebi çalışmaları yürütecek Edebiyat Okulu'yla, bütün propaganda ve ajitasyon çalışmalarını yürütecek basın-yayın koluyla, yani değişik alanlarda çok farklı dillerde basın-yayın organları ve haber ajansı sistemiyle yeterli bir örgütlülük düzeyine ulaştırılmalıdır.

Kongremiz bu alan çalışmalarının önemini vurgulayarak, bu doğrultuda yapılan çalışmalar bu temelde değerlendirip, önümüzdeki süreçte mutlaka çok kapsamlı bir biçimde yürütülmesi gereken bütün bu çalışmalar için gerekli örgütsel düzeyin yakalanması açısından, Demokratik Aydınlanma Birliği örgütlenmesini geliştirmek üzere gerekli görevlendirmeler yapmayı, bu çalışmalar için kapsamlı bir faaliyet planı oluşturarak DAB'ın önüne görev olarak koymayı esas almalıdır.

6- Dil, kültür ve sanat faaliyetleri

Kürtçe'nin kurumsal altyapıya kavuşturulması ve dili geliştirme faaliyeti için yeterli bir finansmanın ortaya çıkartılması, önümüzdeki stratejik sürecin en temel çalışmalarından biri olmaktadır. Bu konuda şimdiye kadar birçok tartışma yapılmış, sorun toplantılarımızda gündemleştirilerek kararlaştırılmıştır. Geçen süreçte pratik bakımdan yurtdışında Dil Kurultayı düzenleme, belli düzeyde Kürtçe konuşma ve yazma kampanyası geliştirme doğrultusunda bir pratik çaba gösterilmiştir. Ancak bundan öteye Kürt dili

ve tarihi üzerinde programlı ve planlı bir faaliyeti kapsamlı bir biçimde sürdürme yönünde gerekli adımlar atılamamış; bu çalışmaları yürüten Kürt Enstitülerinin yeniden yapılanması ve buna uygun olarak geliştirilmesi sağlanamamıştır. Bu durumun yeterli olmadığı, bu alanda sınırlı bazı çalışmalarla yetinmenin doğru olmayacağı açıktır. Çünkü demokratik çözüm süreci, her şeyden önce Kürt dili ve kültürünün geliştirilip kurumlaştırılmasını, halkın kendi diliyle düşünür ve yaşar hale getirilmesini içermektedir. Toplumun demokratikleştirilmesi, Kürt ulusal sorununun bu temelde çözümünü içermektedir. Bu da başkasından bir şey beklemeksizin, Kürtçe üzerindeki yasaklamaları kaldıran bir mücadeleyle birlikte, bunu da gerçekleştirmek üzere her alanda Kürtçe'nin kurumlaştırılması ve geliştirilip yaygınlaştırılması için örgütlü bir çalışma yürütmeyi gerektirmektedir.

Bu doğrultuda bir Dil ve Tarih Kurumu olarak Kürtçe'nin geliştirilmesini ve Kürt tarihinin derinliğine araştırılıp ortaya çıkartılmasını programlama temelinde Kürt Enstitülerinin yeniden örgütlendirilmesi, bunların birbiriyle uyumlu ve ilişkili hale getirilmesi, değişiklik alanlarda yeni enstitülerin açılarak yaygınlaştırılması, gerekli kadro ve finansman ihtiyaçlarının karşılanması yönünde, önümüzdeki süreçte ertelenmeksiz planlı bir faaliyet yürütülmelidir. Bu temelde Kürtçe'nin her bakımdan geliştirilmesi sağlanmalı, Kürt tarihini açığa çıkartan araştırma ve incelemeler yapılmalıdır. Böyle bir kurumsallaşma ve planlı faaliyet öncülüğünde halkın Kürtçe konuşma ve yazmayı geliştirmesi için gerekli çalışmalar her düzeyde yürütülebilmeli, halk bu konuda teşvik edilip desteklenmeli, Kürtçe bu temelde daha güçlü bir yaşam ve eğitim dili haline getirilmelidir. Yine tarih konusunda çok sınırlı düzeyde atılan başlangıç adımları örgütlü bir araştırma ve inceleme faaliyetiyle derinleştirilip, Kürt tarihi insanlığın gelişimini ve uygarlık tarihini çözümleyecek bir düzeyde açığa çıkartılıp yazılı ifadeye kavuşturulmalıdır.

Dil konusundaki bu faaliyet, benzer bir biçimde kültür-sanat faaliyetlerimiz açısından da geçerlidir. Yeni stratejik sürecin ulusal sorunu çözme yöntemi, toplumun demokratikleşmesi ve demokratik örgütlülüğünü geliştirmesi temelinde kendi kimliğini, dilini ve kültürünü engelsiz ve rahatlıkla

kullanmasını, bu konuda kendini örgütleyip dil ve kültür alanında kendini geliştirmesini ve yaşamasını içermektedir. Dolayısıyla kültür ve sanat etkinliği önümüzdeki demokratik çözüm sürecinde Kürt sorununu çözüme götürecektir en temel çalışma alanıdır. Bu faaliyetler bir yandan uzun bir silahlı mücadele içerisinde yıkılıp parçalanmış olan her türlü gerici ilişkiyi aşarak, yeni özgür insan ve toplumu yaratıp şekillendirmeyi sağlama göreviyle yükümlü olduğu gibi, aynı zamanda demokratik çözüm çizgisinin bir parçasını oluşturarak siyasal bir anlam da ifade etmektedir. Dolayısıyla bu derin anlamına uygun olarak, önümüzdeki sürecin **Kürt Rönesansı'nı** güçlü bir biçimde gerçekleştirerek bunu Ortadoğu ve İslam Rönesansı haline getirmeyi hedeflemek, bunun için de çok kapsamlı ve derinlikli bir kültür-sanat faaliyetini örgütleyip yürütmek gereklidir.

Kültür ve sanat çalışmalarının geliştirilmesi, Kürt sanatının ve sanatçısının yaratılması yönünde, silahlı direnişimizin yarattığı büyük bir birikim ve başlangıç düzeyinde sağladığı gelişmeler mevcuttur. Geçen iki yıllık süreçte ortaya çıkan bu gelişmeleri ve varolan büyük birikimi işleyecek bir örgütlenme ve çalışma içerisine almak için bazı çabalar harcanmış olmakla birlikte, bu konuda değişim ve yeniden yapılanmanın içeriğine uygun bir gelişmenin yeterince sağlanmadığı ifade edilebilir. Mevcut kültür-sanat kurumlarımızın kendisini yeniden yapılandırması, içinde bulunduğumuz sürecin özelliklerine uygun olarak kültür-sanat faaliyetlerinin yaygın ve etkin bir biçimde geliştirilbilmesi için yoğun bir tartışmanın yürütüldüğü gerçektir. Bu durumu pratikte teşvik edebilmek için gerilla sahasında kültür-sanat okulları kurma, bu temelde bazı sanat ürünlerini ortaya çıkartarak çalışmanın geliştirilmesini teşvik etme yönünde sınırlı bazı adımlar atılmış, bunların kısmi etkisi olmakla birlikte istenilen gelişme düzeyine ulaşamamıştır.

Yine bu adımlarla yürütülen tartışmaları 2001 yılının yazında gerçekleşen Birinci Kültür-sanat Konferansı'na ulaştırma ve bu alan çalışmalarını da bir konferans düzeyinde ele alarak tartışma gerçekleştirilmiştir. Kültür-sanat Konferansımız bu alanda yaşanan yetersizlikleri, faaliyeti geliştirmeyen anlayışları ve tutumları eleştirip mahkum ederken, esas olarak mücadele ve halk kaynağına dönmeyi ifade

eden bir yeniden yapılanma ve değişim görevini hareketin önüne koymuştur. Konferans aynı zamanda **Demokratik Kültür Hareketi'nin** örgütlenmesini kararlaştırmış, yürütülmesi gereken çalışmaları belli bir plan ve programa kavuşturmuştur. VI. Ulusal Konferansımızın onayı temelinde bu karar ve planlar daha sonraki süreçte hayata geçirilmeye çalışılmış olmakla birlikte, bu alanda pratik bakımdan fazla mesafe alındığı şimdilik söylenemez. Hem geride kalan ve eskiyi çağrıştıran anlayış, yaklaşım, örgüt ve çalışma tarzlarını değiştirmek, yani yeniden yapılanmayı sağlamak, hem de yeni sürecin gereklerine uygun bir kültür-sanat faaliyetini örgütleyip geliştirebilmek için yapılması gereken daha çok çalışma olduğu açıktır. Müzik, sinema ve tiyatro başta olmak üzere, Kürt sanatını her alanda yaratıp geliştirmeye ihtiyaç olduğu ortadadır. Dolayısıyla bu alan hem çalışma yapmak için açık bir alan olmakta, hem de başarılı faaliyet yürütebilmek için en güçlü bir birikime sahip bulunmaktadır. Bu nedenle önümüzdeki süreç açısından bu durumu değerlendiren, dikkate alan, gerekli sorumluluk ve ciddiyetle yaklaşan bir çalışmaya ihtiyaç vardır. Her alanda kültür-sanat faaliyetlerini teşvik etmek, sanatçının gelişimi için ortamı elverişli kılmak, imkanlar yaratmak, sanatçıya yardım ve destek sunmak, bu temelde özellikle Kürdistan doğasının ve Kürt halk yaşamının zengin birikimiyle mücadelemizin çok zengin olan birikmiş değerlerini işlemeyi gerçekleştirmek esas alınmalıdır.

Bu çerçevede hareketimizin yeniden yapılanması doğrultusunda dil, kültür ve sanat faaliyetlerinin Kürdistan'ın her alanında ve yurtdışında örgütlendirilip yürütülecek faaliyetler olarak görmek ve buna göre her alanın somut koşullarına uygun olarak örgütleyip kurumsallaştırmak, bütün alanlar arasında gerekli ilişki, dayanışma ve yardımlaşmayı sağlamak, bu temelde demokratik kültür-sanat hareketini kendi özgünlüğü içerisinde uygun bir örgütsel yapıya kavuşturmak kesin gereklidir. Kongremiz taşıdığı büyük önem temelinde bu hususu değerlendirerek bu faaliyetin örgütlendirilmesi için gerekli kararları almalı; Kürt dili, kültürü ve sanatının geliştirilmesini içeren güçlü bir Kürt Rönesansı yaratmayı hedefleyen bir faaliyet planı hazırlayarak, bütün sanatçıları ve konuyla ilgili çevreleri bu temelde aktif bir faaliyete sevk etmelidir.

7- Ulusal birlik, ilişki ve ittifaklar

Barış ve demokrasi ilkeleri temelinde Kürt ulusal birliğini temsil eden kurumumuz, **Kürdistan Ulusal Kongresi (KNK)** olmaktadır. KNK, stratejik değişim sürecinde yeni stratejimizin özelliklerine uygun olarak geliştirilmiş bir örgütlenme durumundadır. Şimdiye kadar iki yıllık bir dönem için çalışmalarını yürütmüş, kuruluşu da ifade eden bu birinci dönem çalışmaları tamamlanarak, ikinci genel kurulunu oluşturup ilk toplantısını yapmış ve ikinci dönem faaliyetlerini başlatmış bulunmaktadır. Kendi içinde birçok eksikliği ve zayıflığı olsa da, KNK daha şimdiden özellikle AB çerçevesinde Kürt ulusal iradesinin çeşitli devlet parlamentoları tarafından fiilen ve kısmen de resmen tanınmasında önemli bir mesafe kaydetmiştir. Mevcut pratik göstermiştir ki, böyle bir kurumsallaşma yeni stratejimizin gereklerine uygun olarak örgütlenir ve geliştirilir, önem verilip inisiyatifli ve etkili kılınır ve bu temelde eksiklikleri giderilirse, Kürt toplumunun ulusal demokratik iradesinin en üst düzeyde oluşturulmasında ve bu iradenin temsil edilerek dünyanın diğer uluslarını temsil eden kurumlar tarafından tanınır hale getirilmesinde temel rol oynayabilecek bir örgütlenme konumundadır.

Kuşkusuz Parti Önderliğimizin perspektifleri doğrultusunda önümüzdeki süreç açısından KNK'yi daha örgütlü, daha işlevsel ve daha etkili hale getirmek için, Kürt özgürlük hareketi olarak gerekli çabaları yürütmek durumundayız. Şimdiye kadar birçok tanınmış yazar ve şahsiyeti, yine birçok yurtsever örgüt ve partiyi içinde toplamış olan bu kurumsallaşmanın, Kürt ulusal birliği önünde engel oluşturan dar ilkel milliyetçi yaklaşımları aşma ve bütün ulusal demokratik güçleri kendi bünyesinde birleştirme yönünde yoğun bir çalışma yürütmesine ihtiyaç vardır.

Bu çerçevede KNK çalışmaları iki alana yönelik olmaktadır: Birincisi, Kürt ulusal birliğini yaratma, Kürt siyasal güçleri arasında barışçıl ve demokratik bir ilişki ve işbirliğinin geliştirilmesini sağlama olmaktadır. Bunu gerçekleştirebilmek için dar, ilkel milliyetçilikten kaynaklanan, aşiretçi-feodal temele dayanan ve dolayısıyla kendini ulusun yerine koyma eğilimi gösteren yaklaşımları eleştirip teşhir etme, bunları demokratik çerçevede ulusal birlik çizgisine çekmek için yoğun çaba harcama ve böylece gerçek demokratik kurallar temelinde bir Kürt ulusal birliğini yaratma görevi vardır. Diğer yandan Kürt ulusal iradesinin temsilciliği olarak, parlamentolar düzeyinde diğer ulusal iradelerle ilişkiler kurup ittifak ve dayanışma geliştirmeye çalışarak, Kürt toplumunun gelişimine ve Kürt sorununun demokratik çözümüne bu alandan katkı sunmaktır.

Kongremiz, KNK'yi önümüzdeki süreçte böyle kapsamlı görevler üstlenmiş olan en üst ulusal kurum olarak görmeli, bu kurumun her düzeyde geliştirilmesi ve çalışmalarını başarıyla yürütmesi için gerekli katılımı gösterip destek vermeyi esas almalı, bütün ulusal güçleri demokratik ilkeler temelinde yaratılan ulusal birliğe katılmaya çağırmalı ve bu temelde KNK'nin daha da gelişip başarılı olması için üzerine düşen çalışmaları yürütmeyi esas almalıdır.

Ulusal birlikle birlikte, diplomasi alanında da önümüzdeki süreçte bölgesel ve uluslararası düzeyde ilişki ve ittifak faaliyetlerimizin geliştirilmesi gereği vardır. Geçen süreç uluslararası komponun ağır baskısı altında, daha çok örgüt olarak kendimizi toparlama ve ayakta tutma, uluslararası komployu tahlil etme ve değişik siyasal güçlerin rollerini tespit etme çalışmalarıyla geçmiştir. Hareketimizin geleceğinin ne olacağı belli olmadığı için ve uluslararası komponun saldırıları çerçevesinde genel kanının hareketin tasfiye olup dağılacağı yönünde olması nedeniyle, bölgede ve uluslararası alanda ilişki geliştirme ve ittifaklar arama, dolayısıyla diplomatik faaliyetler yürütmek için ge-

rekli zemin mevcut olmamıştır. Ancak geçen iki yıllık süre içerisinde uluslararası komponun saldırıları boş çıkartılarak, komplocu güçlerin yaydığı PKK'nin dağılıp tasfiye olacağı yaklaşımları sonuçsuz bırakılarak, bu yönlü umut ve beklentiler kırılarak, uluslararası komployu tahlil etme ve ona karşı mücadele yürütme temelinde hareketimizin kendisini yeniden toparlayıp örgütlenmesi sağlanarak ve bunu siyasal serhildan temelinde aktif bir örgütlenme ve mücadele düzeyine getirerek bu olumsuz zemin kırılmış ve tersine çevrilmiş, bölgesel ve uluslararası düzeyde ilişki ve ittifak geliştirmenin, dolayısıyla diplomatik faaliyet yürütmenin önü açılıp imkanı yaratılmıştır.

Bu doğrultuda Parti Önderliğimizin savunmalarında formüle ettiği demokratik değişimi gerçekleştirme ve Demokratik Ortadoğu Birliğini yaratma stratejisi doğrultusunda, demokratik değişim ve dönüşümden yana olan ve Demokratik Ortadoğu kimliğini esas alma temelinde yeni bir Ortadoğu'yu kurmayı hedefleyen güçlerle gerekli ilişki ve ittifak içerisinde olmak, artık böyle bir diplomatik faaliyeti örgütleyip yürütmek gereklidir. Hareketimiz, Kürt ulusal demokratik güçlerini örgütleyip mücadeleye sevk ederek, Türkiye oligarşisiyle birlikte bölge gericiliğini zorlayarak, bölgesel ve uluslararası düzeyde siyasal değeri olan ve siyasal ortama etki edebilen bir güç haline gelmiştir. Bu etkinliği ve gücü arkasına alan bir diplomasi faaliyetini parti çizgimize, ideolojik-politik hattımıza ve ölçülerimize uygun bir anlayış ve üslupla örgütleyip yürütmek gereklidir. Bunun esaslarının neler olacağı, nasıl bir ideolojik ve politik çerçeveyi içereceği Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda iyi ortaya konmuş ve yeterince çizilmiştir. Bu temelde Ortadoğu'daki diplomatik faaliyetlerimizi yürütmek üzere bir bölge komitesinin örgütlenmeye çalışılması, değişik alanlarda farklı siyasal güçlerle yürütülen ilişki ve ittifak çalışmalarının giderek tek merkezden ve daha örgütlü yönlendirilen bir çalışma haline getirilmesi gereklidir.

Benzer biçimde başta AB çerçevesinde olmak üzere uluslararası alandaki dış ilişki ve ittifak faaliyetlerimizi, yani diplomasi çalışmalarımızı örgütleyip yönlendiren ve yürüten bir dış ilişkiler komitesi oluşturmak, bütün çalışmaları böyle bir komitede birleştirmek gereklidir. Bu komite KNK, KONKURD, Kürdistan Komiteleri, Barış Bürosu ve gençlik hareketi gibi dış güçlerle ilişkiye geçen ve alanda yasal statüsü bulunan örgütlerimizin ve kurumlarımızın temsilcilerinden oluşmak durumundadır. Siyasal değerlendirme yapma, kararlar alma ve aldığı kararları uygulama gücüne sahip olan böyle bir komiteleşmenin aldığı kararları uygulamak üzere, söz konusu kurumlar kendi alanlarında diplomasi faaliyetine yöneltilebilir. Böyle bir çalışma yürütülür ve örgütlü hale getirilirse, hem Avrupa, hem Amerika ve Afrika ülkeleri, hem de BDT ve Asya nezdinde gittikçe gelişen bir ilişki düzeyini yakalayabilir. Hareketimizin ve mücadelemizin gelişimi, siyasal serhildanın güçlenmesine bağlı olarak gittikçe bu yönlü siyasal ilişkilerimizin genişlemesini, dolayısıyla diplomasi faaliyetlerimizin gelişip güçlenmesini imkan dahilinde kılacaktır.

Dolayısıyla Kongre önümüzdeki süreç açısından başta ABD, Avrupa ve Rusya alanı olmak üzere Birleşmiş Milletleri de içine alma temelinde, yeni ve demokratik uluslararası bir sistemin oluşmasını hedefleyen ve dikkate alan bir tarzda geniş bir ittifak ve ilişki çalışmasını kararlaştırıp planlamalı, bunu gerçekleştirmek üzere bir dış ilişkiler komitesinin oluşturulmasını ve bütün diplomasi faaliyetlerinin böyle bir komite tarafından yürütülmesini esas almalıdır.

Benzer bir tutum, Ortadoğu'daki diplomasi faaliyetleri açısından da esas alınmalıdır. Böylece Kürt ulusal demokratik hareketinin önümüzdeki süreçte iç gelişimine bağlı olarak, Kürt sorununda demokratik çözümü gerçekleştirebilmek için, dünyanın bütün demokratik güçlerine ulaşması ve onların desteğini alması hedeflenmelidir.

Müzik, sinema ve tiyatro başta olmak üzere, Kürt sanatını her alanda yaratıp geliştirmeye ihtiyaç olduğu ortadadır. Dolayısıyla bu alan hem çalışma yapmak için açık bir alan olmakta, hem de başarılı faaliyet yürütebilmek için en güçlü bir birikime sahip bulunmaktadır.

Bu nedenle önümüzdeki süreç açısından bu durumu değerlendiren, dikkate alan, gerekli sorumluluk ve ciddiyetle yaklaşan bir çalışmaya ihtiyaç vardır.

Toplumsal gelişimde birey-toplum ilişkisi -II-

Toplum ve siyaset

Bir toplumsal sınıfın çıkarlarını formüle eden sistemleşmiş düşünceler bütünü ideoloji olarak tanımlanır. Bu düşünceler özellikle toplumsal yaşam koşullarının düzenlenmesi ya da dönüştürülmesini de içeren bir belirleyici kurallar ve ilkeler bütünlüğünden oluşur.

Kişilerin, grupların, sınıfların toplumda ki kendi konumlarının ayırdına varması, kendileri için fikirler geliştirmeleri ideolojiler sayesinde gelişir. Kişilerin olayları, olguları algılaması, yorumlaması ve neyin iyi, neyin kötü olduğunun ayırdına varması ideolojik yapılanmalarıyla bağlantılıdır. Topluma dair, insana, insan yaşamına dair hiçbir şey yoktur ki, ideolojik-politik zeminden bağımsız olsun.

“İdeoloji; ahlaki, felsefi ve dini düşüncelerin tümüdür” diyen **Marks’ın** bu belirlemesinden de hareket edersek toplumda hiçbir görüşün, yapıtın, sanatsal, kültürel, edebi faaliyetler başta olmak üzere toplumsal sonuçları olan, topluma yön veren hiçbir eylemin ideolojik zeminden kopuk ele alınamayacağı sonucuna ulaşabiliriz.

Düşünen bir canlı olarak insan, toplumsal gelişimini sürdürdüğü müddetçe insanların birbirleri ile, toplum ve devletle olan karşılıklı ilişkileri, yine toplumsal grupların aralarındaki ilişki ve çelişkilerine, yaşam koşullarının yeniden düzenlenişine yönelik ideolojiler de hep varolacaktır.

Siyasetin toplumsal işlevini de bu çerçevede ele almak gerekmektedir. İdeolojilerin kendilerini toplumun yönetimine taşıma ve hakim kılma amacı, temsil ettikleri sınıfların iktidar mücadelesi ile somutlaşır. İktidar mücadelesi için araçların ve yöntemlerin bulunarak örgütlenilmesi, kendini iktidara taşımak için mücadele etme amacını taşır.

Siyaset yapmak demek, devlet yönetiminin biçim ve içeriğine karışmak, nasıl olması gerektiği konusunda fikirler ileri sürerek etkinlik geliştirmek anlamına gelmektedir. Modern toplumlarda siyasal örgütlenme, kurulan siyasi partiler ve bu partilerin toplumun tümüne ulaşmasını sağlayacak alt örgütleriyle yaptıkları çalışmalar yoluyla gerçekleştirilmektedir. Her siyasal parti, toplumu oluşturan farklı sınıfların, kesimlerin ekonomik, sosyal, kültürel vb. nitelikleri ve bunlar arasındaki ilişkileri ve çelişkilerini konu alan çözümleri parti program ve çalışmaları kapsamına almak durumundadır. Çünkü siyaset kaynağını toplumsal yapının gerçekliğinden alır.

Toplumun bünyesinden kaynaklanan sorunlar, gereksinimler toplumdaki sınıfların karşılıklı ilişkilerindeki uyumluluk ya da çatışma düzeyi, buna bağlı olarak sınıfların örgütlülük düzeyleri ve örgütlenmelerinin nitelikleri o toplumun siyasetine kendisini yansıtır. İçerğini belirler.

Bir toplumun siyasal sürecini belirleyen temel faktör toplumun bünyesinden kaynaklanan sorunlar olurken o dönemin yönetim yapısı ve siyasal düşüncesi de

kendisini sürece olduğu gibi yansıtır. Örneğin devlet yönetimine hakim olan oligarşik bir yapılanmada, siyaset, onun tekelinde gelişir. Amaçları doğrultusunda toplumsal sorunları ele alıp yorumlayarak, kendi sisteminin devamına hizmet eder tarzda çözümler üretirler. Böylesi bir durumda açığa çıkacak sonuç ise toplumun çoğunluğunun görüşlerinin, siyasi iradelerinin yönetime yansımaları, geçerli olması değil de azınlığın yönetiminin, siyasal anlayışlarının çoğunluğun üzerinde hakim kılınması olacaktır. Tabii ki böylesi bir ortamda demokratik siyasetin işleyişinden ve demokratik değerlerin topluma mal olmasından söz edilemez.

O halde farklı görüş ve düşüncelerin bir savaş alanı olan siyasal alanın, belli kurallarla ve demokratik değerlerle belirlenmesi gerekmektedir. Yani bir toplumdaki siyasal ilişkilerin belli ölçülerle donatılması ve bunun da en üst düzeyde anayasal güvenceye kavuşturulması gerekmektedir.

Bir toplumda siyaseti demokratikleştirmek, siyasetin demokratik değerlere kavuşturulması anlamına gelir. Bu da ancak toplumda çoğunluğun iradesinin siyasal süreci belirlemesiyle ve bu düzeyde katılımıyla olanaklı hale gelir.

Günümüz toplumlarında, burjuva sistem genel anlamda siyasete katılımı seçimlere katılım ve genel oy hakkıyla sınırlı ele almaktadır. Bu durum sadece verilenler arasında tercih yapma hakkı anlamına gelir ki sunulanların niteliği ve işlevleri hakkındaki tartışmalar ve temsil nitelikleri bu hak üzerinde dahi gölgeler oluşturmaktadır.

Seçimlerde aday olan siyasi partiler ve kişiler hakkında seçmenlerce yeterli bilgiye sahip olunmaması, parti programlarının hazırlanması aşamasında, toplumsal sorunların çözümüne yönelik olarak kitle ihtiyaçlarının, hassasiyetlerinin göz ardı edilmesi, sorunların muhataplarının görüşlerinin yansıtılmaması ve bu temelde çözümleyici, ilerici görüşlerin ortaya çıkmaması, mevcut siyasetin toplumu temsil edemeyecek düzeyde güdük ve kısır bir döngüde seyretmesi sonuçlarını açığa çıkarmaktadır. Aynı şekilde alınan kararların pratikleştirilmesi aşamasında kitlenin denetleyici rolünü oynamaya yarayan mekanizmaların oluşturulmaması ve buna temel teşkil eden örgütsüzlük gerçeği denetimsiz, başboş ve adeta yapanın yanına kar kaldığı bir sistemin oluşmasında etkili olmuştur. Bu durumlar dikkate alındığında ise kendini çevreleyen koşullar itibarıyla seçme özgürlüğünün dahi ne denli sınırlandırılmış bir özgürlük olduğunu ortaya koymak mümkündür. Seçim sistemindeki boşluklar ve adaletsizliklerin yol açtığı sorunlar da yine ayrı bir tartışma ve inceleme konusudur.

Siyasete katılım hakkı, salt birini diğerine yeğ tutma hakkı değildir. Daha zengin bir içerik ve uygulama kapsamını gerektirir. Siyasete katılım hakkının öncü ve belirleyici olan koşulu siyaset yapabilme hakkıdır. Siyaset yapabileme; kendi ulusal, sınıf-

sal, cins vb. çıkarları doğrultusunda görüş oluşturma, ortak görüşte olanlarla bir araya gelme, tartışma ve toplantılar düzenleme, örgütlenme ve böylelikle kendisini aracısız ifade edebilme gibi siyasal hak ve özgürlükler sayesinde gerçekleştirilir.

Günümüz toplumlarında yerel örgütlenmelerin geliştirilmesi kendini bir örgütlenme kapsamında ifade edemeyen tek bir bireyin ya da grubun kalmaması, bireyin kendini mesleki, ekonomik örgütlemekten, sosyal-kültürel örgütlenmelere cins ve çevre sorunlarını içeren örgütlülüklerle, siyasi parti oluşumlarına kadar ifade edebileceği toplumsal örgütlülük kanallarının açık tutulması, etkinlik alanlarının geliştirilmesi, düşüncelerin eylemlerle desteklenmesi önündeki engellerin kaldırılması gerçekçi bir siyasal katılım ölçütleri olmaktadır. Ancak bu şekilde tüm toplumun politik süreçlere, egemen sistem tarafından koşullandırılmadan katılımı, toplumun kendi sorunlarına hassasiyeti ve çözüm süreçlerine katılımı sağlanabilir. Özcesi, toplumsal muhalefetin kendini ifade alanlarına sahip olmadığı bir siyasal süreç egemen sistemin siyasi tekeline güçlendirip, otorite-sini uygulamasından başka bir anlam ifade etmez. Toplumun azınlık durumunda bulunmaları da dahil her kesimin kendini ifade edeceği öz örgütlenmelerine kavuşturulması ve yönetimlerce muhatap alınarak tabi olma konumundan çıkıp kendi kimliğiyle ortak olacağı bir güce ulaşabilmesi toplumsal çoğunluğun siyasi iradeye hakim olmasının belirleyeni olmaktadır.

Siyaset, toplumsal ve bireye ait olan her şeye karşı duyarlıdır. Toplumsal açıdan sonuçlara yol açabilecek olan her şey siyasetin konuları arasında yer edinir. Günümüz toplum gerçekliği farklı etnik toplulukları, dinsel azınlıkları, farklı kültürel kimlikleri, karşıt ekonomik çıkarlara sahip sınıfları içerisinde barındıran bir niteliğe sahiptir. Eğer toplum bu farklılıkların barış ve uyum içerisinde yaşadığı bir bütünlüğü ifade ediyorsa bu siyasal süreci farklı etkileyecektir. Ancak bir kesim diğerleri üzerinde baskı uyguluyor ya da bir kesimin ayrıcalığı diğer kesimlerin hak ve özgürlüklerini sınırlıyor ya da yok ediyorsa bu durum siyaseti çok daha farklı etkileyecektir. Karşıt gruplar siyasal amaçlarına ulaşmak ya da iktidarı kaybetmemek için ya da ona sahip olmak için mümkün olduğunca etki edebilmek için sürekli olarak üretim araçlarını geliştirirler. Böylece emek üretkenliği artırılır ve toplumun giderek artan orandaki ihtiyaçları, üretici güçlerin gelişmesiyle karşılanır hale gelir.

Üretim ilişkileri ise üretim süreci içerisinde insanların ve birbirleriyle geliştirdikleri ilişkilerin tümüdür. Sınıflı topluma geçişle birlikte üretim ilişkilerini belirleyen temel ölçüt bireylerin üretim araçlarının özel mülkiyeti karşısındaki konumları olmuştur. Üretim ilişkileri insan bilincinden bağımsız nesnel olarak gelişen ilişkilerdir. Örneğin köleci toplumda toprakta, atölyelerde çalışan kölelerin emeğine dayalı üretim sürecinde, üretime katılmayan köle sahipleri, hem üretim araçlarının mülkiyetini elinde bulundurur hem de kölelerin üzerinde her türlü hakka sahiptir. Köleler ise çalışma dışında hiçbir iktisadi, siyasi veya medeni hakka sahip değildir. Köle sahibine tümüyle tabidir (efendi-köle ilişkisi.) Köleci üretim tarzı bu şekilde belirlenirken; köleci üretim tarzı da kölelik ahlakını, köle dinini ve köleci devlet düzenini üretmiştir. Bu her sınıflı toplumda farklı biçimler kazanmışsa da özdeki sömür ilişkisi devam etmiştir. Feodal toplumdaki serfler ve feodal beyler arasındaki sömür ilişkisinin yerini kapitalist sistemde ise proletarya ve burjuvazi arasındaki sömür ilişkisi almıştır.

“Parlamentonun günümüzdeki işlevi toplumun siyasi iradesini yansıtmak ya da örgütlülüğünü ifade etmekten ziyade; insanlığın büyük bedeller vererek günümüze kadar getirdiği demokratik hak ve özgürlüklerin mevcut sistemin sınırları içinde biçimselleştirmek, işlevsiz kılmaktadır. Bunun yanında toplumun en ücra köşelerine kadar devlet denetimi sağlanarak kontrol altında tutulmaya çalışılmaktadır.”

hızla yoğunlaşmaktadır. Örneğin gelişmekte olan bir ülkenin işçileri kendi hükümetlerinin alacağı ekonomik bir karardan çok IMF gibi uluslararası bir örgütün ekonom politikalarından, dönemsel kararlardan daha fazla etkilenebilmektedir.

Yine Ortadoğu'nun belli ülkelerinde iktidar değişikliği veya darbe girişimlerinde ABD, İngiltere vb. ülkelerin oynadığı rol bilinmektedir.

Siyaset günümüzde salt insanların yönetimini değil, toplumun yaşadığı coğrafya üzerindeki etkinliğini ve hakimiyetini de kapsamaktadır. İçerisinde yer alınan coğrafı bölgedeki savaş, bölgenin jeostratejik önemi, istikrar ya da istikrarsızlık durumu, bölge siyasetini etkilemektedir. Doğal zenginlikler (petrol, maden, su vb.) coğrafyanın askeri güvenlik konumu, nüfus çoğunluğu vb. konular da toplum siyasetini etkileyen yönler arasında yer almaktadır.

Toplum-devlet ilişkisi

Toplumla ilgili belli tanımlamalardan sonra toplum ve devletin birbirini karşılıklı olarak etkileyen dinamik ilişkilerini ele alacağız.

Belirli bir üretim biçimiyle belirlenen örgütlü insan topluluğu olarak ifade edebileceğimiz toplumsal yapının temelini üretim tarzı oluşturmaktadır. Üretim tarzı, üretici güçlerle üretim ilişkilerinin organik birliğinden oluşur.

Üretici güçler; üretim nesnesi ve buna etki edilecek üretim araçlarından ve insan faktöründen oluşur. Üretim araçları, üretici güçler içerisinde sürekli gelişen dinamik bir yapıya sahiptir. İnsanlar daha kısa sürede ve daha az çalışarak daha çok üretebilmek için sürekli olarak üretim araçlarını geliştirirler. Böylece emek üretkenliği artırılır ve toplumun giderek artan orandaki ihtiyaçları, üretici güçlerin gelişmesiyle karşılanır hale gelir.

Üretim ilişkileri ise üretim süreci içerisinde insanların ve birbirleriyle geliştirdikleri ilişkilerin tümüdür. Sınıflı topluma geçişle birlikte üretim ilişkilerini belirleyen temel ölçüt bireylerin üretim araçlarının özel mülkiyeti karşısındaki konumları olmuştur. Üretim ilişkileri insan bilincinden bağımsız nesnel olarak gelişen ilişkilerdir. Örneğin köleci toplumda toprakta, atölyelerde çalışan kölelerin emeğine dayalı üretim sürecinde, üretime katılmayan köle sahipleri, hem üretim araçlarının mülkiyetini elinde bulundurur hem de kölelerin üzerinde her türlü hakka sahiptir. Köleler ise çalışma dışında hiçbir iktisadi, siyasi veya medeni hakka sahip değildir. Köle sahibine tümüyle tabidir (efendi-köle ilişkisi.) Köleci üretim tarzı bu şekilde belirlenirken; köleci üretim tarzı da kölelik ahlakını, köle dinini ve köleci devlet düzenini üretmiştir. Bu her sınıflı toplumda farklı biçimler kazanmışsa da özdeki sömür ilişkisi devam etmiştir. Feodal toplumdaki serfler ve feodal beyler arasındaki sömür ilişkisinin yerini kapitalist sistemde ise proletarya ve burjuvazi arasındaki sömür ilişkisi almıştır.

Mülkiyet ilişkisinden farklı bir şey olmayan üretim ilişkileri toplumsal ekonomik alt yapıyı oluşturur. Bu ekonomik temel üzerinde de toplumun siyaset, hukuk, din, ideoloji, devlet gibi üst yapı kurumları oluşur. Toplum, üst yapı kurumlarıyla, üretim biçimi temeli üzerinde ve o üretim biçimine uygun olarak oluşur. Toplumsal ekonomik alt yapı, üst yapı kurumlarını oluşturan belirleyici alandır. Ancak üst yapı kurumları da alt yapıya etkide bulunur. Bazen bu etkiler çok güçlü olur ve belirleyici konuma ulaşabilir.

İnsanların bilinçlerini belirleyen maddi koşullardır. Ancak insanlar düşünsel gelişimleri sonucunda yaşama etkide bulunurlar. İradî müdahale ile yaşam koşullarını değiştirebilirler.

Üretim biçimine bağlı olarak toplumu böylelikle ortaya koyduktan sonra bir üst yapı kurumu olan ‘devletin’ toplum içindeki rolünü inceleyebiliriz.

Marks, devleti toplum içinde tarihsel olarak ortaya çıkmış bir kurum olarak ele alır. Devletin temel işlevinin ya da varoluş nedeninin toplumsal sistemi yeniden üretmek olduğunu belirtir.

Devletin, mevcut toplumsal sistemin varlığını sürdürüp gelişebilmesi ve toplum üyesi her bireyin ya da büyük bir kesimin bu sistemi kabullenmesi –sistemin meşru-iyetinin sağlanması– için yerine getirdiği görevler tarihsel koşullara uygun olarak farklı biçim ve içerikler taşımıştır.

Kapitalizm ile birlikte gelişen devlet yapılanması modern devlet olarak ifade edilir. Kapitalist toplum yapısı, geline aşamada oldukça karmaşık bir düzeyi ifade eder. Devlet ise bu karmaşık yapıda yeniden üretim koşullarını sağlayan bir kurumdur. Yeniden üretimin gerçekleştirilebilmesi için mevcut toplumsal sistemin meşru kılınması gerekir. Devlet ise bu işlevini, ideolojik hegemonyasını her türlü araç ve yöntemi kullanarak toplum üzerinde hakim kılarak yerine getirir. Hakim ideoloji, iktidarda bulunan sınıfın ekonomik çıkarlarını içermekle birlikte, bunu sürekleştirecek şekilde tüm toplumsal yaşama, ilişkilere yön vermeyi de amaçlar. İdeolojik hakimiyetin yeterli olmadığı dönemlerde ise toplumsal muhalefetin düzen sınırları içerisinde tutulabilmesi şiddet ön plana çıkartılarak sağlanır. Burada devletin militarist niteliğini görmek gerekir. İdeolojik hegemonya sağlanması toplumun tüm üyelerinin ya da önemli bir kesiminin sistemi meşru sayıp destekledikleri anlamına gelir. Kitlelerin desteğini almayan bir sistem ve onun yürütücüsü olan devlet ayakta kalamaz, yıkılır.

İdeolojik hegemonya başta işçi ve emekçi kesimler olmak üzere tüm toplumsal kesimler üzerinde uygulamaya konulur. İnsanların bilinçlerine etkide bulunmak, onları yönlendirmek bir boyut olmakla birlikte insanların demokratik talep ve mücadelelerini kurulu düzen içinde eritmenin ve sistemin varlığına hizmet eder hale getirmenin araçları yaratılarak uygulama sürer gider.

Devamı sayfa 35'te

“Kapitalist toplum yapısı, geline aşamada oldukça karmaşık bir düzeyi ifade eder. Devlet ise bu karmaşık yapıda yeniden üretim koşullarını sağlayan bir kurumdur. Yeniden üretimin gerçekleştirilebilmesi için mevcut toplumsal sistemin meşru kılınması gerekir.

Devlet ise bu işlevini, ideolojik hegemonyasını her türlü araç ve yöntemi kullanarak toplum üzerinde hakim kılarak yerine getirir.”

KADEK I. Kongre belgelerinden

KADEK Programı

B- Demokratik
Ortadoğu Birliği

Ortadoğu, uygarlığın doğup büyüdüğü beşik konumundadır. Bunu mümkün kılacak bir coğrafyaya, yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynaklarına ve elverişli bir iklime sahiptir. Temel insanlık ölçüleri bu alanda şekillenmiş ve kültürel birikim halini almıştır.

Ortadoğu, insanlığın gelişiminde 15 bin yıl boyunca doğurgan rol oynayan bir bölgedir. Bu niteliğiyle Ortadoğu tarihi bir kişiliktir. Ortadoğu kişiliği için uygarlık, gilyen bir elbise değil, yaşamın kendisidir. Kendini dünyanın merkezi görece kadar bir güvene sahiptir.

İnsan ve toplum olarak gelişimde tarihi sıçramayı ifade eden 10 bin yıllık neolitik çağ, Dicle-Fırat havzasının verimli hilalinde yaşanmış ve her türlü uygarlıksal gelişmenin temeli burada atılmıştır. Sümer ve Mısır kölecî uygarlıkları tamamen bu kaynaktan beslenerek gelişim göstermiş, daha sonra Akad, Babil, Asur, Med ve Pers sürecinde kendini iyice bulan kölecî uygarlık doğuya yayılarak Hint Uygarlığını, batıya yayılarak da Grek ve Roma uygarlığını ortaya çıkarmıştır.

Açıktır görülüyor ki, neolitik ve kölecî çağlarda tarih, insanlık ve uygarlık demek, esas itibarıyla Ortadoğu kimliği demektir. Orta ve Kuzey Avrupa ile Kuzey Asya'yı feodal uygarlığa açan Hristiyanlık da Ortadoğu'da doğup yayılmıştır. İslamiyet ise, yarattığı feodal uygarlıkla Ortadoğu'da insanlığa yeni bir aşama yaptırdığı gibi, feodal uygarlığın Kuzey Afrika'da yayılmasına da yol açmıştır.

Mitolojik ve dini düşünce biçimlerinin tamamına yakını Ortadoğu kaynaklıdır. Binlerce yıl bu düşünce biçimleri toplum hafızasında yaşatılmıştır. Dolayısıyla dogmatizm ve kadercilik yaşamın ayrılmaz bir parçası olmuştur.

İslam uygarlığının duraksadığı ve ağır iç parçalanmaları yaşadığı 10. yüzyıldan günümüze Ortadoğu, derin bir bunalımı ve çöküşü yaşamıştır. Her ne kadar bu binyılın ikinci yarısında Osmanlı İmparatorluğu bölgenin büyük bir kısmında siyasi birliği yaratmışsa da, imparatorluğun merkezi askeri yapısı ve yeniliklere kapalı olması nedeniyle bunalım aşılamamış, hatta daha da derinleşmiştir.

Uygarlıkta gelişen her gücün yaptığı gibi, yeni bir uygarlık olarak doğup gelişen Avrupa'nın kapitalist sistemi de, tarihi uygarlık merkezlerini fethetmek ve

uygarlık değerlerini ele geçirmek istemiştir. Bu temelde Yunan-Makedonyalıların, Romalıların, Haçlıların yaptığı gibi, yönünü uygarlık beşiği olan Ortadoğu'ya dönmüştür.

Ortadoğu üzerinde 19. yüzyıl boyunca gelişen mücadele, 20. yüzyılın başında bir dünya savaşı halini almıştır. Avrupa'nın savaşı taraflarından Almanya, bölgenin hakimi olan Osmanlı İmparatorluğu'nu kendine bağlayarak Ortadoğu'yu ele geçirmek isterken, İngiltere-Fransa-Rusya ittifakı Ortadoğu'yu aralarında paylaşmayı öngörmüştür.

Birinci Dünya Savaşı'nda yenilen Osmanlı İmparatorluğu çökerken, savaş içinde Ermeniler ve Süryani-Asuri halkı katliama uğramış ve sürülmüş, Kürtler ve Araplar savaş sonunda parçalanmış, Ortadoğu bölgesi savaş galibi devletler arasında paylaşılmıştır. Yıkılan imparatorluğun kalıntıları üzerinde şekillenen Kuvayı Milliye hareketi işgali kabul etmeyerek Türk-Kürt ittifakı temelinde geliştirdiği direniş sonucunda Türkiye Cumhuriyeti devletini oluşturmayı başarmıştır.

Ortadoğu'da bugün de varlığını sürdüren 20. yüzyıl siyasal sistemi, tamamen Birinci Dünya Savaşı'na dayalı olarak ve savaş galibi Avrupa devletlerinin istem ve çıkarları doğrultusunda şekillenmiştir. Dolayısıyla bölge gerçeğini ve bölge toplumlarının iradesini yansıtmaktan uzaktır. 20. yüzyıl boyunca Doğu-Batı çatışması biçiminde yaşanan mücadele etkisini en fazla bu bölgede hissettirmiş, bölünüp parçalanmış olan Ortadoğu toplumları kendi içlerinde ve birbirleriyle çatıştıkları zenginlik kaynakları sömürülmüştür. Bugün de sistemler çözülürken, onlara göre şekillenmiş olan Ortadoğu sistemi, çözülemeyen ağır sorunları, çelişkili ve çatışmalı durumuyla dünyanın bir numaralı gündemi olmaya devam etmektedir.

Dünya çapında çağdaş demokratik uygarlığın alternatifsiz hale geldiği 21. yüzyılın başında Ortadoğu'nun yaşadığı durum, hem bu çağla hem de kendisinin uygarlıklar yaratmış olan görkemli tarihiyle her bakımdan tam bir tezat teşkil etmektedir. Bu biçimiyle Ortadoğu, insanlık tarihi boyunca yaşadığı en geri duruma düşürülmüştür. Kapitalizm öncesi uygarlıkların yaratılmasında başat yeri ve rolü olan bölge, bugün dünyada yaşananlar konusunda söz sahibi olmadığı gibi, herkesin üzerinde çektiği bir hasta konumundadır.

Ortadoğu kültür geleneği, içine düşü-

rüldüğü bu durumu kabul etmemektedir. Her şeyden önce 15 binyıllık kendi uygarlık tarihiyle yaşadığı tezat kabul edilemez durumdadır. 15 binyıldır insanlık için gerekli olan her şeyi yarat, sonra en çaresiz duruma düş! İlk tanrıçaların ve tanrıların doğduğu bölge ol ve bütün büyüklükleri yarat, sonra da hepsinin en çaresiz kulu ol! Tüm insanlığı doyurmanın zanaatlarını yarat, sonra da aç kal! Her tarafı barınaklı kıl, sonra barınacak yurdun olmasın! Herkesi aydınlatan bir mum ol, sonra karanlıktan kurtulma! Herkes için bilim ve tekniği yarat, sonra en cahili ve çaresizi kal! Bu kadar değerle büyü, sonra cüceleş! Ortadoğu uygarlığı işte bu büyük ve dramatik çelişkinin adıdır.

Ortadoğu kültür geleneği kapitalist uygarlıkla da derin ve çözümsüz bir çelişkiyi yaşamıştır. Ortadoğu'da neolitik, kölecî ve feodal ilişkiler iç içe yaşanırken, 19. ve 20. yüzyılda kapitalizm ve reel sosyalizm bunlar üzerine bindirilmiştir. Son iki yüzyılda yaşananlar tamamen taklit düzeyindedir. Batı modernizmi burada maket niteliğindedir. Avrupa uygarlığını doğuran Rönesans, dinde reform ve aydınlanma Ortadoğu'da yaşanmamıştır. Hem milliyetçilik hem de reel sosyalizm yabancı ve yapaydır. Dolayısıyla 20. yüzyılda yürütülen benzeştirme çabaları sonuç vermemiş ve özümseme ortaya çıkarmamıştır.

Açıktır görülüyor ki Avrupa uygarlığı, diğer alanlarda olduğu gibi Ortadoğu kültür birikimini özümseyememiş, benzeştirme niteliğindeki çabalar da bir çözüm yaratmamıştır. Ortadoğu'da sorunlar Avrupa uygarlık metotlarıyla çözülememektedir. Kültürel farkın derin, inatçı direnişi bunu engellemektedir.

İki yüzyıldır yaşanan taklidin bölge ve dünya için hiçbir ciddi sonuç vermeyeceği netçe açığa çıkmıştır. Özümseme yönünde gösterilen ısrar ve bu temelde artırılan baskının da şiddeti çılgınlık düzeyine çıkardığı, çelişki ve çözümsüzlüğü daha da derinleştirdiği, neredeyse toptan uygarlığı ve insanlığı tehdit eder hale getirdiği ortadadır. Bu tehdit edici durum, çözümü de kendi içinde saklı tutmaktadır. Çözümün, başarısızlığı kanıtlanmış, taklit ve özümsemeyi bir yana bırakarak demokratik uygarlık çağını ilerletmek için Ortadoğu kültür geleneğini Avrupa'nın bir antitezi haline getirmek olduğu açıktır. Ancak bu biçimde Ortadoğu'nun mevcut durumunun, demokratik uygarlık çağıyla ve kendi tarihiyle varolan çelişkili konumu aşılabilir.

Antitezle tanımlanması gereken, ne

Avrupa uygarlığı içinde erimek ne de onu kabaca reddetmektir, tersine gerektiği kadar kendisinden katarak mevcut tezin diyalektik karşısını oluşturacak gücü ortaya çıkarmaktır. Ortadoğu uygarlığının antitezi Greko-Romen uygarlığıydı ve sentezi Avrupa uygarlığı oldu. Şimdi tez Avrupa'dır ve Ortadoğu onun antitezi oluyor, bundan daha ileri bir uygarlık sentezi ortaya çıkacaktır. Mevcut durumda tez olan Avrupa uygarlığı demokratik uygarlığın sağ kanadını oluşturuyor, antitez olan Ortadoğu ise demokratik uygarlığın sol kanadını temsil edecektir.

Yeni uygarlık gelişiminde coğrafi koşullar artık belirleyici olmaktan çıkmıştır. Tek başına bilimsel teknik de uygarlık gelişimini belirleyemez. Zira dünyanın her tarafı uygarlığa açılmıştır ve bilimsel tekniği her alanda kullanma imkanı vardır. Dolayısıyla yeni uygarlık gelişiminde kültürel gelenek farklılığı ve birikim esas faktör durumundadır. Bu da antitez olma ve çağdaş demokratik uygarlığı geliştirmede Ortadoğu'nun temel veriye sahip olduğunu göstermektedir. Ortadoğu kültür geleneği, yeni demokratik uygarlığı geliştirecek bir derinliğe ve güce sahiptir.

Ortadoğu'nun tarihiyle ve çağla çelişkinsini çözüp gerçek bir antitez olarak demokratik uygarlık çağına ulaşması için başlıca şu dönüşümlerin yaşanması gerekir:

a) İdeolojik alanda gerçek ve kapsamlı bir zihniyet ve vicdan devriminin yaşanması en başta gelir. Bu durum Rönesans, reform ve aydınlanmanın birleşik hareketini gerektirir ve zihniyet ile ruhsal alandaki temel dönüşümü ifade eder. Bunun için ilk darbeyi dinsel dogmalara vurmak, bu temelde sahte laikçiliğe, dar ve şoven milliyetçiliğe ve dogmatik solculuğa karşı mücadele etmek gerekir.

b) Elbette bu kolay değildir, oldukça duyarlı ve yoğun bir mücadeleyi gerektirir. Binlerce yılın zihinleri dondurmuş olan dogmatizmi, ütopyacılığı ve kaderciliği kolay kırılıp aşılamaz. Dinin dondurulması özgür düşüncüyü durdurmuş ve bireyselliği yok etmiştir. Dini dogmayı tümüyle çözecek bir reform hamlesinin geliştirilmesi bölgenin geleceği açısından hayati öneme sahiptir. Bu temelde tarihle kopukluk giderilecek, özgür ve adil vicdanın yaratılması sağlanacaktır. Sürecin belirlenmesi için gerçek aydın ve bireyin yaratılması olacaktır.

c) Siyasal alanda çağdaş gelişmeyi gören ve bölge gerçekliği ile uyumlu olan bir demokratik uygarlık projesine ihtiyaç vardır. Bu proje, Sümer rahip geleneğinden gelen ve bugün karışımıza çoğunlukla aşiret beylikleri gibi çıkan devletle ve onun şekillendirdiği topluma hesaplaşmak zorundadır. Bu çerçevede siyasetin demokratikleştirilmesi, yaygın olarak varlığını sürdüren monarşilerin aşılması, otoriter ve oligarşik cumhuriyetlerin aşılarak demokratik cumhuriyete ulaşılması gerekir. Bütün bunlar, tartışması henüz yeni başlayan temel görevler olarak önümüzde durmaktadır.

d) Bugün demokratik uygarlığın sağ kanadını oluşturan Avrupa uygarlığının antitezi olmak, sosyal ve siyasal alanda demokratik süreci oturtmakla mümkündür. Bu sürecin öncülüğünü kadın ve gençlik yapmaktadır. Sınıflı toplum kirine en az bulaşmış olan bu kesimlerin öncülüğü, demokratik uygarlığın sol kanadını oluşturur. Kadının öncü konumu Ortadoğu'da antitez, dünyada ise sentez olma özelliğine sahiptir.

e) Ortadoğu'da demokratik uygarlığın gelişimi üçüncü alanın örgütlenmesiyle bağlantılıdır. Bu da teorik, programsal,

stratejik ve taktik bütünlük içinde kapsamlı bir sivil toplum gerçeğini ifade eder. Devletin ve geleneksel toplumun uzantısı olmayan, bağımsız bir dünya görüşü olan, aralarında genel bir koordinasyonu bulmayan, ayrıntılı program ve ihtiyaca göre işlevsel örgütlenmelerle ve amaca ulaşmak için en elverişli eylem biçimleriyle donanmış alternatif sivil toplum, hem kilitlenmeyi çözmeye hem de girilmesi gereken yolu belirlemede hayati rolü oynayacaktır.

f) Üçüncü alan teorisinin önemli özelliği, kilitlenmeye yol açan ve çözümlenemeyen devlet ve toplum yapılarını yıkmadan, geçerli hukuki düzeni karşısına almadan, ama yetersizliklerini, yanlışlıklarını ve boşluklarını görüp kendini örnek biçimde yapılandırarak sonuca gitmeyi esas almasıdır. Bu doğrultuda ekonomik alanda çeşitli üretici ve tüketici birlikler ve mesleki grupları örgütlemek, sosyal alanda eğitim ve sağlık başta olmak üzere spor, sanat ve edebiyat alanlarında değişik örgütlenmelere gitmek, siyasal alanda geleneksel partililiği aşarak toplumun özgücünü ortaya çıkaran partileşmeler yaratmak ve barış grupları örgütlemek, sivil toplumun temel güvencesi olan kadın ve gençlik birliklerini çok yönlü geliştirmek büyük önem taşır. Böyle örgütlenen sivil toplumun, kendine yönelen saldırılara karşı meşru savunma çizgisini geliştirmesi, en basitinden en kapsamlısına kadar yaratıcı biçimleri kullanarak demokratik kitle eylemliliğini ve direnişini hayata geçirmesi gerekir. Çok yönlü bir sivil toplum örgütülüğü ve yaygın kitle mücadelesi, Ortadoğu'nun geleneksel toplum ve devlet gericiğini parçalayarak demokratik dönüşümü gerçekleştirecektir.

g) Ortadoğu'nun bunlarla birlikte genel bir özgür birlik projesine de ihtiyacı vardır. Bugünkü bölünmüşlük ve ondan doğan çelişki ve çatışmalar tamamen bölgesel ve uluslararası gericiğin eseridir ve onlara hizmet etmektedir. Toplumlar içinde aşiret, kabile, din ve mezhep bölünmüşlüğü canlı tutulduğu gibi, halkların farklı siyasi sınırlar içinde bölünmesi ve devletlerin birbiriyle çatıştırılması durumları da yaşanmaktadır. Ortadoğu'nun demokratik uygarlığa ulaşabilmesi için, tarihin derinliklerinde kalan ve egemenlerin çıkarlarını ifade eden tüm bu bölünmelerin aşılması ve özgür birlik temelinde Demokratik Ortadoğu Birliği'nin yaratılması gerekir. Bölge halklarının çıkarını ifade eden demokratikleşme ile birlik, etle tırnak gibi birbirine bağlı iki olgudur. CENTO Pakti'nda olduğu gibi, Arap Birliği ve İslam Konferansı Örgütü gibi kuruluşlar da egemen çıkarlara dayalıdır ve bölge halklarının demokratik birliğini ifade etmemektedir. Bunların aşılması ve demokratik değişimin gelişmesi temelinde mevcut bütün bölünmeleri gidecek bir birlik ruhu ve pratiği ortaya çıkacaktır. Bu da kendini Demokratik Ortadoğu Federasyonu'nda ifade eden halkların demokratik birliği olacaktır.

Tarihte Ortadoğu uygarlığı zaten doğal bir federasyon konumundadır. Dolayısıyla demokratik uygarlığın da, bu tarihe ve mevcut çağa uygun olarak daha somut ve örgütlü bir federasyon halini alması en gerçekçi olanıdır. Ancak bunun gerçekleştirilmesi için, Ortadoğu'nun dünyayı tehdit eden sorunlarının demokratik tarzda çözümünü ve bölge toplumlarının bunda gerekli rolü oynaması gerekir.

Bölgede birinci planda ele alınması gereken, Arap ve İsrail gerçekliği, bunlar arasındaki çelişki ve çatışma durumudur.

Bu çelişkinin sınıflaşma temelinde derinleştiği, kendi yarattıkları din ve milliyetçiliğin de bunu çılgın bir çatışma haline getirdiği açık bir gerçektir. Dolayısıyla din ve milliyetçilik temelinde çözüm bulunamayacağı kanıtlanmıştır. Bu nedenle, İsrail'in mevcut biçiminin ve Arap milliyetçiliğinin dönüşümü şarttır. Din ve milliyetçiliği aşarak demokratik uygarlıkta birleşmek tek çözüm yoludur. Esnek bir yapıda İsrail-Filistin demokratik federasyonu biçiminde gelişecek Arap-İsrail federasyonlaşması bu tarihi çatışmayı giderecek tek yol olduğu gibi, bu durum Arapları birleştirecek ve bir avuç gerici dışında tüm Ortadoğu'nun yararına olacaktır. Bu biçimde gerçekleşecek bir İsrail-Arap uzlaşması, Ortadoğu'da barış ve demokratik birlik yolunda atılan dev adım olacak ve Ortadoğu antitezinin oluşmasına büyük güç katacaktır. Bilim, sanat ve ekonomide gelişkin olan ve tarihte hep değiştirici rol oynayan Yahudilik ile İslamın temsilcisi olan Araplar bu antitezin sağlam birer köşe taşları haline gelecektir.

İkinci alan olarak İran, kendi özgünlüğünde direnmektedir. Tarih boyunca büyük düşünce ve kültür birikiminin sahası olan İran, her yeni uygarlıksal çıkışı reforme edip sertliğini gidererek, bir nevi demokratik özelliğin sahibi olmuştur. Bugün de bu özelliğini İslamın demokratikleşmesini geliştirerek sürdürme misyonuyla yüklüdür. Belli bir yol ayrımında gözüke de, gelişmelerin demokratik reform yönünde olacağı anlaşılmaktadır. Daha çok tutuculuğa yönelirse, içerideki milliyetçilik ve reformculuk tarafından parçalanacaktır. Tam demokratizme doğru bir dönüşümü başarırsa, Demokratik Federatif İran Birliği Ortadoğu'yu etkileyen en güçlü modellerden biri haline gelecek, İran Demokratik İslam Cumhuriyeti Ortadoğu'nun demokratikleşmesinin güçlü kaldirağlarından biri olacaktır. Bu durum uygarlığın tarihsel temeliyle daha güçlü bağ kurmasını sağlayacağı gibi, çağdaş demokratik uygarlıkla da sorunlarını uzlaşma ve barış içinde çözmesini sağlayacaktır. Her iki durum da İran somutunda bir antitezin gelişeceğini ifade eder. Ortadoğu'nun Avrupa uygarlığı karşısında oluşturacağı antitezde İran üçüncü büyük köşe taşı konumundadır.

Ortadoğu'nun kuzeyini oluşturan Anadolu'nun Hititlerden günümüze kadar tarih boyunca uygarlık gelişiminde önemli bir yeri olmuştur. Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılışı ardından bu alanda içine girilen cumhuriyet süreci, 20. yüzyıl Ortadoğu'sunda belli bir rol oynamıştır. Ancak Kürt sorununu çözmemesi bu cumhuriyetin demokratikleşmesini ve cumhuriyet Türkiye'sinin tarihi gelişimini engellemiştir. Taşındığı dinamiklere ve AB adaylığı çerçevesinde yaşanan yoğun demokratikleşme tartışmalarına rağmen, Kürt sorunu nedeniyle tüm bunlar pratikleşememektedir. Ya demokratik cumhuriyet içinde sorunun demokratik çözümü ya da dışlanma ve içe büzülme gibi bir ikilem yaşanmaktadır. Ancak bütün iç ve dış koşulları demokratik çözümün dayatmaktadır. Türkiye, Ortadoğu ülkeleri arasında demokratikleşmeye en yakın toplumsal koşullara sahiptir. 21. yüzyılda gelişmenin bu yönlü olması en güçlü ihtimaldir. Bu da Ortadoğu demokratikleşmesinin dördüncü büyük köşe taşı oluşturur.

21. yüzyılda İsrail-Arap çatışması ve Arapların kendi aralarındaki demokratikleşme ve birlik sorunlarının çözülmesi, İran'ın İslami ya da çağdaş örtü altındaki demokratik federasyonla kalıcı bir yapılanmaya gitmesi, Türkiye'nin tamamlanması gereken demokratikleşme sorununu çözüme götürmesi temelinde tüm bölge yükselen bir hamle sürecini yaşayacaktır. Bu dört temel taş üzerinde yükselcek Demokratik Ortadoğu Federasyonlaşması, Avrupa uygarlığının gerçek bir antitez gücünü ortaya çıkaracaktır.

Böyle bir Ortadoğu'nun ortasında Kürtler ve Kürdistan yer almaktadır. Kürtler bölgenin en eski halkı konumundadır. Kürdistan coğrafyası bölgeyi savunan bir

“Özgürlük ve demokrasi yolunda ilerleyen Kürtlerin, Türkiye'nin tutarlı ve tam demokratik bir ülke haline gelmesinde, İran'ın demokratik İslami bir yapı kazanmasında, Irak'ın demokratik dönüşümü yaşayıp bir demokratik federasyona kavuşmasında ve demokratik Suriye'nin yaratılmasındaki rolleri büyük olacaktır. Bu biçimiyle Kürtler, Ortadoğu'yu demokratikleştiren ve barışa çeken temel halk gücü, motor güç konumundadırlar.”

kale niteliğindedir. Kürtlerin durumu ve katılımı tarih boyunca her zaman bölge yapısının belirlenmesinde en önemli etken olmuştur. Günümüzde de Ortadoğu'nun tarihine ters bir geriliği yaşaması ile Kürtlerin en ezilmiş ve geri kalmış bir halk konumunda olması birbirine bağlı etkenler durumundadır. Çok parçalanmışlık ile feodal ve aşiretsel düzen Kürtlerin geri kalmalarının hem nedeni hem de sonucu olmaktadır. Din ve milliyetçilik ideolojileri ulusal ve siyasal gelişmelerinde olumlu bir rol oynamamıştır.

Demokratik uygarlık çağı, din ve milliyetçilikle kendini geliştiremeyen Kürtler için tarihi bir fırsat konumundadır. Bu durum sorunlarını din ve milliyetçilikle çözemeyen Ortadoğu'da Kürtlerin rolünü anahtar konumuna getirmektedir. Kürtler kendilerini özgür ve demokratik hale getirdikçe, bölgenin sorunlarının demokratik çözüm yolunu açacak ve bölgeyi demokratik uygarlığa taşıyacaktır. Özgürlük ve demokrasi yolunda ilerleyen Kürtlerin, Türkiye'nin tutarlı ve tam demokratik bir ülke haline gelmesinde, İran'ın demokratik İslami bir yapı kazanmasında, Irak'ın demokratik dönüşümü yaşayıp bir demokratik federasyona kavuşmasında ve demokratik Suriye'nin yaratılmasındaki rolleri büyük olacaktır. Bu biçimiyle Kürtler, Ortadoğu'yu demokratikleştiren ve barışa çeken temel halk gücü, motor güç konumundadırlar.

Ortadoğu'da Ermeniler, Süryani-Asuriler ve Kafkas kökenli başka halk grupları da vardır. Bu halkların da rolleri, daha geriden olmak üzere Kürtlerinkine benzerdir. Bölgenin bütün halkları, bilinçli ve örgütlü bir yapıda ve dayanışma içinde geliştirecekleri özgürlük ve demokrasi mücadelesiyle bölgeyi demokratik uygarlığa taşıyacaklar ve halkların Demokratik Ortadoğu Birliğini yaratacaklardır.

C- Kürdistan toplumunun özgür ve demokratik kılınması

Kürt toplumunun temel özelliklerini neolitik çağda aramak gerekir. Kürdistan'ın uygarlığın doğuş sahası olduğu ve neolitiğe besiklik ettiği kesindir. Toprağa ilk yerleşim burada olmuş, tarım ve hayvancılık ilk kez burada yapılmıştır. M.Ö. 11 bin yılına kadar eskiye dayanan yerleşik bir kültürün varlığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla Kürtlerin tarihteki rolü, esas olarak neolitiğin yaratıcısı olmasından ileri gelmektedir. Daha sonra sınıflı toplum uygarlığı boyunca da tarihin hareketli bir toplumu olarak rol oynamıştır.

Binlerce yıl süren neolitik çağda, tarım ve köy devrimi temelinde insanlığın büyük değerler birikiminin sağlandığı açıktır. Daha sonra gelen Sümer, Mısır, Hitit ve Pers uygarlıkları tamamen bu kaynaktan beslenmişlerdir. Bu gerçek, sınıflı toplum tarihi boyunca neden Kürdistan'ın bu kadar yoğun işgal ve istilaya maruz kaldığını, Kürdistan üzerinde günümüze kadar süren büyük mücadelelerin esas nedenini açıklamaktadır. Yine neden Kürtlerin daha çok dağa çekilmek ve aşiret yapılarını korumak zorunda kaldıklarını da izah etmektedir.

Kürdistan'da yaşayan topluluklar Sümerler tarafından, dağılar anlamına gelen Kurti olarak adlandırılmıştır. Köleciler çağ boyunca Hurriler, Gutiler, Kassitler, Mitanniler, Nairiler, Urartular ve Medler değişik dönemlerde bu topraklarda yaşayan belli başlı topluluklar olmuştur. Kürtlerin atalarını ve analarını oluşturan bu

topluluklar Hint-Avrupa dil grubuna mensuplardır. Hint-Avrupa dil grubu Verimli Hilal'de doğup gelişmiş ve daha sonra buradan Asya ve Avrupa'ya yayılmıştır.

Kürtler ve memleketleri köleciler ve feodal çağlar boyunca tüm saldırılara maruz kalmışlardır. Sümerlerden başlarsak Babiller, Asurlar, Persler, Helenler, Romalılar, Sasaniler, Bizanslılar, Araplar, Türkler, Moğollar ardı arkasına işgallerini sürdürmüşlerdir. Güçlenen her fatih bu uygarlık kaynağından beslenmek istemiştir. Bu da Kürdistan'ı hep savaş alanı haline getirmiş, yağma ve talanı geliştirmiştir.

Benzeri az bulunur bu işgaller karşısında halk, sürekli dağa çekilerek ve aşiret yapısını geliştirerek direnmek zorunda kalmıştır. Köleciliğe karşı bu direnişin ideolojik gücünü Zerdüştilik oluştururken, direnen halk gerçekliği kendisini Demirci Kawa ve Newrozlarda sembolleştirmiştir. M.Ö. 612'de Asur'u yıkan Med çıkışı bu direnişte önemli yer tutarken, Büyük İskender'in Persleri yıkmasıyla Mezopotamya'da batının etkili olmasının önü açılmıştır.

Köleciler uygarlığın gelişiminde Kürtlerin önemli bir yeri ve rolleri mevcuttur. İran'da, Anadolu'da, Doğu Akdeniz'de ve Aşağı Mezopotamya'da kurulan tüm önemli uygarlıklarda ve merkezi devletlerde hep faal rol oynamışlar ve ortaklık etmişlerdir. Kürt tarihinin anlaşılmasında bu özellik önemlidir. Komşularıyla ortaklık, ortak devlet ve uygarlık kurma, Kürt tarihinin temel diyalektik özelliği olmaktadır.

Kürdistan'da feodal uygarlık İslamiyet'le gelişir. İslamiyet temelindeki Arap yayılcılığına karşı Kürtler belli bir direnme gösterirlerse de, sonra kabul etmek zorunda kalırlar. Merkezileşmenin zayıfladığı 8. yüzyıldan 19. yüzyıla kadar esas itibarıyla Kürt feodalizmi gelişme gösterir. 8-15. yüzyıllar arasında Ortadoğu'da yaşanan parçalanmışlık koşullarında güçlenen Kürt feodal beylikleri, daha sonra Osmanlı sistemi içinde özel bir statü bulurlar. Kürt feodalizminin gelişme döneminde Mervani Kürt Devleti ve Eyyubi Kürt Hanedanlığı gibi ileri düzeyli siyasi ve askeri gelişmeler yaşanır.

Feodal çağda Kürdistan üzerinde Arapların, Bizanslıların, İranlıların ve Türklerin aralarında geliştirdikleri mücadeleler görülür. Bunlara bir de Kürt beyliklerinin kendi aralarındaki çekişme ve çatışmalar eklenince Kürdistan'da sürekli bir hareketlilik ortaya çıkar. 17. yüzyılın ortalarında Kürdistan'ın İran ve Osmanlı İmparatorlukları arasında bölünmesi ve Kürt toplumunun farklı iki siyasi gücün egemenliği altına girmesi yaşanır.

Kürt ve Kürdistan kavramları da feodal çağda belirginleşir. Araplar fethettikleri bu toprakların halkına “Kürtler” anlamında “Ekrad” derken, kuzeydoğudan gelen Selçuklular karşılaştıkları bu coğrafyayı “Kürdistan” olarak adlandırırlar.

İslami feodalizm Kürtlerde Araplaşmayı ve sınıfsal ayrışmayı geliştirir. 'Kutsal kavim' olarak görülen Arap kavminin kendini sayan mir ile Kürt olarak kalan köylü arasındaki mesafe açılır. Bir avuç feodal sınıf gittikçe daha fazla işbirlikçi karakter kazanırken, kullaştırmaya karşı insanlığın ilk özgürlük bayrağını yükselten ve köleciliğe karşı en çok direnen bu halk, feodalizme karşı direnişin de en önemli güçlerinden biri olur. Kürt halklaşması böyle bir mücadele içinde sosyal ve kültürel düzeyde daha da gelişip güçlenir.

19. yüzyıla kadar Türklerle Kürtlerin ilişkileri bir hakimiyetten çok, kendine öz-

gü bir uzlaşmayı ifade eder. Türklerle Anadolu kapılarını açan 1071 Malazgirt Savaşı'nda Kürtlerin tayin edici bir rolü vardır. Osmanlıların Ortadoğu'yu ele geçirmelerinde de Kürtlerle sağladıkları uzlaşma belirleyici rol oynamıştır. Bu temelde Osmanlı yönetimi içinde Kürdistan en geniş otonomiye sahip bir bölge olarak yer almıştır. Osmanlı-Kürt ilişkilerindeki bozulma 19. yüzyılın başında Avrupa kapitalizminin zorlamasıyla başlamıştır. Gelişen Avrupa kapitalizmi karşısında tutunamayan ve çöküş sürecine giren Osmanlı merkezi yönetimi, daha fazla asker ve vergi için Kürdistan'a yönelince, otonom çıkarlarını kaybetmek istemeyen Kürt beyliklerinin isyanları gelişmiştir.

19. yüzyıl boyunca Kürdistan boydan boya isyanlara sahne olmuştur. Bu durum Kürdistan üzerinde yeni bir mücadeleyi ifade etmektedir. Osmanlıların ve Kürtlerin karşıtlarının işine yarayan bu mücadele, adeta bir Kürt kapanının oluşmasına yol açmıştır. Osmanlı yönetimi Rusya, İran ve Avrupa gibi siyasi karşıtlarına önemli tavizler vererek bu isyanları bastırırken, bu işten kazançlı çıkan İngiliz emperyalizmi olmuştur. İngilizler, böyle bir politikayla Osmanlıların ömrünü uzatarak, Kürt işbirlikçileri kazanma, Türk, Arap ve Acem egemenlerini sıkıştırıp kendine bağlama, Süryani-Asuri ve Ermenileri kendine sığdırtma gibi çok yönlü sonuç almayı hedeflemiştir. Sonuçta Kürt beylikleri tüm ekonomik ve askeri güçlerini kaybetmişlerdir.

Birinci Dünya Savaşı sonunda Osmanlının çöküşüyle parçalanıp paylaşılan alanlardan biri de Kürdistan olmuştur. Savaşın galibi olan İngiliz ve Fransızların Kürdistan'ı işgaline karşı Kürt halkının yeni bir direnişi gelişmiştir. Bir kez daha Mustafa Kemal'ın önderliğinde Kürtlerin bu direnişini doğru değerlendiren ve onunla uzlaşıp birleşen Türkler, Kürtlerle birlikte Anadolu işgalini yenilgiye uğratarak Türkiye Cumhuriyeti devletini kurmayı başarmışlardır. Ancak Misak-ı Milli sınırları içinde olan Musul ve Kerkük'ü alamamışlar, bu alan üzerinde mücadele devam etmiştir.

Kurulan cumhuriyetin eski sosyal ve ideolojik yapıyı aşmak üzere geliştirdiği uygulamalara duyulan tepkilerin yol açtığı isyanlar, Türkiye'den Kürdistan'a da taşmıştır. Kürdistan'da buna bir de ilkel Kürt milliyetçiliğinin çeşitli arayışları ve Kürdistan üzerinde devam eden mücadelenin etkileri eklenince, '25 Şeyh Sait önderlikli isyan gerçekleşmiştir.

İsyana değişik güçlerin yaklaşmaları ve aldıkları sonuçlar 19. yüzyıldakilerin bir benzeri olmuştur. İngilizler, biraz da tahrik ettikleri bu isyana dayanarak Musul ve Kerkük'ü almışlar, TC'yi sıkıştırıp kendilerine bağlamışlar, Kürt-Türk karşıtlığı yaratmışlar, Kürtleri muhtaç kılarak ilkel Kürt milliyetçiliğini iyice kendilerine bağlamışlardır. TC, isyanı bastırıp Kürtleri ezerek inkar politikası temelinde belli bir hakimiyet sağlansa da, Musul-Kerkük'ü kaybetmiş, Avrupa'ya bağımlı hale gelmiş, en önemlisi de Kürtleri inkar ve imha politikası nedeniyle demokratikleşme ve dolayısıyla gelişme şansını kaybetmiştir. Kürtler ise, ellerindeki güçleri de kaybederek, sert baskı ve katliam altında ulusal yok oluş sürecine alınmışlardır. Bugün başta Kürtler ve Türkler olmak üzere bölge toplumlarının demokratikleşmesi ve gelişmesi önünde bir numaralı engel oluşturan Kürt sorunu böyle ortaya çıkmıştır.

İngilizler, benzer bir biçimde Süleymaniye çevresindeki Şeyh Mahmut Berzen-

ci önderliğindeki isyandan yararlanarak Irak'ı oluşturup Arapları kendilerine bağlamışlar, İsmail Simko önderliğindeki isyandan faydalanarak da İran üzerindeki nüfuzlarını geliştirmişlerdir.

Görülüyor ki, aşiretçi-feodal temele dayalı, modern bir bilinç ve örgütlülük içermeyen ilkel milliyetçi isyancılık, en çok Kürtlere kaybettirmiş, bölgeyi çıkmaza sokup çözüm üretemeyerek dış güçlerin yararlanmasına yol açmıştır. İkinci Dünya Savaşı sürecinde oluşan elverişli dış koşullara dayanarak kendini KDP'ler biçiminde örgütlemeye çalışan ilkel milliyetçilik modern ulusal demokratik bilinç, örgütlülük, strateji ve taktik yaratamadığı için, Doğu'da Mahabat Cumhuriyeti, Güney'de ise '75 örneklerinde görüldüğü gibi yenilmekten kurtulamamışlardır. İlkel milliyetçilik, gerçek anlamda Kürt halkının ve ulusal demokratik hareketin başındaki tarihsel bela konumundadır ve halkın ulusal demokratik gelişiminin başarıyla sürdürülebilmesi için bunun aşılması gerekir.

Birinci Dünya Savaşı sonrası dönem Kürtlerin tarihinin en olumsuz ve karanlık dönemidir. Kürdistan ve Kürt toplumu dört parçaya bölünmüş ve farklı devletlerin sömürgeci egemenliği altına alınmıştır. İzolasyon ve asimilasyon temelinde yürütülen inkar politikasıyla tarihten silinmek istenmiştir. Neolitiğin yaratıcısı olan halk, hem de sınıfsız topluma geçiliyor denen bir tarih kesitinde ve dünyanın gözü önünde uygarlık dışına itilmiştir.

İşte bu koşullarda ve yok edilme amacıyla bağlı olarak '50'lerden itibaren Kürdistan kapitalist ilişkilere kısmen açılmıştır. Bu durum ekonomik-sosyal yapıda ve düşünce alanında bazı değişikliklere yol açmıştır. Feodallerin kompradorlaşması, köylülüğün ayrışması, kentleşmenin ve küçük burjuvalaşmanın oluşması, aydın gençliğin ortaya çıkması gelişmeye başlamıştır. Bu durumun ideolojik-politik alanda reformist burjuva milliyetçiliği ile halk özgürlük eğiliminin ortaya çıkması gibi iki önemli sonucu olmuştur.

1960'lardan itibaren yarı burjuva ve daha çok da küçük burjuva temele dayalı olarak, reel sosyalizmin gelişiminden ve ilkel milliyetçiliğin başarısızlığından aldığı güçle oluşan reformist burjuva milliyetçiliği, YNK önderliğinde Kürdistan'ın bütün parçalarında örgütlenmeye çalışmıştır. Sosyal şoven solculuk ve ilkel milliyetçilikle ilişkili olan ve zayıf bir temele dayanan bu eğilim, devrimci bir ulusal kurtuluşçuluğu geliştiremediği gibi, zayıf temelli nedeniyle değişik güçler elinde halk özgürlük eğiliminin gelişimine karşı kullanılmaktan da kendini kurtaramamıştır. Sabırsızlıkla PKK'nin yürüttüğü halk özgürlük hareketinin yenilgisini beklemiş olan bu eğilimin de duyarlı bir yaklaşımla engel ve zarar verici olmaktan çıkarılması gerekir.

1970'lerin başından itibaren gelişme gösteren halk özgürlük eğiliminin köklerini neolitikte aramak gerekir. Kürtlerin, böyle en olumsuz yok oluş sürecinde yeniden doğuşu ve dirilişi başarabilmesi, neolitiği yaratan ve uygarlık tarihi boyunca direniş içinde süzülüp gelen halk olmasıyla bağlantılıdır. Bu anlamda Kürtler, böyle kritik çıkışlar yapma gücünde ve bu özelliğe sahip bir halk konumundadır.

Bazı gruplar biçiminde beliren halk özgürlük eğilimi, PKK hareketi olarak gelişim göstermiştir. PKK, aydın gençliğe dayalı olarak doğan, emekçi halka dayanarak gelişen, Kürdistan somutunu esas almakla birlikte '70'ler dünyasının izlerini taşıyan bir hareket olmuştur. Yarı modern bir sosyalist yapılanma ile yarı klasik bir Ortadoğu kimlik sentezi olarak vücut bulmuştur. Bir nevi Doğu-Batı sentezinin sembolik ifadesidir. Doğduğu dönemin izlerini taşısa da, esas itibarıyla sosyal şoven solculukla ilkel ve reformist Kürt milliyetçiliğine karşı mücadele içinde şekillenmiştir. '70'lerin sonuna gelindiğinde devrimci teorisi, programı, örgütü ve taktiğiyle PKK, Kürt halkına yön verecek bir yapıya ulaşmıştır. Bu, halk için yeni bir Önderliksel doğuş demektir. Kürdistan'daki sü-

reç ve Kürt halkının tarihi, PKK'nin doğuşu ile bir nitelik değişimini yaşamıştır.

Kürt halkının özgür gelişiminin ikinci aşaması '80'ler süreci olmuştur. 12 Eylül faşist askeri rejimi halini alan gericiliğe karşı 15 Ağustos Atılımı temelinde verilen kahramanca mücadele halkın ulusal dirilişini gerçekleştirmiştir. Diriliş devrimi, Kürdistan'ın bütün parçalarında yarattığı ulusal ruh, bilinç ve örgütlülükle, gerçekleştirdiği Ulusal Önderlikle, ortaya çıkardığı on binden fazla şehit, mücadele eden binlerce fedai militan ve özgürlüğü için yediden yetmişe ayağa kalkıp direnen halk gerçekliği ile esas olarak tamamlanmıştır. Etkisi yüzyıllara yayılacak olan bu büyük değerler, Kürt halkını neolitikte başlayan tarihiyle bağlayan ve birleştiren özelliğe sahiptir.

1993'ten itibaren gelişen süreç özgürlük tarihinin üçüncü aşaması olmaktadır. **Demokratik kurtuluş süreci** ya da **Barış ve demokratik çözüm süreci** biçiminde tanımladığımız bu süreç, önce kendisini işbirlikçi çetecilik biçiminde gizli, daha sonra 15 Şubat biçiminde açık olarak ortaya koyan uluslararası komploya karşı mücadele halinde gelişmektedir. Böyle bir mücadele içinde özgürlük hareketimizin ciddi bir zorlanmayı ve sarsıntıyı yaşadığı açıktır. Çetecilik ve uluslararası gericilik hareketimizi, Kürt sorununu çözüm mücadelesini yürütecek bir yapı kazanmadan boğmak istemiştir. Ancak koşulların bütün ağırlığına rağmen, **Üçüncü Önderlikselel Doğuş** çerçevesinde uluslararası komploya karşı demokratik kurtuluş ve çözüm mücadelesinin teorik, programsal, stratejik ve taktik yapısı ortaya çıkarılmış ve hareketimizin buna uygun stratejik değişim ve yeniden yapılanması başarılmıştır. Bu durum, Kürt sorununa demokratik çözüm sürecinin siyasi ortama dayatılması ve çözüm mücadelesinin geliştirilmesi demektir.

Bütün engellemelere, komplo ve provokasyonlara rağmen, artık Kürt sorununda demokratik çözüm sürecine girilmiştir. Gerisini bu mücadeleyi yürütecek kadro ve örgütlerin gücü, siyasal mücadeleyi yürütme ve halka önderlik etme yeteneği belirleyecektir. Demokratik çözüm bir tercih değil, çağın ve Kürdistan'daki gelişmelerin dayattığı bir zorunluluktur. Mücadele tarihimiz bize, burjuva milliyetçi ve otonomist yaklaşımların çözüm üretmediğini çok net olarak göstermiştir. Şoven Türk, Arap ve Fars milliyetçilikleri ile ilkel Kürt milliyetçiliği, karşılıklı birbirini tahrik ederek, çözüm yerine çözümsüzlük kaynağı olmaktadır. Dolayısıyla tek çözüm gücü demokratik sistemdir. Bu, hem demokratik uygarlık çağına uygundur, Kürtleri ve komşu halkları çağla buluşturur; hem de Kürdistan ve bölgedeki gelişmelere uygundur, bölge toplumlarının özgürlük ve demokrasi yönünde ilerlemelerini sağlar.

Hemen belirtelim ki, mevcut sınırlar demokratik çözüm önünde bir engel değil, geçiş köprüsü olarak anlam bulur. Dolayısıyla demokratik çözümün kendisi, sınırlara dokunmadan, her parçanın bulunduğu ülkeyle demokratik birliği temelinde bütünlük sağlaması stratejisini esas alır. Bu nedenle, Kürt sorununun demokratik çözümü ile komşu toplum ve devletlerin demokratikleşmesi, karşılıklı olarak birbirine bağlı ve birbirini koşullandıran hale gelmiştir. Yani Kürt sorunu çözüldükçe komşu toplum ve devletler demokratikleşecektir. Bunun tersi de doğrudur; komşu toplum ve devletler demokratikleştikçe Kürt sorununun demokratik çözümü gerçekleşecektir.

Kürt sorununun çözümü, her şeyden önce Kürt toplumunun özgür ve demokratik hale getirilmesi, bu temelde ilerlemesi sağlanarak demokratik uygarlık çağına ulaştırılması meselesidir. Bu da başlıca şu görevlerin yerine getirilmesi gerektirir:

a) Ekonomik ve mali bakımdan Kürt toplumu çağın çok gerisinde ve zayıf bir

konumda bulunmaktadır. Teknik altyapısı hemen hemen hiç yoktur. Sınırlı olarak varolanlar ise, çoğunlukla ağır sömürü ve ülke kaynaklarını talan edici karakterdedir. Bu durum, emperyalizmin ve bölge devletlerinin Kürdistan politikalarının sonucu olmuştur. Sürekliliğini koruyan silahlı çatışma durumu da ekonomik altyapının tahrip olmasını getirmiştir. Günümüzde neolitikten kapitalizme kadar bütün ekonomik ilişkiler iç içe ve zayıf bir konumda yaşanmaktadır. Bütün parçalarda bu durumun aşılması, ülke kaynaklarını işletme temelinde çağın teknik düzeyine uygun bir ekonomik altyapının inşa edilmesi, bunun devlet ve toplum işbirliğinde ve planlı bir biçimde yapılması, Kürdistan'ın yaşanılabilir hale gelmesi için zorunludur.

b) Sosyal alanda Kürdistan toplumu çok yönlü bir alt üst oluşu ve kapsamlı bir demokratik devrim sürecini yaşamaktadır. Çağın çok gerisinde kalan aşiretçi feodal toplum yapısı büyük ölçüde parçalanmış, sınıflı toplumun ortaya çıkardığı geri ve gerici değer yargıları büyük oranda kırılmıştır. Özellikle kadın özgürlüğü temelinde yürütülen mücadele ve devrim sınıflı toplum tarihinin tüm gerici, adaletsiz ve baskıcı ilişki biçimlerini parçalar bir konum kazanmıştır. Bu mücadelenin çok yönlü ve yöntemli bir biçimde yürütülerek kadın özgürlüğü ve eşitliği temelinde bir demokratik devrimin en geniş kapsamda geliştirilmesi, Kürdistan toplumunun her türlü geriliği aşip gericiliği yıkarak çağa ulaşması açısından zorunludur.

c) Diriliş devrimi temelinde ulusal yok oluş süreci daha net açığa çıkarılarak, buna karşı ulusal ruh, bilinç ve örgütlülük düzeyinde önemli bir gelişme yaşanmıştır. Kürt insanı kendi kimliğini istekle benimser ve yaşar hale gelmiştir. Bu durum gerçek anlamda bir kültür devrimi özelliği taşımaktadır. Bu devrimi daha da ilerletmek, dil, kültür, sanat ve edebiyat çalışmalarını geliştirmek, bunları özgün kurum ve kuruluşlarına ve mali desteğe kavuşturmak, Kürt toplumunun özgür ve demokratik gelişiminin en temel yanlarından birini oluşturur.

d) Ulusal demokratik mücadelenin bağımsız ve özgür düşünce alanında çok büyük bir gelişmeyi ortaya çıkarmış olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Önderlik düzeyi bunun en açık, somut ve güçlü ifadesidir. Kürt insanı ve toplumu artık kendisi için düşünebilir hale gelmiştir. Bu, Kürt toplumunun yaşadığı en önemli gelişme ve onun en güçlü yanıdır. Bu durumu daha da ilerletmek, Önderlik felsefesini tüm topluma ve bireylere özümsetmek, özgür düşünce düzeyini her türlü dogmatik ve ütopya kalıpları kırarak sürekli derinleştirmek, Kürt aydınlanmasını ve Rönesansını her tarafa yaymak, özgür ve demokratik gelişmenin önünü açıp güvencesi olacaktır.

e) Geçmiş mücadele içinde önemli bir meşru savunma bilincinin ortaya çıktığı ve belli bir konum yakalandığı açıktır. Bu durum her alandaki özgür yaşam ve gelişmenin temel güvencesidir. Demokratik siyasetin gelişmesi ve temel insan haklarının uygulanması da buna bağlıdır. Bu gerçeğin derin bilincinde olarak meşru savunma konumunu daha da geliştirip derinleştirmek, her alana yaymak, Halk Savunma Güçlerini bu gerçeğe uygun olarak çoğaltıp eğitmek ve örgütlemek, Kürt toplumunun özgür ve demokratik ilerleyişinin temel güvencesini oluşturacaktır.

Kürt toplumunun iç yapısında demokrasi ve özgürlükleri geliştirmek, Kürt sorununun demokratik çözümünün önemli bir bölümünü gerçekleştirmek ve tümden çözüm için de ortam ve güç yaratmak olacaktır. Gerisi Kürdistan parçalarının içinde yer aldıkları devlet ve toplumlardaki demokratikleşmeyle çözülecektir. Demokratik uygarlık çağına ulaşmanın bir gereği de olan bu çözüm konusunda, değişik ülkeler başlıca şu çözüm yollarını izleyeceklerdir:

1- Türkiye'nin Kürt sorunu

ve demokratik çözüm

Türk-Kürt ilişkilerinde feodal beylik ve sultanlık döneminde genel planda bir uzlaşma esprisi hakim olmuş, bu durum taraflar için güçlendirici sonuç vermiştir. Kürt sorunu esas olarak milliyetçilik, inkar, isyan ve tenkil döneminin ortaya çıkardığı bir sorundur. Bu demektir ki, zihniyet ve politika değişikliği sorunu çözebilecektir. Milliyetçilik yerine demokrasi, inkar ve tenkil yerine kabul ve uzlaşma geçirilirse sorun rahatlıkla çözülebilir. Ancak dar ve şoven milliyetçi yaklaşım ile cumhuriyete hakim olan otoriter ve oligarşik yapı bu çözümü engellemiştir. Sonuç, Türkiye'nin topyekün bir bunalıma girmesi olmuştur. Avrupa-Türkiye mücadelesi ile Türkiye'deki bazı çevrelerin kendi çıkarlarını yürütme çabalarının ortaya çıkardığı bölünme korkusu da bunda etkili olmuştur.

2- Ancak bütün bunlarda artık bir dönüm noktasına gelinmiştir. Mevcut bunalımdan çıkabilmek için demokratik dönüşüm zorunludur. Bu da, her şeyin kilitlendiği Kürt sorununda demokratik çözümü geliştirerek olur. Türkiye'nin yaşadığı ekonomik, ulusal ve siyasal gelişme düzeyi ile AB'ye giriş süreci dikkate alınırsa, Türkiye'nin Kürt sorununu çözecek güce ve ortama kavuştuğu görülebilir. Bütün bunlar temelinde, çeşitli zorluklarla da ilerlese, Türkiye'de Kürt sorununun demokratik çözüm sürecinin başladığı açıktır. Türkiye üst kimliği çerçevesinde, yönetimde ve yaşamda tam demokrasi oturtularak, dil ve kültür özgürlüğü her alanda yaratılarak demokratik çözüm gerçekleştirilebilir.

3- İran'da ulusal sorun ve demokratik İslami çözüm

İran, mevcut eyalet yapısıyla kısmi bir çözüm yolu zaten sunmaktadır. Reformcu karakteri de çözüm imkanlarını arttırmaktadır. Son İslam Devrimi hamlesi siyasi ve toplumsal yapıyı güçlendirmiştir. Mevcut durumda dar dini yaklaşım ile milliyetçiliğin etkilerini aştıracak bir zihniyet değişimine ihtiyaç vardır. Çözümsüzlük bu zihniyetten ve onun yol açtığı politikalardan kaynaklanmaktadır. Bu çerçevede Ortadoğu'da yaşanan mücadelenin de bunda etkisi vardır. Ancak bütün bunlar artık aşılmaktadır. Demokratik uygarlık çağı ve Kürtlerin çözümleyici yaklaşımları, daha ileri ve tarafların yararına çözüm imkanları sunmaktadır. Reform yönünde ilerlemesi ve İslamın demokratik yapısının geliştirilmesi, bunların yasal düzene aktarılması, Demokratik Federal İslami İran perspektifi doğrultusunda Kürt sorununa kalıcı çözüm yaratacaktır.

4- Arapların Kürt sorunu

ve Irak çözümü

Arapların Kürt sorununu yaratan da otoriter dini yaklaşım ile dar şoven milliyetçiliklidir. Bu zihniyet nedeniyle Araplar kendi demokrasilerini geliştirememişlerdir. Dolayısıyla ciddi bir zihniyet devriminin yaşanmasına ihtiyaç vardır. Bu durum günümüzde en çok Irak üzerinde odaklanmıştır. Sadece bölgesel düzeyde de değil, uluslararası düzeyde bir mücadele yaşanmakta ve yeni bir Irak aranmaktadır. Bu durumun demokrasizizlikten, Arap-İsrail çatışmasından ve Kürt sorunundan kaynaklandığı açıktır. Bu noktada iki tür çözüm arayışı mevcuttur. Birincisi, rejimi değiştirmeden bazı yöneticileri değiştirerek ve Kürdistan'a da otonomi vererek Irak'ın gücünü parçalama temelinde çözüm bulmaktır. Bu, dış ve bölgesel çıkar çevrelerinin arayışdır ve aralarındaki çıkar mücadelesi bu çözümü güçsüz düşürmektedir. İkincisi, demokratikleşme temelinde geliştirilecek bir federasyon çözümüdür. Bu çözüm Irak Cumhuriyetini demokratikleştirmeyi ve federal bir yapıya kavuşturmayı içermektedir. Ülkedeki Arap, Kürt, Türkmen ve Süryani-Asuri halklarının çıkarını ve özgür katılımını ifade eden bu çözümdür. Demokratik Federal Irak Cumhuriyeti perspektifi doğrultusunda bu çözümü gerçekleştirme imkanı vardır ve Irak'ın geleceği ile Kürt sorununun kalıcı çözümü buna bağlıdır.

5- Suriye Kürtlerinin kimlik edinme ve demokratik katılım sorunu

Değişik nedenlerle gerçekleşen nüfus akışıyla da beslenerek Suriye'de Kürtlerin önemli bir yoğunlaşması oluşmuştur. Bu yoğunlaşma geçen dönemde Arap direnişine önemli bir güç katmıştır. Şimdi de Arap demokrasisinin gelişmesinde önemli bir rol oynayabilir. Buradaki Kürt toplumunun bu genel rol çerçevesinde Kürt sorununun çözümünü geliştirmesi önemlidir. Bunlar da demokratik katılımı artırma çerçevesinde vatandaşlık, anadille eğitim, basın-yayın ve siyasi hakların gerçekleştirilmesi ve bunların yasal güvenceye kavuşmasıdır. Demokratikleşme ve yeniden yapılanma sürecinde olan Suriye'nin de buna ihtiyacı vardır. Bu açılımlar Suriye demokratikleşmesinin güvencesi olacaktır.

6- Çeşitli nedenlerle dünyanın değişik ülkelerine dağılmış Kürtlerin de, bulundukları ülkelerde demokrasinin gelişimine katılma temelinde kendi kimliklerini ve özgür yaşamlarını geliştirmeleri önem taşımaktadır.

7- Kürtlerin birlik sorunu

Kürtler, komşu ülkelerle demokratik birlik ruhu içinde dostça yaklaşım geliştirirken, parçalar arası demokratik dayanışmayı esas alacaklardır. Bu da kendisini Demokratik Ortadoğu Birliği'nde somutlaştırır. Kaldiki Ortadoğu'daki bütün toplumların birlik sorunu vardır ve çözümün de demokratikleşmeden ve bölgesel birlikten geçtiği açığa çıkmıştır. Bu nedenle birlik için temel slogan: *"Komşu Ülkelerle Demokratik Birlik Demokratik Ortadoğu'dur, Demokratik Ortadoğu Demokratik Kürdistan Birliğidir!"* Bu temel slogan şöyle ifade edilebilir: **"Demokratik Ülke Özgür Anayurt"** ve tüm Ortadoğu açısından **"Demokratik Ortadoğu, Birleşik Anayurt."** Bu stratejik yaklaşım, Demokratik Ortadoğu Birliği temelinde Kürtlerin ve tüm diğer toplumların birlik sorununu çözüme kavuşturacaktır.

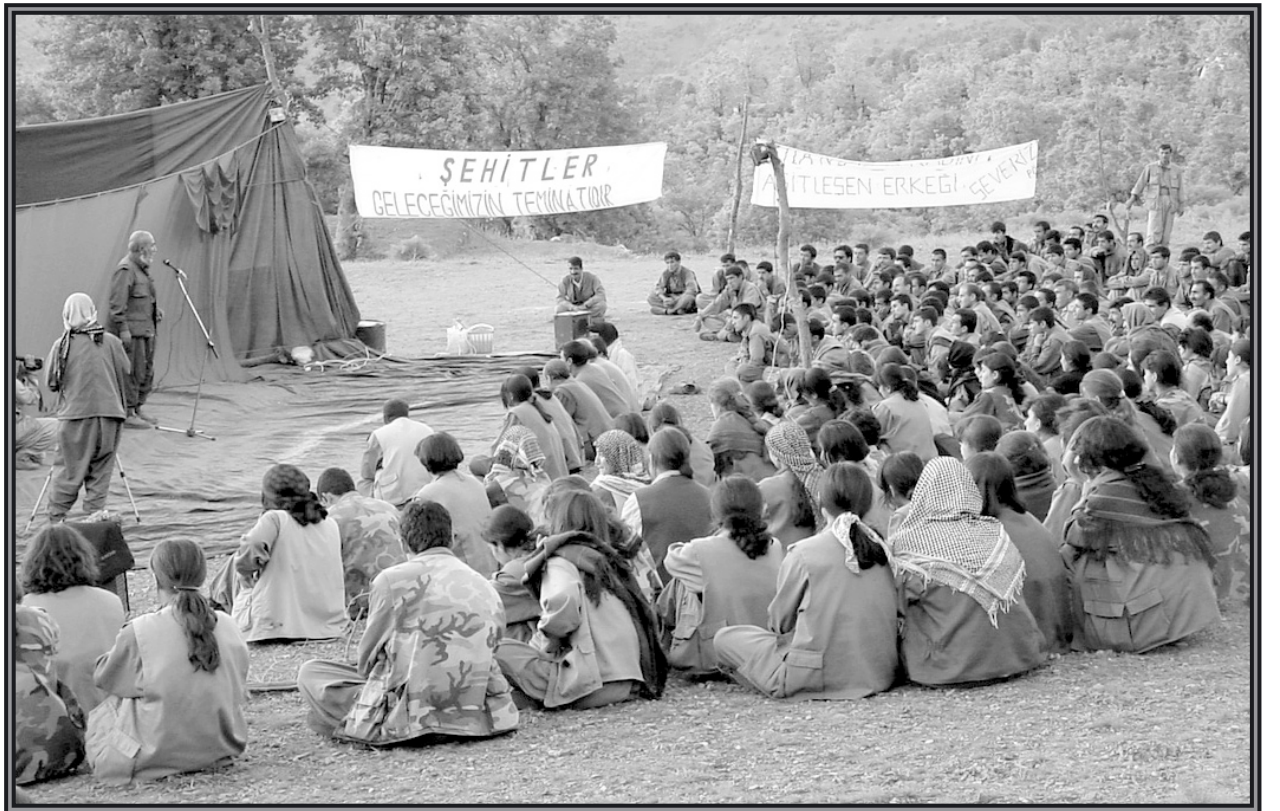
8- Kürt sorununda hem hakim ulus milliyetçiliği hem de yerel ilkel milliyetçilik çözümsüzlüğü derinleştirmekten ve ülkelerini derin çıkmazlara sürüklemekten öteye bir rolün sahibi olamamıştır. Artık Kürt sorunu milliyetçi çağın yaklaşım ve yöntemleriyle çözümlenecek bir sorun olmaktan çıkmıştır. Tarihin Kürtlere yüklediği eşsiz rol, her Kürdistan parçasının demokratik çözüm yoluyla bulunduğu ülke ve devleti demokratik uygarlığa çekmektedir. Bu rol, Demokratik Ortadoğu Uygarlığı'na ulaşmada tarihi geleneğine, coğrafi, ekonomik ve sosyal gerçeklerine de uygun, en gerçekçi ve en anlamlı yoldur. Kürtler tarihlerinin bu yeni döneminde geliştirdikleri demokratik kurtuluş mücadelesiyle komşu halkları demokratik çözüm sürecine sokarak, Ortadoğu halklarının gerçek birliğini, kardeşliğini ve özgürlüğünü sağlamada başarının temel güvencesi olacaklardır.

D- Demokratik kurtuluşun özellikleri

Hareketimizin yürüttüğü demokratik kurtuluş mücadelesi, özünde bir demokratik dönüşüm ve yapılanma hareketi olup, başlıca özellikleri şunlardır:

a) Demokratik kurtuluşun iki temel yanı vardır: Birincisi Türkiye, İran, Irak ve Suriye'de devletin ve toplumun demokratikleştirilmesi; ikincisi Kürt ulusal sorununun demokratik çözümüdür.

Birinci yan, bu ülkelerde oligarşik, otokratik ve otoriter diktatörlüklerin aşılp cumhuriyetin yeniden demokratik kuruluşunu, bu yapıların ve uzantılarının Türk, Arap, Fars ve Kürt toplumları üzerindeki baskı ve tahakkümüne son verilmesini, toplumsal yaşamın her alanında demokratik özgürlükçü temelde örgütlenilip geliştirilmesini içerir. Oligarşi ve otokrasi ile halklar arasındaki çelişkinin çözümü temel toplumsal gelişme dinamiğidir. Her ülkede cumhuriyetin demokratikleşmesi gerçekleşikçe toplumsal özgürlük gelişir,

toplumun demokratik örgütlenmesi ve özgürlükçü yaşamı geliştikçe de, devletin demokratik yapılanması gerçekleşir.

İkinci yan ise, Türkiye'deki oligarşik diktatörlüğün Kürt ulusal kimliğini yasaklayan ve bütün ülkelerdeki devletlerin Kürt ulusal-kültürel gelişimi önünde engel oluşturan hakimiyetlerinin aşılmasını, dil ve kültür başta olmak üzere Kürt ulusal örgütlülüğünün ve kültürel yaşamının geliştirilmesini içerir. Bu temelde yürütülen çok yönlü mücadele önemli bir birikim ortaya çıkarmıştır.

Demokratik kurtuluşun bu iki yanı iç içe geçmiştir. Her ülkede devlet ve toplumun demokratik dönüşümü ve yapılanması geliştikçe Kürt ulusal sorunu çözüm yoluna girer. Bunun tersi olarak ulusal sorunun çözümünde adımlar atılır Kürt ulusal örgütlülüğüne geliştikçe devlet ve toplumların demokratikleşmesi gerçekleşir. Şimdiye kadar ulusal sorun temelinde geliştirilen mücadele demokratik dönüşümü gerçekleştirebilir hale getirirken, önümüzdeki süreçte devlet ve toplumların demokratik dönüşümü temelinde atılacak adımlar, Kürt ulusal sorununun çözümünü ve kültürel yaşamının gelişmesini gerçekleştirecektir. Bu da kendisini her ülkede demokratik cumhuriyet ve toplumsal özgürlükte ifade edecektir.

b) Demokratik kurtuluşun ikinci özelliği, her ülkede ayrılık ve bölünme üzerinde gelişmesi ve Ortadoğu çapında halkların demokratik birliğini hedeflemesidir. Hakim uluslardaki şoven milliyetçiliklerle ilkel Kürt milliyetçiliğinin bölücü ve birbirini zayıflatıcı karakterine karşın, barış ve demokratik çözüm çizgisi birleştirici ve birbirini güçlendirici karakter taşır. Birincisi, çatışma ve çözümsüzlük içerirken, ikincisi demokratik uzlaşmayı ve çözümlü geliştirir.

Mevcut siyasi sınırlara dokunmama temelinde gelişecek olan demokratik kurtuluş hareketi, Kürdistan parçaları arasında demokratik dayanışmayı esas alarak, her ülkede demokratik birlik ve bütünlük içinde olur. Bu da kendisini şu sloganlarda ifade eder: *Demokratik Türkiye Özgür Kürdistan! Demokratik İslami İran Özgür Kürdistan! Demokratik Federal Irak Özgür Kürdistan! Demokratik Suriye Özgür Kürdistan!* Bütün bunlar, bölge çapında şu sloganda toplanır ve somutlaşır: **Demokratik Ortadoğu Birleşik Kürdistan!**

c) Demokratik kurtuluşun diğer bir özelliği, uzun yıllar süren çok yönlü mücadelenin ortaya çıkardığı büyük birikim ve dinamik toplumsal güçlere dayanmasıdır. Özellikle son otuz yılda Türk, Fars ve Arap halklarının yürüttüğü çok yönlü mücadele ile Kürt halkının PKK öncülüğünde verdiği büyük Ulusal demokratik mücadele, hem demokratik kurtuluşu gündemleştirip halklarımızın vazgeçilmez arzusu haline getirmiş hem de demokratik dönüşüm için gereken büyük birikimi ortaya çıkarmıştır.

Bu temelde Ortadoğu çapında demokratik dönüşüm, en başta uzun mücadele sürecinde yaratılan Kürt ulusal demokratik hareketine, onun örgütlülüğüne ve öncülüğüne dayanmaktadır. Bu hareket ki, dünyanın her tarafındaki Kürt toplumunu çok büyük ölçüde kendi içinde birleştirmiş, örgütlemiş ve günümüz dünyasının en dinamik gücü olarak harekete geçirmiştir. Yine demokratik dönüşümün temel dayanakları olarak Türk, Fars, Arap ve Süryani halklarının büyük demokratik potansiyeli ve mücadelesi vardır. Ayrıca uluslararası konjonktür de büyük ölçüde Ortadoğu'nun demokratikleşmesini istemekte ve demokratik uygarlık çağı Ortadoğu'nun demokratik dönüşümünü gerekli kılmaktadır. Kısaca, Kürt halkının demokratik kurtuluş hareketi öncülüğünde Türk, Fars, Arap ve Süryani halklarının demokratik dönüşüm temelinde oluşturacakları demokratik ilişki, dayanışma ve güç birlikleri sonuçta demokratik Ortadoğu birliğini yaratacaktır.

d) Denilebilir ki, Türkiye, İran ve Arap sahaları demokratikleşme açısından ilk

kez bu düzeyde büyük bir birikime, iç ve dış koşulların uygunluğuna ve bu denli dinamik demokrasi gücüne sahip olmuştur. Her ülkede ulus, sınıf, cins, etnik vb. çelişkiler temelinde demokratik dönüşümü bir tutku düzeyinde isteyen kadınlar, gençler ve Kürt halkı öncülüğü, üçüncü alan anlayışına bağlı olarak en geniş halk kesimlerinin sivil toplum örgütlülüğünü yaratıp bunları en genel bir demokrasi bloğunda birleştirerek, demokratik siyasal serhildan temelinde her türlü çağ dışı geriliği ve gericiliği parçalayarak demokratik dönüşüm ve yapılanmayı gerçekleştirecektir.

Bu bakımdan demokratik kurtuluşun diğer önemli bir özelliği, içine girilen demokratik uygarlık çağının aynı zamanda özgür kadın çağı olmasıdır. Kadın özgürlüğü, yeni uygarlığın şekillenmesinde en dengeleyici ve eşitlikçi rolü oynayacaktır. Neolitik toplumun çözülüşünden beri adeta toplumdan silinen kadın tekrar saygın, özgür, eşitlikçi koşullarda yerini alacaktır. Bunun için tüm teorik, programsal, örgütsel ve eylemsel çalışmalar yapılacaktır. Toplumun en köklü dönüşümü, kadının sağlayacağı dönüşümle belirlenir. Demokrasinin ve laikliğin kalıcı olarak gelişmesinde kadının özgürleşmesinin rolü belirleyici olacak, yeni sosyal hareketlilik kadın renginde başat bir durumuyayayacaktır.

Ortadoğu'nun başkaldırısına kadının özgün bir yeri vardır. Ortadoğu'nun antitez olması, hem sosyal hem de siyasal alanda demokratik sürecin oturtulmasıyla mümkündür. Bunun reform veya devrimle yapılması özü değiştirmektedir. Toplumun demokratikleşmesi en acil gündemdir. Bütün devrimci kitleysel hareketlerde görüldüğü gibi bunun öncülüğünü kadın ve gençlik yapmaktadır. Bu iki güç en başat demokratik öge konumundadır.

Demokratik toplumun nihai zaferi kadınla mümkündür. Neolitikten beri sınıflı toplum karşısında yere çakılan halklar ve kadın demokratik hamlenin gerçek sahibi olarak hem tarihten intikamını almakta hem de yükselen demokratik uygarlığın soluna yerleşip, gereken antitezi oluşturarak eşit ve özgür topluma gidişte en sağlam sosyal dayanak olmaktadır.

e) Demokratik kurtuluşun başka bir özelliği, bu son belirlemede açığa çıkmaktadır. Bu da her ülkede ve bölge çapında demokratik kurtuluşun, meşru savunma çizgisinde çok yönlü ve zengin demokratik mücadele yöntemleriyle gerçekleştirecek olmasıdır.

Uzun yıllar süren silahlı şiddet, demokratikleşme önünde engel oluşturan gerici anlayış ve ilişkileri büyük ölçüde parçaladığı gibi, mücadele yöntem ve araçları bakımından da zengin bir birikimi ortaya çıkarmıştır. Her ülkede bir yandan mevcut düzenin kendini demokratik reforma tabi tutma zorunluluğu yaşanırken, diğer yandan geniş demokrasi güçlerinin bu zengin örgüt ve mücadele biçimleriyle demokratik dönüşüm sürecini hızlandırmaya ve derinleştirme durumu yaşanacaktır. Bu da ifadesini kitlelerin en pasif hak taleplerinden grev, boykot, gösteri ve yürüyüşe kadar uzanan çok yönlü demokratik siyasi serhildanında bulacaktır. Demokratik dönüşüm ancak böyle çok kapsamlı ve uzun süreli demokratik haklar ve özgürlükler mücadelesi ile gerçekleşecektir.

E- Demokratik kurtuluşun

görevleri

Özelliklerini belirlediğimiz demokratik kurtuluş süreci, esas amacımız olan sosyalizme ulaşmak için bir ön aşama olup, başlıca şu görevleri yerine getirecektir:

a) Oligarşik, otokratik ve teokratik yapıların ve uzantılarının toplumlarımız üzerindeki her türlü hakimiyetine son vermek.

Bunun için;

1- Halklarımızın en geniş örgütlülüğünü yaratmak için sivil toplumu örgütleme ve geliştirme doğrultusunda kadın, gençlik, işçi, memur, köylü ve benzeri halk kesimlerinin demokratik kitlesele örgütlerini kurmak ve geliştirmek. Halkın meşru savunma örgütlerini yaratmak ve güçlendirmek.

2- Her ülkede demokrasiden yana olan tüm kesimlerin ve siyasal güçlerin içinde birleşeceği geniş demokrasi blokları oluşturmak.

3- Oligarşik, otokratik ve teokratik yapılara ve uzantılarına karşı meşru savunma çizgisinde kitlelerin demokratik siyasal serhildanını her alanda ve zengin eylem biçimleriyle geliştirmek. Sivil itaatsizliği her alanda yaygınlaştırmak.

4- Halklarımızı oligarşik, otokratik ve teokratik yapılara karşı mücadeleden alıkoyan veya teslimiyete götüren dogmatik, ütöpi, kaderci, şoven ve ilkel milliyetçi anlayışlara karşı etkin bir ideolojik mücadele yürütmek.

5- Özel savaş sistemlerini, kontrgerilla ve savaş rantçısı çete odaklarını tasfiye etmek.

6- Kapitalizmin çarpık gelişiminin doğa ve toplum üzerinde yarattığı her türlü tahribata karşı aktif mücadele vermek.

b) Demokratik cumhuriyet yönetiminde özgür ve demokratik toplum yaratmak. Bunun için;

1- Her ülkede siyasal bütünlük ve anayasal yurttaşlık temelinde halkların asli kurucu üye olarak özgür katılımının gerçekleştirildiği demokratik siyasal sistemler geliştirmek.

2- Her ülkede bireysel ve toplumsal özgürlük temelinde herkesin kendi kimliğiyle yer aldığı ve temel hakların güvenceye alındığı demokratik anayasalar oluşturmak.

3- Demokratik cumhuriyetin temeli ve güvencesi olan örgütlü bir sivil toplum yaratmak amacıyla herkese tam bir ifade, örgütlenme ve siyaset yapma özgürlüğü sağlamak.

4- Halkın doğru ve yeterli haber alma hakkı çerçevesinde basın özgürlüğünü gerçekleştirmek ve yasal güvenceye kavuşturmak.

5- Çoğulcu ve katılımcı demokrasinin geliştirilmesi için siyasal parti, sendika ve dernek örgütlenmelerini demokratik yasal çerçeveye kavuşturmak. Çalışanların yönetime katıldığı bir sistem geliştirmek.

6- Aşırı merkezileşip güçlenerek toplumun özgür gelişimi önünde engel haline gelen yönetim yapısını aşmak, yönetim gücünü tabana kadar yayıp yerel yönetimleri güçlendirmek.

7- Orduların ve askeri harcamaların küçültülmesinden ve dışa karşı tehdit unsuru olmaktan çıkartılmasından yana olmak.

8- Barışı ve halkların egemenliğini tehdit eden her türlü askeri pakta ve NATO'ya karşı olmak.

9- Türkiye'nin AB'ye girmesinden yana olmak. Bu ilişkinin halklar ve Ortadoğu birliği yararına gelişmesi için her alanda etkin çaba harcamak.

10- Demokratik planlama çerçevesin-

de emekçilerin çıkarını gözeten, adil bir gelir dağılımını öngören, toplumsal refahı ve kalkınmayı geliştiren bir ekonomik sistemi esas almak. Ülke kaynaklarının dengeli dağılımını gerçekleştirmek.

11- Çağdaş teknolojiyi kullanımlarını geliştirmek. Zarar vericiliğini önlemek için nükleer enerji, sera etkisi, hormonal gıdalar ve gen teknolojisi üzerinde denetim kurulmasından yana olmak.

12- Çevrenin korunması amacıyla, toprağı, yeşili, suyu, havayı, iklimi ve hayvanları koruyan politikalar geliştirmek.

13- Sömürücü yapıya hizmet eden maliye ve vergi sistemi yerine emekçi halk yararına bir maliye ve vergi sistemi geliştirmek.

14- Ekonomik alanda başta köylülük olmak üzere diğer toplumsal kesimlerin kooperatif örgütlenmesi için çalışmak.

15- Herkese çalışma ve yaşam güvencesi olacak bir sosyal sigorta sisteminin geliştirilmesini esas almak.

16- Herkese iş bulacak düzeyde yeni iş alanlarının açılması ve işsizlik sigortasının geliştirilmesinden yana olmak.

17- Halk sağlığını korumak, tüm halk için parasız sağlık hizmeti sunacak sigorta sistemi oluşturmak, çocuklar ve kadınlar için destekleyici sağlık programları uygulamak.

18- Gençliğin ruhsal, beyinsel ve fiziki gelişimi için gereken eğitimsel ve sosyal çalışmalarını yürütmek. Toplumsal ve siyasal yaşama aktif katılımını geliştirmek.

19- Çocukların ve yaşlıların haklarını koruyan, sorunlarını çözen ve onlara hizmeti öngören düzenlemelerden yana olmak.

20- Bireyi ve toplumu geliştirmeyen eğitim ve kültür sistemini aşmak, özgür kişiliği ve toplumsal özgürlüğü geliştiren demokratik bir sistemi esas almak.

21- Köklü bir yargı reformu temelinde demokratik bir hukuk sistemini geliştirmek.

22- Azınlık milliyet ve dinsel gruplar üzerindeki her türlü baskıya son vermek, kültürleri bir zenginlik olarak görüp her kültürün gelişimi için özgürlük ve destek sağlamak.

23- Üç kuşak insan haklarının uygulanmasını esas almak. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, Paris Şartı, Kopenhag Kriterleri vb. uluslararası insan hakları sözleşmelerinin uygulanmasına çalışmak. İdam cezasının tamamen kaldırılması için mücadele etmek.

c) Özgür kadın çağı olan 21. yüzyılda erkek egemenlikli sistemi köklü değişime uğratarak, insanlığın başlangıcı olan neolitik toplumun özünü yaratmak ve kadının sınıflı toplum uygarlığında mahkum edildiği haksız konuma son vermek.

Bunun için;

1- Kadın kurtuluş ideolojisi temelinde kadın özgürlük mücadelesini 21. yüzyılın temel sosyal hareketlerinden biri olarak geliştirmek.

2- Her parçanın özgünlükleri temelinde bağımsız kadın hareketlerini, dernek vb. yasal örgütlenmelerini geliştirmek.

3- Kadın üzerindeki kölecî baskı ve egemenliği meşrulaştıran, eşitsizliğe yol açan her türlü kurumlaşmayı, anayasal ve yasal düzenleniş kadın lehine değiştirmek.

4- Toplumsal ve siyasal yaşamın her alanında erkek egemenliğine karşı mücadele etmek.

5- Kültürel, siyasal ve sosyal yaşama kadının etkin, özgür ve eşit katılımını sağlamak.

d) Kürt ulusal sorununun barışçıl ve

demokratik yöntemlerle çözümünü gerçekleştirmek.

Bunun için;

1- Kürt toplumunun her alandaki örgütlülüğünü ve yönetim gücünü geliştirerek, demokratik cumhuriyete etkin katılımını sağlamak.

2- Kürt kimliğinin anayasal düzeyde kabul edilmesi ve güvenceye alınması, Kürt dili ve kültürünün gelişimi için gereken özgür ortamın yaratılıp bunun yasal düzenlemeye kavuşturulması amacıyla çok yönlü mücadele etmek.

3- Kürtçe anadil eğitiminin yasal güvenceye kavuşturulması ve her alanda geliştirilmesi için çalışmak.

4- Kürtçe eğitimi ve her türlü basın, yayın, tarih, kültür ve sanat çalışmasını geliştirmek ve bu çalışmaları kurumlaştırmak. Bu temelde tüm ulusal güçleri ve imkanları seferber etmek.

5- Kürt tarihinin açığa çıkartılması için gereken çalışmaları yapmak ve tarihi eserleri koruyup güvenceye almak.

6- Mücadelemizin büyük ölçüde parçaladığı aşiretçi-feodal kalıntıları tamamen tasfiye etmek.

7- Olağanüstü Hal ve köy koruculuğu gibi Kürdistan'da geliştirilen özel savaş sistemini bütünüyle tasfiye etmek.

8- Savaşta tahrip olan ekonomik yapıyı halk yararına yeniden inşa etmek ve geliştirmek.

9- Savaş nedeniyle yerini terk etmiş olan halkın geri dönüşü için gereken imkan ve desteği sağlamak.

e) Kürt ulusal birliğini ve demokratik ilişki sistemini Demokratik Ortadoğu Birliği çizgisinde geliştirmek.

Bunun için;

1- Her parçadaki ulusal demokratik gelişmenin ve çözümün o parçadaki halkın özgücüne dayalı olarak gerçekleşmesini esas almak.

2- Her parçadaki ulusal demokratik gelişimi ve ulusal sorunun çözümünü, bağlı olunan egemen ülkedeki demokratik dönüşümün bir parçası olarak ele almak ve yürütmek. Kürt sorununun çözümünü sınırları değiştirmeden demokratik dönüşüm ve özgür birlik çizgisinde gerçekleştirmek. Bu temelde **“Demokratik Türkiye Özgür Kürdistan”, “Demokratik İslami İran Özgür Kürdistan”, “Demokratik Federal Irak Özgür Kürdistan”, “Demokratik Suriye Özgür Kürdistan”** stratejilerini hayata geçirmek.

3- Her parçadaki ulusal demokratik mücadele güçleri arasında etkin destek ve dayanışmanın sağlanmasına çalışmak. Kürt ulusal birliğini **“Demokratik Ortadoğu Birliği Birleşik Kürdistan”** stratejisinde görmek.

4- Dünyanın çeşitli yerlerine savrulan Kürtlerin demokratik haklarını savunan, örgütleyip kültürel gelişmelerine destek olan, ilerici insanlıkla ve Kürdistan'daki mücadeleyle birleştiren bir yaklaşım içinde olmak.

5- Her alandaki Kürt toplumu ve siyasal güçleri arasındaki ilişki ve birliği Ulusal Kongre çerçevesinde sağlamak.

6- Başta Süryani-Asuri halkı olmak üzere Kürdistan'daki ulusal toplulukların kendi kimliklerini korumaları, dil ve kültürlerini özgürce geliştirmeleri için uygun ortam oluşturmak ve bu temelde yürütülen mücadeleyle birlik ve dayanışma içinde olmak.

f) Bölge halkları arasındaki ilişkiyi Demokratik Ortadoğu Birliği stratejisi temelinde ele almak. Kürt sorununun her ülkedeki demokratik çözümünü ve Kürt ulusunun demokratik ilişki ve birliğini, Demokratik Ortadoğu Birliği'nin köprüsü yapmak. Bölge halkları ve demokratik güçleriyle bu esaslar temelinde bir ilişki ve dayanışma içinde olmak.

g) Uluslararası alanda demokratik ülkelerle ilişki; sosyalist, ilerici, demokratik ve özgürlükçü güçlerle ittifak, her alandaki antifaşist, çevreci, hümanist, insan hakları savunucusu çevrelerle dayanışma içinde olmak.

“Demokratik toplumun nihai zaferi kadınla mümkündür. Neolitikten beri sınıflı toplum karşısında yere çakılan halklar ve kadın demokratik hamlenin gerçek sahibi olarak hem tarihten intikamını almakta hem de yükselen demokratik uygarlığın soluna yerleşip, gereken antitezi oluşturarak eşit ve özgür topluma gidişte en sağlam sosyal dayanak olmaktadır.”

ZİLAN çizgisinde tanrıçalaşmak

Adı, soyadı: **Esra BOZGAN**

Kod adı: **Dilan**

Doğum yeri ve tarihi: **Bingöl, 1983**

Mücadeleye katılım tarihi: **Temmuz 1999**

Bingöl

Şehadet tarihi ve yeri: **Ekim 1999,**

Sinek yaylaları-Serhat

Temmuz sicağıyla bunalan bir gecede karşılaştık ilk Onunla. Yeni tanışan insanların çekingen ve ürkek ses tonları hakimdi ortamımıza. Gecenin güneşe çektiği perdeden birbirimizin yüzlerini göremiyorduk.

Çocuksu dünyasında hep bir gün gerilla olmayı düşlemişti ve şimdi onu başarabilmiş olmanın, gerilla elbiseleri içerisinde yeni bir güne başlayacak olmanın telaşını yaşıyordu Dilan yoldaş. Diyaloglarımızın ilk an durgunluğunu aştığı gecenin ilerleyen saatlerinde *“ben şimdi gerçekten bir gerilla mıyım?”* diyen tiz ve coşku dolu sesi, bizi kendisi ile birlikte ilk katılımımızın heyecanına sürüklüyordu.

Dilan yoldaş '83 yılında Bingöl merkeze bağlı Sinek köyünde dünyaya gelmişti. İlk, orta ve liseyi Bingöl merkezde okumuş ve en son okumuş olduğu Bingöl Lisesi 2. sınıftan okulunu terk ederek bir arkadaşı ile birlikte gerilla saflarına katılmıştı. 5 çocuklu bir ailenin en küçük kızı idi. Evin en küçüğü olduğundan dolayı hep el üstünde büyütülmüştü. Coşkulu bir aşkı O'nun gerillaya koşuşu. Ve şimdi gerillaya katıldığı bu günler, Dilan yoldaş açısından çocukluk ve gençlik tutkularının birbirine karıştığı bir ara basamaktı. Sürekli canlı ve gülec mizacıyla girdiği her ortamı çok çabuk fethediyordu. Yeni olmasına rağmen olaylara bakış açısı herkesi şaşırtacak düzeyde zekiceydi. Yaşının ve mizacının getirdiği aktiviteyi zekasıyla taçlandırıyor-

du. Ruhundaki saflık, davranışlarındaki afacanlık O'nda bir tanrıça büyüü oluştuyordu.

Gerillanın belki de yaşadığı en sancılı zamanlardı o zamanlar. İşte bu dönüşüm sancıları yaşanırken katılmıştı aramıza. O çocuksu haylaz saflığıyla karşılamıştı aramızda olup biten her şeyi. Belki de buydu O'nu bu denli sempatik kılan. Ve belki de O'na karşı yaşanan bir öykünmeydi bizlerin yaşadığı. Geri çekilme süreci başlamıştı. Dilan yoldaş da bu en uzun ve tarihi yürüyüş kervanında her gerilla gibi yerini almıştı. Daha mor dağların acemisiydi. Belki yaşanan köklü ve tarihi değişime anlam verememişti, fakat bildiği bir şey vardı o da, Zilan çizgisinde tanrıçalaşmak. Ne olursa olsun ne yaşanırsa yaşansın doğru yine doğruydı. Bunu çok iyi biliyordu Dilan yoldaş. Her şeyi ile yok edilmenin eşiğine getirilmiş bir halkı küllerinden yatan bir Önderlikten öğrenmişti her şeyi çünkü.

Yollara düşme zamanıydı artık. Daha Dilan yoldaşın dağ serüveni başlayalı 2 ay bile olmamıştı, fakat şimdi böylesi bir uzun yolculuğun neferlerinden biriydi. Düşe kalka adımlarken dağ patikalarını, O'na en çok yardımcı olanlardan biri de Rojhat yoldaşı. Zorlu bir yolculuğun gerçek bir yoldaşıydı O'nun gözünde. Sonbahar rüzgarları daha güçlü esiyordu ve de daha soğuk. İşte böylesi bir günde kuşatma altında kalmışlardı. Rojhat yoldaş yine yanı başında idi. Gün boyu sürmüştü çatışma. Ağır kan ve barut kokusunun keskince kendisini hissettirdiği, iç içe gelişen bir çatışmaydı. Ve böylesi bir olay Dilan yoldaş için bir ilti. Gözleri ile gördüğü direniş ve ihanet bütün çıplaklığıyla yanı başındaydı. O gün Zelal (Yedisu), Bêrîtan (Sivas, Gürün) ve Bahoz (Van, Özalp) son nefeslerine kadar direnmişlerdi. Hacı isimli biri de ihanete gitmişti gözlerinin önünde. Savaşın o keskin sınırlarının orta yerindeydi. O gece kuşatmayı yarmayı deneyeceklerdi. Karanlık çöktüğünde dağlara harekete geçmişlerdi.

Gece sağır bir sessizlikle örtülmüştü sanki. İşte bu sağır sessizlik bozulduğunda gündüzü aratmayan kıvılcımlar ve bir barut kokusu içinde bulmuştu kendini. Ve ardi arkası kesilmeyen tank atışlarının orta yerindeydi şimdi. Bu lanetli sağanak bitip tükendiğinde ölüm gibi bir sessizlik çöreklenmişti üzerlerine. Hemen yanı başında toprağa boylu boyunca uzanan Rojhat'ı görmüştü yalnızca. Çok sonra Kendal (Amed) ve Harun'un (Amed) cansız bedenlerini fark etmişti. Rojhat (Bingöl) yaralıydı. Konuşmuyordu, sırtı kan içindeydi. Fakat yaşıyordu. Taşımaya çalıştı ilk yaralı yoldaşını. Kimıldatmayı bile başaramamıştı. Bırakıp gitmek aklından bile geçmemişti. Bırakıp gitmek olmazdı, yaralı hiç kimse bırakıl-

mamalıydı. Böyle öğrenmişti. Ölüm pahasına bile olsa bir başına terk edemezdi yaralı yoldaşını, olamazdı. Sonbaharın o keskin gece soğuğu altında şafağa dek öylece bekledi Rojhat'ın başında. Rojhat ise hiç konuşmadı. O ise bütün gece hiç usanmadan Rojhat'ın sessizliği ile konuşuyordu. Tek bir söz etmedi, edemedi. Gün doğarken çevresindeki askerleri seçebiliyordu artık. Dağ serüveninin daha ilk dönemecinde yaşam O'nu böylesine sınıyordu ve bu sınavdan Dilan yoldaş alınırın akıyla çıkacaktı. Düşman düşmanlığını yaparken, namlular üzerine doğrultulmuşken bile pişmanlık duymadı. 16 yıllık bedeni cansız, toprağa devrildiğinde O Zilan çizgisinde yürüyen bir tanrıçaydı.

Umudu yaşama katık edenler

Adı, soyadı: **Necat BALİÇ**

Kod adı: **Hêvîdar Didêrî**

Doğum yeri ve tarihi: **Deşta Darê Şîrnak 1976**

Mücadeleye katılım tarihi: **1991, Îdil-Şîrnak**

Şehadet tarihi ve yeri: **Nisan 1995, Besta**

“Ölüm onlar için acımasız bir gelecektir ki, onlar yaşama tutkuyla sarılırlar ‘umut’ orada gizlidir çünkü...”

Bu dizeleri yazarken sessizleşiyorum, sanki başka bir dünyadaymışım gibi. Etrafımda kimsecikler yok. Başımı eğmiş düşünceye dalmışken birden zozanlarda söyledığımız türkü ile irkiliyorum. Başımı kaldırdığımda sen, Mahabad, Çiçek ve Mardin el ele tutuşmuş halay çekiyorsunuz. Bir ben yokum aranızda. Gülümsüyorsunuz bana. Küçükken hep hayal ettiğimiz, *‘dağ aslanı gerilla-lar’*ın oynadıkları Xelef, Bablekan'a merak salardık. Mutluyduk, yüreğimiz ülke sevdasıyla doluydu. Özümüz olan toprağımıza saygısızlık etmek en büyük ihanetti bizim için. Bu yüzden yaşama bağlıydık. Yaz sicağında temiz hava almak, hayvanlarımızı otlatmak için giderdik zozanlara. Dağda yaşamının güzelliğini orada daha fazla hissederdik. Yeşillikler içinde, temiz, soğuk bir suyla yaşamın sevincine varırdık. Soğuk bir ayran hazırlardı annem. Zozanlardaki erimemiş kardan da içine katarak ferahlardık.

Annemin yaptığı sıcak saç ekmeğine sardıği sirikli peyniri yemeye de doyamazdık. Çünkü elin ürünüydü. Kendi emeğimizle, çabalarımızla üretir, bununla da geçimimizi sağlardık. En güzel duygu da buydu herhalde; kendi ürettiğinle yaşamını sürdürmek. Başkasının emeğine göz dikmeden yaşamak en onurlusuydu bizce. Tabii buna biz daha anlam vere-mezdik. Dedelerimiz, ninelerimiz anlatırdı kendi yaşadıklarını, onlar anlatırlarken biz de düşünürdük, hayal kurardık. “Bir gün, bizde kendi emeğimizle büyüyebilecek miyiz?” diye. Böyle yapmazsak yaşama ihanet etmiş, özünden vazgeçmiş olurduk.

Beraber kenger toplamaya gittiğimizde o günün sessizliğini ve oyunlarımızı yarıda bırakan Türk ordu güçlerinin mermi atışlarıyla karşılaşmış, nasıl da öfkelenmiştik. O an içimizden bir şeyler kopmuştu. Artık Türk ordusunun toprağımızın her parçasını kirletmesine izin vermemeliydik. Ben ve Mahabad daha o zaman kararımızı vermiştik. Yaşımız küçüktü, sen de 15'indeydin. Ülkemizin dağını, toprağını yalayan düşmana içimizde kopan fırtınaları göstermeliydik. Bunu da binlerce bedenın yüreğinin ülkesi için attığı ve toprağımızı kanlarıyla sulayıp filizlendiren “şehitler ordusu”na, onu ayakta canlı tutan partimiz PKK'ye katılmakla gerçekleştirebilirdik. Sen, Mardin, Çiçek benden bir ay sonra katılmıştınız. Katılırken hep şunu diyordum arkadaşlara; “Hêvîdar ve diğerleri de gelecekler” ve buluştuk yine. Çocukluk hayallerimize ihanet etmedik. Katılırken tek isteğın ağabeyini görmektir. Aslında onun için de katılmış-tın. Ailenden habersiz gelmiştin bu yüzden. Ama özel savaş güçleri buna da izin vermemişti. Sen görmeden ağabeyin şehit düşmüştü. Üzülmüş, düşmana karşı kinin ve nefretin artmıştı. Ailen yurtse-ver, toprağına, partiye bağlıydı. İki ağabeyin de şehit düşmüştü. Bu yüzden savaşma gerekçelerin çok daha fazlaydı. '91 nisanında katılmıştın. Kuşlar cı-

vıltılarıyla, çiçekler rengarenk hafif rüzgar esintisiyle dans ederek karşılamıştı seni. Zozanların serin ve saf sularıyla yıkadığın sarı saçların daha da canlılık kazanmış, gözlerinin içi gülüyordu. Çocukluğumuzda oynadığımız oyunlardaki gibi yine canlıydın, “Sivori” gibi oradan oraya heyecanlı, meraklı bakışlarla ortamı, özlem duyduğun bu yaşamı anlamaya çalışıyordun. Yoldaşlığı seviyordun, tıpkı eskisi gibi. Herşeyini paylaşır, maddiyata önem vermezdin. Kendine güven duyuşun, cesaret ve fedakarlığın okuma-yazma için verdiğin çabayı herkes görmüş, arkadaşlar bu ısrarından güç almıştı. Partiyi, ideolojisini çok iyi tanımiyordun, duygusal bağlıydın. Savaştaki başarma hırsın ve en büyük hayalin olan “bir kadın olarak savaş komutanı olmak” her şeyle olan savaşımını daha keskin kılıyordu. Bu yüzden hep kazanmak isteyen, yenilgiyi kabul etmeyen bir duruş ve başarmakta ısrarlıydın. Dağa tutkuluydın, doğayla barışkıttın. Bir gün Kürdistan özgürleşince “Kela Memê'de yaşayacağım” diyordun. Ve hep bu özlemle yaşadın. Kaldığın alan Botan'dı sadece. Zaten tüm yaşamın bu şehitler diyarında geçmişti. Bu yüzden kopamazdın. Kendini savaşta daha iyi sınamıştın. Gücünü tanımış, kendine güvenin de artmıştı. Herkes bu konuda sana güveniyordu. Bi-reysel hiçbir kaygı taşıımıyordun, gördüğün her şeyi açık koyuyordun tıpkı çocukluğundaki gibi. Haksızlığı gördüğünde karşı koyardın hep.

“Yeniden doğuşun sembolü 21 Mart'ta” tüm alan güçleri harekete geçmiş, stratejik bir hedef olan “Beşiyê Reş'te (Besta)” Türk ordu güçlerinin konumlandığı bir tabura yönelik bir eylem planlaması yapıldı. Bu eylem Newroz'a karşılık bir cevap olma niteliğini taşıyordu. Ama taburu ortadan kaldırmak için ilk gidildiğinde kural ihlali yapıldığından 2 arkadaş şehit düşmüş ve eylem sabote olmuştu. Tüm arkadaşlar bu şehadetlerden çok etkileniyorlardı.

Şehit düşen Bêrîvan ve Şivan arkadaşlar için tören yapılıyor ve arkadaşların intikamlarının alınması için yeminler ediliyor ve o eylem “intikam eylemi” adını alıyordu.

Evet, gidiyordun, arkadaşların intikamını almak için yürüyecektin Türk ordu güçlerinin üzerine. Katıldığında seni görmüştüm. Aradan dört yıl geçti, yine seninle buluşmuştuk. Ama kim bilebilirdi ki son görüşmemiz olacağını. Yine aynı düzenleme ile aynı eyleme gitmek için saldırı grubunda yer alıyordun. Sadece bir buçuk saat görüşmüştük. Hep şunu söylüyordun bana; “çocukluğumuzu birlikte geçirdik, keşke seninle gerilla olarak da beraber kalsaydık.” Gece olduğundan dolayı birbirimizi çok iyi göremiyorduk. Seni gündüz gözüyle görmek isterdim. “Bakalım ne kadar büyümüşsün” diyordum. Çocukluk anılarımızı hatırlıyor, gülüyorduk. Gündüz görememiştik birbirimizi. Son hazırlık bitmişti. Eyleme gitmeden önce çok canlı, moralliydin. Bu moralle düşmanı alt edecektin. Eyleme giden, gitmeyen herkes halaya durdu. Gerillanın en güzel sesinden en güzel şarkılar eşliğinde halaylar çektiniz. Eyleme saldırı timi komutanı olarak gidiyordun, başaracaktın, hedefin buydu. Gruplar harekete geçmiş, gerillalar art arda ilerlemiş ve gözden kaybolmuştu. Türk ordu güçleri istihbarat almış, arkadaşların hareketliliğinden anlıyorlar ki, bir eylem yapılacak. Hazırlık yapıyor. Arkadaşlar hedefe yakınlaştıkları anda tanklar durmaksızın vuruyor. Saldırı ve takviye grubu pusuya giriyor, 18 arkadaş bu pusuda şehit düşüyor. Dördü bayan diğerleri de erkek arkadaş olmak üzere toplam 18 gerilla. Eylem gerçekleşmeden 18 beden şehitler kervanına katılıyor.

Sizleri asla unutmayacağız...

Mücadele arkadaşları adına Zekiye Koçer

G el git gibi ileri geri yayılan sis, kaç gündür devam ediyordu. Hafızamda yerleşen eski toprak ve yaşantılar mekanına sonbaharın son sisli havası da eklenmişti. Yaz boyunca güneşin kavurucu sıcaklığını yaşayan Bagok toprakları, kendisini sonbaharın yağmurlarına bırakmıştı. Çatlamış toprağın suya kavuşmasıyla çevreye yayılan ot kokusu ciğerlerimizin derinliklerine yerleşiyordu. Yıl '96 sonbaharı, Kerboran'dan Bagok dağlarına doğru yol almış, Bagok'a ulaşmıştık. Bizden önce aynı yoldan, Gabar'dan Bagok'a bir bölüklük güç gelmişti. Bu bölük, eyalet güçleriyle birlikte eylemsel faaliyetlerde bulunacaktı. Bu bölüğün ulaşması ile bölge çok sayıda arkadaşı konuk ediyordu. Riski ne olursa olsun, bu kadar arkadaşın gelmesi büyük bir moral kaynağıydı.

Moral, sevinç, direniş duygularıma karışan Bagok'u anlatmadan edemeyeceğim. 'Işık bahçeleri' dediğim yerin kendisidir Bagok. Bagok'u tarihsel olarak da anlatmak gerekir. Benim için iki sebebi vardır. Birincisi, Bagok'u görmeden önce kulaktan kulağa dinlediğim kadariyle kileseleriyle ün kazanmıştı. Yer altında bile kayalar yontularak kiliseler yapılmıştı, ikincisi bütün çevreden soyutlanarak sis perdelerinin altında bu toprağa ayak basmış, bilinen ve bilinmeyen tarihsel bilicimle gördüklerimin karşısında mistik bir düşünceye dalmışım. Ara sıra denizin çekilip, su dünyasının örttüğü kareye benzer ve belki de yüz kat daha etkileyici olan sisin çekilip içinde sakladığı bu medeniyet canlı canlı yaşıyordu. Bir kaybolan, bir çıkıveren bu görüntüler, tarihin kitap sayfalarını andırıcasına çevriliyordu.

Civardaki köyler Asurilerin Avrupa'ya göç etmeleri ile boşalan köyleriydi. Her köyün ortasında bir kilise vardı. Kiliselerin kutsal mabet gibi köyün ortasında sapasağlam kalışları dikkat çekiciydi. Merakımı bastıramamış, Bagok'ta kalan arkadaşlara sormuş, nedenini öğrenmek istemişim. Genelde aldığım cevaplar arasında iki neden öne çıkıyordu. Birinci nedeni, partimiz baştan beri bu topraklarda yaşayan halkların kutsal değerlerine saygı duymuş ve sahiplenmişti. İkincisi, ağırlıklı köylü arkadaşların verdiği cevaplarda yatıyordu. İlğimi çekiyordu. *"Kutsallaştırılıp, manevi değerler atfedilen her şeyin korunması gerekir"* diyorlardı. *"İçine girdiğimizde camide ne hissediyorsak, kilisenin içinde de aynı şeyi hissediyoruz"* biçiminde cevap alıyordum. Cevaplar çoğaldıkça, soruların da çoğalıyordu. Bir de gözlerimin verdiği cevaplar vardı. Kırsalda çok kalmama rağmen, Bagok dağı kadar etkileyici bir yer az tanımıştım.

Bagok dağının yüksek bir konumu yoktur, ama derinliği vardır. Yıllarca kırsalla haşır neşir olunmasa, içinde kaybolmamak işten bile değildir. Nedeni bütün arazinin birbirine benzemesidir. Yolu bulmak için adeta bütün ağaçları saymak ve tanımak gerekir. Bagok bulmacasının içinde ilerledikçe, önceden görmüş, rastlamış olduğunuz şeylerin hafızanıza yerleşmesine ve bulunduğunuz yerle ilgili tahminlerde bulunmanıza fırsat kalmadan bambaşka görüntülerle karşılaşsınız. Ekilip, adeta saklanılmak istenilmiş hissi uyandıran yemiş bahçeleri vardır. Bahçeye girerken ne bulacağın belli değildir.

Doğal kaya duvarlarının içinde ekilmiş, üzüm, nar, incir, armut ağaçları bir bahçe gibi değil de, adeta bir estetik konusuymuş gibi özenle ekilmiştir. Bahçenin içine çok girilmemişse, bu kadar yemişi bulmak meseledir. Alanda kalan arkadaşlar mecazi anlamda bahçe konusunda şunu diyorlardı: *"Onlar bizim bahçemiz, onların dilinde onlar gibi yaşanılmazsa, anlaşılamaz. Hayat kanunlarımız aynıdır."* Gerçekten de, labirent gibi kaya duvarlarının arasında adeta gizlenmiş, mevzilenmişlerdir.

Bagok'un iç kısımlarının hemen hemen hepsi böyledir. Bagok, topraklarına verilen isimler ve birçok somut eserin varlığı bir şeyi daha ispatlar; kelime anla-

kardelen

'Işık Bahçeleri' dediğim yerin kendisidir Bagok...

minı tam bilmediğim *"Rayti"* sözcüğü halk arasında yaygın olarak, *"üzüm ülkesi"* anlamında kullanılır. Yine şarabın yapılışında kullanılan ve Kürtçe *"birk"* denilen havuz biçiminde oyulmuş kayalar yaygınca bulunur. Hemen hemen her noktada vardır. Gerillanın su ihtiyacını ise ilk elden karşılayan işte bu havuzlardır.

Bagok'un anlatılacak o kadar çok şeyi vardır ki kitap dar kalır. Yaşadıkça göreceğim şeyler çoğalacak yeni yeni şeyler öğrenecektim. Bagok'un sisli bir gününde kuzey kısmında, tepe denilen noktadan bir takım arkadaşla Zinevili köyüne doğru yola çıktık. Takımın görevi kış için erzak çekmekti. Takım komutanımız Şero isminde bir arkadaştı. Değerlere bağlılığı ile tanınır ve arkadaşlar arasında sevilirdi. Eyaletin bütün arşiv ve önemli cephane yerlerini kendisi keşfeder, saklardı.

salına girmiştik. Noktaya varınca çok hızlı bir şekilde erzakları depolayıp dinlenmek için noktaya çekildik. Şero arkadaşta bir tedirginlik vardı, yorgunluk ve gafletin acısını bilen bir arkadaştı. Arkadaşların yorulduğunu biliyor ve adeta bütün direnç yanlarını kendisinde toplarcasına, cihazı elinde olduğu halde kulak kesilmiş etrafı dinliyordu. Bizi ilk tedbir için en iyi noktaya götürmüştü. "Penguin noktası" diyorduk. Noktanın adı çok önceden verilmişti.

1994 yılının kışında bir bölük arkadaş burada üstlenmiş kar ile uyanmışlar. Her kalkan arkadaş soğuktan donmuş, yavaş bir şekilde bir ileri bir geri gidip geliyor-muş, bunu fark eden bölük komutanı onlara; *"ne penguinler gibi dolaşıyorsunuz"* demiş böylece noktanın ismi Penguin noktası kalmış.

Yarı şaka yarı ciddi tartışmamız sürenken cihazda çağrı oldu, cihazda çağrı yapan Felat arkadaştı, muhabereye göre arkadaşlar Germike (Bagok'un batısı) alanında sabahtan beri çatışmaya girmişlerdi. Ve çatışma devam ediyordu. Felat arkadaş şifre ile alanın durumunu, bir hareketlenmenin olup olmadığını sordu.

Şero arkadaş alanın temiz olduğu cevabını verince, Felat arkadaş cihazdan gülererek, "bilineni yapın" dedi. Bunun anlamı geri çekilecek arkadaşlar için hazırlık yapmaktı ve muhabereyi kesti. Muhabere kesilince Şero arkadaş çağırdı, tekrar çıkan Felat arkadaşta, *"takviye gerekir mi gerekmez mi"* diye sordu. İki üç dakika bekleyen Felat arkadaş, *"aramızda bulununan stratejik bir konumu olan Tepe Direk ve Üç yol noktasını tutabilirsiniz"* dedi.

"Kutsallaştırılıp, manevi değerler atfedilen her şeyin korunması gerekir" diyorlardı. 'İçine girdiğimizde camide ne hissediyorsak, kilisenin içinde de aynı şeyi hissediyoruz' biçiminde cevap alıyordum. Cevaplar çoğaldıkça, sorularımda çoğalıyordu. Bir de gözlerimin verdiği cevaplar vardı."

Zinevili köyünden çıkarken yüklerimiz oldukça ağırdı. Eğitim, eylem ve bu tür çalışmaları bir arada yürütmemiz, zaman kazanmak için böylesi özverili bir yaklaşımı şart kılıyordu. Görevi sadece erzakla sınırlı bir takım oluşturulması genel çalışmaları zorluyordu. Coğrafya, taktik, tarz düşman gibi faktörler bütün çalışmaları içi içe yürütmeyi gerektiriyordu. Ağır yükler altında köyden uzaklaştıktan sonra öncü arkadaş sırasından çıkmış bizi bekliyor, tehlikeyi aştığımızı söyleyip kendisinin de yük kaldıracabileceğini söylüyordu. Birkaç kez üst üste *"yüklerinizi bana verin"* deyince, öncünün yüksüz olması gereğinden hareketle dayatmasını bırakması için yarı öfkeli bir tarzda, *"sen karakol komutanının arkadaşı mısın? Önümüzde tehlikenin olmadığını nereden biliyorsun"* diyerek gönlünü kırmıştım. Birkaç mola verdikten sonra Bagok kırsalına girmiştik.

Bagok'un arazisi volkanik olduğu için toprağı oldukça verimlidir. Sonbahar olmasına rağmen toprakta yeşeren bitki ve otlar ilkbaharı andırıyordu. Bitkiler arasında ek-sik olmayan (sirik) yabani sarmısak özenle ekilmiş ve bakımı yapılmış gibi capcanlıydı. Şero arkadaş kimseyi uyandırmadan sabah keşfini yapmış, araziye kontrolden sonra yemeği hazırlamıştı, sirikle peynir karışımı bir şeyler yapmıştı. Uyanıp yemeğimizi yedik. Üzerine bir Mardin çayı içtik. O kadar yorgunluktan sonra bir Mardin çayı içildi mi yorgunluk diye bir şey kalmıyordu. ... arkadaşın yol esnasındaki tutumunu tartışıyorduk. Feodalliği ile ün salmış Welat arkadaş, öncü arkadaşta feodal deyimini kullanınca kahkahayı basmış, öncü arkadaş cevap vermeye zorlamıştı. Öncü arkadaş da Welat arkadaşta hitaben; *"bakıyorum da Welat arkadaş kaç saatir çok ince düşünceler edinmiş, düşünüyorum acaba hangi dağda kurt ölmüş"* dedi.

Üç yol Bagok'u ikiye ayırır. Bagok dağı doğudan yavaş yavaş yükselerek üç yolda son yüksek noktasına ulaşır. Ve batıya doğru ilerledikçe tekrar alçalır. Güney ovalıktır. Kuzey kesimi de Midyat'ın Tore denilen kırsalı ile birleşinceye kadar yatay bir coğrafik konum arz eder. Xarabe Ali köyünden Tepe Direk'e (Üç yol) bir yol yapılmıştı, bu yol Türk ordu güçlerinin operasyonel faaliyetlerinde coğrafyayı ikiye ayırıyordu. Operasyon çok kapsamlı olursa iki alanı da kapsar, ama genelde alan alan yapıldı. Onların kendisini bize göre ayarlaması aynı şekilde bizimde kendimizi ona göre ayarlamamız, hareket tarzında iki alan özelliğini göz önünde bulundurmamızı gerekli kılıyordu. Üç yol noktasının tutulması halinde, arkadaşların geri çekilme hattı tutulmuş oluyordu.

Şero arkadaş takımı toplayarak Üç yol noktasının tutulmasının önemi ve avantajını kısaca anlatarak, yorgun ve yürüyemeyecek arkadaşların noktada kalabileceklerini, diğer arkadaşların da Üç yol noktasını tutması gerektiğini söyleyerek, söz hakkını arkadaşlara verdi. İlk söz hakkını alan Welat arkadaş, iki aşiret savaşıyormuş da aşiret mensuplarını çatışmaya körükliyormuş gibi bir konuşma yaptı. Öncü arkadaşın konuşması aklımıza gelince kendimizi tutamayıp gülererek harekete geçtik.

Şero arkadaş, talimatla beş arkadaşla noktada bırakabili.

Üç yola yaklaştıkça kobra atışlarının sesi geliyordu. Atışlar sanki derin bir vadiye yapılıyordu. Sesler derinden geliyordu. Üç yol noktası yüksek olduğu için Germike alanı doğal olarak aşağıya düşüyordu. Patlayan roketler yankı yapıyordu. Çok nadir olarak roket patlamalarının arasında BKC sesi geliyordu.

Üç yola ulaşan ilk grup olarak elimizden geldiğince aşağıya doğru ve çatışma çevresini görebilecek bir yer seçmeye çalıştık. Arazi engebeli ve iç içe olduğu için rahatlıkla çatışma ile aramıza girebilir, çatışmadaki arkadaşların geri çekilme noktalarını tutabilirlerdi. Bunu engellemek için aramızdaki arazinin dereelerini bile görebilecek bir yer aradık. Tutduğumuz yere bir ek görüş açısı sağlayan şehit Berivan tepesi buna çok müsaaitti. Şehit Berivan tepesi tuttuğumuz yerin son silsile noktası oluyordu. Germike alanı onun altına düşüyor, derin bir vadi ile ayrılıyordu. Güneye doğru uzanıp vadinin ortasında son bulan Deri Xazal tepesi geri çekilmeyi zorlayacak bir özelliğe sahipti. Şehit Berivan tutulursa bu tepeyi kontrol altına alacaktık. Şero arkadaş üç arkadaşla Şehit Berivan tepesini tutmak için BKC silahıyla bizden ayrıldı.

Çatışma alanıyla birlikte tuttuğumuz yer beş kilometrelik bir koridor oluyordu. Tutulan noktaların arası boş olsa da özel savaş güçlerin operasyon biçimine göre uygundu.

Güçlerimizi çembere almak için sayılarının iki katı kadar takviye almaları lazımdı. Yaklaşan akşam saatleri buna imkan vermiyordu. Hazır gücü teknikle takviye ederek, sonuç almak istiyorlardı. Çatışmada olan arkadaşlar aynı şekilde araziye genişliğine tutmuşlardı. Yakın temasta olan grubun üzerinde yoğunlaşmış, geceye ulaşmadan grubu imha etmek istiyorlardı. Havadan kobra helikopterleriyle ateş ediyor, batı arazisinin elverişli olmasından dolayı, genişliğine tutulan arazi ve güç serpilmesi Türk ordusunu korkutmuş olacak ki, saat on beşten sonra savunma konumuna geçtiler.

Türk ordusu tam olarak bizlerin neresi tutup tutmadığımızı bilmiyordu. Onun için tankla stratejik yerleri vuruyorlardı.

Üç yol noktası özellikle vuruluyordu, tankın atışları tepeyi vurunca, adeta bizi görmüş gibi isabetli oluyordu. Girdiğimiz mevziler taştan yapıldığı için atışlara dayanacak gibi değildi. Yanımızda isabet alan mevziler yıkılıyor, roket alan taşlar, roketin gücünü on katına çıkartıyordu. Roket patlayınca şarapnel parçalarından değil, taşlardan kendimizi korumaya çalışıyorduk. Patlamalar dayanılacak türden değildi. Sesi o kadar korkunçtu ki, şarapnel parçalarını unutmıştık. Sesi kulağa değil, beyine etki yapıyordu. Acıtmıyor, tiksindiriyordu, öldürmüyor, nefreti geliştiriyordu. Biri bitiyor, ikincisi başlıyordu, önce o iğrenç ısılk, sonra basınçlı patlama. Art arda gelen ses kasırgası birden durdu. Zonklayan kulaklarımızdaki sesler ile ses-sizlik arasında, merakla çevreyi kontrol ettik. Duyarlılığımız o kadar hassaslaşmıştı ki, köyden atış yapan tankın roketi patlamadan yere yapışıyorduk, ısılk sesiyle bir olmuştuk. Mevzinin önüne isabet eden roket üzerimizi taş ve toprakla doldurmuştu. Hamza arkadaş uyarı yaparak, mevziyi terk etmemizi, tepenin yamacına inmemizi söyledi.

Binevş arkadaş sanki ses ve patlamayla savaşıyorcasına mevziyi bırakmı-

yordu. Öfkelenen Hamza arkadaş öfkeyle bağırarak, *“sağından tutup çekin onu”* dedi. İçimden sanki bir şeyler koptu, tekrar mı olacak, tekrar mı yüreğimiz eziyet çekecekti, Binevş bunu yapamazdı. Böyle bir yerde ölümü bize sevdirtmezdi, buna hakkı yoktu. Ölümü, böyle kabullemezdi. Ölümün de bedeli var, ama Binevş gencecikti, kendisine, halka, Önderliğe borcu vardı, yaşam borcu, yürek borcu, sevgi borcu, umut borcu vardı. Kendisini tutamayan Hamza arkadaş şimşek gibi Binevş arkadaşın mevsisine koştu, mevzi ile Hamza arkadaşın arasına bakarken, Hamza arkadaş cehennem ateşinin dumanları arasında kayboldu. Olan olmuştı, Binevş arkadaşın mevzisi isabet almış, Binevş arkadaş üç dört metre fırlamıştı, gölge gibi dumanların içinden çıkan Hamza arkadaş Binevş'i kucağına almış, aşağıya doğru kendisini bırakmıştı.

Binevş'i serdiğimiz yağmurluğun üstüne bıraktık. İki kaş arasından çok ince, çivi gibi bir şarapnel parçası almıştı. Başka bir yerine değseydi, yara bile saymazdık. Yarı öfke, yarı sevgi duygularıyla gözlerine bakıyor, gözleriyle anlatmak istediğini anlatıyordum.

Binevş çok güzeldi, yaradan akan kan, göz çukurunun üstünden elmacık kemiğinde yoğunlaşmış, sarı saçlarına yapışmıştı. Saçları kesikti, şakak üstünden geriye taradığı saçları roketin basıncıyla dağılmış, gözlerini kapamıştı. Gamzeleri gülmek kadar acının da eseri idi. Gamzelerini açtığımız için onu gülüyor gibi görüyorduk. Yüzü olgundu ve uzaklarda derinlerde bir ifadeyle örtülmüştü.

Mendilimle yüzündeki kanı temizliyor, düşünüyordum. Binevş arkadaşın aramızda manevi değeri çok büyüktü. '91'-

den beri Mardin'deydi, Önderlik sahası ve kısa süreli Zap alanı dışında pratiği hep Mardin'de geçirmişti. Acısıyla, sevinçle Mardin'i yaşamıştı ve bir nevi Mardin'di. İdeolojik yönü çok güçlüydü, derin bir yaşam arayışı vardı. Çok rahat ve özenle büyülmüştü. Yaşam, arayış ve sevgi savaşımında Mardin '92 pratiğinden çok etkilenecekti. Ona rağmen kutsal ilişkinin değerine inanıyordu, mücadele ve arayış içindeydi. Hatta bir yıl sonra şehit Sema Yüce'nin Önderliğe yazdığı mektubu okuyunca aralarında büyük bir benzerlik hissettim.

Tank atışlarının durduğunu bile unutmuş, farkında olmamıştım. Binevş'in yanında kalarak ısınması için ufak bir ateş yakmıştım. Hava yavaş yavaş kararıyordu, hava kararınca Türk ordusu biraz geri çekilmiş, savunma konumuna girmişti. Bulunduğumuz alanda Badibe köyü hariç diğer alanı boş bırakmışlardı, arkadaşlar rahatlıkla geri çekilme yapabilirlerdi. Yanımıza ulaşınca Şero arkadaş öfke ile konuşup Binevş'i niye koruyamadığımızı soruyordu. Kendisi Binevş arkadaşın yanına bakarak başına bir kefiye bağlamamı istedi. Arkadaşın da parkesini Binevş arkadaşına giydirdi, *“Binevş arkadaşla ilk kez konuşuyorum”* dedi.

Şero arkadaşların yanında cihaz olduğu için ondan arkadaşların son durumlarını öğrendik. Arkadaşlar iki yaralı vermişlerdi. Türk ordusunun da kayıpları olmuştı, arkadaşlar bize doğru geliyordu, Şero arkadaş, noktadaki arkadaşları da çağırması, belli miktarda erzak istemişti. Anlaşılıyordu ki, hareket tarzlarını önceden tartışmış ve bir plan yapmışlardı. Felat arkadaşlarla noktadaki arkadaşlar birlikte ulaştılar. Felat arkadaş hemen Binevş arkadaşın yanına gi-

dip, elini aldı. Felat arkadaş Binevş'e oldukça saygı gösteriyordu. *“Biz çatışmanın içindeyken, sen burada kendini yaraladın, hak edilmedik bir durum”* dedi. Felat arkadaşın yaranın ciddiyetini derinden hissediyor, hüzünlü bir edayla kelimeleri zorla buluyor, dili çok ağır çalışıyordu. Alal acele hareket etmeleri gerektiği halde, Binevş arkadaşına düşünceli ve derin bir yaklaşım içinde saygı gösteriyordu. Savaşın acımasız gerçekliğiyle karşı karşıyaydık. Tedavi imkanları yoktu. Binevş'i doktora götürecek düşüncüyü bile tartışmak akıl dışı oluyordu. Karanlık, tüm arazi tutulmuştu, ne bir hastane, ne bir doktor vardı. Yerleşim yerlerine oldukça uzaktık. Olan yerler de zaten çember altındaydılar. Bu imkansızlık yetmiyormuş gibi, yoldaşlığın sıcak ve manevi sevgisi de bize fazla görülüyordu. Arkadaşlar savaşın acımasız kanunu gereği alanı terk edecek, uzak bir yere, Ömerliye gideceklerdi. Binevş'te her iki yaranın acısı vardı, birincisi şarapnelin açtığı yara ikincisi yürek acısı...

Arkadaşlar geri çekilme düzenine girmişlerdi. Yanımıza gerekli erzak ve yaralı arkadaşları bırakıp, tokalaşarak tek tek kucaklaştılar. Yaralılarla birlikte, dört arkadaşlık. Yaralı olan Ali (Suruç) arkadaş Bagok arazisini elinin içi gibi biliyordu. Gireceğimiz sığınağı da o tanıyordu. Önümüze geçerek, usta bir öncü gibi kestirme patikaları seçerek tanımadığımız yerlerden geçip yavaş yavaş bir buçuk saat içinde sığınağa ulaştık. Bagok'taki her gece yürüyüşünde büyüleniyor gibi oluyordum. Karşımızda seçemediğimiz, sönük bir ışık saçan bir karartı vardı. Ali arkadaş sorduğumda karartının kilise olduğunu söyledi. Kilise de insanlar vardı. Bir rahiple çok sayıda rahi-

be kalıyordu. Onu söyleyince içimi hem merak hem de heyecan sardı. Rahip ve rahibeleri eskiden beri hep merak ediyordum. Çözülmesi zor bir felsefe gibi geliyordu bana. O kadar Müslüman camii arasında arazinin kuytu bir köşesinde orta çağdan kalma manevi değeri olan bu eserde kalanlar nasıl yaşıyordu? Benim için bu hep cevaplanması gereken bir soru olarak kalmıştı. Hristiyanlık neydi, Hz. İsa kimdi? Asuriler niye Hristiyan'dı, uzun yıllar bu topraklarda nasıl yaşamışlardı vs? Başka sorular ile cevaplara çok yakındım.

Yaralıları arasında sağlam olan ben-dim. Ve hiçbir tıbbi bilgim yoktu. Yaralarını şutikle temizliyor, şutikle bağlıyordum. Tek bir ilacım vardı, o da iradeydi. Bizden önce ve sonra da böyle yaşanılacak, böyle yürünecekti. Zindan direnişçileri her zaman ilk yardım, ilk tıbbi kılavuzumuz olmuşlardı. Mazlumlara, Kemaller, Hayriler bizim doktorlarımızdı. Kendi yaralarını kendileri tedavi eden, gerçek ve yaşayan doktorlardı. Bunları düşünerek yaşıyor, acıları unutmaya çalışıyorduk. Günler böyle geçiyordu. Binevş arkadaş yaralı haliyle günlüğünü yazıyordu. Ali arkadaş susadığını, suya ihtiyacı olduğunu söylüyordu. Bulunduğumuz araziye tanıımıyordum, Ali arkadaş elinden geldiğince araziye tarif ediyor, neredeyse taş taş, ağaç ağaç sayıyordu. Buna dayanmayıp, dürbünü elime alarak su aramaya çıktım. Türk ordusunun arazide olup olmadığını biliyordum. Dürbünle iyice etrafımı kontrol ederek yürüyör, tarif edilen yerleri seçmeye çalışıyordum. O kadar iyi tarif etmişti ki, tanıma zorluğu çekmeden suyu bulup, sığınağa döndüm. Binevş akşamları acı çekiyor, bağırıyordu. Şarapnel parçası hareket ediyor, derine

iniyordu. Derine indikçe de beynine yaklaşıyordu, altı günün sonuna gelmiştik, saat gecenin üçünü gösterirken Binevş'in bağırmasıyla uyandım. Binevş arkadaş elimi sıkıca tutmuş şehit düşeceğini söylüyordu. Acısı dayanılacak gibi değildi, kafasını kayaya vuruyor, elleriyle kafasını tutuyor, beynin içindeki acıyı hafifletmek istiyordu. Ellerimle kafasını tutup, çantanın üzerine dayandırımdım ve ellerini tuttum. Binevş beş dakika böyle kalarak sessizleşti, elleri soğudu...

Binevş şehit olmuştı...

Yaralı arkadaşları uyandırmadan sabaha kadar bekledim. Sabah olunca uyananlar gözlerimin cenazeye kilitlendiğini, donup kaldığını görmüş olacaktı ki, olayı anlamaya çalışıyorlardı. Dudaklarının arasından iki kelime çıkabili; *“Binevş şehit...”* İkinci vaktinde dışarı çıkıp sığınağa yakın bir yerde mezar kazdık. Mezar bittikten sonra biraz uzaklaşıp iki üç demet ot toplayıp mezarın altına serdim. Sığınağa girip, Binevş arkadaşın cenazesini omuzladım, alıp mezarın başına getirdim. Ve öylece indirdim, mezarın kenarına oturmuş, Binevş'e bakıyordum. Yaklaşık bir saat geçmişti ki, yanıma Ali arkadaş geldi, cenazeyi bir türlü mezara koyamıyordum. Bu oyuna anlam veremiyordum, iki üç karışık toprak Binevş'i örtecek bir daha konuşmayacak, gülmeyecek, yürüyemeyecekti. Ali arkadaş, *“şehitlere öyle yaklaşma”* deyince kendime gelmiş, Binevş'i bir tomurcuk gibi toprağa gömmüştüm.

Artık yağıcak karın altından kardelen olarak çıkmasını bekleyecektik.

Anlatan: Sozdar Kurtalan
Derleyen: Zeki Zilan

Kürt sorununun demokratik birlik içerisinde çözümünün zamanı gelmiştir

Baştarafı sayfa 2'de

Bu parti devletleşme çizgisine yönelirken, demokratikleşmeyi yadsımıştır. Biliyoruz ki KDP, önceki süreçte devletleşme çizgisine sahip değildi. Kürt egemen sınıflarının çıkarlarını biraz daha geliştirmeyi sınırlı bir iktidar olma çerçevesinde ele almayı. Son yıllarda ise, biraz da geride bıraktığımız sürecin yarattığı dengeler üzerinde güç kazanmasıyla birlikte devletleşme çizgisini benimser bir konuma gelmiş, uluslararası ve ulusal alanda bu yönlü çabaları belirginlik kazanmıştır. Bunu dar anlamda bir olumluluk olarak değerlendiresek de, devletleşme çizgisi demokratikleşmeye tamamlanmadığı için, yaşanan değişikliklerin Kürt sorununu çözmeye yetmeyeceğini belirtmek gerekir. Değişimi tek yönlü kalmaktadır. Hala demokratik değişim ve dönüşüm konusunda ciddi bir çabası söz konusu değildir. Federatif bir devlet kurma çabasını, çözüm için yeterli görmek mümkün değildir. Çünkü, Ortadoğu'nun bütün ülkelerinde sorun, devlet kurup kurmama noktasında ele alınamaz. Mevcut devletlerin hiçbir sorunu çözmediği ortadadır. Kürtlerin acil sorunu, çevresiyle ilişkilerini artıracak bir devleti kurmaktan daha çok, demokratik bir gelişmeyle egemen toplumları etkileyerek, Kürt sorununu kalıcı çözüme kavuşturmaktır. Kürt ulusal hareketinin demokratikleştiği oranda devletleşmesinin de bir anlamı olabilir.

Demokratikleşmeye dayalı bir devletleşme çözümü getirecektir. Demokrasiyi yadsıyarak, bunun gerektirdiği iç ve dış ittifakları geliştirmeyerek devletleşmeye yönelmek, çözümden çok, çözümsüzlüğe hizmet etme tehlikesini bağrında barındırmaktadır.

Güney Kürdistan'ın diğer etkili bir gücü ise, hiç kuşkusuz YNK'dir. YNK ne devlet kurma ne de demokratikleşme çizgisine yönelmiştir. O hala, dengeler üzerinde oynayarak, güç olmaya çalışmaktadır. KDP'ye göre daha geri bir konumda seyretmektedir. Bir bütün olarak mevcut dengeleri kullanma

yaklaşımı içine girerek varlığını sürdürmeye çalışmıştır. Bu da onu çözüme yöneltmemekte, tam tersine geleceği belirsiz bir konuma mahkum etmektedir. YNK'nin de acilen demokratikleşme sürecine girmesi, bu temelde devletleşme çizgisini benimsemesi, politikalarını köklü değişikliklere tabi tutması zorunluluk haline gelmiştir. Diğer güçler pek etkili değildir. Bir kesimi sınırlı olan güçlerini yitirirken, diğer bir kısmı da KDP'nin yedek gücü haline gelmişlerdir. Bu grupların yeni sürece yönelik ciddi hazırlıklarından bahsetmek bu koşullarda mümkün değildir.

PKK'nin, KADEK'in oluşumuyla sonuçlanan demokratik değişim ve dönüşüm çabası hiç kuşkusuz süreç üzerinde etkili olmuştur. Bu çabalar Güney'de çözüm olanaklarını güçlenmesinde rol oynadığı gibi, önmüzdaki dönemde demokratik gelişmenin hızlanması açısından da ciddi bir hazırlık değerini taşımaktadır. Demokratik uygarlık çizgisi koşulların değişmesiyle birlikte hızla yaşamı etkileyecek, hem bilinen ulusal güçlerin hem de bölge güçlerinin demokratikleşmesinde etkili olacaktır. Dolayısıyla, PKK'nin gerçekleştirdiği demokratik değişim ve dönüşümü, geride bıraktığımız on yıllık süre içerisinde en ciddi hazırlık olarak belirtebiliriz. Yani bir taraftan ABD bölge ülkelerinin tümünde rejimlerin aşılmasının koşullarını hazırlarken; halklar adına da PKK, demokratik değişim ve dönüşüm çizgisini geliştirmiş, bunu bir ölçüde pratikleştirmiştir. Bölgede hareketlenmenin başlaması halinde demokratik uygarlık çizgisinin etkinliğini arttırması, kendisini çeşitli biçimlerde iktidara taşıması mümkün olacaktır.

Yeni komponun sloganı “PKK'ye hayır Kürtlere evet”

Hangi yönden bakılırsa bakılsın, kapsamlı değişiklikler gündemdedir. Artık uluslararası müdahale başlayacak, onun yarattığı altüst oluş ortamında demokratik güçler etkili hale gelecektir. Tam da böyle bir süreçte, herkes muhtemel bir müdahale-

ye karşı ne yapacağını hesaplarını yapmaktadır. Türkiye müdahaleyi önleme çabalarını sürdürürken, müdahalenin önlenmesi halinde nasıl etkinlik göstereceği açısından çabalarını yoğunlaştırmaktadır. İran müdahaleden etkilenenin önünü alacak girişimlerde bulunup ABD ile karşı karşıya gelmemeye çalışırken, Irak'a yapılacak müdahalenin ardından kendisine yönelik girişimlerin gelişmesi karşısında iç ve dış tedbirlerini almaya çalışmaktadır. İçte reformları rafa kaldırırken ister siyasi, ister askeri olsun muhalefeti bastırmayı esas politikası haline getirmektedir. Bununla da yetinmeyecek Türkiye ile ilişkilerini düzeltmeye çalışmaktadır. Kendisine sorun yaratacak konularda da tedbirler geliştirmektedir. Güney'de çeşitli güçlerle iyi geçinip, yeni iktidarda kendisine yakın güçlerin pay sahibi olması için çaba göstermektedir.

Türkiye hala demokratik açılımlara yönelmemekte, Irak'a yapılacak müdahalenin kendisini etkileme düzeyini en aza indirmenin tedbirleri üzerinde yoğunlaşmakta, özellikle de politikalarında Kürtlerin devletleşme çabalarını engellemeye ağırlık vermektedir.

Irak daha çok askeri savunma tedbirleriyle yetinmektedir. Kendi içinde ciddi reformlar büyük ihtiyaç haline gelse de, bu konuda adım atmamaktadır. Daha fazla insanı silahlandırma, yapılacak bir müdahaleyi silahlı savunmayla karşılama gibi pek sonuç vermesi mümkün olmayan bir çizgi de diretmektedir.

Suriye ise, geçmişten beri 'bekle gör' politikasını, ortaya çıkan koşullar ve olanaklara göre esneklikler gösterme yaklaşımını sürdürmektedir. Kürtler ise, çözümü kendisinden daha çok dışarıda aramakta, herhangi bir çözümde uluslararası güvenceyi elde etme politikasının ötesine geçmemektedir.

Bölge güçleri böylesi bir durumdayken, ABD hazırlıklarını tamamlama ve girişimlerini başlatma çabalarını yoğunlaştırmaktadır. Bölge güçlerinin belirttiğimiz temelde savunma esprisi içinde kalmaları uluslararası müdahaleyi etkili kılacak inisiyatifin da-

ha çok uluslararası güçlere geçmesini sağlayacaktır. Demokratik değişim ve dönüşüm girişimlerinin kontrole alınması için hem uluslararası hem de yerel güçler önlemler almaktadır. KADEK'in kuruluşunun ardından ulusal özgürlük mirasımızın PKK somutunda mahkum edilmesi, ciddi bir uluslararası girişim olduğu kadar, yerel düzeyde de destek bulan bir girişimdir. Cemil Bayık arkadaşın şahsında mücadelemizin yönetimine yönelik gündeme konulan kompo PKK'nin AB'nin terör listesine alınmasıyla daha da ağırlık kazanmıştır.

YNK'nin hem uluslararası hem de yerel güçlerin hesabına geçmişte PKK'ye, yeni dönemde de KADEK'e karşıt olan tutumunu yeni bir kompo olarak değerlendirebiliriz. Geride bıraktığımız komponun şırası *“APO'ya hayır PKK'ye evet”*ti, ne zaman ki PKK Başkan Apo'dan kopmadı, tam tersine O'na daha fazla bağlanarak komployu boşa çıkardı, o zaman yeni kompo böylece gündeme getirildi. Yeni komponun sloganı *“PKK'ye hayır Kürtlere evet”*ti. Birincisi Önderlik-siz bir mücadele, yeni kompo ise önceden yoksun bir mücadeleyi içermektedir. Bu noktada her iki komployla da mücadelemizin tasfiyesi hedeflenmiş olmaktadır. Kürdistan özgürlük hareketi yaşadığı değişim ve dönüşümden güç alarak, ikinci komployu da boşa çıkaracak güçtedir. Nasıl ki birinci kompo mücadele ile sonuçsuz bırakıldıysa, ikinci kompo da aynı biçimde yoğun bir mücadele ile boşa çıkarılacak ve Özgürlük hareketinin etkinliği güçlendirilecektir.

İkinci kompo dediğimiz son girişimler kesinkes Kürdistan özgürlük hareketinin bölgenin yeniden şekillenmesinde söz sahibi olmasını önlemeye dönüktür. Kendisini değişim ve dönüşüme uğratmayan YNK'nin bunda aktif rol alması tabii ki önem taşımaktadır. YNK'nin “madem ki ben güç kazanamıyorum, süreci sürükleyemem; o zaman var olmak istiyorsam başkasının etkilili olmasını önlemeliyim” yaklaşımı onu ikinci komponun koordinatörü haline getirmiştir. YNK'nin başkasının zayıflığı üzerindeki varlığını sürdürme gibi bir yaklaşımı söz

konusudur. Bu anlamda, YNK'nin yaklaşımı son derece tehlikelidir. KADEK'in büyük değişim ve dönüşüm sürecinde etkili olabilmesi için başta YNK'nin koordinasyonunda başlatılan ikinci kompo girişimini boşa çıkarması önem taşımaktadır.

Sonuç olarak, geride bıraktığımız on iki yıl daha çok mevcut rejimlerin aşılmasının koşulları ve olanaklarının hazırlanması ile geçirilmiştir. Bölge egemen rejimleri ve muhalefet güçleri büyük altüst oluşun doğuracağı sonuçlara hazırlıklı değildirler. KADEK'in kuruluşu ile boşluğun doldurulması çabası uluslararası ve yerel güçlerin kompolocu dayatmalarıyla karşı karşıya gelmektedir. Buna rağmen ise, yaşanan gelişmeler demokratik uygarlık çizgisini yeniden yapılanma sürecinde KADEK'i gelişmeleri yönlendiren etkili bir konuma getirecektir. Diğer taraftan muhtemel bir müdahale, Kürt sorununun çözümünü gündemleştirecektir.

Bu çerçevede eğer koşullar ve olanaklar yeterince değerlendirilir ciddi hata ve yetersizlikler içerisine girilmezse önümüzdeki yıllar Kürt sorununun çözüme kavuştuğu yıllar olacaktır. Türkiye'nin idamın kaldırılması, anadilde yayın ve öğrenim hakkının tanınması yönündeki girişimleri bölgedeki gelişmelerden de etkilenecek çözüme doğru gelişme gösterecektir. Bu da önümüzdeki birkaç yıl içinde Kürt sorunununda mütevazı adımlar atılarak çözümün gerçekleştiği bir sürecin yaşanacağı anlamına gelmektedir.

Önümüzdeki dönemde hem demokratikleşme hem de Kürt sorununun mütevazı bir çözüme kavuşturulması Türkiye'nin gündeminde yer alacaktır. Benzeri bir durum Kürdistan'ın diğer parçaları için de geçerlidir. Türkiye'de başlayan çözüm hızla Kürdistan'ın diğer parçalarını da etkileyecek daha güçlü çözümlerin gelişmesini getirecektir. O zaman diyebiliriz ki, Kürt sorununun demokratik birlik içerisinde çözümünün zamanı gelmiştir. Bütün ulusal güçlerin ciddi hata ve yetmezliklere düşmeden bu süreçte çözümünü mümkün kılacak politikalara yönelmeleri gerekmektedir.

Baştarafı sayfa 27'te

Günümüz burjuva toplum yapısında, seçim ve temsil ilkesine dayalı parlamento bu araçların başında yer almaktadır. Bugün, parlamentonun salt toplumun belli kesimlerine hizmet ettiğini ve temsilcilerin giderek halkı ifade etmekten öte kendi dar çevrelerinin dahi temsilinden uzak durumda bulunduğunu hemen her çevrede yer alan kesimler dile getirmektedir. Ve bu genel olarak kabul gören bir düşüncedir. Örneğin toplumda dini görüşleri nedeniyle ikinci plana indirgenmiş veya inanç özgürlükleri resmi olarak tanınmayan kesimlerin toplumdaki muhalif konumları bir veya birkaç siyasi partinin aracılığıyla derlenip oya dönüştürülmektedir. Ancak pratikte ise bu toplumsal kesimlerin düşüncelerinin yönetime yansıtılmasından çok sistemin asli çıkarları çerçevesinde sorunların yumuşatılarak veya tersinden bastırılarak sistem içinde eritilmesi söz konusu olmaktadır. Aynı şekilde işçi sınıfının eşitlik, özgürlük, adalet vb. demokratik taleplerine sahip çıkan sosyal demokrat partiler bu taleplerin parlamentodaki sözcüsü ve takipçisi olmaktan ziyade devlet politikalarının işçi ve emekçi kesimlere taşınarak işçi hareketinin devlete bağımlılaştırılıp özünden uzaklaştırılması işlevini görür. Bu türden örnekleri çoğaltmak mümkün, ancak özde görülmesi gereken parlamentonun günümüzdeki işlevinin toplumun siyasi iradesini yansıtmak ya da örgütlülüğünü ifade etmekten ziyade; insanlığın büyük bedeller vererek günümüze kadar getirdiği demokratik hak ve özgürlüklerin mevcut sistemin sınırları içinde biçimselleştirmek, işlevsiz kılmaktadır. Bunun yanında toplumun hiçbir dönemde olmadığı kadar en ücra köşelerine kadar devlet denetimi sağlanarak toplumun nabzi kontrol altında tutulmaya çalışılmaktadır.

Ekonomik alanda ise devlet ekonomik ilişkileri düzenleyen kuralları üretmektedir. Çalışma yaşamı, iş yeri, sendikal örgütlenmeler vb. konularda getirilen kurallar emeğin kullanım biçimini saptamaktadır. Tüm bunların yanı sıra eğitim, sağlık, hukuk, kamu güvenliği vb. kamu hizmetlerini yerine getirmek devletin yükümlülükleri kapsamında yer alır. Bu tür alanlara yönelik

Toplumsal gelişimde birey-toplum ilişkisi -II-

özel işletmeler hızla ve daha çok tercih edilir bir biçimde varolsalar da, devlet bu olanakları tüm toplumsal kesimlere ulaştırmakla sorumludur. Özcesi devletin ekonomik düzenleme, yasa ve düzen konularında topluma karşı sorumlulukları bulunmaktadır.

Devlet toplumsal yaşamın sürdürülmesinde sosyoekonomik alandaki işlevleri ve siyasi iktidar aracı olması nedeniyle pek çok noktada belirleyici olmaktadır. Toplumun en uzak köşelerine kadar gidebilen devlet okulları, bölge yatılı okulları, aile ve medya gibi ideolojik kurumlarıyla devlet kendini bireylerde sistemleştirmekte, bireyin bilincine ve ruhuna hükmetmektedir. Toplumsal yaşamın her alanı denetime alınmakta, denetim dışına çıkıldığında ise bireyler veya gruplar yargı yoluyla toplumdan izole edilerek cezalandırılmaktadır.

Kapitalist sistemin geçirdiği onca ekonomik, siyasi krize rağmen ciddi bir karşı ayaklanmayla yıkılamaması, burjuva devletin kendini koruma konusunda epey deneyim sahibi olduğunu göstermektedir.

Devlet tüm bu işlevlerini yerine getirirken, toplumda bir siyasal uzlaşmayı sağlamak zorundadır. Özellikle kriz dönemlerinde sermayenin yeniden yapılanmasını başarıyla yerine getirdiği görülmektedir. Bunu üretim düzenini kapsayacak olan yeni ekonomik düzenlemelerle sağlayabilir. Ve bu da ancak yeni siyasi düzenlemelerle tamamlanabilir. Bu zamana kadar belirtilen siyasal uzlaşma, ulusal çıkarları koruma adı altında topluma kabul ettirilmiş, kimi zaman da suni ulusal çelişkiler yaratılarak gündeme dahi alınmamıştır.

Devlet amaç değil koordinasyon merkezi olarak ele alınmalıdır

Ancak devletin toplumla olan ilişkilerinde tek başına etkileyen değil, aynı zamanda etkilenen taraf olduğunu

da ortaya koymak gerekir. Devletin katı ve otoriter yapısı yönetilen sınıfların iktisadi ve siyasal mücadeleleri karşısında her dönem yoğunluklu olarak ezmeyi esas almışsa da, ezilen kitlelerin iktidar perspektifi ile yürüttüğü mücadeleler devlet yapısında da belli değişiklikleri getirmiştir. Dinsel, kültürel ve etnik kimliklerinden dolayı eşitsiz konumda olan kesimlerin toplumsal eşitlik ve adaleti sağlama yönündeki demokratik talep ve mücadeleleriyle karşı karşıya kalan devlet yönetimi demokratik açımları yapmak durumunda kalmıştır. Sınıflı toplumlarda emekçi sınıfların geliştirdiği sosyal mücadeleler karşısında, otoriter devlet yapıları geri adım atmak zorunda kalmışlardır. Verilen mücadelelerle pek çok demokratik haklar elde edilebilmiştir. Tarihte pek çok örneğine rastladığımız ulusal, sınıfsal ve demokratik içerikli toplumsal mücadeleler kimi dönemde yeterince olgunlaşmadığında devlet otoritesine boyun eğme duruma getirilmiş, kimi dönemde ise halklar ve yeni üretim güçlerini temsil eden kitleler büyük devrimlerle daha ileri bir toplumsal düzen için devlet yönetimine sahip olmuşlar ve yeni ilerlemelerin kapısını aralamışlardır. Görülüyor ki toplumların demokratik mücadelesi hep düz bir çizgide yürümüşdür. Kimi zaman hızlanmış, belli dönemler karşı darbelerle durağanlaşmış, ama inişli çıkışlı da olsa toplumsal ilerlemenin önündeki engeller demokratik mücadelelerle aşılmıştır.

Devlet yapısı kendini toplumsal ilerlemenin önünde engel yaptığı oranda ilerici güçlerce aşılmış, bu pek çok devrimsel çıkışı getirmiş ve çoğu zaman da şiddete dayalı olarak gerçekleştirilmiştir. Günümüz toplum yapısında demokrasinin şiddete dayanmayan siyasal ve barışçıl mücadeleyi esas alan evrimci yöntemi devletin demokratikleştirilmesi mücadelesini de içererek uygarlığın gelişimine hizmet edecektir. Ancak şu unutulmamalıdır ki, tarih-

te hiçbir dönem egemenlerin ihsanı olmayan demokratik haklar ve özgürlükler günümüzde de halkların ve ilerici toplumsal güçlerin uzun soluklu ve çetin mücadeleleri sonucu elde edilecektir.

Engels'in belirttiği şekliyle toplumun içinden, toplumsal gereksinimlerin bir ürünü olarak açığa çıkan devlet giderek topluma yabancılaşmıştır. Tüm toplumun ihtiyaçları temelinde faaliyet göstermek yerine kölecî sistemden bu yana sınıflı toplumlarda farklı biçimler gösterse de, devlet sürekli egemen sınıfın çıkarlarının ve iktidarının yürütücüsü olmuştur. Ekonomik, siyasi ve askeri alandaki hakimiyetin kurumlaşmış bir ifadesi olan devlet her toplumsal süreçte yönetilen sınıf ve tabakalar üzerinde bir kontrol ve baskı mekanizması olarak da işlev görmüştür. Belirttiğimiz ideolojik şiddet, gerektiğinde yumuşatılarak tepkileri törpülemek için kullanılırken, gerektiğinde de daha kapsamlı uygulanabilmektedir.

Militarizm, askeri güçlerin, ordunun sürekli büyütülmesi ve silahlanmanın geliştirilmesi olarak kendini gösterir. Bilindiği gibi öncelikle dış savaşlara yönelik olduğu belirtilen askeri güçler giderek ve uzun vadedi bir şekilde içe yönlendirilmiştir. Faşizmin yükseldiği ve devletin tam bir iç savaş aygıtı olarak işlev gördüğü toplumlarda bu çok açık bir şekilde sergilenirken, burjuva demokrasisinin hakim olduğu ülkelerde belli dönemlerde kurulu düzeni yıkmaya yönelik öğeleri ezme temelinde bu geliştirilmiştir. Özellikle Batı'da **'Gladio'** tipi örgütlenmeler ve faaliyetleri bu kapsamda ele alınabilir. Yine Türkiye gerçeğinde **'derin devlet'** olarak ifade edilen yapı esas olarak gizli ve her tür yöntemi esas olarak yürütülen bir mekanizmadır. Militarizm toplum karşıtlığı ve topluma yabancılığı aşmamış devletin ayrılmaz bir parçası olmak zorundadır. Demokratik yönetim ilkelelerini esas alan günümüz toplumları bu anlamda militarizmi aşan ve tamamıyla açıklığı, legaliteyi, meşruluk sınırını esas alan

bir yönetim yapısını oluşturma göreviyle karşı karşıyadır. Devletin topluma yabancılığının aşılması ve hukukun üstünlüğünün olmazsa olmaz bir koşulu da bu olmaktadır.

Toplum demokratik bir düzende günlük olarak devletin faaliyetlerinin denetleyeni olma rolünü oynamalıdır. Şu unutulmamalıdır. Demokrasilerde devlet, toplumların yaşamını düzenlemek, yürütmek ve ileri aşamalara taşımak için bir araçtır. Ama buna engel olma durumunda ise bir çatışmanın yaşanması kaçınılmazdır. Devleti kutsal bir güç ve korunmasında birey ve toplumu bir araç olarak gören zihniyet tümüyle kendini faşizme yatırmış demektir. Oysa demokratik yönetim ilkeleri devleti birey ve toplumun amaçlarına ulaşmasında bir araç, bir yürütücü veya koordinasyon merkezinden başka bir şey olarak ele almaz. Devlet karşısında birey ve toplumun hak ve özgürlüklerini genişletmek devleti en az gerekli kılacak ve zamanla eritecek bir toplum düzeyini yaratmak asıl hedeftir.

Toplum, devletçe istenildiği gibi yönetilecek, istenildiği gibi yönlendirilecek, güdülecek bir yığın olmaktan çıkartılmalı, tersine toplumun doğallığına yanıt olacak, ilerlemesi önündeki engelleri kaldıracak şekilde yeniden düzenlenmesi gereken bir kurum olarak ele alınmalıdır. Toplumun ihtiyaç duymadığı ve bilgisi dışında kurulan herhangi bir devlet kurumuna demokratik toplumlarda izin verilemez.

Faşist totaliter rejimlerde olsun reel sosyalizmde olsun yoğunlaşan devlet bürokrasisi de militarizm gibi toplum karşıtı yönleri taşır. Bürokrasi belli oturmuş kalıpları içerir. Yaratıcı ve üretken değildir. Toplumun değişkenliğine, siyasetin acıklılığına yanıt olamaz. Ve ezme yöntemini tercih eder. Böylece devlet, toplumun üzerinde bir baskı aracı olmaktan öte bir içerik taşımaz.

Demokratik bir devlet, yapılanmasını toplum ile olan ilişkilerinde halkın çıkarlarını temel alarak ve halk için düzenlenmiş olan devlettir. Ekonomik alanda üretim ve bölüşüm emekçi kesimlerin çıkarları esas alınarak, siyasi alanda ise toplumun her kesiminin katılımının en üst düzeyde olduğu ve örgütlenebildiği bir düzeydedir.

KÜRT SORUNUNU SAHİPLERİ ÇÖZECEKTİR

Baştarafı sayfa 7'de

Lozan'dan sonra da Musul-Kerkük sorununu çözmek üzere Türkiye ile İngiltere arasında yürütülen mücadele vardır. Mücadelenin sonuçlanması için o dönemin Birleşmiş Milletleri sayılan Cemiyet-i Akvam devreye sokuluyor. Daha sonra tarafları uzlaşmaya götüren, aslında Kürdistan'daki isyanların sonuçları oluyor. Uzlaşma '26'daki anlaşmayla sağlanıyor. Lozan Anlaşması'ndan sonra '26 yılına kadar üç yıl boyunca Musul üzerinde mücadele yürütülüyor. '26'da İngiltere ile Türkiye arasındaki anlaşmayla Türkiye-Irak sınırı çizildi. Tarafları böyle bir anlaşmaya götüren, isyanların bu çevreler üzerindeki etkisidir. Bu süre içerisinde Süleymaniye isyan halindeydi, yine Şeyh Sait isyanı vardı. Onlar değerlendiriliyor ve '26'da bir sonuca varılıyor.

1926'da ulaşılan sonuçlar nelerdir? Gerçekte kim, nasıl yararlanmış? Birleşmiş Milletler heyeti geliyor, Musul'da incelemeler yapıyor ve raporlar hazırlıyor. Tarafların bu süreçte gergin mücadeleleri var. Süleymaniye'de Mahmut Berzenci, Kuzey'de Şeyh Sait isyanı oluyor. İngiltere Süleymaniye'deki isyanı, Türkiye de Amed'deki isyanı bastırıyor. Ardından geliştirilen anlaşma ile Musul ve Kerkük İngiltere'ye kalıyor. İngiltere, Türkiye yönetimini Kürt sorunu ile tehdit ederek kendine bağlıyor. Tarihte hep İngilizlerin Kürtleri

desteklediği söylenir. Aslında desteklediler, Şeyh Sait'in arkasında İngilizler vardı. Seyit Abdülkadir'e destek verdiler. Öyle ki Kürtler, İngilizler Kürt devleti kurmak istiyorlardı da başkaları engelliyor sandılar. İngilizler, böyle bir imajla isyanları ezilmiş olan Kürtleri kendilerine bağlama gücü kazandılar. Türkiye açısından kazanılan nedir? Türkiye, Misak-ı Milli'nin bir bölümünü vererek kurduğu devleti uluslararası sisteme kabul ettirdi; ama hep dış kuşatma altında ve içten Kürt isyanlarıyla dağıtılmakla tehdit edilen bir devlet olarak. Diğer yandan Türkiye'deki yönetim bağımlı kılınacak bir baskı ve tehdit sistemi altına alındı. Kürtler ise her şeylerini kaybettiler, siyasi etkinliklerini kaybettiler, askeri güçleri zaten önceden ezilmişti. Bunlar üzerinden inkar sistemi gelişti.

Birinci Dünya Savaşı ardından yeni bir dünya sistemi kurulmuştu. Ardından Kürdistan üzerindeki çatışma '26 Anlaşması ile kısmen sonuçlandı. Bu sonuçlar temelinde Kürt ve Kürdistan olguları yerine inkar ve imha olguları geçti. İnkâr, katliam üzerine kuruldu. Gerekliği kadar imha edilebiliyorlar ve bu imhaya sistem onay veriyor. Kürtler bilinçlerini aslında o zaman kaybettiler. İlkel milliyetçilik, 19. yüzyılın ilk yarısında olduğundan çok daha fazla işbirlikçilik olarak ortaya çıktı, dost-düşman kavramını anlamada bir çarpıklık gelişti. Mesela Kürdistan'da; "Avrupa, hatta ABD bile Kürt devleti kur-

mak istiyor da Ortadoğu'daki devletler kurdurtmuyorlar" biçiminde genel geçer bir düşünce vardır. Bu mümkün değildir. Ortadoğu'daki devletleri zaten Avrupa'nın kendisi kurdu. Kuşkusuz her şey ABD veya İngiltere'nin elinde değil; Ortadoğu devletlerinin de güçleri var, ama bağlayıcı ve yönlendirici olan bu devletler değildir. O halde Ortadoğu'daki devletleri çok öne çıkartan, Avrupa'nın inkar ve imhaya karşı olduğunu, dolayısıyla Kürt sorununu çözmek istediğini belirten düşünce, bir yanıltma düşüncesidir. PKK'nin yürüttüğü mücadelelerle bu gerçekler daha iyi açığa çıktı. Her yeni gelişen olay bu konudaki gerçekleri daha iyi açığa çıkartıyor. Kürdistan ve bölge gerçeğini tanımlama, bu temelde olguyu açığa çıkarma, örgüt kurma, insanları bilinçlendirme, mücadele etme ve belli gelişmeler yaratma süreci, giderek bölgeyi ve uluslararası sistemi aydınlattı. Önderlik, kendi yaşamını ve mücadelesini göz önüne getirerek bu tarihi kesitlerdeki olayların daha iyi anlaşılması üzerinde duruyor ve politik gerçeklerin doğru çözümlenmesini yaratmaya çalışıyor.

Kürdistan'daki gerçekler o kadar yüzeysel ve basit değildir. Bir defa bu gerçeğin iyi görülmesi lazım. Kürt ve Kürdistan gerçekliği herkes tarafından kullanılan, herkesin istediği gibi üzerinde çıkar sağlamak istediği bir gerçekliktir. Çünkü uygarlık tarihinde önemli yer tutan bir sa-

hadır. Kimse buraya ilgisiz kalamıyor. Bu nedenle Kürdistan'da siyasi merkezi bir iradenin gelişmesine izin verilmiyor, onunla bu kadar çelişkili ve çatışmalı olunuyor. Şayet Kürdistan kendi iradesini yaratır ise, herkesin istediği gibi kullanma imkanı ortadan kalkacaktır. Bu nedenden dolayı büyük çıkar güçleri işbirliği yaptılar. Uluslararası komplo bu işbirliği temelinde gerçekleşti. Kürdistan'ın kendi iradesini geliştirmesi yönünde adım atma süreci ilerleyince, bunun karşısında birbirine karşı olan çıkar güçleri bu sahayı yeniden kullanabilmek için işbirliği yaptılar. Uluslararası gericilik, bölge gericiliği ve Kürt işbirlikçiliği elbirliği etti. Uluslararası komplo, Kürt sorununu yaratan ve bunu bir sorun olarak ayakta tutan güçleri çok iyi açığa çıkardı. Önderlik mücadelesi bunu netleştirdi. Ne İngiliz, ne Alman, ne de Fransız siyaseti çözüm siyasetidir. Oysa Kürdistan'da ilkel milliyetçilik ya da reformist milliyetçilik tarafından en çok biliniyor de dillendirilen, Avrupa'nın çözüm getireceğidir. Önderliğin, savunmaları hazırladığını belirttiği ve bunu dışarıya yansıttığı dönemde Kemal Burkay'ın ilk tepkisi, *"dostlarımıza küfredecekler"* biçiminde oldu. Dostu ve müttefiki, Kürt sorununu yaratan güçler olan Avrupa emperyalistleridir. Kürdistan'ı ve Kürt varlığını inkar ve imha sürecine alan uluslararası sistem güçleridir. Önderlik bu noktaya dikkat çekerek,

"anama tecavüz eden onun dostu kesiliyor" diyor. Komplocu güçlerin insani olmadığı, vahşi, soyguncu ve emperyalist oldukları istendiği kadar belirtilebilir. Fakat o güçler yine kendi çıkarlarını gözetiyorlar. Onlar, dünyaya hükmetmek isteyen emperyalist karakterli güçlerdir. Kendi çıkarları için bazı insanlar soyulmuş, sömürülmüş, katledilmiş; çok da umurlarında değildir. Zaten egemenliğini ve çıkarlarını bunun üzerine tesis ediyor.

Temel değerleri anlamamız ve yüceltmemiz, onlara sıkı sıkıya sarılmamız gerekiyor. Bu bizim kendi gerçeğimiz, fakat bir de dışımızdaki gerçekler vardır. Onları da iyi görmemiz gerekiyor. Herkesi kendimiz gibi değerlendirir, kendimizi de hayallerimize göre ele alırsak kaybederiz. Kürdistan'da çok fazla saflık ve hayalcılık var. Herkesi kendi gibi sanma, dünya gerçeklerini doğru biçimde anlamama durumları var. Kürt sorunu, bölge üzerindeki çatışmalarda önemli yer eden bir olgudur. Bu hassasiyet görülmez, onun gerektirdiği politik yaklaşımlar gösterilmez, yerinde ve zamanında gerekli adımlar atılmazsa çözüm yönünde ilerleme sağlanamaz. Duygusal ve tepkisel, yine çok genelleşmiş milliyetçi yaklaşım ve söylemlerle de çözüm sağlanamaz. O zaman olguyu doğru görmek, derinliğine kavramak ve ona göre doğru politikalar üretmeyi bilmek gerekiyor.

YDK III. Kongresi Avrupa'da değişimin pratikleşme sürecini başlatmıştır

İnsanlık 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren büyük bir ekonomik ve sosyal gelişme içerisine girerken, bilimsel teknik devrimin yarattığı düzey ile 20. yüzyılda ortaya çıkan sistemin ideolojik ve siyasal yapılanmasını da çatırdatmaya başlamıştır. Çünkü, 20. yüzyıl sistemi, artık insanlığın bu gelişiminin önünde engel teşkil etmektedir.

20. yüzyıl sisteminin yıkılışının ilk örneği reel sosyalizmin çözülüşüyle olmuştur. Dolayısıyla iki kutuplu dünya gerçekliği sona ererken yaşanan tüm dünyasal sorunlar, adeta emperyalist sistemin üzerine yığılmıştır. Ancak ABD'nin öncülük ettiği emperyalist sistemin gücü insanlığın yaşadığı bu ağır sorunları çözmeye yetmemiştir. Kendini değişime uğratmadan bu sorunları çözebilmesi de mümkün değildir.

11 Eylül olayları 20. yüzyıl sisteminin (yani emperyalist sistemin de) çöküşü anlamını taşımaktadır. Bu bağlamda yeni bir uluslararası siyasal sistem arayışı temel gündem maddesi olarak kendini dayatmıştır. Kuşkusuz bunun öncesi de vardır. Ekonomik, siyasal, bilimsel, teknik gelişmeler zaten böylesi bir arayışı ortaya çıkarmada temel etmenler durumundadır. Dolayısıyla insanlığın gelişim düzeyine tezatlık teşkil eden 20. yüzyıl gerçeği yerine yeni bir sisteme ihtiyaç duyulmaktadır. 11 Eylül olayları ve ABD'nin üçüncü dünya savaşı ilanı, 20. yüzyıl siyasal statükosunun parçalanmasının önemli adımları olmuştur. Ve bu halen devam etmektedir.

Ortadoğu'daki siyasal yapılanma, 20. yüzyıl sisteminin temelini oluşturmaktadır. 20. yüzyıl sistemi başta Ortadoğu'daki statüko üzerinde ortaya çıkmıştır. Bundan hareketle, 11 Eylül olayları sonrası gelişmelerin etkisini birinci derecede Ortadoğu üzerinde göstermesi anlaşıldır. Filistin ve İsrail'de ortaya çıkan durum tabloyu tamamlamaktadır. 20. yüzyılda oluşturulan statükonun parçalanması temelinde Ortadoğu'da yeni bir sistem arayışı gündemleşmiş durumdadır. Yeni uluslararası siyasal sistem de bunun üzerinde gelişecektir.

Bugün, değişiminden yana olan güçlerle, 20. yüzyıl sistemini, statükoyu koruyan güçler arasında yoğun bir ekonomik, politik ve askeri mücadele devam etmektedir. Gerek ülkeler arası gerekse de ülkelerin kendi içlerinde bir mücadele sürmektedir. ABD bu konuda değişimi hedefleyen bir güç olarak başta gelmektedir. ABD'nin bu arayışlarına İngiltere ve İsrail de ortak durumundadır. Ancak burada vurgulanması ve iyice anlaşılması gereken husus,

ABD'nin ve ortaklarının bu değişim planlarının esas amacının uluslararası sermayenin güvenliğini sağlamaya yönelik oluşudur. ABD bugün değişimi isteyen bir güçtür. Ama bunu belirtilen amaç doğrultusunda gerçekleştirmek istemektedir.

ABD, Türkiye'yi kendi amaçları doğrultusundaki bu değişim sürecine katmak çabasındadır. Türkiye'deki oligarşik yapılanma, çıkarlarını mevcut statükonun devamında gördüğünden, buna pek yanaşmak istememekte, bu konuda hayli zorlanmaktadır. Buna rağmen özellikle PKK'nin ve ardından KADEK'in açılımlarıyla bir değişim havası içinde tutulmaktadır.

KADEK Kongresi'yle yeniden yapılanma tamamlanmıştır

Gelişen bu değişim süreci hiç kuşkusuz Kürt sorununun çözümü için de tarihsel bir fırsatı ortaya çıkarmıştır. Ancak bunun için de doğru bir stratejik-taktik çizgiye ve buna uygun politikalara ihtiyaç vardır. Oluşturulmak istenen yeni uluslararası siyasal sisteme, kendi cephesinden etkide bulunmak, özellikle Ortadoğu'ya yönelik uluslararası politikalarda etkili olmak için hareketimiz de bir mücadele içerisinde bulunmaktadır. Kuşkusuz hareketimiz de mevcut statükonun bozulmasını ve yeni bir sistemin ortaya çıkmasını arzulamakta ve bunun mücadelesini vermektedir. Ancak bu değişim istemi ABD'nin amaçladığı değişim isteminden farklıdır. Hareketimiz, uluslararası güçlerin Kürdistan'a ve bölgemize yönelik politikalarına karşı barışı, demokrasiyi, halkların eşit ve gönüllü birliğini esas almaktadır. Yani ABD ve bölgedeki işbirlikçilerinin çıkarlarına göre düzenlenen bir değişimi değil, halkların çıkarlarını gözeterek demokratik bir değişimi istemektedir.

Önderliğimizin Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda geleceği çok net çözmesi ve partimizin bu stratejiyi hayata geçirmek için değişim ve yeniden yapılanma çalışmalarını büyük bir kararlılıkla yürütmesi ve bunu başarılı bir biçimde sonuçlandırması, 21. yüzyıla girerken Kürtleri bölge açısından önemli bir siyasal güç, uluslararası alanda da giderek daha fazla etkide bulunan ve dikkate alınması gereken bir halk konumuna getirmiştir. Kürtler ilk defa 21. yüzyıla gelececeklerini gören, önemli gelişme hedeflerini önlerine koyan ve kendilerini bu hedeflere ulaştırmak için örgütleyip mücadeleye sevk eden bir yapıya girmişlerdir.

KADEK I. Kongresi bunun zirvesi olmuştur. Geçmiş üç yıllık süreç, halkımızı ve mücadelemizi örgütsüz, umutsuz ve geleceği olmayan bir konumda tutmak isteyenlerle, tüm bunları boşa çıkaran bir çalışma içerisinde olan PKK arasındaki amansız bir mücadele süreci olmuştur. KADEK I. Kongresi, artık bu sürecin tamamlandığını, örgütsel birliğin çelikleştiğini ve bu sürecin başarıyla nihayete erdiğinin en üst düzeyde kararlılığı ve ifadesi olmuştur. KADEK I. Kongresi ile zaferle dolu bir dönem sona ermiş, ancak daha büyük ve kapsamlılaşan hedeflerle ve zorlu görevlerle yeni bir dönem başlatılmıştır. Yani öyle kimi çevrelerin sandığı gibi amaç ve hedeflerde küçülme değil, büyüme ortaya çıkmıştır. Sadece ulusal sınırlara kısıp kalma değil, PKK'nin ilk ortaya çıkışından itibaren özünde varolan enternasyonalist çizgiyi esas alma, KADEK programının özünü teşkil etmiştir. Bu vesileyle dünyadaki yeni gelişmelere Kürtler ve Ortadoğu'nun mazlum halkları KADEK'le cevap olmuşlar ve kendi geleceklerini döneme uygun bir şekilde programa kavuşturmuşlardır.

KADEK Kongresi'yle yeniden yapılanma bir sonuca ulaştırılırken, mücadelenin her sahasında bunu gerçekleştirmenin pratik adımları peş peşe atılarak önemli bir düzey yakalanmıştır.

YDK Kongresi de, Avrupa sahasında bir değişikliğin pratikleşmesinin anlamlı ve önemli bir adımı olmuştur. I. YDK Kongresi'yle başlayan II. Kongre'yle ilerletilen yeniden yapılanma sürecinin Avrupa'daki ayağını geliştirme çalışmaları, YDK III. Kongresi'yle zirveye ulaşmıştır. Bilinmektedir ki, Avrupa çalışmaları mücadelemizin bütün sahalarını etkileyecek bir yapıya sahiptir. Bu sahadaki çalışmaların başarısı Kürdistan'da da yansımaları bulacak ve etkileyecektir. 20. yüzyılda Kürdistan'da oluşturulan statüko Avrupa'nın bir eseridir. Avrupa'nın statükocu politikaları 21. yüzyılda da önemli düzeyde devam etmektedir. PKK'ye yönelik politikaları da bunun somut ifadesidir. Dolayısıyla Avrupa'nın bu statükocu politikalarını aşmak için ciddi bir mücadele içinde olmak gerekir. Çünkü Avrupa'nın bu statükocu politikalarında ortaya çıkacak bir değişiklik Kürt sorununun çözümünde olumlu adımların atılmasını beraberinde getirecektir. Bu bağlamda Avrupa sahasındaki mücadele ve çalışmalar oldukça önem arz etmekte, örgütsel siyasal ve eylemsel olarak yenilenmeye ihtiyaç duymaktadır. Yeni sürecin görevleri

“Kürtlerin yaşadığı ülke insanlarıyla ilişkilenmek ve onları mücadelemizin etkisi altına almak da çalışmalarımızın önemli bir parçası olmalıdır. Kendi içimize kapanık bir toplum olmaktan kurtulmalıyız. Her Kürt tanıdığı bir yabancıyı mücadeleye kazanmalıdır. Hareketimizin enternasyonalist özelliği de bize bunu emretmektedir.”

eskisiyle kıyaslanamayacak kadar ağır ve kapsamlıdır. Dolayısıyla eski yaklaşım, üslup, tempo ve çalışma düzeyi kesinlikle yeterli değildir. İşte YDK III. Kongresi eskiyi aşmanın, yeniye yakalamanın ve bu bağlamda örgütsel kararlara ulaşmanın en üst düzeyde somut bir ifadesi olmuştur. KADEK I. Kongresi'ne Avrupa sahasından en etkili cevap olma anlamını taşıyan YDK III. Kongresi tüm beklentileri karşılayacak bir kararlılıkla sürece yüklenmenin kaçınılmazlığını ortaya koymuştur.

Tabii ki, burada, salt bir kongrenin başarıyla tamamlanması yeterli olmamaktadır. Önemli olan kongre kararlarının pratik yaşamda somut bir ifadeye kavuşturulmuş olmasıdır. Kuşkusuz bunda da temel rol kadro ve çalışanlara düşmektedir.

Yeni stratejimiz demokratik ve siyasal mücadele yöntemini esas almaktadır. Siyasal sorunların çözümünü bu mücadele yöntemiyle çözme, yeni stratejimizin özünü oluşturmaktadır. Bu durum yeniden yapılanmayı beraberinde getirmektedir. Bu bir zorunluluk olarak kendini dayatmaktadır. Dolayısıyla kadro ve çalışanlar da yeni görev ve sorumluluklarla karşı karşıya gelmekte, en başta da kadro ve çalışanlar açısından yenilenme ve dönüşüm kaçınılmaz olmaktadır.

Tüm bu belirtilenlerden hareketle Avrupa sahasındaki çalışmalarla ilgili olarak amaçlar, görevler ve sorumluluklar konusunda birkaç vurgu yapmak mümkün.

Çözüm ancak kitlelerin örgütlenmesi ve eylemiyle gerçekleşebilir

1- Demokratik ve siyasal mücadele perspektifine göre her alanda yasal-siyasal sahasındaki çalışmaları zorlamak ve mücadeleyi bu düzeye çıkarmak oldukça önemlidir. Her ne kadar halen mevcut yasal düzenlemelerin dışında tutuluyorsak da, meşru mücadele yöntemlerimizle bu yasal düzenlemeleri zorladığımız da bir gerçektir. Dolayısıyla yasaklamalara “terör listeleri”ne rağmen geliştirdiğimiz demokratik mücadele yöntemleriyle başta YDK'yi demokratik yasal bir örgütlenme düzeyine çıkarmak temel bir bakış açısı olmalı ve bunun mücadelesi verilmelidir. “Ne yaparsak, yapalım olmuyor, olmaz” gibi “olmazcılık” teorisini dillendirmekten ve bir yılınığa kapılmaktan kesinlikle kaçınmak gerekir. PKK mücadelesinin gelişim seyri olmazların nasıl var edildiğinin tarihidir. Bu bir Önderlik tarzıdır. Dolayısıyla bu konuda mücadeleyi kesintisiz bir şekilde sürdürmek tarihi bir görev olmaktadır.

Bununla birlikte çalışmalarda demokratik siyasal çerçeveyi esas almak yeni stratejik çizgimizin bir gereğidir. Buna rağmen halen eski yöntemlerle eski çalışmalarda ısrar etmek, yeni stratejiye bir inançsızlığın ifadesi olarak ortaya çıkar. Söylemde yeni, ama tarzda eskiyi esas almak kişilikteki gelişikli ruh halinin bir yansımasıdır.

Diğer yandan, halkımızın demokratik örgütlenmesini ve mücadelesini bulundugu ülkelerin yasal düzenlemelerine uy-

gun kurum ve kuruluşlarla geliştirmesi ve bu kurumları güçlendirerek öncü düzeyine getirmesi önemlidir ve mutlaka başarılması gereken bir çalışmadır.

2- Her gün yüzlerce ve binlerce Kürt'ün aktığı Avrupa'da, halkımızın tüm kesimlerini örgütlemek ve onları siyasal, ekonomik kültürel ve sosyal bir güç düzeyine ulaştırmak gerekir. Bu zaten Avrupa sahasının temel çalışma alanıdır. Ancak bunu yaparken yeni bir anlayışla da ele almak bir zorunluluktur. Bu çalışmalarda giderek bir Kürt toplumu, Kürt cemaati düzeyine ulaşmak oldukça önemlidir. Çalışmalar buna yönelik olmalıdır. Tüm çalışmalar giderek KNK bünyesi etrafında toplamak, böylesi bir merkezi örgütlenmeyi yaratmak ve her alanda Kürt toplumu adına hareket edilmesini sağlamak, bunun temsilcilerini ortaya çıkarmak temel bir perspektif olarak çalışmalara damgasını vurmalıdır.

3- Üçüncü alan teorisine uygun bir şekilde bulunan her alanda koşulların uygunluğuna göre sosyal, kültürel, bilimsel, ekonomik vb. sivil toplum örgütlenmelerinin yaygın bir şekilde geliştirilmesi amacıyla çalışmalarda bulunmak dönemin vazgeçilmez görevidir. Bu temelde bir sivil alanın yaratılması ve bulunan ülkelerdeki devletler üzerinde Kürt toplumu adına etkide bulunmaları önemlidir.

Buna bağlı olarak yine bulunan ülkelere o ülkenin sivil toplum örgütleriyle ilişkilenmek onları etkilemek ve tüm etkinliklerimize, eylemliklerimize katmak büyük bir güç yaratacaktır. Bugüne kadar diplomatik ilişkilerde daha çok devletler düzeyinde, hükümetler düzeyinde ilişkilenmeler esas alındı. Kuşkusuz bu çalışmalarda devam etmelidir. Ancak ideolojik özümüze ve stratejimize uygun olan; sivil alan çalışmalarıyla ilişkilenmek, ittifaklar geliştirmektir. Bu hem stratejik çizgimize uygun hem de Avrupa ülkelerinde sivil toplum örgütlerinin etkinlikleri dikkate alındığında varmak istediğimiz hedeflere ulaşmada sağlayacağı etkiler açısından önem taşımaktadır. Ancak bugüne kadar bu alan çalışmaları oldukça sınırlı bir düzeyde kaldı. Bunu temel bir çalışma alanı olarak geliştirmek, önemle üzerinde durmak vazgeçilmez olmalıdır.

Yine Kürtlerin yaşadığı ülke insanlarıyla ilişkilenmek ve onları mücadelemizin etkisi altına almak da çalışmalarımızın önemli bir parçası olmalıdır. Kendi içimize kapanık bir toplum olmaktan kurtulmalıyız. Hareketimizin enternasyonalist özelliği de bize bunu emretmektedir. Herkesin kendi bireysel yaşamında, ailesi veya iş ilişkilerinde mutlaka o ülke insanlarından arkadaşları vardır. Ancak mücadelemizin etkisi altına almak düşünülmektedir bile. Bir an önce bu düzeltilmeli ve her Kürt tanıdığı bir yabancıyı mücadeleye kazanmalıdır.

4- Stratejimiz, kitleleşmeye ve kitle gücünü harekete geçirerek siyasal serhildanı sürekli bir şekilde geliştirmeye dayanmaktadır. Bunun için kitlelerin örgütlenmesi ve eyleme geçirilmesi olmaz-

sa olmaz bir koşuldur. Mücadelemizin temeli budur, geleceği de buna bağlıdır. Bunun için de ulaşılmadık tek bir Kürt ailesini bırakmama temel hedef olmalıdır.

Kitleler içerisinde çalışmak, kitleleri sadece kurumlarımıza gelenlerle sınırlandırmak, onlar içinde çalışma yürütmek değil; kitlenin olduğu her yere giderek onlara ulaşmak, örgütlemek, harekete geçirmektir. Halk neredeyse biz de orada olmalıyız. Ama amaçlarımız ve hedeflerimiz doğrultusunda orada olmalıyız. Kapı kapı kahve, kahve do-laşmalıyız. Halkın içerisine girmeli onları yeni stratejimiz doğrultusunda örgütleyerek eyleme geçirmeliyiz. Kitleler içerisinde halen varlığını koruyan geri yaşamın, feodal ilişki ve bağların aşılmasını sağlayarak ulusal demokratik yaşamın geliştirilmesini sağlamalıyız. Onlarla birebir ilişkilennemeli, ıkna, eğitim ve örgütlenme gücümüzle mücadele saflarına çekebilmeliyiz.

Bununla beraber gevşemeyi önlemek, Avrupa'nın çürütücü ve yozlaştırıcı yaşamının etkisinden kurtarmak ve mücadeleye ivme kazandırmak için onları sürekli bir eylemsellik içerisinde tutmalıyız. Ancak bilmeliyiz ki tek düze bir eylem tarzı da sü-reç içerisinde bir bıkkınlık ve yılgınlık yaratabilir. Dolayısıyla eylem tarzlarını sürekli değiştirme ve yeni eylem türlerini ortaya çıkarma gerekliliği vardır. Bu temelde sürekli bir büyüme ve açılım içinde olmamız gerekir. Çünkü çözüm ancak kitlelerin örgütlenmesi ve eylemiyle gerçekleşebilir.

Kendini değiştirmeyen kadro yeni dönem görevlerini başaramaz

5- PKK 30 yıllık mücadele gerçekliğiyle, Kürdistan tarihinde ilk kez ulusal birliği yaratma onuruna ulaşmış bir harekettir. Dört parçadaki halkımızı da bu çizgi ve Önderlik etrafında örgütleme PKK'nin ve onun mirasını devralan KADEK'in temel stratejik çalışmasıdır. Bunda da önemli bir başarı düzeyi ortaya çıkmıştır. İkel milliyetçiliğin ve gerici güçlerin hareketimizi hedeflemeleri de bir bağlamda anlaşılır olmaktadır. PKK gibi KADEK de ulusal olduğu kadar enternasyonal, enternasyonal olduğu kadar da ulusaldır.

Avrupa sahasına dört parçadan da halkımız yönelmektedir. Dolayısıyla tüm halkımızı **'ulusal birlik'** hedefiyle örgütlemek bizler için yaşamsal önemdedir. Ancak elbetteki KADEK programında da ifade edildiği gibi her parçaya özgün örgütlenme hedefleri de bu çalışmanın içerisinde yer almaktadır. Yani ulusal birlik ve özgün örgütlenmeler birbirini dışlayan bir tarzda değil bütünlük oluşturan bir temelde ele alınmalı ve çalışmalar bu doğrultuda gerçekleştirilmelidir.

Bununla birlikte, Demokratik Ortadoğu Birliği stratejimiz doğrultusunda egemen ülke halklarını da bu örgütlülük içerisine çekmek çizgimizin bir gereğidir. Türk, Arap ve Farsların da kesinlikle bu örgütlenmenin içine alınması gerekmektedir. İkel milliyetçi düşünce tarzından hareketle bu halkları dışlayarak örgütlenmemek, hareketimizin enternasyonalist özünü ve Demokratik Ortadoğu Birliği projesini boşa çıkarmak olur.

6- En temel insani bir hakkın ihlali olarak yıllardır dilimizin ve kültürümüzün oligarşik güçlerce yasaklanması ve bunda halen ısrar edilmesi 21. yüzyıl gerçekliğiyle büyük bir tezatlık oluşturmaktadır. Kuşkusuz bu bizler için de temel bir mücadele gerekçesi olmaktadır. Aynı zamanda bu durum özellikle Avrupa ülkelelerinde güçlü bir mücadele argümanı olmaktadır. Bu bağlamda Türkiye'de ve

Kürdistan'da geliştirilen "Anadilde eğitim kampanyası" ve bu doğrultuda geliştirilen mücadele yöntemleri dönemin ruhuna uygun bir tarzı içermektedir.

Avrupa ülkelerinde veya bulunulan her ülkede de anadilin siyasal bir talep olarak geliştirilmesi, gündemleştirilmesi önem taşımaktadır. Her ülkede kendi dilimiz ve kültürümüzü yaşamak ve yaşatmak, bunu resmi bir ifadeye kavuşturmak ve bu doğrultuda bir mücadele içinde olmak yeni dönem stratejimize uygunluk arz etmektedir. Avrupa'da da bunun koşulları vardır.

Kuşkusuz tüm bu ana başlıklar halinde belirtilenleri uygulamak ve yaşama geçirmek en başta kadro ve çalışanların görevi olmaktadır. Bunun için de her şeyden önce kadroların ve çalışanların kendini yenilemeye, dönüşüme uğratmaya ihtiyacı vardır. Kendini değiştirmeyen kadronun bu türden çalışmaları yürütmesi mümkün olmadığı gibi, zarar verici de olur. Bunun için de en başta gelen çizginin özümsemesidir. Önderliğimizin en dar ve zor koşullar içerisinde hazırlayarak bizlere ve insanlığa sunduğu büyük bir armağan niteliğinde olan Demokratik Uygarlık Manifestosu, yeni dönem ideolojik, politik stratejik ve taktik çizgimizi ifade etmektedir. Dolayısıyla ideolojik stratejik çizgiyi kavramayan özümsemeyen bir kimse, neyin çalışmasını yürütecek? Neyin politikasını yapacak, taktiğini yürütecek? Politika ve taktik çalışmalar belli bir ideolojik-stratejik çizgiye göre olur. Eğer bu ideolojik-stratejik hat bilinmiyorsa bunun politik-taktik çalışmaları da olmaz. Varolan ancak geçmişin politik-taktik çalışmaları olur ki, bu da yeni dönem çizgisiyle çelişir. Ya da çizgiyi özümsemeyen birey yürüteceği çalışmada ancak kendini uygulamış olur. Kendisinin öğrendiği de ya köylü kurnazlığı ya da burjuva politikacılığıdır. Makayavelli iyi bir siyaset adamıdır belki. Ama onun iyi bir politikacı olmasını sağlayan, her şeyi mubah gören anlayışı mıdır? Ya da Fouche'nin entrikaları politika adına ne kadar alkışlanabilir? Burjuva politikacılığının çirkin yüzünü çirkefliliğini görmezden gelebilir miyiz? Oysa politikada ahlaki ölçüler önemlidir. Bu nedenle bize devrimci politikacılar lazım. Bu da ancak ideolojik çizgiyi özümsemekle olur. Çizgi özümsemenden siyasi faaliyetler yürütülemez, propaganda ve ajitasyon faaliyetleri yapılamaz. Neyin propaganda-sı yapılacak? Kitleler hangi çizgi etrafında örgütlendirilecek? Bunun için çizgiyi bilmek ve bir amaca bağlı olmak gerekir. Dolayısıyla her kadro ve çalışanın mutlak anlamda Demokratik Uygarlık Manifestosu'nu özümseme zorunluluğu vardır. Hatta bunun halka da yansıtılması mutlak gereklidir. Bu bağlamda hiçbir gerekçe öne sürmeden bir eğitim seferberliği içinde olmak, buna canı gönülden katılmak çalışmaların başarısı için şarttır.

Yeni stratejimiz doğrultusunda görevler hiç kuşkusuz daha ağır ve karmaşık bir hal almıştır. Böylesine ağır karmaşık ve zorlu görevleri başarıyla yürütmek için inisiyatifli, yaratıcı özelliklere sahip kadrolara ihtiyaç vardır. Zihniyet ve vicdan devrimini kendinde gerçekleştirmiş, moral değerlere sahip, etkin ve belirleyici bir çalışma tarzını sergileyen ve başarıyı esas alan bir kadro yapılanması dönem çalışmalarını başarıyla gerçekleştirecek bir performansın sahibi olacaktır. Her kadro kendini bu temelde yetkin hale getirme göreviyle karşı karşıyadır. Temel faaliyetin siyasi çalışmalar olduğu bir mücadele gerçekliğinde siyasetten uzak bir kadro gerçekliği söz

konusu bile olamaz. Çizgiyi özümsemiş, inançlı, iradeli, kararlı, fedakar ve yetkin bir politik kadro ancak dönem çalışmalarını karşılayabilir. İçinde yaşanan sistemin çürütücü ve yozlaştırıcı etkilerini iyi anlayan, kendini buna kapatan, manevi yanı güçlü kadrolar üzerlerine düşen rolü oynamak durumundadırlar. Planlı ve programlı bir çalışma sistemiyle kendini eğitmeye de zaman ayıran, bunu hiçbir gerekçeyle aksatmayan, pratik çalışmaları her şeyin önüne çıkarmayan, eğitime ilgisiz kalmayan kadro, dönem çalışmalarına aktif katılım göstererek başarıya ulaşabilir.

Önderlik, Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda toplumların gelişiminde düşüncenin, felsefenin ve maneviyatın önemine vurgu yapıyor. Dolayısıyla Apocu militan gerçekliği, kaba maddi unsurlarla kendini sınırlandırmayan, daha da gizemli olanın düşünce gücü ve manevi moral değerler olduğu bilinciyle hareket eden bir gerçekliktir. Dolayısıyla sadece mekanik bir uygulama gücü olma değil, temsil gücüne kavuşmadır. Önemli olan burada çizgiyi özümseme ve kişiliği bu çizgi doğrultusunda dönüşüme uğratmadır. Geleceği kendimizde yaratmadır bir nevi. Başkan Apo'nun yıllarca çözümlemeleriyle yapmak istediği ve halen de yaptığı budur. Emperyalizmin çürüten, yozlaştıran ve insan olmaktan çıkaran sistemine karşı, alternatif insanı esas alan, onu yücelten, büyüten bir sistemi insanın kendisinde yaratmasıdır. Buna uygun bir ahlaki yapıyı, terbiyeyi edinmiş, maneviyatı önemli düzeyde gözetken kişilikler, unutulmasın ki bu çizginin zaferinin yaratıcısı olurlar.

Bizde işler oldukça mekanik ve bürokratik bir tarzda yapılıyor. Memur anlayışı var. "Gözlerimi kaparım, vazifemi yaparım" anlayışı en kötüsünden bir liberalizmdir. Oysa iş yaparken duyguyu, ruhu katmak önemlidir. Bir ressam duyarlılığı, inceliği, bir şair duygululuğu devrimci çalışmalarda esastır. Devrimci romantizmi bir tarafa atamayız. Bu sayede işler kaba maddeci ve pragmatik özellikler arz etmez. Devrimcilerde ideoloji, inanç, duygu, ruh daha ön plandadır. Sevgi, saygı, bağlılık içtenlik, mütevazılık olmadan devrimcilik olabilir mi? Ülke sevgisi, halk sevgisi, doğa sevgisi, adalet, hak, eşitlik, kardeşlik barış, düşünce ve duygular olmadan (sosyalist) bir militandan bahsedilebilir mi?

Yetki ancak hizmet etmek için verilir. Görevleri başarıyla yürütmek, dur durak bilmeden çalışmak için bireyler yetkilendirilir. Yetki almak kişinin ayaklarını yerden kesiyorsa, orada bir terslik vardır. Yanındaki yoldaşına sevgisini hissettirme gereğini bile duymama, ilgilenmeme varsa eğer, Apocu militanlıkta bahsedilemez. Avrupa gibi bir alanda adeta herkes vicdanıyla baş başadır. Dolayısıyla güçlü bir vicdan devrimine ihtiyaç vardır. Avrupa'nın çürütücü sisteminin kuşatması altında zihniyet ve vicdan devrimini gerçekleştiremeyen birey oldukça zorlanır.

Amaca ulaşmak için araçları doğru kullanmalıyız

Böyle bir gerçeklik içerisinde yönetme ve kadrolara büyük bir rol düşmektedir. Güçlü bir denetim mekanizması, ama bunun yanında yoldaşının sorunlarıyla ilgilenme, onu yalnız bırakmama, birçok olumsuzluğun da önüne geçecektir. Eski anlayış ve alışkanlıklar kesinlikle aşılmak durumundadır. Bireysel tarz değil, örgüt gücüyle hareket etme, kolektif bir tarzı yakalama çalışmalarda başarıyı getirecektir. Daha çok gününbirlik çalışmalar ön plana çıkmaktadır. Oysa planlı ve programlı çalışma tarzıyla ancak sonuç almak mümkündür. Pratiğe boğulan değil yöntemli hareket eden, doğruları sadece anlatan değil uygulayan bir tarzın sahibi olmak gerekir.

Bununla birlikte halkı örgütlemekteki tarzı iyi anlamak ve uygulamakla karşı karşıyayız. Halka giderken kullandığımız araçların gerekliliğine inanmak ve bunları amaca dönüştürmeden sadece bir örgütlenme aracı olarak kullanmak oldukça önemlidir. Örneğin kitleleri örgütlemeye giderken aidat, yayın kampanya vb. araçlar var. Burada amaç kitleleri örgütlemektir. Ama onlara ulaşmanın araçları da bunlardır. Ve bunlar oldukça önemli militan araçlar durumundadır. Dolayısıyla amaca ulaşmada bu araçları kullanmak vazgeçilmez önemdedir. Her amaç çeşitli araçlar vasıtasıyla elde edilir. Ancak kuşkusuz bu araçlar da amaca uygun olmak durumundadır. Belirttiğimiz araçlar kitleleri örgütleme amacına uygun araçları ortaya çıkarır, bu anlamı taşır. Nasıl ki araçlardan vazgeçmeyi düşünmek amaçtan vazgeçme anlamını taşıyorsa, aracı amaç durumuna dönüştürmek de aynı anlamı taşır. Bunda zaten araç amaç durumuna dönüştüğünden amacın kendisi ortadan kalkmış olur. Bu her iki yanılsa da düşmemek çalışmalarda başarıyı getirecektir.

Yeni dönemde üçüncü alan teorisine uygun olarak dernek ve kurumların dönüştürme öncüllük görevleri vardır. Bilindiği gibi her kurum bir ihtiyaçtan doğar. O ihtiyaca cevap verebildiği oranda da ulusal toplumsal yaşamda bir yeri olur. Bu bağlamda dönüştürme öncüllük görevlerini yerine getirmeleri açısından tüm kurumlarımızı çizginin egemen kılınması olmazsa olmazdır. Çizgi hakimiyetinin olmadığı kurumlar her türlü etkiye açık olarak yozlaştırıcı bir rol oynarken *"kendisini stratejimizin temel taktiği olan halkın siyasal mücadelesinden koparan ve bu temelde halk hareketinden kopan kurumlaşma bürokratik, marjinal ve ihtiyaca cevap veremeyen, giderek anlamsızlaşan ve aşılın bir düzey kazanır."* Bugün bazı derneklerimiz adeta bir kahvehaneyi andırır hale gelmiştir. Neredeyse bu derneklerde bir kahvehane kültürü oluşmaktadır. Bir an önce bu duruma son vermek derneklerimizi işlevini yerine getiren bir konuma ulaştırmak ertelenemez bir görevdir.

Kuşkusuz kendi misyonlarına denk düşen bir çalışmayı açığa çıkarırlarsa eğer, geleceği de belirlemiş olacaklardır. Özellikle kadın çalışmaları boyutunda Avrupa'da Kürt kitleleri içindeki feodal yapıyı kırmak önemli bir çalışma düzeyini gerektirir. Bu konuda yılgınlığa kapılmadan, ama yöntemli bir çalışma tarzı başarıyı getirecektir. Yoğun bir gençlik potansiyelinin bulunduğu bu sahada gençliği emperyalizmin yozlaştırıcı etkisinden kurtararak demokratik kurtuluş içerisinde yerlerini almalarını sağlamak çok büyük bir önem taşımaktadır. Ancak bunun için de yine doğru bir yöntem gerektirir. Öyle gerçekçi olmayan abartılı yaklaşımlarla örgütlemeye çalışmak ileride zarar getirir. Devrimciler halka gerçeği götürürler, onları gerçekler etrafında örgütler bu bir ilke durumundadır.

Ele alınması gereken diğer bir konu da özgün çalışmaların, bir örgütsel bütünselliğin dışına çıkmasına mücadele etmemektir. Örgütlülük bir bütündür. Bu bütünlük içerisinde alanlara özgü özgün çalışmalar olabilir. Ama sonuçta hepsi bir amaç içindir. Bu ortak bir amaçtır. Bu amaç doğrultusunda tüm çalışmalar yürütülmektedir. Bu noktada özgün örgütlenmelerin özgünlük adına diğer alanlardan kopuk olması veya diğer çalışma alanlarınca dışlanması – veya dışta tartışılır bir duruma getirilmesi– doğru bir anlayış ve tutum değildir. Tüm çalışmalar –kitle faaliyetleri, dernek, federasyon, kadın gençlik, kültür, inanç birlikleri vb– diğer çalışma sahalarıyla bir eşgüdüm içerisinde olmak durumundadır. Kadın, gençlik çalışmalarına katıldığı gibi genel kitle çalışmalarına da katılmalıdır. Hakeza gençlik ve genel kitle çalışanları da aynı tarzı esas almalıdırlar. Böylesi bir çalışma tarzı örgütsel bir bütünlüğü sağlayacağı gibi başarıyı da beraberinde getirecektir.

KADEK programında belirtilen iktidar olma değil, halkı iktidara taşıma anlayışından hareketle, iktidarın halka indirgenmesi temel hedefimiz olmak zorundadır. Devrimcilerin esas amacı zaten halkı iktidar yapabilmektir. Temel anlayış ve düşünce budur. Bugün artık bunun uygulanma koşulları da açığa çıkmış bulunmaktadır. Mevcut kadroda merkezileşen iktidar artık halka taşırılmalıdır. Amaç halkın iktidarına sağlamak olan Apocu bir militan, bunu seve seve büyük içtenlikle gerçekleştirecektir. Bunun önünde engel olan her türlü anlayış ve kastaşmayı hızla aşmak şarttır.

Tüm bunlardan hareketle tüm kadro ve çalışanlar kendi durumlarını büyük bir sorgulamayla ele almalı yanlış anlayış ve tutumlara karşı pratikte bir mücadele içinde olmalı ve dönemin görevlerini layıkıyla yerine getirmelidirler. PKK VIII. Kongresi ve YDK III. Kongresi'ne ancak böyle cevap olunabilir.

"Çizgi özümsemenden siyasi faaliyetler yürütülemez, propaganda ve ajitasyon faaliyetleri yapılamaz. Neyin propagandası yapılacak? Kitleler hangi çizgi etrafında örgütlendirilecek? Bunun için çizgiyi bilmek ve bir amaca bağlı olmak gerekir. Dolayısıyla her kadro ve çalışanın mutlak anlamda **Demokratik Uygarlık Manifestosu'nu** özümseme zorunluluğu vardır."

*Katran karası gecede
Yıldızlara uzandım.*

*Al perçemine
Altın sarısı zülüflerine dokundum.
Duruldum...*

*Ayı gördüm
Ayı düşümde gördüm.*

*Ay suskun
Ay küskündü bana...*

*Dokundum
Bakir hilalinde yıkandım,
İlk dördünde sen
Dolunay halinde kendim oldum
Utandım...
Son dördün bilgeliğinde ise
İçkindim...*

*Ay süzdü beni
Ben de O'nu...*

*Parıldayan tenine dokundum
Ağladı...*

*Gözyaşlarını kirpiğinden topladım.
Önce içtim,
Sonra
Gökkuşığına dizip tılsımladım.
Ay tutkundu bana,
Bende O'na...*

*Sonra evrene uzandım.
Meteor sağanağında
Kayan bir yıldızın
Kuyruğuna tutundum.*

*Sonsuz karanlığında
Süzüldüm...*

*Umuda merdiven dayarken ise
Yalnızdım...*

*Sonsuzluğu gördüm
Söylenmiş türküleri,
Çizilmiş resimleri...*

*Sonsuzluğu içimde gördüm
Korktum...*

*Ufkuna takılmış yüreğini
Yıldızlara sordum
Öğrendim...*

*Adını göğün kubbesine astığımda
Mutluydum...
Zühal' i gördüm,
Al perçemli duvağına
Takıldı yüzün...*

*Göğ e asılan merdivende
Andını içtim,
Tutuldum...*

*Gümüş orağın kıyısında
Ölüm kadar uzak,
Sonsuzluk kadar yakındı bana...*

*Adını deniz gözlerine,
Esmer gülüşlerine sordum
Sustu...
Yalnızlığını dinledi.
Ve
Uzanıp bilgeliği tıslımladı
Kulağıma.*

*Ardından
Sessizlik boranlarından süzülüp
Ölümsüzlüğü sayıkladı...*

*Sonsuzluk iksirini
Zühal' in kınalı avuçlarından
İçtim...*

*Uyandım...
Zühal' in alev gözlerinde ise
GÜNEŞ' İ gördüm...*

Güneşi

gördüm!..

Ay düşer geceye, bilinmezlikle dolu bir bilmecedir gece... Melez şafakların utangaç yüzüdür. Öte yüzü ışık, öte yüzü biz olan yanımızdır. Biz ışığa devrilen gecelerden geliriz... Tan doğanda ışığı hep biz avuçlarımızda saklarız... Düşümüz de hep yıldız yağmurunun hazanlarıdır. Ve biz ışığa aşığız. Avuçladığımız, doya doya içtiğimiz, baktıkça utandığımız ve her döngüsünde kendimiz olduğumuz gerçekliğimizdir O. Ve O içimizdedir. Bizde umudun içinde.

Bazen baharı selamlayan gelinciğin nazlı kirpiğinde takılıdır. Bazen bir uçurum sessizliğinde, bazen de sim kapıların ışıldayan tokmağında asılıdır.

Belki zaman tüneline kaybolan geçmişimizdir.

Belki de mekanı biz olan benliğimiz... Ama her zaman yüzümüzü döndüğümüz Kybele' dir ışık...

Biz ışığa aşığız. Mani' nin bahçesi kadar tutkumuzdur O' na. Onda yaşar, onda ölür, onda ararız umudu. Umut bir ateş parçası içimizde, bir kurulu volkan, ışığın huzmelerinde arınan gerçektir umut...

Umut yaratılan bedenlerdir içimizde ve ışık, dağlanmış yüreklerin umut dilidir. Ateş kadar sıcak, toprak kadar kut-sal, bir su kadar duru benliğimizdir... İntikam sessizliği, belki ÖCALAN yanımızdır... Belki de on binyıllık öfkenin pimi çekilmiş yüreğidir...

Ve bu yürek atışında, bir geleceğin kıyısına oturmuş tarihin seyrindeyim.

Ay düşmüş gecede yıldızlara uzandım. Zülüflerine dokundukça ağladım. Bir haziran yüreğimle Fırat' a aktım ve tarih benim seyrimdeydi...

Bir seni bilirim,

Bir de senden olanı, FIRAT.

Taşkın öfkende kabırır yüreğim

Süzülen perçeminde,

Kınalı yataklarında döllenen umudum.

Döllenen umudumla Fırat' taydım. Kıyılarına değen çapalara, toprağa düşen tohumlara dokundum. İhtar' ı gördüm, kara başlı çocukları, şiir dilli anaları... İhtar' ı tılsımlı toprağın şafağında gördüm, utandım. Deniz gülüşleriyle dokundu bana. Tanrıça kadar sıcak, tanrıça kadar yakındım ona... Sonra umuduma dokundu, kutsanmış toprağını avuçlarımda sakladı. Ve ben suskundum.

Yıldızlar gezinirken gecede ben tarihin ötesindeydim. Tarih kıvrılır giderken mekana zamandaki izlerini aradım ve nazlı geleceğimle ben Diclem' e akıyordum. Dicle on binyıllık yalnızlığımdı.

Hangi mekan döngüsünde akansın

DİCLEM

Hangi bilinmez kıyılarda.

Aktıkça mekan olur yüreğim,

Ve sen mekanıma dolarsın...

Seni bir zaman yokluğunda damuttum,

Tarih yok olmuş mekandır

DİCLEM...

Tarih uçsuz medeniyetin kıyısında

DİCLEM' dir...

Dümensiz bir mekanda Diclem' deydim. Dicle nazlı, Dicle geleceğin umudunu serper kayalara... Star' ın kırpışan bakışlarında kıvrılırdı Dicle... Kıyısına takılır gözlerim. Kıyısı bize koşan ötemizdir. Ve biz ötesinde inzivadayız... Sessiz kulelerde soylu... Bir sunak taşına serilir yüreğimiz bir haziran sonu. Umudumuz ateşte tavlânır ve biz sunaklara adanmışlardanız...

Peçeli gözleri ile Zerdüşt' ü sunakta gördüm. Geceyi yalayan ışığında gülümsüyordu bana... Zifiri bir gecede yıldızlar uzandı. Bir tutam yıldız sunaklarda adadı. Kızılığında kutsayıp avuçlarıma uzattı. Ürktüm... Bir avuç ateşle çığlıklayan meşaleydim... Ve Ahriman gölgemde çökmüştü.

Bir avuç toprak, bir avuç ateş ile tarihin seyrindeydim. Mehtaplı bir gecenin evrilen haziranında içkindim... Yalnızlığım, sessiz isyanlarımda haykınıyordu artık. Artık suskundum. Bir alabora sonrası Munzur' a aktım. Ali boğazından Kutu deresine dolandım, coşkundum, kabaran binyıllık kuraklığımla Deriya Sim' deydim...

Ağıtlı bir anayı kıl çadırında gördüm... Lorili ezgilerinde beşiğine dokundum, duruldum. Umudum, isyanım, geleceğimdi ellerinde yoğrulan... Burnundaki hızmaya, ayağında-

ki halhala vuruldum, utandım... Uzanıp yanaklarına dokundum. Islak kirpiklerinden gözyaşını topladım. Gözyaşını yüreğime akıttım. İçtim... İçtikçe susadım. İçtikçe doydum, içtikçe boğuldum. Soluksuz bir nefesin kıyısına vurdum, bitkindim...

Gezdiğim bir tarih kıyısı belki kirpiğe takılmış bir düştü... Uyandım ve düşümde gözyaşlarını içtim...

Avuçlarıma baktım, gelecek çizgilerine karışmış kıvrımlarında toprağın nemini gördüm. Alev rengi parmaklara dokundum, sarı-sıcak mekanların yalaz korlarıydı ısıyan. Zamanı ise bir 30 Haziran şafağı... Bir tanrıça soyluluğu ve bir GÜNEŞ suskunluğu...

Her şey deniz gözlerin suskunluğunda başladı. Belki ay düşmüş gecenin tutulmuş bilinmezliklerinde. Belki de İhtar' ın Zerdüşt' ün parıldayan ışığında. Ama her şey ışığın gerçek olduğu bir 30 Haziran şafağında başladı.

Her şey suskun dillerin çalınmış beşiklerin ve ağlamaklı belerinin çığlığında başladı. Belki esmerleşen bir gülüşte, belki de umut ortaklığında. Her şey alaca bir geyiğin seken yürüyüşünde başladı. Ama her şey bir 30 Haziran' da başladı.

Oysa biz uyuyan gecenin ninnileriyle büyümüştük, belki lorilerin ezgili büyüünde... Biz onu geleceğin şehirlerinde içmiştik. Çünkü o biz olan gerçekliğimizdir.

Ve biz tarih kıyısına demir atmış umut gibiydik... Mağrur ama cesur...

Ağtılarımız analarımıza miras kalmıştı, deşilmiş karınlarımız ise körpe gelinlerimize... Çocuklarımıza ise hep yalın ayak, korkulu ninniler kalmıştı ve biz hep suskun, biz hep virandık...

Kapı kapı dilenip umut dile-

yen, efendisinden merha-

met umandık. Biz nü-

fussuz bir şehir gibi

dilsizdik. Biz,

biz olmayan baş-

kasıydık.

Belki simli

kapıya dokunan

Tunç-el' den kork-

muştuk, kim

bilir... Belki de

biz, biz olan ışığı

içimizde körelt-

miştik. Bin yılların

hazinesinde fakir-

dik... Bilinmezlik

koylarına demir attı-

gımız korkularımızdı.

Dedelerin, ninelerin,

şeyhlerin ve mirlerin

muskalayıp sakladıkları,

derinlerimize gömdükleri

umudumuzdu. Ve umut içi-

mizde aranmalıydı yitirilen

yerde... Belki bir pınar başında,

belki zapt edilmiş göklerde, belki sim

kapıların eşiğinde. Kim bilir belki bir tanrıça

sunığında...

Bir ışık gerekiyordu geceye...

İhtar gibi, Venüs, İsis, Zilan gibi bir yıldız gerekiyordu geceye... Patlayan bombalar, yalpala-yan mermiler gibi. Zerdüşt gibi bir alev yakmalıydı korkuyu. Mazlum gibi, Sema gibi, Zilan gibi... Bilinmezlik tılsımı çözülmeliydi.

Tıpkı yedi günlük kelebeğin heyecanlı koşuşturmasında ateşte kutsanmalıydı. Ve tanınmalıydı ışığı... İşıyan gerçekliğini içmeliydi belki...

Belki de yıldızlara uzanıp Zühal' e tırmanmalıydı, göğün son katında Zühal' in avuçlarından içmeliydi sonsuzluğu... Ve bilgeliğin sınırında ölümsüzleşmeliydi.

Belki de ahulu bir sözün kıyısında da GÜNEŞ' e dokunmalıydı...

kim bilir belki de bir 30 Haziran günü.

Her hücresinde bir asır

Her bakışında bin umut

Her dokunuşunda sonsuz gelecek ile kendini yaratmaktı...

Tanrıçalaşmaktı.

Bir 30 Haziran günü Sim' li kapıya değen Tunç-el değildi artık. Artık analar ağıtlı, gelinler bebeksiz ve artık bilinmezlik içimizde değildi.

Ve bir 30 Haziran günü GÜNEŞ' in kızılığında arınıyor-du Zilan...

Ateş oluyordu, toprak, soluduğumuz hava, içtiğimiz su...

Dicle' sinde öfkemiz, Fırat' ında sevdamızdı.

Zilan, gerçek olan zamanın tek mekansal tanığı. Çünkü Zilan yaratandı... On bin yıllık öç almanın zapt edilmiş zaferiydi.

Ve Zilan; hücre hücre, petek petek ve damla damla biriken ve ilmik ilmik dokunan geleceğimizdi.

Çünkü Zilan umuttu,

Çünkü Zilan içimizdeki tanrıçaydı.

Ve bir 30 Haziran devrilirken geceye Tunç-el' in eridiği bir alev girdabında kana bulanmış, al perçemli zülüflerine dokundum, deniz gözlerine, kınalı avuçlarına...

Minik avuçlarında toprağın nemli kokusu geliyordu. Hadsadı yapılmamış bir tanrıça kıyısı, suskun...

Saçlarından süzülen kızılılık, durulanıp yüreğime akmıştı. İksiri bozulmamış göz yaşı kadar duru...

Yüreğinin tam ortasında sıkı sıkıya tuttuğu, sunaklarında adanmış ateşi gördüm, eridim...

Ve... Ve soluksuz dudaklarından bitimsiz havasıyla umudu soludum, dirildim...

Sonra...

Eğilip gözlerine baktım, deniz gözlerin alevinde

GÜNEŞ' i gördüm....!

Ve sözünü

GÜNEŞ' e adadım...

Tanrıçalar dile gelse

Ve sorsalar dileğimi

Onlara derim ki:

Bana

Bir avuç toprak,

Bir avuç su,

Bir avuç ateş ve

Bir içimlik soluk verin...

“Neden bir avuç” diye sorarlarsa eğer

onlara derim ki;

Özgürlüğün ZİLAN vakti,

avuçlarda saklıdır...

Zafer Dicle Roj

Tüm zamanların ruhunu taşıyan bir çizgidir Zilan

YURTSEVER HALKIMIZA, ÖZGÜRLÜK ARAYIŞINDAKİ TÜM KADINLARA;

Ulusal onurumuz; “aşk ve zafer tanrıçası” Zilan yoldaşı özgürlük eyleminin VI. yıl dönümünde, her başarılı adımda daha da büyüyen özgürlük tutkumuzla selamlıyor, bugün vesilesiyle “insanlığın ekmek-su kadar muhtaç olduğu tüm özgürlük şehitlerini” saygıyla anıyoruz. Özgür yaşamın yaratılışında halklar ve kadın için bitimsiz ışık kaynağı olan Ulusal Önderimiz Başkan Apo’yu ve Apocu mücadele çizgisinde en amansız saldırılara rağmen kararlıca yürüyen kahraman halkımızı “ulusal özgürlük günümüzde” özlem ve sevgiyle selamlıyoruz.

Ortadoğu’da özgür yaşam diyalektiği kadın-toprak-halk denklemine işlendi asırlarca. Umut, inanç, sevgi, saygı, kardeşlik, eşitlik, adalet, barış ve özgürlük gibi insanlığın erdem ve onurunu ifade eden en temel kavramlar bu denklem kurduğu yaşamın ürünüdür. Egemen sistem binlerce yıldır her türlü sömürü ve zorbalıkla her şeyden daha çok kadın-

toprak-halk arasındaki özgürlük denklemini hedefledi ve saldırdı. Bu yüzden her yüzyıl onlar için acıların büyümesine, yenilgilerin derinleşmesine tanıklık etti. Halklar ve kadın 20. yüzyılı bu anlamda özüne, kimliğine, tarihine yabancılaşmanın en yoğunlaştığı bir zaman olarak yaşadı. Umudun çiçeklenip, özgürlüğün filizlendiği her başkaldırıya, sistemin karşılığı insanlık onuruna sığmayan saldırı ve komplolar olmuştur. Buna karşılık Apocu hareketin çeyrek asırlık mücadelesiyle halklar ve kadın, her zamankinden daha fazla barış ve demokrasi inancıyla 21. yüzyıla giriş yaptı. Ancak Kürt ulusal dirilişinin tüm adalet ve özgürlük istemlerinin sureti olması, komploların en acımasız, en karanlık adımlarla üzerine yürümesini de beraberinde getirdi.

Tüm yalnızların, tüm umutları, özlemleri yüreğine mahkum edilmişlerin resmini ve sesini temsil eden ve tüm değerlerimizin bileşkesi olan Ulusal Önderliğimizin her adımda komplolarla karşı karşıya kalması biraz da bu gerçeklik sonucu yaşanmıştır. Tarihte birçok komplo cevapsız, karanlık kalmasına rağmen 6 Mayıs komplosu dirilen Kürt kadınının mücade-

lesiyle kısa bir sürede cevabını almıştır. Bu komployla birlikte içte ve dışta Önderliğimize, halkımıza ve Ulusal kurtuluş mücadelesinin tüm kesimlerine saldırıların yoğunlaştığı bir dönemde Zilan yoldaş eylemiyle politik, ideolojik, ve askeri hattımızın zafere denk uygulayıcısı olarak komloculuğa da karşı en etkili cevabı vermiştir. 30 Haziran eylemi çıktığı duyulmayan yaralı toprağın, zamansız bırakılan halkların ve kadının acılarından, özelemlerinden kendini yeniden yaratarak yaşama ve insanlığın geleceğine bağışlayan onurlu kadının başkaldırısıdır. Egemen sistemin köleleştiren yaşam ölçülerinden özgür yaşam ölçülerine doğru yaşadığı yücelişin sırrıdır. Zilan yoldaşın eylemi tarihi olduğu kadar, ana en güçlü cevap vererek geleceğe mal olan, dolayısıyla tüm zamanların ruhunu taşıyan bir çizgidir. Başkan Apo bu anlamda “*benimle en iyi yürüyen ve bunu gerçekleştiren bir yoldaş*” olarak Zilan yoldaşın özgürleşme ve başarı düzeyini tanımlamaktadır. Aynı zamanda “*özgür kadın istemine nasıl bir partililikle, nasıl bir örgütlülükle, nasıl bir savaşıklıkla, nasıl sevgiyle, nasıl bir zafer anlayışıyla karşılık verileceğini*”

Zilan yoldaşın eylemiyle tanıma kavuşturduğunu ifade ederek; “*Zilan bir tarz, bir emir, bir sembol, bir ilk ve son eylemdir, insanlığa taşırmamız gerekiyor*” dedi.

Bunun karşısında “*diriliş sembolü olmak istiyorum*” dediği Kürdistan kadını başta olmak üzere özgürlük arayışında olan tüm kadınların bu “manifesto”nun kılavuzluğunda mücadeleyi daha güçlü sürekileştirmeleri en doğru yaklaşım olmaktadır. Özgür kadın hareketinin 30 Haziran 1996’dan bu yana altı yıl içinde ordulaşmada, kadın kurtuluş ideolojisinde, partileşmede attığı başarılı adımlarıyla ulaştığı özgürlük düzeyi manifestonun yaşamsallaştırılmasında önemli bir başlangıç anlamı taşımaktadır. “*Özgür yaşamda ısrar ve açılım*” şiarıyla büyük bir kararlaşmayla tamamlanan VI. Kongremiz bu zincire eklenen yeni başarı halkasıdır. Her zaman olduğu gibi bugünde en büyük güç kaynağımız şehitlerimiz, Başkan Apo ve O’nun anlam damlalarının okyanuslaştığı Demokratik Uygarlık Manifestosu’dur. İnkâr ve imha politikalarıyla geleceğimizin karartılmaya çalışıldığı dış saldırılar ve buna cesaret veren iç gerilikler karşısında ideolojik, siyasi, örgütsel

olarak yaşamın her sahasında anı anına Zilan çizgisinin uygulayıcısı olmak yaşam kaynaklarımıza bağlılığında en temel gereğidir. Çünkü bu çizgi tüm kadınların, anaların acılarının dermanı, yaşam arayışlarının kıblegahıdır.

Bu temelde “*ulusal özgürlük günü*” olarak kutladığımız 30 Haziran’da bir kez daha özgürlük değerlerinin yaratıcısı Başkan Apo’yu ve değerlerin koruyucusu yurtsever halkımızı, özgürlüğe kalkan tüm kadınları ve anaları saygıyla selamlıyor, Zilan yoldaşı kadın baharlaşmasının güzelliğiyle çağdaş ölümsüz tanrıçamız olarak anıyor, bağlılık sözümüzü tekrarlıyoruz.

Tanrıçaların izinde tutkuyla yürüyen kadın özgürleşecek, özgürleşen kadınlara halklar nihai barışa ulaşacaktır.

– *Yaşasın tüm zamanların özgürlük çocuğu Başkan APO!*
– *Yaşasın Tanrıça Zilan yoldaş!*
– *Yaşasın özgürlüğün ve barışın teminatı PJA!*
– *Kahrolsun her türden zorbalık ve gerilik!*

PJA Parti Meclisi

TARİHTEN GÜNÜMÜZE ÖNDERLİKSEL GELİŞME

Baştarafı sayfa 20’de

PKK eğer kendini az çok örgütlemiş bir hareketse, bazılarının PKK inkarcılıkları kaybetmeye mahkumdur. Ama ucuz PKK’lilik, ortamı hızla kendine uyarlama ve uydurma geçer yol oluyor. Her işbirlikçi bunu böyle dener, düşman da bunu körükler. Ama bütün bunlar savaştan Önderlik gerçeğiyle çelişir. O zaman da burada acı duymayacaksınız. “Neden benim paşa keyfime bu dayatılıyor?” demeyeceksin. Burada paşa keyfi yok, burada senin keyfin yok; burada bir Önderlik gerçeği var. Neye dayanarak ortaya çıktığını bilecek ve neyin ürünü olduğunu onu anlayacaksınız.

Size tabancanın hikayesini anlattım, ilk ilişkinin nasıl olduğunu gösterdim. Bütün bunları bir tarafa itecek, bir köy ortasında elini sallayarak kendine yer açan ağa tavır gibi bir tavır izleyeceksiniz. Bu bize söker mi! Provokasyona alet olacağınıza kaçın, ne yaparsanız yapın. Bu örgüt tedbirini almış, bu Önderlik buna karşı biraz panzehiri sunmuştur. Uyanık olun ölmeyin.

Kendimi tanıtmaya çalışıyorum. Şöyle bağlı olun da demiyorum. Tanıyın, katılın. İster “bir çılgınsın” isterseniz “çok çok farklı birisin” deyin, ne dersiniz deyin. Böyle bir olayla karşı karşıyasınız. Önderlik nasıl düşünür, yaşar ve savaşır, neye nasıl anlam verir, neyi nasıl karşılar, ele alır, onaylar veya reddeder? Kısaca her an, her yerde kimi nasıl düşman bilir, kimi nasıl dost bilir, kimi nasıl sevmek, kimi nasıl sever, kimi nasıl ayak altı eder veya kimi nasıl yüceltir? Bütün bunları biraz anlamaya çalışacaksınız. Arkadaş oluyorsunuz, yoldaş oluyorsunuz, bunun adı bunları biraz bilmekten geçer.

Halk önderliği demokratik nitelikte bir önderliktir

Hepinizin bazı nasıllarına kendimi uydurmaya çalışıyorum, ama genel ölçüler biraz uygunsa erdem, şeref, onur diye tabir edilen şeylere, insanın hoşuna gidebilecek, saygı duyulabilecek durumlara kendimi uyarlarım. Ama bile bile kaybımıza mal olabilecek durumlara

kendini uyarla dersanız, kendimi geri çekerek karşı tavra yönelirim. Hepsî Önderlik dağarcığında bir yerde asılı durur, bunu bileceksiniz. “Biz ailemizde, düşman okullarında öğrenemedik, biz PKK’yi böyle bilerek gelmedik” dersanız, size açıkça söylüyorum ki, bu iş böyle başladı, böyle yürüyor. Sizin atalarınız, babalarınız bir şeyler yapmak istediklerinde, onların tarzı başlarına felaket getirdi. Sizin yaşam tarzınız felaket! Çok böbürlenmiyorum, hatta amansız bir çabayı gerektiren bir yaşamım var, fakat şimdilik bu tek çıkar yol gibi gözüküyor. Çünkü başka türlü fazla yol alamıyorsunuz. Hemen her arkadaş denedi, “benim tarzım” dedi. Bazı provokatörler, “her yiğidin bir yoğunurt yiyişi vardır(!)” diyordu. Dediler de ne oldu? En ucuz ajanlık ve bizim emeklerimizi çalıp çırpmadan başka ne yaptılar? Bunun yiğitlikle bir alakası yok. Bu, ucuz bir hırsızlıktır. Arkasını düşmana dayar, yiğitlik taslar. Son süreçte biri çıktı, adı da Agit. Türk ordusunun helikopterlerine biniyor, ama adı Agit! ‘Yiğitlik’ yapıyor! Böyle yiğitlik mi olur? Çoğunun yaşadığı buna benzer durumlardır. Bu tarz, oraya kadar götürür. Dayanamamış, öyle yapmış veya öfkesi varmış, “tutkusu” varmış. O öfke ve tutku neye yarar? Ağalıktan vazgeçmemiş, o ağalık neye yarar? Yaşamaya öyle almış, o yaşam neye yarar?

Ortaya şu çıkıyor; önderliksel katılım, benim için de bir sorundur. İnşa edilen bu önderlik babamın malı değil, herhangi bir sülale için de değildir. Tamamen bir halk önderliği, oldukça demokratik nitelikte bir önderliktir ve çok gereklidir. Gerektiği olduğu için de hem teorisiyle uğraşıyorum hem de pratiğiyle. Belli bir düzeye geliyorum. Aslında böyle bir gelişme var ve kuramsaldır. Ben şahsen içinde yer alsam da, almasam da böyle bir olay var. Eğer özüne ters düşülmezse; yüzyıl da, binyıl da olsa iş yapılabilir. Çünkü bir kuvvet, bir etki oluşturmuş. Buna inanarak, bilerek milyonlar savaşa katılıyor ve en cesaretli, her türlü eyleme girişebilecek kadar katılıyorlar. Demek ki çok cid-

di bir değer oluşmuş: Önderliksel değer! Sonuna kadar bağımsızlıkçı, özgürlükçü, halkçı ve insani yanı ağır basan bir Önderliksel değer! Adım adım başarıyor da.

O halde, kanıtlanmışsa katılması gerekenin bu olduğunu söyleyeceksiniz ve tüm çabanızla katılacaksınız. Bu bir kişiye katılım değil, tarihi bir olaya katılımdır. Bir toplumun en uzun vadeli çıkarlarına cevap vermeye katılmadır ve hatta bir topluma en özlü katılımdır. Çünkü ifade edilen kurum, yarının bağımsız, özgür gelecek toplumuna katılımdır, onun ifadesidir. Temsili önderlik biraz da geleceğin oluşacak yapısı, geleceğin oluşacak yaşamı demektir ve böyle bir olaya katılıyorsunuz. Bir bireye katılmıyor, tarihi toplumsal bir olaya öncülük düzeyinde katılıyorsunuz. Öncülüğün diğer bir ifadesi de budur. Gerçekleri daha da sıralanabilir.

PKK’de çözümlenen, bütün göstergelere göre başarıyı yakalamış ve kurtuluşu götürme gücünde olan bir Önderlik tarzıdır. Tarihiyle, amaçlarıyla, yöntemleriyle ve varolan kitleleriyle, militanlarıyla doğru ifadesi daha da özümsetilir ve temsili yapılrısa zaferi kesinleştiren bir Önderliktir. Belki geçmişte bu denli açık ifade edilmiyordu, gücü, oluşumu bu denli yetkinleşmemiştir. Şimdi oldukça özümseenebilir, temsili yapılabilir bir aşamadır. Dolayısıyla katılımı çok gerçekçi, temsili de yeterli olabilir.

Geçmişte yapamadığınızı, başaramadığınızı şimdi daha iyi yapabilirsiniz. Bunu yapmanız size rolünüzü oynatır. Çok gerçekçi olarak yapmalısınız. Özellikle militan kesim; ‘bu işi öncülük düzeyinde sürükleyeceğiz’ diyenler, katılımını için bütün esaslarına ve özelliklerine göre başarabilmelidirler. Bu konudaki sorunlar yoğun bir biçimde tartışmaya açılmıştır. Önümüzdeki dönemde Önderlik gerçeğini bir kez daha kavrama ve özümsemeyi başa alıyoruz. Bütün yönlerinin oldukça özgür tartışmayla birlikte sonuca bağlanması; ordu düzenine sağlam geçiş yapmak ve bunun başlangıcına bir kez daha ulaşmak demektir.

Önümüzdeki dönem parti öncülüğü yay-

gın ordu öncülüğüdür, onun komuta kademesidir. Bu mükemmel yakalanılan bir ordulaşma dönemi oluyor. Öncülük özellikleri, aynı zamanda komutan özellikleridir. Partililik özellikleri gerilla özellikleridir. Çok yüksek değer biçmek gerekiyor ve denilebilir ki, hayatta sizin rastlayabileceğiniz, yaşamınızı anlamlı kılabilceğiniz –yeni doğuş da demiyorum– bütünüyle insani gerçeğe ulaşabilmeyi imkan dahiline sokabileceğiniz bir şans oluyor. Ne hayale kapılalım ne de kendimizi abartalım. Şuraya buraya kaçarak herhangi bir yere ulaşamaz.

PKK olayında, özellikle onun savaşım tarzında, komuta tarzında gerçek sonuçlar yakalanmıştır. Halk için, hatta bireyin kendisi için ilk defa böyle imkan dahiline giren fırsatlar var. Belki gençsiniz, bunun ne anlama geldiğini tecrübeyle fazla bilmeyebilir veya tarihi bilgiden yoksun olabilirsiniz. Ama mümkünse kendinizi zorlayın, anlayın. Gençliğiniz, amatörlüğünüz sizi ateşte yakmasın. Bilinçsizliğiniz sizi gözü kara ve abartılı bir kişilikle böylesi bir sürece yanılıgılı katmasın. Kaldı ki, gençliğin coşkusu ve talihi de komuta özelliklerini çarpıcı yakalamaya uygun bir yaş dönemini de ifade eder. Bizdeki, bizim temsil etmek istediğimiz önderlik bunun iyi bir örneğini dile getiriyor. Yakalamamanız işten bile değildir. Biraz tutarlılık, kendini kandırmama, abartmaksızın yaklaşım şansınız gerçekleşmeye doğru gidebileceğini gösteriyor. Ama bu iş büyük ciddiyet ister. Kendi kendinizi yüksek bir çaba ve anlayış sahibi yapacaksınız. Ve bunu başkalarına dayanarak, başkalarını ucuzca kullanarak değil, esas itibarıyla kendinize yüklenerek yapacaksınız. Önderlik tarzı esas itibarıyla kendine yüklenme tarzıdır. Önderlik gerçeği kendisini işin en doğru, sonuç alıcı yapılaş tarzına oturtmadır. Ve çevrenin de hayranlığını, büyük saygınlığını toplayarak bunu gerçekleştirme tarzıdır. Bunun dışındaki bütün biçimler yapaydır, sonuç almaktan uzaktır. Eğer bu çerçevede bu işe katılım gösterirseniz, sizin önderliğiniz hemen her işte büyük değer ifade eder ve sonuç da alır. Sizden bu isteni-

yor. Tarihi açıdan, halkımızın bugün etmek sudan da daha öncelikli beklentisi bunu emrediyor. Bütün çalışmalarınızın başına bu doğru temsili almalısınız. İster bir manga komutanlığı, ister bir genel komutanlık olsun, işin özüne yeterlice yaklaşan, bütün ihtimalleri hesaba katan ve çabayı tamı tamına sergileyen bir yaklaşım, sadece sizi iddialı kılmaz, aynı zamanda başarılı da kılar.

Umuyoruz ki, önümüzdeki dönemde Önderlik gerçeğimizi bütün çalışmalara daha fazla hakim kılacağız. Hem deneyimimiz hem de oldukça artan olanaklar buna fırsat veriyor. Bu, hepimiz için deyledir. Eskiden cesaret edemediğimiz ve kendimize yakıştıramadığımız savaş tarzı ve onun bütün görevlerine talip olma hakkınız hem vardır hem de layıkınız olmalıdır. Görevin büyüğü, küçüğü ayırımını yapmayacaksınız. Önderlik tarzımız oldukça doğal, doğal olduğu kadar da mutlak yürümesi gereken bir tarzıdır. Bunun halk gerçeği ve mücadele gerçeğimizle bağlantısının olduğunu, zafere yürüyüş tarzının bir gereği olduğunu bilerek katılacaksınız.

Başarma olayı yaşam gerekçenizdir. Ancak bütün kaybettiklerimizi kazanarak yaşayabileceğimizi bilerek, düşmanın gerek direkt, gerekse dolaylı dayatmalarıyla bizi önderliksel bir konumdan düşürmeye çalıştığı bir döneme, siz de aynen Önderlik gerçeğini dayatarak bu dönemi, emeğin sahiplerinin ve bir halkın lehine, düşmanın ise aleyhine kapatmayı bileceksiniz. PKK denilen olay biraz da budur. PKK denen olaya giriş yapmak, onun silahıyla savaşmak, düşman üzerine yürümek böyle olur. Biz biraz böyle yaptık, dünya mı yıkıldı, kıyamet mi koptu? Hayır! Doğrusu yapıldı ve daha insani olana ulaşıyoruz. Ne kendini yitirme, ne de kendini abartmaya gerek vardır. Bu hem doğal ve gerekli olanıdır hem de zorunludur. Mutlaka bu temelde şansınızı denemelisiniz ve başarı için her şeyinizi ortaya koyup önemli başarıların sahibi olmalısınız.

23 Aralık 1993

PJA IV. KONGRESİ SONUÇ BİLDİRGESİ

● PJA Parti Meclisi

PJA ilk yaşının eliyle yaratıldığı Mezopotamya topraklarında gerçekleştirdiği IV. Kadın Kongresi ile insanlığın binlerce yıllık demokrasi, özgürlük ve barış umutlarını yaşamsallaştıracaktır. *Özgür yaşamda ısrar ve açılım kongresi* olarak adlandırdığımız PJA IV. Kongresi yüksek bir coşku kararlılık ve başarı düzeyiyle tamamlanmıştır.

Partimiz PJA; Ortadoğu ve dünya genelinde içine girilen değişim sürecinin emekçi halklar lehine gelişim kazanması temelinde yürüttüğü mücadelenin geline aşamasında, süreç ve koşulların gerekliliklerine göre örgütsel yapısını güçlendirmek, kadın kurtuluş ideolojisi öncülüğünde başta kadın olmak üzere geniş kitleleri demokratik mücadele zeminlerinde öz örgütüllüklere kavuşturarak, demokratik kurtuluş mücadelesine hız kazandırmak, bu görevler temelinde örgütsel siyasal formasyonunda yeniden yapılanma ve açılım temelinde yeni bir hamle yaratmak amacıyla kongresini gerçekleştirmiştir.

27 Mayıs-10 Haziran 2002 tarihleri arasında toplanan kongremize çeşitli çalışma sahalarımızdan gelen parti kadroları ve halk çalışanlarından oluşan 267 delega, yirmisi erkek arkadaş olmak üzere toplam kırk dinleyici katılmıştır.

Yaklaşık üç yıldır barış ve demokrasi mücadelesini sürekli yükselterek ulaştığımız örgütsel ve siyasal yapılanmanın yeni yüzyıl gerçeğinde ve insanlığın özgür geleceğini yaratma mücadelesindeki rolü hayati önemde belirginleşen kadın özgürlüğü açısından son derece tarihi bir döneme girdiğimiz gerçeği yadsınamaz. Böylesi bir tarihi süreçte başarıyla ilerleyebilmek, sürecin ve çağın ana doğrultusunu kavramak ve buna denk bir yaşam gücünü açığa çıkarmaktan geçer. IV. Kadın Kongremizi bu amaçla Genel Başkanımız Abdullah Öcalan yoldaşın İmralı’da geliştirdiği Demokratik Uyarlık Manifestosu temelinde yaratılan örgütsel yoğunlaşma üzerinden geliştirdik. Demokratik Uyarlık Manifestosu’nun aydınlatıcılığında gelişen kongremiz siyasal süreç ve çağ değerlendirmelerini yaparak buradan çıkan sonuçlarla özgür yaşam ve demokrasiye duyulan ihtiyaca cevap oluşturma temelinde gerekli çalışma planlamalarını oluşturmuştur. Kongremiz en başta bu tarihi sürecin içerisinde özgür yaşamda ısrar ederek yer almanın ve çağımıza kadın kimliğini eşit ve özgür temelde katmanın kararlılığıyla gerçekleşmiştir.

PKK VIII. ve KADEK I. Kuruluş Kongresi’nin hemen ardından toplanan ve başarıyla tamamlanan IV. Kadın Kongremiz sadece cins mücadelesi açısından bir hamle olmamış, PKK’nin gerçekleştirdiği tarihi dönüşümü tamamlayan ve bundan sonra KADEK öncülüğünde geliştirilecek olan Ulusal özgürlük ve demokrasi mücadelesinin öncülük ayağını oluşturan tartışma ve kararlaşmanın yaşandığı bir zirve olmuştur.

Dünyamızda özde de üzerinde yaşadığımız Ortadoğu coğrafyasında giderek hız kazanan bir değişim sürecine girilmiştir. Tarihsel dönüşümün yönü Önderliğimizin Demokratik Uyarlık Manifestosu’nda demokrasi ve insan hakları çağı olarak tanımladığı demokratik uyarlık çağına doğru evrim gösterirken, dünya ve bölge üzerinde çeşitli amaç ve çıkarlar doğrultusunda siyasal, ekonomik, askeri pozisyona sahip tüm güçler bir yandan kendilerini yeni koşulların gereklerine uyarlamaya çalışırken, diğer yandan değişimi kendi ekseninde gelişim seyrine kavuşturma mücadelesi yürütmektedirler. İnsanlığı kadından başlayarak sınıflaştırıp ve en son ulaştığı kapitalist aşamada sömürü ve kar amacını yaşamın tek gerekçesi kılan ataeril sistem değişim sürecine kendi seçenekleri doğrultusunda yön vermeye çalışırken, halklar üzerinde uyguladıkları ideolojik siyasal askeri bombardımanla özgür yaşam alternatifini imkansız bir ütopya gibi insanlığın ruhuna, beynine aşılamanın günlük politikalarını üretmektedirler. Halkların mahkum edilmek istedikleri çözümsüzlük, inançsızlık, umutsuzluk çemberinde ruhsal düşünsel bedensel olarak en çok tahrip olan kesim kadın cinsi olduğu kadar sistemin ideolojik ve politik olarak kendisi üzerinden topluma empoze ettiği en temel güç de yine kadın olmaktadır. Sistemin kendisini ayakta tutmak

“21. yüzyıl içerisinde insanlığın geleceği ve dünyamız savaşlarla terörize edilmek istenirken, PJA olarak ilk insanlığın yaratıldığı altın hilalde, özgürlük kararlaşmamız bunun için gerekli olan örgüt gücü ve ideolojik donanımı yaratmış bulunuyoruz. Bu gerçeği 2000 yılında yaptığımız III. Kongre ve en son gerçekleştirdiğimiz IV. Kongre ile ifade ediyoruz.”

ve süreklileştirmek için ideolojik, siyasal askeri bombardımanının dorukta yoğunlaştığı bir dönemde gerçekleşen kongremiz, kadın kurtuluş ideolojisi ekseninde halkların özgür iradelerinin ve özgür yaşamı yaratma mücadelelerinin başarısına olan inanç ve özgürlük kararlaşmasını Demokratik Uyarlık Manifestosu temelinde bir *Kadın Kurtuluş Manifestosu* program ve planlamasıyla ifade etmiştir. Bunun için Kürdistan, Ortadoğu ve dünya genelinde kadınların ataeril sistem, ataeril zihniyet ve onun tüm kurumlaşmalarına karşı demokratik mücadelelerini yükseltmek, ortak zeminlerde buluşturmak üzere amaçlarını somut hedefler dahilinde programa kavuşturmuştur.

Günümüzde yok sayılan yazılı tarih ve bilimsel araştırmalarda kayda geçmemiş kadın ve insanlaşma tarihini çeşitli araştırmalar sonucunda işlemeye çalışan Kadın Kurtuluş Manifestosu, ilk insanlaşmanın ve uygarlığın yükseldiği ana tanrıçalar diyarı Kürdistan’da kadının yaradılış mücadelesini ele almak kadar, geleceğin özgür dünya ve yaşamını yaratma perspektifini oluşturmaktadır. Başta Kürt sorununun demokratik çözümünü yaratma temelinde geliştirile-

ra dayalı olarak mücadele yürüten tüm kadın örgütleriyle buluşarak kadının kurtuluş ideolojisini Ortadoğu kadınları başta olmak üzere dünya kadınları ve tüm ezilen halklara mal etmek, evrenselleştirmek partimizin temel amacı ve özelliğidir. Bunun için kitleselleşme ve siyasal alanda pratikleşme hedefiyle gerekli tüm diplomatik, kültürel, siyasal ilişki zeminleri yaratmaya dair önemli kararlar alınmıştır.

Kadının siyasal kimliği ile demokrasi mücadelesinin gelişmesine öncülük etmesini ve bu yönlü karar mekanizmalarına katılımını kadınların her türlü sosyal, kültürel ve benzeri sorunların çözümüne kadın iradesinin taşınmasını sağlamak amacıyla başta Türkiye ve Avrupa olmak üzere PJA olarak örgütlü olduğumuz tüm sahalarda *Kadın Meclislerinin* oluşturulmasını kararlaştırmıştır. Kadın meclisleri oluşumunun her alanda kadının siyaset ve yaşam gücünde ortaklaşmayı yaratarak örgütlenme ve eylem gücünü yükselteceğine inanıyoruz.

Kongremizin tartışıp karara bağladığı diğer önemli bir husus da kadın kurtuluş ideolojisi ekseninde erkeğin dönüşümü konusu olmuştur. Parti

mesi Bildirgesi hazırlamıştır. Kadının 5 bin yıllık tarih boyunca kaybettiklerine paralel olarak insanlığın ve doğanın kaybettikleri kadar içine girilen çağda özgürlüğün temel dinamiği olarak yükselen kadının mücadelesini geliştireceği temel esaslar ve geleceğe ait özgürlük hedefleri birey-toplum, kadın-erkek, doğa-insan, aile-çocuk vb. birçok konuda özgürlük ilke ve ölçülerini içeren toplumsal sözleşmeyi bir ön çalışma kapsamında,

pek çok kadını buluşturup ortak tartışma ve mücadeleyi geliştirme amacıyla hazırlamış bulunuyoruz. Bildirge ardından farklı kadın örgütleri ve şahsiyetlerle tartışma ve buluşmayı büyük heyecanla beklediğimizi belirtiyoruz. Bu amaçla uluslararası bir konferans düzenlemeyi kongremiz karar altına almıştır. Toplumsal sözleşme taslağımız konusunda duyarlı tüm kişi, örgüt kesimlerinin görüş ve önerilerini bekliyor, toplumsal sözleşme konferansında buluşma çağrısında bulunuyoruz.

Kongremizin başarısı Demokratik Uyarlık Manifestosu temelinde başta kahraman şehitlerimiz olmak üzere mücadelemizin yarattığı tüm değerler karşısında Parti Genel Başkanımız Başkan Apo’yla yeniden sözleşmenin gereklerinin temel yaşam olacağını ve zafere dek bu ilkelere asla taviz verilmeyeceğinin ifadesi olmaktadır. Kongremizle birlikte PJA kendisini çağdaş neolitik uygarlıkla buluşmanın köprüsü ve buna ulaşma temelinde yükseltile mücadelelerin öncü örgütü olarak ilan etmektedir. Bu güçle başarıya, özgürlüğe ve demokrasiye olan inancımızı bir kez daha yineliyoruz.

21. yüzyıl içerisinde insanlığın geleceği ve dünyamız savaşlarla terörize edilmek istenirken, PJA olarak ilk insanlığın yaratıldığı altın hilalde, özgürlük kararlaşmamız bunun için gerekli olan örgüt gücü ve ideolojik donanımı yaratmış bulunuyoruz. Bu gerçeği 2000 yılında yaptığımız III. Kongre ve en son gerçekleştirdiğimiz IV. Kongre ile ifade ediyoruz.

Bu temelde IV. Kongre gibi büyük bir zirveye ulaşmış olmayı ataeril zihniyet ve sistem karşısında 21. yüzyılda tüm kadınlar adına atılmış önemli bir başarı olarak ele alıyoruz.

Tüm PJA militanlarını kongremizden aldığımız coşku ve inançla Demokratik Uyarlık Manifestosu çizgisinde Önderliğimiz ve şehitler etrafında kenetlenmeye, bu çizgiyi hayata geçirmek için tüm güçlerini ortaya koyarak yeni süreçte halkımıza ve insanlığa öncülük etmeye çağırıyoruz.

Tüm Kürt kadınlarını özgür yaşamda ısrar ve açılım kongremizin tartışma düzeyini kavramaya, kararlaşmasını örgüt ve eylem gücüyle bulunduğu her alanda

pratikleştirmeye çağırıyoruz. Neolitik toplumun yaratıcılarından olan Kürt kadınının günümüzde çağdaş neolitiği yaratma mücadelesinde tarihsel misyonuna denk düşen öncülük rolünü oynayarak Demokrasi ve özgürlük mücadelesine aktif katılacağına inancımızı belirtiyoruz.

Tüm dünya kadınlarını karartılmak istenen geleceğimizi kadın rengiyle ve iradesiyle aydınlatmaya, kendisini yenileme çabasında olan erkek egemenliği karşısında kadın eksenli yaşamı geliştirmeye, hızla yaşanan gelişmeler karşısında hiç zaman yitirmeden tek özgürlük alternatifi olan kadını yaşama, örgütlenmeye, siyasete ve eyleme çekme mücadelesine katılmaya çağırıyoruz.

Özgürlük ve demokrasi sorunu günümüzde ulaştığı kapsamda her zamankinden daha fazla bir erkek sorunudur. Özgürlük tutkusu ve demokrasi özlemine sahip olan tüm erkekleri çağdaş neolitiği yaratma mücadelesine katılmaya, ilk ve zalim olan erkekliği öldürerek kadınla yani yaşamla özgür buluşmaya çağırıyoruz.

- *Yaşasın özgürlük yoldaşımız Başkan APO!*
- *Yaşasın özgür yaşamda ısrar ve açılım kongremiz!*
- *Yaşasın çağdaş neolitik devrimin öncüsü PJA!*
- *Yaşasın demokrasi ve özgürlük öncüsü KADEK!*
- *Kahrolsun her türden gericilik ve egemenlik!*

